ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\detektvky a valečné\Berry Steve- 7 kníh\Rasputinovo proroctví.pdb

PDB Name: Rasputinovo proroctví
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 12.7.2010
Modification Date: 12.7.2010
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Steve Berry

Rasputinovo proroctví

Rusko je země, kde se i nemožné stává skutečností.
Petr Veliký

Přijde běsný konec velkoruské slávy,
koruna se sveze z pomazané hlavy.
Ze zlatého trůnu padne k zemi car,
osud jeho země - nic než smrt a zmar.
Michail Lermontov (1830)

Rusko je neprobádaný temný kontinent. Hádanka opředená tajemstvím, nerozluštitelná záhada, jak ho nazval Winston Churchill. Je vzdálené a nepřístupné cizincům, nevysvětlitelné dokonce i pro své vlastní obyvatele. To je mýtus, který sami Rusové hojně přiživují, protože nechtějí, aby někdo odhalil, kdo doopravdy jsou a jak ve skutečnosti žijí.
Robert Kaiser, Rusko: Lidé a moc (1984)

Přes všechny zkoušky a všechny chyby je třeba na příběh Ruska konce dvacátého století pohlížet jako na příběh znovuzrozeného, probuzeného státu.
David Remnick, Zmrtvýchvstání:
Zápas o Nové Rusko (1997)

PŘEHLED VÝZNAMNÝCH UDÁLOSTÍ V RUSKÉ HISTORII

21. února 1613 Michail Fjodorovič prohlášen carem

20. října 1894 Na trůn nastupuje Mikuláš II.

5. dubna 1898 Mikuláš věnuje matce darem Konvalinkové vejce od Fabergého

16. prosince 1916 Felix Jusupov zabíjí Rasputina

15. března 1917 Mikuláš II. abdikuje; spolu s rodinou je zatčen a uvězněn

říjen 1917 Bolševický puč; Leninův nástup k moci

1918 V Rusku vypuká občanská válka; Bílí bojují proti Rudým

duben 1919 Felix Jusupov prchá z Ruska

1921 Konec občanské války; vítězství Rudých, vedených Leninem

27. září 1967 Felix Jusupov umírá

květen 1979 U Jekatěrinburgu nalezen hrob Mikuláše II. a jeho rodiny

prosinec 1991 Rozpad Sovětského svazu

červenec 1991 Exhumace ostatků Mikuláše II. a jeho rodiny; chybí těla dvou dětí

1994 Definitivně se potvrzuje, že ostatky patří carské rodině; těla dvou dětí stále chybí

PROLOG

Alexandrovský palác, Carské Selo, Rusko, 28. října 1916

Alexandra, vládkyně vší Rusi, bděla. Když zaslechla, jak se otevřely dveře, otočila se od postele nemocného. Celé hodiny nespustila z ubohého dítěte pod přikrývkami oči.
Jakmile do ložnice vtrhl muž, jehož zvala přítelem, rozplakala se. "Konečně jste tady, otče Grigoriji. Díkybohu. Alexej vás nutně potřebuje."
Rasputin přiskočil k posteli a udělal nad ní znamení kříže. Z jeho modré hedvábné haleny a sametových kalhot táhl alkohol, takže nebyl tolik cítit charakteristický pronikavý pach jeho těla. Jedna dvorní dáma kdysi prohlásila, že Rasputin smrdí jako starý kozel, ale Alexandra na pachy nedbala a zejména otci Grigorijovi je ochotně odpouštěla.
Před několika hodinami vyslala stráže, aby se po něm podívaly v okrajových čtvrtích hlavního města, kam se stahovali cikáni. Dobře věděla, co se povídá o Rasputinově zálibě v jejich společnosti. Dokázal tam celé noci pít a smilnit s prostitutkami. Jeden voják carevnu dokonce informoval, že svatý muž se s oblibou naparuje se staženými kalhotami na stole, všem ukazuje svůj mohutný úd a vykřikuje, že jím potěšil nejednu dámu od carského dvora. Alexandra takovým řečem o svém drahém příteli odmítala uvěřit a bez okolků nechala strážce přeložit daleko od hlavního města.
"Sháním se po vás již od soumraku," řekla, aby upoutala Rasputinovu pozornost.
Její přítel se však soustředil jenom na nemocného chlapce. Padl před Alexejem na kolena. Chlapec byl už skoro hodinu v bezvědomí. V podvečer upadl při hře na zahradě a do dvou hodin ho začaly trápit hrozné bolesti.
Alexandra sledovala, jak Rasputin odhrnuje přikrývku a upírá zrak na chlapcovu pravou nohu. Byla celá modrá a tak nateklá, že se skoro nepodobala lidské končetině. Pod kůží prudce pulzovala krev a otok už nabyl velikosti malého melounu. Alexej měl nohu pokrčenou. Z pohublého obličeje se mu vytratila barva, jenom pod očima měl temné kruhy. Carevna synovi něžně odhrnula světle hnědé vlasy z čela.
Díkybohu, že se uklidnil a přestal křičet. Každou čtvrthodinu ho s příšernou pravidelností zachvacovaly křeče. Chlapec blouznil v horečce a nepřestával naříkat. Srdce jí nad ním usedalo.
Na okamžik přišel k sobě. "Pomozte mi, maminko," zaprosil. Potom chtěl vědět, jestli by bolest zmizela, kdyby umřel.
Alexandra mu nebyla schopná po pravdě odpovědět.
Čeho se to jen dopustila? Všechno je to její vina. Je přece všeobecně známo, že sklon k hemofilii se dědí po matce, která jí ovšem sama onemocnět nemusí. Na tuto chorobu zemřel její strýc, bratr i její synovci, ale Alexandru nikdy nenapadlo, že by mohla být její nositelkou. Porodila čtyři dcery, takže vůbec nic netušila. Krutou pravdu se dozvěděla až před dvanácti lety, kdy se konečně dočkala vytouženého syna. Na zdravotní riziko ji žádný doktor neupozornil a sama se o ně do té doby nezajímala. Odmítali jí cokoli prozradit. Dokonce i na přímé otázky často dostávala nesmyslné odpovědi. Proto si tolik vážila otce Grigorije. Nic před ní netajil.
Rasputin zavřel oči a usadil se vedle churavého chlapce. V nepraveném plnovousu měl nalepené zbytky zaschlého jídla. Na krku mu visel zlatý kříž, který mu věnovala carevna. Pevně ho sevřel v ruce. Místnost ozařovaly jenom plameny svící. Alexandra slyšela, že Rasputin cosi mumlá, ale nerozuměla jedinému slovu. Neodvažovala se na něco ptát. Byla sice carevnou, vládkyní celé Rusi, ale otci Grigorijovi do řeči nikdy neskákala.
Krvácení dokázal zastavit jenom on. Bůh ho seslal na zem, aby ochraňoval jejího nejdražšího Alexeje. Careviče a jediného následníka trůnu. Budoucího Imperátora vší Rusi.
Hlavně aby se nástupu na trůn dožil!
Chlapec otevřel oči.
"Neboj se, Alexeji, už je to dobré," zašeptal Rasputin. Mluvil klidně a melodicky, ale hlas měl pevný. Pohladil zpoceného careviče a řekl: "Už jsem ty hrozné bolesti zahnal, už tě nebudou trápit. Zítra ti zase bude dobře a budeš si moct dál vesele hrát."
Nepřestával chlapce hladit.
"Jen si vzpomeň, co jsem ti povídal o Sibiři. Jsou tam obrovské lesy a nekonečná step, tak velká, že nikdo nedohlédne na její konec. To všechno patří tvojí mamince a tatínkovi a jednoho dne, až vyrosteš a budeš zdravý a silný, to připadne tobě." Sevřel v dlani chlapcovu ruku. "Jednou tě na Sibiř vezmu a celou ti ji ukážu. Žijí tam úplně jiní lidé než tady. Je to vznešené místo, Alexeji. Určitě se tam jednou musíš podívat." Pořád mluvil klidně.
Chlapci se rozzářily oči. Život se mu do těla vrátil stejně rychle, jako z něj před několika hodinami vyprchal. Carevič se pokusil zvednout z polštáře.
Alexandra dostala strach, aby si znovu neublížil. "Dávej pozor, Alexeji. Musíš být velice opatrný."
"Nechte mě, maminko. Chci si to poslechnout." Syn se otočil k Rasputinovi: "Pokračujte, otče."
Rasputin se usmál a dal se do vyprávění o hrbatých koních, beznohém vojákovi a slepém jezdci. Vykládal mu o

nevěrné carevně, která se za trest proměnila v bílou kachnu, o širých stepích plných bylin, které mají duše jako lidé a umí mluvit. Na Sibiři prý umí mluvit i zvířata. Grigorij se v dětství naučil rozumět koňské řeči a ví, co si šeptají oři ve stájích.
"Tak vidíte, maminko. Říkal jsem vám, že koně umí mluvit."
Alexandra se nad synovým zázračným uzdravením málem rozplakala. "Máš pravdu. Naprostou pravdu."
"Viďte, že mi povíte úplně všechno, co jste se dozvěděl od koní," žadonil Alexej na Rasputinovi.
Svatý muž se souhlasně usmál. "Zítra. Víc ti povím zítra. Teď si musíš odpočinout." Nepřestával careviče hladit, dokud znovu neusnul.
Rasputin vstal. "Maličký bude žít," řekl.
"Kde berete svou jistotu?"
"Proč vy ji ztrácíte?"
V hlase mu zaznívalo rozhořčení. Carevna okamžitě zalitovala svých pochybností. Mnohokrát ji už napadlo, jestli Alexejovy bolesti nezpůsobuje právě její malověrnost. Možná, že synova hemofilie je ve skutečnosti zkouškou její víry.
Rasputin obešel postel, poklekl před Alexandrou a vzal ji za ruku. "Neodvracejte se od Pána, maťuško. Nepochybujte o jeho moci."
Takhle neformálně ji směl oslovovat jenom on. Byla pro něho maťuškou - matičkou, a její manžel Mikuláš II. báťuškou - tatíčkem. Takhle na ně pohlíželi rolníci - jako na přísné rodiče. Carevně její okolí pořád tvrdilo, že Rasputin je také jenom obyčejný rolník. Ti lidé možná měli pravdu, ale on jako jediný dokázal Alexeji ulevit od bolesti. Sibiřský rolník se slepeným plnovousem, nemytým tělem a dlouhými umaštěnými vlasy pro ni byl boží posel.
"Bůh odmítá vyslyšet mé prosby, otče. Opustil mě."
Rasputin vyskočil. "Jak můžete takhle mluvit?" Vzal ji za bradu a natočil jí tvář k posteli. "Jen se podívejte na maličkého. Strašně trpí, protože jste ztratila víru."
S výjimkou manžela se jí bez jejího svolení nesměl nikdo dotknout, ale u Rasputina jí to nevadilo. Vlastně to vítala. Trhl jí hlavou zpátky a dlouze se jí zadíval do očí. V jeho světle modrých zorničkách jako by se soustředila veškerá síla jeho osobnosti. Nedalo se jim uhnout. Sršely z nich jiskry, které bodaly a hladily zároveň. Rasputin zrakem bloudil v dálavách, ale přitom carevně viděl přímo do duše. Nedokázala síle jeho pohledu odolat.
"O našem Pánu nesmíte pochybovat, maťuško. Maličký vaši víru potřebuje. Potřebuje, abyste důvěřovala Bohu."
"Důvěřuji vám."
Pustil její ruku. "Já jsem jen pouhý nástroj boží vůle. Bůh skrze mne koná, já sám nedělám vůbec nic." Ukázal rukou k nebi. "Všechno jsou to činy boží."
Carevně se zalily oči slzami. Zahanbeně se svezla z křesla na zem. Měla rozcuchané vlasy a tvář pobledlou starostmi. V mládí bývala krásná, ale teď měla voskovou pleť zbrázděnou tisícem vrásek. Oči ji pálily od pláče. Doufala, že do komnaty nikdo nevstoupí. Jako žena a matka se dokázala otevřeně projevit pouze v přítomnosti tohoto božího člověka. Oběma rukama mu s pláčem objala nohy a obličej zabořila do kalhot páchnoucích koňským trusem a blátem.
"Nikdo jiný než vy mu nedokáže pomoci," zaštkala.
Rasputin se nehýbal. Je jako strom, pomyslela si carevna. Stromy dokáží přestát i nejkrutější ruskou zimu a na jaře znovu obrazit. Tenhle svatý muž, jehož jí jistě seslal sám Bůh, je stromem, o který se může opřít.
"Tímhle ničemu nepomůžete, maťuško. Bůh si žádá vaší oddanosti, ne vašich slz. Citová hnutí ho nedojímají. Vyžaduje víru. Takovou, která nikdy nepochybuje…"
Cítila, jak se rozechvěl. Pustila jeho nohy a vzhlédla. Rasputin tam stál s nehybnou tváří a očima obrácenýma v sloup. Najednou se celý otřásl a podlomily se mu nohy. Skácel se k zemi.
"Co vidíte?" zeptala se ho carevna.
Rasputin neodpovídal.
Popadla ho vepředu za košili a zatřásla s ním. "No tak, mluvte, otče!"
Rasputin pomalu otevřel oči. "Vidím obrovské hromady mrtvol. Jsou na nich i velkoknížata a stovky hrabat. Něva rudne krví."
"Co to znamená, otče?"
"Je to proroctví, které se mi nezjevilo poprvé, maťuško. Zanedlouho v hrozných bolestech zemřu."
Co to proboha říká?
Chytil ji za ruce a přitáhl si ji k sobě. Po tvářích mu stékaly slzy, ale na carevnu se nedíval. Oči upíral kamsi do dálky za jejími zády.
"Moje pozemská pouť skončí ještě před Novým rokem. Pamatujte, maťuško: pokud mě zabijí obyčejní vrazi, car se nemá čeho obávat. Zůstane na trůně a nebude se muset bát o své děti. Budou vládnout celá staletí. Ale jestli mě zabijí bojaři, na jejich rukou ulpí moje krev a smyjí ji až za pětadvacet let. Odejdou z Ruska. Bratr povstane proti bratru a s nenávistí v srdci ho zabije. V zemi nezůstane jediný šlechtic."
Carevnu jeho slova vyděsila. "Proč říkáte takové věci, otče?"
Přestal hledět do dáli a podíval se na ni. "Jestliže mě zabije některý z carových příbuzných, váš rod do dvou let vymře. Povraždí ho ruský lid. Dbejte na svou spásu a povězte svým příbuzným, že jsem za ně zaplatil vlastním životem."
"To je nesmysl, otče."
"Je to vize, kterou jsem měl už několikrát. Přijde temná noc plná utrpení, ale já už ho neuvidím. Moje poslední hodina se blíží, ale já se jí neobávám, i když bude zlá."
Znovu se rozechvěl.
"Ach, Hospodine. Zlo má obrovskou moc. Celou Zemi zachvátí hladomor a postihnou ji strašné choroby. Matka Rus zhyne."

Carevna jím znovu zatřásla. "Takhle nesmíte mluvit, otče. Alexej vás potřebuje."
Rasputin se uklidnil.
"Ničeho se nebojte, maťuško. Mám ještě jednu vizi - o spáse. Dnes úplně poprvé. Je to mocné proroctví. Vidím všechno naprosto jasně."

ČÁST PRVNÍ

1

Moskva, současnost, úterý 12. října, 13:24

Život Milese Lorda se během patnácti vteřin úplně změnil.
Nejdřív uviděl tmavomodré volvo kombi, které v jasném poledním slunci vypadalo spíš černé. Pak si všiml, jak se jeho přední kola prudce stočila vpravo a vůz se jako blesk propletl mezi ostatními auty na rušné Nikolské třídě. Tónované boční okno se spustilo a rázem zmizel zkřivený odraz okolních budov, který v něm byl vidět. Místo něj se z temného obdélníku vynořila hlaveň zbraně.
Vylétlo z ní několik kulek.
Miles se okamžitě vrhl k zemi. Z davu na chodníku se začaly ozývat zděšené výkřiky. Všichni obyčejní lidé i turisté se utíkali někam schovat před sprškou olova, která zkropila okolní budovy.
Převalil se a podíval se po Artěmiji Bělém, s nímž šel na oběd. Seznámili se před dvěma dny a Artěmij z ministerstva spravedlnosti na Milese působil jako příjemný mladý právník. Včera večer spolu povečeřeli a dnes ráno i posnídali. Diskutovali o novém Rusku a velkých změnách, které ho zanedlouho čekají. Oba žasli nad tím, že vlastně píší historii.
Miles otevřel ústa, aby kolegu varoval, ale bylo pozdě. Bělému z hrudníku stříkala krev a barvila nedalekou výlohu do ruda.
Neutuchající rachocení malého samopalu mu připomnělo staré filmy o gangsterech. Výloha nevydržela a na chodník se vysypala hromada dlouhých, zubatých střepů. Bezvládný Bělij dopadl na Milese. Otevřené rány výrazně páchly. Miles nehybného Rusa odstrčil stranou, aby se pokud možno vyhnul přímému kontaktu s krví, která mu prosakovala oblekem a stékala mu po rukou. Skoro Bělého nezná. Co když je HIV pozitivní?
Volvo prudce zastavilo, až mu zaskřípěly brzdy.
Miles se podíval doleva.
Dveře auta se otevřely a vyskočili z nich dva muži s automaty. Měli na sobě modrošedé policejní uniformy. Oběma chyběla čepice. Muž, který seděl vepředu, měl široké, zploštělé čelo, rozcuchané husté vlasy a baňatý nos jako kromaňonec. Jeho kolega ze zadního sedadla byl podsaditý, měl poďobaný obličej a tmavé vlasy ulíznuté dozadu.
Milese zaujalo jeho pravé oko s výrazně pokleslým víčkem. Vypadalo to, jako by ho měl neustále přivřené a mžoural. Byla to jediná část jeho obličeje, z níž se daly vyčíst nějaké emoce. Jinak jeho tvář postrádala jakýkoli výraz.
Mžoura rusky prohodil ke Kromaňonci: "Ten zatracenej čornyj to přežil."
Slyšel dobře?
Čornyj.
Hanlivé označení černocha, asi jako když Američan řekne negr.
Když před osmi týdny dorazil do Moskvy, pochopil, že v davu se tam rozhodně neztratí. Černoši v ulicích hlavního města sice nebyli úplnou výjimkou, ale přece jenom přitahovali pozornost. Což mu teď vůbec nepřicházelo vhod.
Kromaňonec jenom přikývl. Muži stáli několik desítek metrů od něho. Miles usoudil, že by nebylo moudré čekat, jestli mu přijdou říct, co chtějí. Vyskočil a běžel pryč. Když se rychle ohlédl přes rameno, zjistil, že si oba klidně dřepli a chystají se znovu zahájit palbu. Před Milesem se objevila křižovatka. Když k ní doběhl, za zády se mu ozvala střelba. Zeď nedalekého domu olízla další sprška kulek. Do chladného vzduchu se vznesl oblak prachu.
Několik chodců se bleskurychle vrhlo k zemi.
Miles se vnořil mezi stánky lemující chodník. Rázem se ocitl na pouličním trhu.
"Gangsteři! Utíkejte!" vykřikl rusky.
Stařenka, která opodál prodávala panenky, okamžitě pochopila a odbelhala k nejbližším dveřím. Uzel šátku, který měla na hlavě, si pevně utáhla pod bradou, aby jí nebylo vidět do sešlého obličeje. Několik dětí, jež na ulici prodávaly noviny a pepsikolu, vletělo do krámku s potravinami. Prodavači opustili své stánky a rozprchli se jako hejno vrabců.
Místní byli na mafiánské přestřelky docela zvyklí. Miles věděl, že v Moskvě pracuje minimálně stovka gangů. Nebezpečí zastřelení, případně ubodání, patřilo k rizikům pouličního podnikání.
Vyběhl na širokou ulici plnou aut, která se krokem sunula kupředu. Bez rozhlížení skočil přímo před taxík, jehož řidič prudce sešlápl brzdu a začal zuřivě troubit. Miles zakrvácenými dlaněmi praštil do kapoty vozu. Řidič troubil dál. Miles se ohlédl a na rohu spatřil oba střelce. Dav na chodníku se rozestoupil, takže ho měli přímo na mušce. Vrhl se za auto.
Sotva dopadl na zem, zaslechl, jak kulky tříští okna na řidičově straně.
Klakson taxíku utichl.
Když se Miles zvedl, díval se přímo do taxíkářovy zkrvavené tváře přitisknuté na okno spolujezdce. Jedním okem šilhal přes rudé sklo ven. Gangsteři od Milese byli necelých padesát metrů. Stáli na druhé straně ucpané hlavní třídy.
Prohlédl si vývěsní štíty po obou stranách ulice a zaznamenal obchod s pánskou módou, dětský butik a několik starožitnictví. Očima hledal úkryt. Nakonec se rozhodl pro McDonald's, protože žluté oblouky jeho loga v něm z nějakého důvodu navozovaly pocit bezpečí.

Rozběhl se k němu po chodníku a rozrazil jeho prosklené dveře. Kolem pultů a v boxech se tísnily desítky zákazníků a další stáli ve frontě. Miles si vzpomněl, že provozovna kdysi bývala nejrušnější pobočkou McDonald's na světě. Prudce vdechoval zápach grilovaného mletého masa, hranolků a cigaret. Ruce i oblečení měl umazané od krve, takže několik žen začalo křičet, že ho postřelili. Zavládla všeobecná panika. Všichni zákazníci se zuřivě tlačili ke dveřím. Miles se do davu vnořil a rozrážel ho ramenem, ale vzápětí pochopil, že neudělal dobře. Jen s velkými obtížemi si klestil cestu ke schodišti, které vedlo k toaletám v suterénu. Když se mu konečně podařilo proklouznout mezi zpanikařenými lidmi, bral schody po dvou. Zakrvácenou pravicí se zlehka přidržoval hladkého kovového zábradlí.
"Uhněte! Zpátky! Stranou!" zalétly k němu shora příkazy, které návštěvníkům udělovaly dva hluboké hlasy.
Ozvala se střelba.
Po ní následovaly výkřiky a dusot desítek nohou.
Miles se pod schody zarazil před trojicí zavřených dveří. Jedny vedly na dámské toalety, druhé na pánské. Třetí nebyly označené. Miles je otevřel a uviděl rozlehlý, bíle vykachlíkovaný sklad. V jednom rohu se u stolu hrbili tři lidé a kouřili. Všiml si, že na tričkách mají vyvedené logo McDonald's s Leninovou hlavou nad žlutými oblouky. Podívali se na něho.
"Jsou tu gangsteři, schovejte se," řekl jim rusky.
Všichni tři beze slova vyskočili od stolu a vyrazili na opačnou stranu jasně osvětlené místnosti. První z nich prudce otevřel únikové dveře a všichni vyběhli ven. Miles za sebou zavřel dveře, kterými se do skladu dostal, zamkl je a následoval zaměstnance restaurace.
Když vyběhl ven, udeřil ho do tváře chladný odpolední vzduch. Ocitl se v úzké uličce za vysokou budovou, v níž se nacházela restaurace. Očekával, že tam narazí na cikány nebo válečné vysloužilce bez přístřeší. Připadalo mu, že v Moskvě se podobní nebožáci vyskytují snad na každém rohu.
Stál mezi otřískanými domy. Zdi měly zčernalé od výfukových plynů, které ve městě desítky let nikdo neomezoval. Milese nejednou napadlo, jaký účinek zplodiny z aut asi mají na lidské plíce. Pokusil se zjistit, kde vlastně je. Nacházel se necelých sto metrů severně od Rudého náměstí. Kde je nejbližší stanice metra? Ta by představovala nejlepší únikovou cestu, protože každou stanici hlídají policisté. Ale ti ho přece honí! Anebo to žádní strážci zákona nejsou? Četl o tom, že policejní uniforma je oblíbeným převlekem mafiánů. Obvykle člověk skoro v každé ulici na nějakého policistu narazil - na Milesův vkus až moc často. Vždycky byli vyzbrojení obušky a lehkými samopaly. Dnes ale nepotkal ani jediného.
Z budovy za jeho zády se ozval dutý úder.
Miles se rychle ohlédl.
Někdo se pokoušel vyrazit zamčené dveře skladu. Rozběhl se směrem k hlavní ulici. V budově za jeho zády zarachotily výstřely.
Na chodníku zahnul doprava a utíkal, co mu nohy stačily. V obleku to nebylo zrovna jednoduché. Sáhl si ke krku, rozepnul si límec košile a uvolnil si kravatu. Konečně se může volně nadechnout! Jeho pronásledovatelé se za okamžik vynoří zpoza rohu. Rychle zahnul vpravo a přeskočil metr vysoký drátěný plot, kterým bylo obehnáno parkoviště, jakých se ve vnitřní Moskvě nacházely stovky.
Trochu zpomalil a těkal očima zleva doprava. Parkoviště bylo plné aut různých značek. Stálo mezi nimi i několik špinavých, otřískaných lad a volh. Ohlédl se. Pronásledovatelé vyběhli na ulici a řítili se k němu.
Rozběhl se prostředkem parkoviště zarostlého trávou. Od aut po jeho pravici se odrážela jedna kulka za druhou. Schoval se za tmavým mitsubishi a vykoukl zpoza jeho zadního nárazníku. Muži byli za plotem. Kromaňonec stál na místě a mířil zbraní před sebe. Mžoura k němu teprve dobíhal.
Ozval se řev motoru.
Z výfuku auta se vyvalil oblak kouře a rozsvítila se zadní světla.
Byla to krémová lada zaparkovaná nalevo od Milese. Vyděšený řidič rychle vycouval ze svého stání. Pravděpodobně slyšel střelbu a rozhodl se radši zmizet.
Mžoura přeskočil plot.
Miles se vymrštil z úkrytu a skočil na kapotu lady. Rukama se pevně chytil stěračů. Řidič na něho vytřeštil oči, ale pokračoval v jízdě směrem k rušné hlavní třídě. Miles zadním oknem viděl, jak si Mžoura dřepl a zacílil. Kromaňonec se sápal přes plot. Miles si vzpomněl na taxíkáře. Neměl by do věci zatahovat nevinné lidi. Když lada vyjela na širokou ulici, skutálel se z kapoty na chodník.
Kolem uší mu okamžitě zasvištěly kulky.
Lada prudce zahnula vlevo a ujížděla pryč.
Miles se dokutálel až na vozovku. Doufal, že ho před Mžourovou palbou skryje obrubník.
Kulky se zaryly do země, až se zaprášilo.
Skupina lidí, kteří opodál čekali na autobusové zastávce, se rozprchla.
Podíval se vlevo, odkud se k němu řítil autobus. Ozvalo se skřípění brzd a z výfuku vozidla se vyvalil oblak smrdutého, dusivého kouře. Miles se skutálel do vozovky přímo před autobus, který na poslední chvíli zastavil a oddělil ho od střelců. Ještě štěstí, že v levém pruhu nejelo žádné auto.
Miles vstal a rozběhl se přes rušnou ulici. Byla jednosměrná. Kličkoval mezi auty a snažil se zůstat v zákrytu s autobusem. Uprostřed se musel zastavit a nechat projet několik vozů. Pronásledovatelé autobus za chvíli oběhnou a zase ho budou mít na mušce. Využil toho, že na semaforu naskočila červená, a urazil zbytek vzdálenosti k chodníku na opačné straně.
Stál čelem k rušnému staveništi. K potemnělé obloze se tyčil skelet čtyřpatrové budovy. Kromě pronásledovatelů se v okolí nevyskytoval jediný člověk v policejní uniformě. Motory aut přehlušovalo hučení míchaček a skřípění jeřábů. Staveniště nebylo ohraničeno žádnými bezpečnostními zátarasy, jak bylo obvyklé v Atlantě.

Vběhl na stavbu a ohlédl se. Ozbrojení pronásledovatelé se za ním pustili přes rušný bulvár a uskakovali před troubícími auty. Stavební dělníci si hleděli své práce a Milese si nevšímali, jako by s nimi každý den na směnu běžně nastupovalo několik černochů v zakrváceném obleku. Tak to ale v nové Moskvě chodilo. Pokud člověk nechtěl, aby se mu něco stalo, bylo nejlepší, když se do ničeho nepletl.
Pronásledovatelé se dostali k chodníku. Přiblížili se k Milesovi na necelých padesát metrů.
Z míchačky se valila šedá malta do připravených ocelových necek. Na celý proces dohlížel dělník v helmě. Necky stály na velké dřevěné plošině připevněné řetězy ke kladce střešního jeřábu umístěného v nejvyšším patře skeletu. Dělník ustoupil a plošina se vznesla do vzduchu.
Miles se rozhodl zkusit štěstí. Rozběhl se ke stoupající plošině, vyskočil a zachytil se jejího spodního okraje. Ruce mu klouzaly po zbytcích zaschlého betonu, ale Milesovi stačilo, aby si připomněl Mžouru a jeho kamaráda, a přinutil prsty k poslušnosti.
Plošina stoupala stále výš. Miles se vzepřel a vyhoupl se na ni.
Řetězy pod vahou jeho těla zaskřípěly a celé zařízení se rozhoupalo, ale Milesovi se podařilo vylézt na plošinu a přitisknout se k neckám. Protože zařízení vychýlil z rovnováhy, plošina se naklonila, necky k němu popojely a malta mu z nich vyšplíchla na oblek.
Podíval se stranou dolů.
Oba střelci ho sledovali. Byl několik metrů nad zemí a stoupal pořád výš. Zastavili se a namířili na něj. Ležel na dřevě politém maltou a skýtal snadný cíl. Podíval se na necky.
Nedá se nic dělat.
Rychle se do nich převalil a vahou svého těla vytlačil část jejich obsahu ven. Zůstal ležet ve studené hmotě. Teď už se netřásl jen strachem, ale i zimou.
Pronásledovatelé zahájili palbu.
Do dřevěné desky se zaryly kulky a některé se dostaly až ke dnu necek. Miles se vnořil hlouběji do malty a poslouchal, jak se olovo odráží od oceli.
Najednou se ozvaly sirény.
Jejich hlas sílil.
Střelba ustala.
Vykoukl z necek na ulici a spatřil tři policejní auta, která se řítila ke staveništi. Útočníci sirény podle všeho také zaslechli a rychle se stáhli. Za okamžik se na ulici objevilo tmavě modré volvo, kterým všechno začalo, a šílenou rychlostí se blížilo ke stavbě. Oba muži se k němu rozběhli, ale neodpustili si ještě několik výstřelů na rozloučenou.
Konečně nastoupili do auta a odjeli.
Miles si až potom v neckách klekl a vydechl úlevou.

2

Miles vystoupil z policejního auta. Znovu se ocitl na Nikolské třídě, kde střelba začala. Na staveništi ho dělníci spustili zpátky na zem a proudem vody z hadice z něho smyli maltu s krví. Sako i kravatu mohl rovnou vyhodit. Bílou košili a tmavé kalhoty měl nasáklé vodou a poseté šedými skvrnami. V chladném odpoledním vzduchu se mu lepily na tělo jako studený obklad. Jeden z dělníků mu půjčil zatuchlou vlněnou deku páchnoucí po koních. Zabalil se do ní a uklidnil se. Vzhledem k předchozím událostem nemohl uvěřit, jak vyrovnaně všechno nese.
Ulice byla plná policejních aut a sanitek. Majáky blikaly a kolem se rojily hordy uniformovaných policistů. Doprava se úplně zastavila. Policie ulici uzavřela až k McDonald's.
Milese předvedli před malého statného muže s býčí šíjí a nakrátko zastřiženými narezavělými kotletami na odulých tvářích. Čelo mu brázdily hluboké vrásky. Nos měl trochu nakřivo, jako by mu ho kdysi někdo zlomil a přepážka špatně srostla. Jeho bledá pleť měla voskový nádech. Byl oblečený do tmavě šedého kabátu, příliš velkého šedého obleku a tmavé košile. Na nohou měl špinavé ošlapané boty.
"Inspektor Orleg, policie," představil se a napřáhl k Milesovi ruku. Zápěstí i předloktí měl poseté hnědými skvrnami.
"Vy byl zde, když se střílelo?" zeptal se ho anglicky.
Inspektor mluvil s přízvukem. Milese nejdřív napadlo, jestli by neměl odpovědět rusky. Určitě by jim to usnadnilo komunikaci. Většina Rusů Američany považovala za arogantní lenochy, kteří se neobtěžují naučit se jejich jazyk. Miles ale do Moskvy v posledních deseti letech zavítal několikrát a během svých návštěv zjistil, že je lepší své lingvistické schopnosti skrývat. Mohl tak vyslechnout poznámky ruských právníků a obchodníků, když se cítili chráněni jazykovou bariérou. Teď vůbec nikomu nedůvěřoval. V minulosti už s policií něco do činění měl, ale většinou se jednalo jenom o pokuty za špatné parkování. Jednou musel zaplatit padesát dolarů za přestupek, kterého se nedopustil. Moskevští policisté poměrně často odírali cizince. Co čekáte od člověka, který vydělává sto dolarů měsíčně? zeptal se ho tehdy policista a zastrčil si peníze do kapsy.
"Stříleli po mně policisté," řekl anglicky.
Rus zavrtěl hlavou. "Oni oblečení za policisty. Naši lidé nikoho nestřílejí."
"Ale já si nevymýšlím." Podíval se inspektorovi přes rameno na zkrvavené pozůstatky Artěmije Bělého. Mladý Rus ležel na chodníku s očima dokořán a po rozstřílené hrudi mu stékaly tenké červenohnědé potůčky krve. "Kolik lidí zasáhli?"
"Pjať."
"Pět? A kolik je mrtvých?"
"Četýrje."

"Na to, že tu za bílého dne přímo na ulici zastřelili čtyři lidi, jste docela klidný."
Orleg pokrčil rameny, "Těžko něco dělat. Smetánka se nerada podřizuje."
Smetánka se říkalo členům mafie, kteří obývali Moskvu a většinu západního Ruska. Miles netušil proč. Možná proto, že si žili nejlépe ze všech Rusů. Měli nejhezčí auta, největší chaty a nejlepší oblečení. Svým bohatstvím se nijak netajili, naopak ho dávali okatě najevo na veřejnosti i před vládou. Tvořili zvláštní společenskou třídu, která se zformovala neuvěřitelně rychle. Miles znal několik majitelů výrobních firem, kteří výpalné považovali za jeden z aspektů podnikání, stejně nutný pro přežití firmy jako kvalitní pracovní síla a stálý přísun materiálu. Nejeden známý mu vysvětlil, že když někoho navštíví pánové v oblecích od Armaniho a prohlásí: Bog zavěščaet dělitʹsa - Bůh nám nakazuje dělit se s ostatními -, je dobré brát je vážně.
"Zajímá mě, proč vás ti muži pronásledovali," řekl Orleg.
Miles mávl rukou směrem k Bělému. "Proč ho nezakryjete?"
"Étomu to jedno."
"Ale mně ne. Znal jsem ho."
"Jak?"
Nahmatal peněženku, v níž měl plastovou bezpečnostní kartičku, kterou před několika týdny obdržel. Jako zázrakem přežila cementovou koupel. Podal ji Orlegovi.
"Vy v Carskoj komisi?"
Svou otázkou vyjadřoval údiv nad tím, že se do takové výsostně ruské záležitosti míchá Američan. Milesovi se inspektor líbil čím dál méně. Pokusil se o ironii.
"Ja v Carskoj komisi."
"I vaše povinnosti?"
"Éto přísně tajné."
"Možná proto máte potíž."
"Na to se musíte zeptat komise."
Orleg ukázal na mrtvého. "I étot?"
Miles mu pověděl, že Artěmij Bělij pracoval jako právník na ministerstvu spravedlnosti a zajišťoval Milesově firmě přístup do sovětských archívů. Osobně ho skoro neznal. Věděl o něm jen to, že byl svobodný, žil v obecním bytě severně od Moskvy a snil o tom, že jednoho dne odletí za prací do Atlanty.
Přistoupil blíž k tělu a zadíval se na něj.
Zohavenou mrtvolu delší dobu neviděl. Během záložní služby v armádě, která měla trvat šest měsíců, ale nakonec se proměnila v rok v Afghánistánu, vídal mnohem horší věci. Po porážce Talibanu ho tam nevyslali jako vojáka, ale jako právního poradce nové vlády. Uměl jazyky, a proto do země odjel s kontingentem jako zmocněnec ministerstva zahraničí. Významná právnická firma, která ho zaměstnávala, považovala za důležité, aby se události zúčastnil někdo z jejích lidí. Mělo jí to dodat na prestiži a Milesovi to mělo otevřít dobré vyhlídky do budoucnosti. Protože nechtěl jenom sedět za psacím stolem a překládat lejstra, pomáhal vojákům pohřbívat mrtvé. Afghánci utrpěli strašlivé ztráty na životech. Mnohem větší, než se psalo v novinách. Dodnes jako by cítil žhnoucí slunce a krutý vítr, které urychlovaly rozklad těl a ztěžovaly jim plnění jejich pochmurného úkolu. Tvář smrti zkrátka nebyla přívětivá.
"Kartáčové patrony," ozval se za ním Orleg. "Dovnitř vletí malé, ven velké. Nadělají velkou paseku." Miles v inspektorově hlase nepostřehl ani náznak soucitu.
Podíval se na Bělého vyhaslé, skelné oči. Orleg byl cítit alkoholem a mátou. Milese se jeho impertinentní poznámka o zakrytí těla dotkla, a tak ze sebe sundal deku, sehnul se a položil ji přes mrtvého.
"My své mrtvé zakrýváme," řekl Orlegovi.
"U nás jich tolik, že se s tím nezdržujeme."
Miles se nestačil divit jeho naprostému cynismu. Policista toho nejspíš hodně viděl. Musel přihlížet, jak vláda pomalu ztrácí moc. Jako většina Rusů za práci nedostával žádný plat, případně mu dávali ubohé naturálie nebo dolary z černého trhu. Necelé století komunistické vlády ho dost poznamenalo. Nebyl sám - bolševici dokázali zdevastovat celý národ.
"Ministerstvo spravedlnosti je častý cíl," řekl Orleg. "Pořád se do něčeho plete bez ohledu na nebezpečí. Tohle je varování." Ukázal na tělo. "On není první ani poslední právník, co zaplatil životem."
Miles mlčel.
"Možno vše vyřeší nový car?" optal se Orleg.
Miles vstal a zahleděl se inspektorovi do tváře. "Cokoli je lepší než to, v čem žijete teď."
Orleg si ho změřil pohledem. Miles si nebyl jistý, jestli má policista na věc stejný názor. "Vy mi neodpověděl. Proč to pronásledování?" zeptal se inspektor.
Vzpomněl si na slova, která utrousil Mžoura, když vystoupil z volva: "Ten zatracenej čornyj to přežil." Může to Orlegovi vůbec říct? Něco se mu na něm nezdálo. Možná je jenom paranoidní z nedávných prožitků. Potřebuje se vrátit do hotelu a probrat to s Taylorem Hayesem.
"Nemám nejmenší tušení, ale vím, jak vypadají. Prokázal jsem se vám, takže víte, kde mě najdete. Jsem celý mokrý a je mi příšerná zima. To, co mi zbylo z oblečení, je nasáklé krví. Rád bych se převlékl. Mohl by mě jeden z vašich lidí zavézt do Volkova?"
Inspektor si s odpovědí dal na čas. Chvíli se na Milese nehnutě díval a nakonec mu vrátil identifikační kartu.
"Samozřejmě, pane komisní právníku, jak si přejete. Dám vám k dispozici jedno auto."

3

Policejní auto Milese dovezlo před hlavní vchod hotelu Volkov. Dveřník ho dovnitř vpustil bez jediného slova. Miles si při honičce sice zničil hotelovou kartu, ale nebylo zapotřebí ji ukazovat. Žádný jiný černoch v hotelu momentálně nepřebýval, takže si ho personál dobře pamatoval a okamžitě ho poznal. Rus se s nelibostí podíval na jeho zničené šaty.
Volkov byl postaven na počátku dvacátého století, ještě před Říjnovou revolucí. Stál poblíž centra města, severozápadně od Kremlu a Rudého náměstí. Na opačné straně náměstí se nacházelo Velké divadlo. Za sovětské vlády bylo z hotelu vidět i obrovské Leninovo muzeum a sochu Karla Marxe. Dnes už by je tam návštěvníci hledali marně. V předešlém desetiletí se s pomocí evropských a amerických investorů podařilo Volkovu vrátit zašlý lesk a slávu. Okázalá hala a salónky s křišťálovými lustry a freskami na stěnách svou pompou připomínaly atmosféru carského Ruska. Zarámované obrazy od ruských umělců ale odrážely novou dobu, jíž vládne kapitalismus. Všechny byly na prodej. Ke staré budově přibylo moderní konferenční centrum, posilovna, wellness klub a krytý bazén. Starý hotel přestoupil práh nového milénia.
Miles dochvátal do recepce a zeptal se, jestli je Taylor Hayes ve svém pokoji. Recepční mu sdělil, že pan Hayes je v konferenčním centru. Miles nevěděl, jestli by se radši neměl nejdřív převléct, ale nakonec se rozhodl, že to počká. Tohle bylo důležitější. Několika dlouhými kroky prošel halou a zastavil se u prosklené stěny na jejím konci. Za ní spatřil svého šéfa, jak sedí u počítače.
Taylor Hayes byl jedním ze čtyř nejvýznamnějších starších partnerů firmy Pridgen & Woodworth. Firma zaměstnávala skoro dvě stě právníků a řadila se tak k největším právnickým kolosům na jihovýchodě Spojených států. Za služby jí každý měsíc paušálně platilo několik největších pojišťoven, bank a korporací. Ústředí firmy zabíralo celá dvě poschodí moderního skleněného mrakodrapu v centru Atlanty.
Taylor Hayes měl MBA a diplom z práv. Všude ho předcházela pověst schopného odborníka na globální ekonomiku a mezinárodní právo. Do vínku dostal štíhlé atletické tělo a hnědé vlasy, které mu ani s přibývajícím věkem nezešedivěly. Pravidelně se objevoval jako komentátor na CNN a na obrazovce působil jako velice silná osobnost. Jeho šedomodré oči prozrazovaly, že se v něm skrývá bavič, uzurpátor a akademik v jednom.
U soudu se objevoval jen sporadicky a skoro vůbec se neúčastnil schůzí mezinárodní divize, na které každý týden docházela asi padesátka právníků včetně Milese. Miles s ním několikrát úzce spolupracoval a doprovázel ho do Evropy a Kanady. Na těchto služebních cestách zjišťoval potřebné informace a vypracovával koncepty smluv, ale blíže se s nadřízeným nepoznal. Teprve v několika posledních týdnech spolu trávili více času a jejich vztah začal být neformálnější. Miles šéfovi přestal říkat pane Hayesi a začal ho oslovovat Taylore.
Taylor hodně cestoval. Minimálně tři týdny z každého měsíce strávil mimo kancelář. Staral se o rozvětvenou síť mezinárodních klientů, kteří ochotně zaplatili čtyři sta padesát dolarů za hodinu, aby k nim jejich právník osobně zajel. Když Miles před dvanácti lety do firmy nastoupil, Taylor si ho okamžitě oblíbil. Časem se dozvěděl, že do mezinárodní divize se dostal na výslovné Taylorovo přání. Předurčoval ho k tomu diplom s vyznamenáním z právnické fakulty Virginské univerzity, magisterský titul z univerzity v Emory, kde s vyznamenáním vystudoval východoevropskou historii, a jeho jazykové schopnosti. Taylor ho začal vysílat po celé Evropě, zejména do její východní části. Pridgen & Woodworth zastupovala rozsáhlou skupinu klientů soustředěnou především v České republice, Polsku, Madarsku, pobaltských státech a Rusku. Spokojení klienti znamenali jistý postup do vyšší funkce. Miles doufal, že bude pokračovat dál až na post mladšího partnera. Jednoho dne třeba mezinárodní divizi dokonce povede.
Pokud se toho ovšem dožije.
Prudce otevřel dveře konferenčního centra a vešel dovnitř. Taylor zvedl oči od monitoru počítače. "Co se ti proboha stalo?"
"Tady bych o tom nerad mluvil."
V místnosti sedělo několik mužů. Milesův nadřízený okamžitě pochopil. Beze slova vstal a mlčky s ním odešel do salónku v přízemí. Místnost měla strop sestavený z vitráží a v jejím středu stála fontánka z růžového mramoru. Právníci se tu oficiálně scházeli na jednání.
Usadili se v jednom boxu. Miles si prsty poklepal na hrdlo na znamení, že mu má číšník přinést vodku. Nutně ji potřeboval.
"Tak povídej, Milesi, co se děje?" vybídl ho Taylor.
Miles mu dopodrobna vylíčil, co se mu přihodilo. Přidal i poznámku, kterou utrousil jeden ze střelců, a Orlegovo podezření, že atentát byl namířen proti Bělému a ministerstvu spravedlnosti. "Ale já myslím, že ti chlapi šli po mně, Taylore," řekl nakonec.
Taylor zavrtěl hlavou. "To nemůžeš vědět. Stačilo, žes jim třeba dobře viděl do obličeje, takže se tě pokusili zlikvidovat jako nepohodlného svědka. Nebo se jim nelíbilo, že se kolem nich motá černoch."
"Na té ulici bylo plno lidí, tak proč si vybrali zrovna mě?"
"Protože jsi byl s Bělým. Inspektor má pravdu. Možná to bylo namířené na něho. Třeba vás celý den sledovali a čekali na vhodnou příležitost. Podle toho, cos mi řekl, odhaduju, že to tak nějak bylo."
"Ale jistě to nevíme."
"S Bělým ses znal jen pár dní, Milesi. Vůbec nic o něm nevíš. V téhle zemi každou chvíli někdo umře nepřirozenou smrtí. Z nejrůznějších důvodů."
Miles se podíval na tmavé stříkance na svém oblečení a vzpomněl si na své obavy z viru HIV. K boxu dorazil číšník s vodkou a Taylor mu hodil několik rublů. Miles se zhluboka nadechl a pořádně se napil. Polkl pomalu, aby mu palčivá tekutina trochu utlumila nervy. Ruskou vodku pil rád. Nikde jinde nedokázali vyrobit lepší. "Jenom doufám, že je HIV negativní. Mám na sobě několik litrů jeho krve," řekl a postavil sklenku na stůl. "Neměl bych z Ruska odjet? Co

myslíš?"
"A chceš odjet?"
"V žádném případě! Vždyť se tu bude psát historie. Nechci to tu zapíchnout a utéct. Ať můžu vnoučatům vyprávět, že jsem byl u toho, když se na ruský trůn vrátil car."
"No tak neodjížděj."
Miles se znovu napil. "Ale taky bych se těch vnoučat rád dožil."
"Jak jsi jim utekl?"
"Běžel jsem jako šílený. Je to zvláštní, ale celou dobu jsem myslel na svého dědu a lov mývalů."
Taylor se zatvářil nechápavě.
"Ve čtyřicátých letech to na Jihu byla oblíbená venkovská zábava. Bílí zatáhli černocha do lesa, dali ho pořádně očuchat psům a pak mu nechali půl hodiny náskok." Zapil svá slova vodkou. "Ale mého dědečka ti všiváci nikdy nechytili."
"Mám ti zajistit ochranu?" zeptal se ho Taylor. "Najmout osobního strážce?"
"To je docela dobrý nápad."
"Budu rád, když zůstaneš v Moskvě. Tohle vůbec nevypadá dobře a já tě tu potřebuju."
Miles chtěl zůstat, a tak si namlouval, že Mžoura s Kromaňoncem po něm šli jenom proto, že viděl, jak zabili Bělého. Byl jenom pouhý svědek. Určitě je to tak. O co jiného by asi šlo? "Všechny svoje věci jsem nechal v archívu. Chtěl jsem si jenom rychle zajít na oběd."
"Zavolám tam, ať ti sem všechno pošlou."
"To nebude nutné. Jenom se osprchuju a dojdu si tam sám. Stejně ještě potřebuju něco udělat."
"Jsi na nějaké stopě?"
"Vlastně ne. Jenom si zkouším dát pár věcí dohromady. Jestli z toho něco bude, dám ti vědět. Při práci aspoň nebudu myslet na ty dnešní hrůzy."
"A co zítra? Budeš schopen vést ten brífink?"
Číšník se vrátil s další sklenkou vodky.
"Stoprocentně."
Taylor se usmál. "Tak se mi to líbí. Já věděl, že nejsi žádné ořezávátko."

4

2:30

Hayes se prodíral davem cestujících, který se vyhrnul ze soupravy metra. Nástupiště bylo ještě před chvílí liduprázdné, ale teď se hemžilo stovkami Moskvanů. Sunuli se ke čtyřem dlouhatánským eskalátorům. Pojízdné schody působily úctyhodně, ale vládlo na nich podivné, nápadné ticho. Hayese pokaždé překvapilo, že je slyšet jenom šoupání podrážek o žulovou dlažbu a šustění kabátů. Občas se nad eskalátory ozval hlas a odrazil se od stěn tunelu. Mohutná řeka lidí, která se z metra každé ráno vylila a večer se do něj zase vlila, však většinou zůstávala tichá, ačkoli moskevská podzemní dráha patřila k nejvytíženějším na světě.
Metro bylo Stalinovou chloubou a zároveň marným pokusem oslavit výdobytky socialismu otevřením nejrozsáhlejšího podzemního komplexu s nejdelšími tunely na světě. Stanice v centru byly uměleckými díly s bohatou štukovou výzdobou, mramorovými sloupy a honosnými pozlacenými lustry. Nikdo se nikdy nepozastavil nad prvotními náklady ani nad tím, kolik stojí následná údržba těchto výstavních síní. Nyní z metra byl nepostradatelný dopravní systém, jehož minimální výnosy dokázaly pokrýt sotva zlomek obrovských nákladů, které ročně vyžadoval. Současná Moskva platila za Stalinovu pošetilost vysokou cenu, protože jedna jízda stála jenom pár rublů a nebyla nijak časově omezená. Jelcin a jeho nástupci se jízdné pokusili zvýšit, ale jejich snaha u veřejnosti vyvolala takovou vlnu nelibosti, že pokaždé radši couvli. Podle Hayese právě v tom dělali zásadní chybu. Příliš ustupovali svému nevypočitatelnému národu. Měli být ráznější, ať už se rozhodli správně nebo špatně. Nejhorší byla nerozhodnost. Hayes pevně věřil, že Rusové by si svých vůdců vážili víc, kdyby jízdné prostě zvýšili a potom jednoduše zastřelili každého, kdo by se odvážil otevřeně protestovat. Podle jeho názoru se s nimi jinak jednat nedalo.
Sestoupil z eskalátoru a vyšel s davem úzkými dveřmi do chladného odpoledne. Ocitl se severně od centra Moskvy, za přetíženou čtyřproudou okružní ulicí, která se kupodivu jmenovala Sadový okruh. Stanice metra byla oválná zchátralá budova s rovnou střechou. Stěny měla částečně prosklené a částečně obložené žulovými deskami. Chloubou moskevské podzemky rozhodně nebyla. Vlastně celá okolní čtvrť by se sotva propracovala na stránky turistických průvodců. Kolem vchodu do metra postávali ztrhaní starci a stařeny se svraštělými obličeji. Všichni měli mastné vlasy a byli navlečení do smrdutých hadrů. Snažili se utržit pár rublů nebo dokonce amerických dolarů prodejem všeho možného, od toaletních potřeb a pirátských kazet po sušené ryby. Hayes se častokrát sám sebe ptal, jestli scvrklé, nasolené zdechliny, které vypadají ještě hůř, než páchnou, vůbec někdo kupuje. Jediným zdrojem ryb byla nedaleká řeka Moskva. Hayes leccos věděl o způsobu likvidace odpadů v Sovětském svazu a následně i Rusku, a tak radši ani nemyslel na to, čím je jejich maso obohaceno.
Zapnul si kabát a vyrazil po rozbitém chodníku. Snažil se být nenápadný a zapadnout mezi místní obyvatelstvo, a tak se v hotelu převlékl z obleku do khaki manšestráků, hrubé tmavé košile a černých sportovních bot. Nechtěl v očích místních vypadat jako nafoukaný boháč.
Našel klub, do kterého měl podle instrukcí přijít. Byl vmáčknutý do bloku zchátralých domů mezi pekařstvím, potravinami, cukrárnou a hudebninami. Místo vývěsního štítu měl vedle dveří malou ceduli v azbuce, která zvala hosty

dál a slibovala jim výbornou zábavu.
Vnitřek klubu byl spoře osvětlený. Majitelé se marně snažili prostor zútulnit deskami imitujícími ořechové dřevo, jimiž obložili stěny. V teplém vzduchu se vznášely obláčky modrého kouře. Uprostřed místnosti stálo obrovské překližkové bludiště. Tuto novinku viděl i v lepších klubech v centru, kam se chodili bavit zbohatlíci. Tamější bludiště byla ohavná, neónem ozářená monstra z mramoru a kachlíků. To, co viděl před sebou, byla skromnější varianta pro chudé, vyrobená z holých desek a nasvícená ostře modrými blikajícími žárovkami.
Kolem bludiště postával hlouček mužů, jaké by člověk ve vytříbenějších podnicích hledal jen stěží. V klubu se také nepodávali lososi ani sledi se salátem z červené řepy, dveře nehlídali po zuby ozbrojení vojáci a ve vedlejší místnosti se nehrálo o vysoké částky. Pouhý vstup do klubů v centru stál kolem dvou set dolarů. Pro přítomné muže, kteří podle všeho pracovali jako dělníci v nedalekých továrnách a slévárnách, taková částka představovala mzdu za půl roku.
"No konečně," řekl Felix Orleg rusky.
Hayes si inspektorova příchodu nevšiml, protože veškerou pozornost soustředil na bludiště. Ukázal na hlouček dělníků a zeptal se policisty také rusky: "Co to tam mají?"
"Pojďte se podívat."
Hayes přistoupil blíž a teprve teď si všiml, že bludiště není jedno, ale vlastně tři vzájemně propojená. Na jednom konci se otevřela troje dvířka, vyběhly z nich tři krysy a hnaly se vpřed. Zdálo se, že ví, co mají dělat. Kolemstojící muži je halasně povzbuzovali. Jeden z nich zabušil na stěnu bludiště. Vtom se objevil statný muž s rukama jako zápasník a zarazil ho.
"Moskevská obdoba Kentuckého derby," poznamenal Orleg.
"Tohle se tu děje každý den?"
Krysy kličkovaly bludištěm.
"Přesně tak. Vždycky tu nechají to málo, co vydělají."
Jedna krysa přeběhla cílovou čáru a několik mužů se rozjásalo. Hayese by zajímalo, kolik asi výherci dostanou, ale řekl si, že radši rovnou půjde k věci. "Chci vědět, co jste to dneska prováděli."
"Ten čornyj kličkoval ulicemi jako krysa."
"Neměli jste mu k tomu vůbec dát příležitost."
Orleg se napil průzračné tekutiny ze sklenice, kterou držel v ruce, a polkl. "Odstřelovači se netrefili."
Muži se pozvolna utišili a připravili se na další závod. Hayes Orlega odvedl k prázdnému stolu v nejzazším koutě klubu.
"Na chytračení nemám náladu, Orlegu. Měli jste ho zabít. Jak to, že se vám to nepovedlo?" zeptal se.
Orleg si vychutnal další doušek a teprve pak polkl. "Jak jsem říkal, ti pitomci se netrefili. Když toho vašeho pana Lorda začali honit, utekl jim. Prý je celkem vynalézavý. Víte, jak bylo těžké odlákat odtud policejní hlídky aspoň na pár minut? Usnadnil jsem jim to a ti pitomci místo toho zastřelili tři ruské občany."
"Měl jsem za to, že jsou to profesionálové."
Orleg se zasmál. "Kdybyste řekl všehoschopní grázlové, souhlasil bych. Ale profesionálové? Sotva. Jsou to gangsteři. Co jste taky čekal?" Orleg vyprázdnil sklenku. "Mám je instruovat, aby se ho pokusili zabít ještě jednou?"
"Radši ne. Vlastně mu nesmíte zkřivit jediný vlásek na hlavě."
Orleg mlčel, ale na očích mu bylo vidět, že si od cizince nechává přikazovat velice nerad.
"Nedělejte si s tím hlavu. Celé to byla hloupost. Lord se domnívá, že ti dva šli po Bělém, což je nakonec dobře. Necháme ho při tom. Nemůžeme si dovolit další nechtěnou pozornost."
"Odstřelovači povídali, že ten váš právník to zvládl jako profík."
"Na vysoké běhal a hrál fotbal. Ale měl jsem za to, že dva samopaly to zvládnou."
Orleg se opřel do židle. "Možná byste to měl vzít do vlastních rukou," řekl.
"Třeba to i udělám, ale zatím ty dva idioty držte zpátky. Příležitost dostali a já nechci žádné další mrtvé. Řekněte jim, že pokud mého příkazu neuposlechnou, lidé, které jim jejich šéfové pošlou na návštěvu, se s nimi mazlit nebudou."
Inspektor zavrtěl hlavou. "Za mého mládí jsme boháče lovili jako zvěř a mučili je. Teď bereme peníze za jejich ochranu." Odplivl si na zem. "Je mi z toho pěkně nanic."
"Kdo mluvil o boháčích?"
"Myslíte, že nevím, o co jde?"
Hayes se k němu naklonil blíž. "Víte úplné houby, Orlegu. Udělejte pro sebe něco - přestaňte se moc ptát a plňte rozkazy. Bude to mnohem prospěšnější pro vaše zdraví."
"Zparchantělí Američani! Všechno je úplně naruby. Bývaly doby, kdy jste se třásli strachy, jestli vás odsud vůbec necháme odjet. A teď nám poroučíte."
"Tak naskočte na vlnu. Časy se mění. Buď se podřídíte, nebo se kliďte. Chtěl jste se zúčastnit hry? Tak do toho. Ale vyžaduje to poslušnost."
"O mě se nemusíte bát, pane právníku, ale co ten Lord?"
"S tím se nezatěžujte. Já se o něj postarám."

5

3:35

Miles se vrátil do Ruského archívu. Pochmurná žulová budova se kdysi jmenovala Institut marxismu-leninismu. Teď z ní bylo Centrum pro uchovávání a studium dokumentů novodobé historie. Jeho název byl dalším krásným důkazem ruské záliby v prázdných slovech.

Když tam přišel poprvé, překvapilo ho, že velký štít nad vchodem do budovy stále zdobí plastiky Marxe, Engelse a Lenina, spolu s heslem VZHŮRU K VÍTĚZSTVÍ KOMUNISMU. Všechna města po celé zemi se většiny symbolů sovětské éry dávno zbavila a nahradila je romanovským dvouhlavým orlem, kterého carská dynastie používala tři sta let. Milesovi kdosi prozradil, že Leninova socha z růžové žuly patří k několika málo pomníkům bolševického vůdce v Rusku, které nebyly strženy.
Po horké sprše a dalším panáku vodky se uklidnil. Měl na sobě čistý tmavě šedý oblek s bílým proužkem, který si přivezl z Atlanty pro případ, že by si ten druhý umazal. V nejbližších dnech si bude muset v nějakém obchodě koupit další, protože jediný mu určitě stačit nebude. Má před sebou ještě několik náročných týdnů.
Komunisté až do konce své vlády považovali materiály v archívu za nebezpečné a pečlivě je střežili před veřejností. Přístup k nim měli jen důkladně prověření členové strany. Svým způsobem to tak zůstalo dodnes, což Miles vůbec nechápal. Regály archívu obsahovaly především bezvýznamné osobní věci - knihy, dopisy a deníky. Byly tam i nějaké vládní dokumenty a další nezveřejněné materiály, ale většinou se jednalo o neškodné spisy, které postrádaly jakoukoli historickou váhu. Bádání v archívu bylo o to dobrodružnější, že k uloženým spisům neexistoval žádný rejstřík. Všechno bylo uspořádáno náhodně podle letopočtu, jména nebo regionu. Záměrná nesystematičnost archívu badatele spíš odrazovala, než aby jim poskytovala užitečné informace. Jako by minulost měla zůstat navždy zahalená rouškou tajemství.
Navíc tu nebyl skoro nikdo, kdo by člověku pomohl se v tom chaosu trochu zorientovat.
Zaměstnanci byli pohrobci sovětského režimu, kteří kdysi díky příslušnosti ke straně požívali výhod, o jakých se obyčejným Moskvanům ani nesnilo. I když se strana dávno rozpadla, zanechala po sobě zasloužilé, loajální archivářky. Podle Milese mnohé z nich pevně doufaly, že se do země zase vrátí totalitní zřízení. Právě kvůli jejich neochotě Miles požádal o pomoc Artěmije Bělého. Díky němu pak za několik dní udělal víc než předtím za několik týdnů.
Mezi kovovými regály bloumalo několik badatelů. Většina dokumentů byla kdysi zamčená za ocelovými dveřmi podzemních skladů. Nejpečlivěji se střežily především veškeré informace o Leninovi. Jelcin s tajnůstkářstvím skoncoval. Nechal všechno vynést do horních pater a budovu zpřístupnil akademikům a novinářům.
Bohužel ne úplně.
Velká část archívu zůstávala i nadále uzavřená. Byly v ní uloženy takzvané chráněné dokumenty, obdoba amerických spisů označených Přísně tajné. Fungovaly úplně stejně - bránily svobodnému přístupu k určitým informacím. Miles ale měl pověření od Carské komise, které mu odhalovalo veškerá bývalá státní tajemství. Taylor mu zařídil vládou posvěcený průkaz, který ho opravňoval hledat, kde se mu zachce, včetně chráněných dokumentů.
Posadil se k zarezervovanému stolu a přinutil se soustředit na stránky před sebou. Měl za úkol potvrdit právoplatný nárok Stěpana Baklanova na ruský trůn. Baklanov byl potomkem romanovské dynastie a měl největší šanci, že ho Carská komise zvolí jako právoplatného nástupce posledního cara. Zároveň měl i významné vazby na západní společnosti, které byly z velké části klienty firmy Pridgen & Woodworth. Proto Taylor vyslal Milese do archívu, aby zjistil, že neexistuje nic, co by mohlo zpochybnit Baklanovův nárok na trůn. V žádném případě nepotřebovali, aby došlo k úřednímu vyšetřování, nebo aby se odněkud vynořily informace, že Baklanovova rodina za druhé světové války sympatizovala s Němci. Komise potřebovala mít jistotu, že v jeho minulosti neexistuje nic, co by mohlo v lidech vzbudit pochybnosti o jeho oddanosti vůči nim nebo Rusku.
Uložený úkol Milese dovedl k Mikuláši II., poslednímu Romanovci na ruském trůně, a k událostem, které se šestnáctého července 1918 odehrály na Sibiři. V posledních týdnech přečetl mnoho zveřejněných a několik nevydaných materiálů, které je popisovaly. Značně si protiřečily. Každou publikaci musel pečlivě pročíst, vybrat z ní zjevné dezinformace a spojit si fakta, aby získal aspoň zběžnou představu o tom, co se tehdy přihodilo. Jeho zápisky utěšeně rostly a stával se z nich rozvětvený příběh osudné noci, která měla zásadní význam v ruských dějinách.

Mikuláše ze spánku vyrušil nějaký šelest. Stál nad ním voják. V posledních měsících se moc nevyspal, takže mu násilné probuzení nebylo příjemné. Nedalo se však nic dělat. Kdysi býval Mikulášem II., Imperátorem vší Rusi a zástupcem Všemohoucího na zemi. V březnu loňského roku ho však donutili udělat něco naprosto nemyslitelného pro pomazaného vládce - pod pohrůžkou násilí musel abdikovat. Prozatímní vláda, která se po něm ujala moci, sestávala především z liberálů z Dumy a radikálních socialistů. Měla spravovat zemi, dokud se nepodaří zvolit ústavodárné shromáždění, ale Němci povolili Leninovi průchod svým územím a pomohli mu tak k návratu do Ruska. Doufali, že ve vnitřní politice způsobí pořádný chaos.
V tom je rozhodně nezklamal.
Před deseti měsíci svrhl prozatímní vládu během Říjnové revoluce, jak to hrdě nazývají Mikulášovi dozorci.
Proč mu to jeho bratranec, německý císař, dělá? To ho tak nesnáší? Považuje vítězství ve světové válce za tak zásadní, že ochotně obětuje celou vládnoucí dynastii?
Zjevně ano.
Pouhé dva měsíce po uchvácení moci Lenin s Němci nepřekvapivě podepsal příměří a Rusko se stáhlo ze světové války. Jeho spojenci tak zůstali bez pomoci na východní frontě, která se otevřela postupujícímu Německu. To se Británii, Francii ani Spojeným státům nemůže líbit. Car si uvědomoval, jak nebezpečnou hru Lenin hraje. Slíbil lidem mír, aby si získal jejich důvěru, ale přitom ho potřebuje oddálit, aby si usmířil Spojence a zároveň si nerozhněval německého vládce, který je pro něho důležitější. Brestlitevská smlouva podepsaná před pěti měsíci měla příšerné následky. Německo díky ní získalo čtvrtinu ruského území a skoro třetinu jeho obyvatel. Mikuláš se dozvěděl, že dohoda vyvolala značnou nevoli lidu. Dozorci si mezi sebou povídali, že všichni nepřátelé bolševiků se sjednotili pod společnou bílou vlajkou, kterou zvolili jako výrazný protiklad komunistické rudé. Naverbovaní nováčci masově přebíhají k bělogvardějcům. Dělají to především rolníci, protože jim Rudí pořád nedali slíbenou půdu.

V Rusku zuří občanská válka.
Bílí proti Rudým.
A Mikuláš se stal pouhým občanem Romanovem, vězněm rudých bolševiků.
Nikomu už nevládne.
Nejdřív ho i s rodinou věznili v Alexandrovském paláci v Carském Selu nedaleko Petrohradu. Pak je převezli do středního Ruska a ubytovali je v městečku Tobolsk na soutoku řek Irtyš a Tobol, plného nabílených kostelíků a dřevěnic. Místní obyvatelé byli vůči bývalému carovi otevřeně loajální a chovali se k němu i jeho rodině velice uctivě. Každý den se ve velkém počtu shromáždili před domem, ve kterém byli Romanovovi vězněni, sundali čepice z hlavy a křižovali se. Téměř denně někdo carovi přinášel koláče, svíčky a ikony. Dokonce i dozorci z elitního střeleckého pluku se chovali přátelsky a rádi s vězni ztratili slovo nebo si zahráli karty. Všichni členové Mikulášovy rodiny směli číst knihy i noviny a dokonce i došlou poštu. Dostávali výborné jídlo a měli v domě veškeré pohodlí.
Nebylo to až tak špatné vězení.
Před sedmdesáti osmi dny je znovu přestěhovali.
Tentokrát je převezli do Jekatěrinburgu na východní straně Uralu, uprostřed Matičky Rusi, kde vládnou bolševici. Po ulicích města se potuluje deset tisíc vojáků Rudé armády. Místní obyvatelé nenávidí všechno carské. Bolševici zabrali dům inženýra Ipaťjeva a přeměnili ho na provizorní vězení. Dozorci o něm mluví jako o Domě zvláštního určení. Obehnali ho vysokým dřevěným plotem, všechna okna zabílili vápnem a opatřili mřížemi. Vězni je nesmějí otevírat pod pohrůžkou zastřelení. Ze všech ložnic a toalet odstranili dveře a car musí poslouchat oplzlé narážky na svou rodinu. Musí se mlčky dívat na přisprostlé obrázky své choti a Rasputina, které vojáci čmárají po zdech. Včera se s jedním z těch hnusných darebáků málem porval, protože na stěnu ložnice, kde spí jeho dcery, napsal: NÁŠ DRAHEJ CAR MIKULÁŠ, MIKULÁŠEK, Z TRŮNU JSME HO STÁHLI ZA VOCAS, ZA VOCÁSEK.
Radši na to nebude myslet.
"Kolik je hodin?" zeptal se nakonec Mikuláš dozorce, který se nad ním tyčil.
"Dvě ráno."
"Co se děje?"
"Musíme vás s rodinou převézt. K městu se blíží Bílí a bezprostředně nám hrozí napadení. Pokud se na ulicích začne střílet, bude to pro vás v patře nebezpečné."
Mikuláše jeho slova rozradostnila. Slyšel už, co si mezi sebou strážci šeptali. Bělogvardějci se přehnali přes Sibiř a dobyli všechna města po cestě. Vyhnali Rudé ze svého území a převzali ho do svých rukou. V několika posledních dnech v dálce hřměla děla. Ten zvuk mu dodával naději. Možná, že se konečně blíží jeho generálové a všechno se zase v dobré obrátí.
"Vstaňte a oblékněte se," rozkázal mu dozorce.
Když odešel, Mikuláš probudil svou ženu. U protilehlé zdi skromné ložnice spal jejich syn Alexej.
Oba se tiše oblékli do vojenských košil, kalhot a holínek a na hlavy si nasadili polní čapky. Alexandra odešla za dcerami. Alexej bohužel nebyl schopen chůze, protože byl vyčerpaný záchvatem hemofilie, který se dostavil přede dvěma dny. Mikuláš svého vyzáblého třináctiletého syna jemně vzal do náruče a opatrně ho vynesl na chodbu.
Objevily se jeho čtyři dcery.
Všechny byly oblečené do prostých černých sukní a bílých halenek. Za nimi se o holi belhala jejich matka. Jeho milované sluníčko se sotva drželo na nohou. Od dětství ji trápil ischias, který se postupem času horšil. Neustálé obavy o Alexeje jí úplně podlomily zdraví. Kdysi kaštanové vlasy jí zešedivěly a z očí se vytratil láskyplný svit, který ho uchvátil už jako dospívajícího chlapce. Přerušovaně dýchala a často sykala bolestí. Občas jí zmodraly rty. Stěžovala si na srdce a bolesti zad, ale Mikuláš měl dojem, že její potíže nejsou tělesné povahy, ale spíš následek nevýslovného žalu, který prožívá. Každý den tone v obavách, že ji smrt připraví o jediného syna.
"Co se děje, papá?" zeptala se dvaadvacetiletá Olga, Mikulášova prvorozená dcera. Byla hloubavá a inteligentní a v mnoha ohledech se podobala své matce. Stejně jako ona občas propadala zádumčivosti a rozmrzelosti.
"Možná nás osvobodí," naznačil jí bezhlasně.
Olžin hezký obličej se na okamžik rozzářil radostným očekáváním. Přistoupily k nim o rok mladší Taťána a o dva roky mladší Marie. Obě v rukou svíraly polštáře. Taťána byla vysoká a měla vznešené držení těla. U svého okolí vzbuzovala přirozený respekt. Sestry jí přezdívaly Guvernantka a matka ji měla ze všech nejradši. Marie byla hezká, něžná a okatá. Ráda flirtovala. Toužila se vdát za důstojníka a mít s ním dvacet dětí. Obě prostřední dcery zaslechly, co Mikuláš řekl. Gestem jim naznačil, že mají mlčet.
Sedmnáctiletá Anastázie postávala vedle matky. V náruči chovala Krále Karla - kokršpaněla, kterého jí věznitelé dovolili vzít s sebou. Byla malá, baculatá a pořád proti něčemu rebelovala. Sestry si z ní dělaly legraci, ale otec nedokázal jejím okouzlujícím modrým očím vůbec nic odepřít.
Vzápětí se k nim přidali i zbylí čtyři vězni: Alexejův doktor Jevgenij Botkin, Mikulášův komorník Alexej Trupp, Alexandřina služebná Anna Děmidovová a kuchař Ivan Charitonov. Děmidovová také nesla polštář. Mikuláš věděl, že tenhle se od ostatních liší. Do peří v jeho útrobách byla vložena malá šperkovnice a služebná ho nesměla dát z ruky. Alexandra s dcerami také ukrývaly poklady. Všechny měly v korzetech zašité diamanty, smaragdy, rubíny a šňůry perel.
Alexandra k němu dokulhala a zeptala se: "Nevíš, co se děje?"
"Bílí jsou blízko."
Ve znaveném obličeji se jí zračil úžas. "Je to vůbec možné?"
"Tudy, prosím," ozval se od schodů povědomý hlas. Mikuláš se otočil a uviděl Jurovského.
Jurovský přijel před dvanácti dny s oddílem bolševické tajné policie, aby vystřídal předchozího velitele a jeho

nedisciplinované dozorce z řad dělnictva. Mikuláš změnu nejdřív uvítal, ale záhy pochopil, že tito muži jsou profesionálové. Možná se dokonce jedná o Maďary, válečné zajatce z rakousko-uherské armády, které bolševici najali na práci, jíž se Rusové štítí. Velel jim Jakov Jurovský, zachmuřený muž s havraními vlasy a vousy. Pohyboval se i mluvil pomalu. Příkazy uděloval klidným hlasem a očekával, že budou do puntíku splněny. Carská rodina mu dala přezdívku velitel Býk a Mikuláš rychle došel k závěru, že je to zloduch, který si libuje v týrání druhých.
"Musíme si pospíšit, máme málo času," řekl Jurovský.
Mikuláš ostatním naznačil, aby byli zticha, a celá skupina se vydala po dřevěných schodech do suterénu. Alexej mu v náruči tvrdě spal s hlavou položenou na jeho rameni. Anastázie postavila svého psa na zem a zvíře okamžitě odběhlo. Jurovský je vyvedl ven a kráčel s nimi přes dvůr do suterénní místnosti s jediným obloukovým oknem. Stěny místnosti byly potažené zašlými pruhovanými tapetami. Nebyl tam jediný kus nábytku.
"Počkejte tady, než přijedou auta," řekl Jurovský.
"Kam jedeme?" zajímal se Mikuláš.
"Pryč," odpověděl lakonicky jejich věznitel.
"Nejsou tu žádné židle," řekla Alexandra. "To se nemůžeme ani posadit?"
Jurovský pokrčil rameny a instruoval jednoho ze svých mužů, aby přinesl dvě židle. Alexandra se na jednu z nich posadila a Marie jí podložila záda polštářem, který držela v ruce. Na druhou židli Mikuláš posadil Alexeje. Taťána bratrovi také podložila záda polštářem, aby měl větší pohodlí. Děmidovová si svůj polštář dál těsně tiskla k hrudi.
V dálce se ozvalo hřmění děl a Mikuláš začal doufat v záchranu.
Jurovský jim řekl: "Potřebujeme vás vyfotografovat. Někteří lidi jsou přesvědčení, že jste dávno utekli. Takže se tady rozestavte."
Potom každému určil jeho místo. Když s tím byl hotov, dcery stály za sedící matkou, Mikuláš stál vedle Alexeje a zbylí čtyři vězni byli za carovými zády. V průběhu posledních šestnácti měsíců dostávali mnoho podivných příkazů, takže když je uprostřed noci probudili kvůli fotografování a pak je chtěli někam odvézt, nebyli nijak překvapeni. Když Jurovský odešel a zavřel za sebou dveře, nikdo neřekl ani slovo.
Dveře se za okamžik znovu otevřely.
Místo fotografa s aparátem do místnosti vpochodovalo jedenáct ozbrojených mužů. Jako poslední vstoupil Jurovský. Pravou ruku měl zastrčenou v kapse kalhot a v levé držel list papíru.
Začal číst.

"Vzhledem k tomu, že vaši příbuzní nepřestávají útočit na sovětské Rusko, se uralský sovět rozhodl, že vás popraví."
Mikuláš ho špatně slyšel, protože venku řval motor auta a dělal strašný rámus. Zvláštní. Podíval se na svou rodinu, pak na Jurovského a zeptal se: "Cože? Co jste říkal?"
Jurovský nepohnul jediným svalem ve tváři a jenom carovi monotónně zopakoval rozsudek. Potom vytáhl pravou ruku z kapsy kalhot.
Zablýskla se mu v ní hlaveň pistole.
Držel v ruce revolver.
Ústí hlavně se přiblížilo k Mikulášově hlavě.

6

Milesovi se pokaždé, když četl o oné osudné noci, udělalo zle od žaludku. Pokoušel si představit, jak to muselo vypadat, když bolševici zahájili palbu. Jejich oběti musely být úplně ochromené hrůzou. Neměly nejmenší šanci na útěk. Nezbývalo jim nic než příšerná smrt.
K události se vrátil díky jednomu nálezu v chráněných dokumentech. Před deseti dny narazil na poznámku napsanou starodávnou azbukou na zašlém kusu papíru bez hlavičky. Černý inkoust se skoro nedal přečíst. Stránka byla zašitá v rudém koženém váčku, na němž stálo: ZÍSKÁNO 10. ČERVENCE 1925. OTEVŘÍT NEJDŘÍV 1. LEDNA 1950. Nedalo se nijak zjistit, jestli archiváři instrukci dodrželi.
Miles sáhl do aktovky a vytáhl z ní podrobný překlad dokumentu. Datum v záhlaví bylo 10. dubna 1922.

Jurovský mi dělá starosti. Nevěřím, že zprávy z Jekatěrinburgu jsou přesné, a informace o Felixi Jusupovovi to jenom potvrzují. Upřímně mě mrzí, že bělogvardějec, kterého jste přiměli, aby mluvil, nebyl sdílnější. Možná, že příliš silná bolest má opačný účinek, než jsme čekali. Zajímavá je zmínka o Koljovi Maksovi. To jméno je mi povědomé. Další dva podobně přesvědčení Bílí se také zmínili o vesničce Starodug. Jsem si jistý, že se tam něco děje, ale obávám se, že mi tělo vypoví službu dřív, než dostanu možnost zjistit co. Velice se obávám o osud výsledků našeho úsilí, až tu nebudu. Ze Stalina jde strach. Je moc tvrdý a dělá příliš necitelná rozhodnutí. Pokud se stane vůdcem našeho nového národa, obávám se, že náš velký sen jenom pohřbí.
Je možné, aby jeden nebo dokonce dva členové carské rodiny unikli osudu, který stihl ostatní v Jekatěrinburgu? Vše tomu nasvědčuje. Soudruh Jusupov je o tom podle všeho přesvědčen. Možná se domnívá, že by si budoucí generace zasloužila milost. Třeba carevna nakonec nebyla tak pošetilá, jak jsme si všichni mysleli. Možná, že na Rasputinových blábolech přece jenom je něco pravdy. V posledních týdnech jsem na Romanovovy častokrát myslel a pokaždé jsem si připomněl slova jedné básně: Rytíři v hrobech prachniví, bez přileb, mečů, korouhví. Po boku svatých snad v nebi dlí.

Miles s Artěmijem za autora řádků od samého počátku považovali Lenina. Nebylo by to nijak neobvyklé. Komunisté uchovávali tisíce Leninových spisů. Jenže Miles s Bělým dokument našli na místě, kde by ho nečekali. Byl schovaný

mezi spisy, které Rusko po druhé světové válce získalo zpět od Němců. Hitlerova armáda ukradla nejen umělecká díla, ale i tuny archivních materiálů. Vyrabovala depozitáře v Leningradu, Stalingradu, Kyjevě i Moskvě. Stalin do Německa po válce vyslal zvláštní komisi, která měla za úkol přivézt ukradené dědictví zpátky do vlasti. Teprve tehdy se do Ruska vrátily mnohé utajené spisy.
Kožený váček obsahoval ještě jeden důležitý dokument. Byl to zažloutlý list s okraji zdobenými drobnými květy a lístky. Anglický text nepochybně napsala ženská ruka. Stálo v něm:

28. října 1916
Můj nejdražší, světlo mé duše, můj nejmilejší andílku. Jak nesmírně Tě miluji a toužím pořád být s Tebou, dnem i nocí. Cítím, co právě prožíváš a vím, jaká muka Ti to působí. Modlím se, aby se nad Tebou Bůh smiloval, dal Ti dostatek síly a moudrosti. Dozajista Tě neopustí. Pomůže Ti přestát to šílené utrpení a odmění Tě za to, že jsi ho vydržel. Jistě dá, že naše odloučení skončí, nebot v takovéto chvíli nesmíš být sám.
Náš drahý Přítel před chvílí odešel. Jako tolikrát předtím i dnes našeho miláčka zachránil. Dobrotivý Ježíši, děkujme Bohu, že ho máme. Maličký krutě trpěl, až mi srdce usedalo. Teď už zase klidně spí. Dostalo se mi ujištění, že zítra bude v pořádku.
Je nádherně slunečno, na obloze není jediný mráček. Mělo by to znamenat důvěru a naději, ale všechno kolem se utápí v černočerné tmě. Bůh však stojí nade vším a nade všemi. Jeho cesty nám zůstávají skryty, netušíme, jak nám pomůže. Jisté je jenom to, že naše prosby určitě neoslyší. O tom mě náš drahý Přítel bez přestání ujišťuje.
Chci Ti sdělit, že náš Přítel těsně před odchodem dostal podivný záchvat. Velice jsem se obávala o jeho zdraví. Co by si bez něho maličký počal? Padl na zem a začal mumlat cosi o tom, že ještě před Novým rokem odejde z tohoto světa, že vidí hromady mrtvol, mezi nimi i několik velkoknížat a stovky hrabat. Říkal, že Něva celá zrudne krví. Jeho slova mě nesmírně vyděsila.
Upřeně hleděl k nebesům a povídal, že pokud ho zavraždí bojaři, pětadvacet let ze svých rukou nesmyjí jeho krev. Všichni opustí Rusko. Bratr povstane proti bratru a s nenávistí v srdci ho zabije. V zemi nezůstane jediný šlechtic. Nejvíc ze všeho mě ale znepokojilo, když řekl, že pokud na něho vztáhne ruku některý z našich příbuzných, do dvou let budeme všichni mrtví. Všechny nás prý zabije ruský lid.
Musela jsem vstát a okamžitě všechno zapsat. Potom mě uklidňoval, že si nemám zoufat. Nakonec prý budeme spaseni. Největší provinilec si prý uvědomí, jak chyboval, a postará se, aby naše krev došla vzkříšení. Připadalo mi, že blouzní. Vůbec poprvé mě napadlo, jestli mu alkohol nezatemňuje mozek. Neustále opakoval, že jenom havran s orlem mohou uspět tam, kde jiní selhali, a že nevinná zvířata je budou chránit a ukazovat jim cestu. K cíli nakonec povede právě jejich nevinnost. Povídal, že na správnost jejich počínání dohlédne sám Bůh, který jim také bude vůdcem. Ze všeho nejpodivnější mi připadalo jeho tvrzení, že než dojde k úplnému znovuzrození, musí vyhasnout dvanáct životů.
Snažila jsem se ho vyptat na podrobnosti, ale nic mi neřekl. Jenom naléhal, abych jeho proroctví zapsala přesně slovo od slova a předala Ti ho. Podle jeho slov nám hrozí nějaké nebezpečí, ale ujistila jsem ho, že báťuška drží otěže vlády pevně v rukou. Vůbec ho to neuklidnilo a jeho slova mě pak trápila celou noc. Ach, drahý můj, vroucně Tě objímám. Nedovolím, aby se někdo odvážil ublížit Tvé zářné duši. Tisíckrát Tě líbám a žehnám Ti. Vím, že mi plně rozumíš. Přijeď za mnou co nejdříve.
Tvá ženuška

Miles věděl, že dopis pochází z pera poslední ruské carevny Alexandry. Stejně jako její manžel Mikuláš si desítky let vedla deník. Jejich zápisky se později staly nesmírně cenným zdrojem informací o životě na carském dvoře. Po popravě se v Jekatěrinburgu našlo skoro sedm set dopisů, které si posílali. Miles četl další výňatky z deníků a většinu korespondence mezi carskými manželi. Nedávno dokonce vyšlo několik knih, jejichž autoři jednotlivé listy otiskli v doslovném znění. Miles věděl, že výraz náš drahý Přítel odkazuje na Rasputina. Alexandra i Mikuláš se totiž domnívali, že jejich korespondenci čtou nepovolané oči. Okolí carského páru jeho bezmeznou důvěru v Rasputina bohužel nesdílelo.
"Vy jste se do toho nějak zabral," ozvalo se najednou rusky.
Miles zvedl hlavu a podíval se přes stůl.
Naproti němu stál postarší muž se světlou pletí a bleděmodrýma očima. Byl hubený a jeho zápěstí pokrývaly pigmentové skvrny. Měl dost prořídlé vlasy a bradu i lícní kosti mu lemoval prošedivělý krátký plnovous. Na nose mu seděly brýle s kovovými obroučkami a pod krkem měl uvázaného motýlka. Miles si okamžitě vzpomněl, že ho v archívu už viděl. Celé hodiny tam zkoumal dokumenty a patřil k několika málo jedincům, kteří pracovali stejně pilně jako on.
"Na chvíli jsem se přenesl do roku 1916. Když se do toho člověk zabere, je to, jako by nastoupil do stroje času," řekl rusky.
Muž se usmál. Miles odhadoval, že mu je minimálně šedesát.
"Máte pravdu. Proto sem rád chodím. Připomínám si tu dávnou minulost."
Miles k němu okamžitě pocítil vřelé sympatie. Vstal a představil se: "Jmenuju se Miles Lord."
"Já vím."
To bylo podezřelé. Miles bezděčně zatěkal očima po místnosti.
Příchozí jeho strach podle všeho vycítil. "Ujišťuji vás, že vám ode mne žádné nebezpečí nehrozí, pane Lorde. Jsem jenom unavený historik, který by si rád trochu popovídal s někým, kdo má podobné zájmy."
Miles se uklidnil. "Odkud mě znáte?"
Muž se usmál. "Černocha v archívu vidím prvně. Zaujal jste mě. Kromě toho nelze přehlédnout vaši činnost v jisté komisi."

"A kdo jste vy?"
"Semjon Pašenko, profesor historie na Moskevské státní univerzitě." Muž k němu napřáhl ruku a Miles ji přijal. "Kde máte kolegu, který vás sem doprovázel? Myslím, že byl právník. Jednou jsme si mezi regály trochu popovídali."
Miles nevěděl, jestli by mu neměl zalhat, ale pak se rozhodl, že bude lepší, když mu řekne pravdu. "Dneska ráno ho zastřelili na Nikolské třídě."
Historika jeho informace šokovala. "Něco o tom povídali v televizi. Je to příšerné." Zakroutil hlavou. "Jestli se něco hodně brzy nezmění, tak se tahle země sama zahubí."
Miles se posadil a vybídl profesora, aby udělal totéž.
"Víte o tom něco bližšího?" zeptal se ho Pašenko a usadil se na židli.
"Byl jsem přímo u toho, když se to stalo." Zbytek si radši nechal pro sebe.
Pašenko zavrtěl hlavou. "Takovéhle věci nám dělají špatnou pověst. Lidé ze Západu, jako jste vy, nás musí mít za úplné primitivy."
"Ale vůbec ne. Podobnými údobími prochází každý národ. My jsme to zažili během osidlování amerického Západu a pak mezi světovými válkami."
"Jenže naše situace je mnohem horší."
"Poslední roky byly pro Rusko hodně těžké. Nebylo to jednoduché ani v dobách, kdy jste měli vládu, i když se Jelcin s Putinem snažili udržet pořádek. Ale teď, když se nikdo nesnaží vládu ani předstírat, se tu rozmáhá anarchie."
Pašenko přikývl. "To u nás bohužel není žádná novinka."
"Jste akademik?"
"Historik. Zasvětil jsem život studiu naší milované Matičky Rusi."
Miles se jeho archaismu pousmál. "Mám takový dojem, že jste neměl moc příležitostí svoji specializaci využít v praxi."
"Bohužel. Komunisti si vytvořili vlastní verzi historie."
Miles si vzpomněl na větu, kterou kdysi někde četl. Rusko je země s nepředvídatelnou minulostí. "Pracoval jste ve školství?"
"Třicet let jsem učil. Zažil jsem je všechny - Stalina, Chruščova, Brežněva. Každý z nich Rusko svým vlastním způsobem poškodil. Děly se tu trestuhodné věci, ale naši lidé se pořád neumí odpoutat od minulosti. Denně stojí fronty před Leninovým mauzoleem." Pašenko ztišil hlas. "Byl to obyčejný řezník, který se tu ctí jako světec. Určitě jste si všiml květin u jeho sochy venku." Zavrtěl hlavou. "Nechutné."
Miles si musel dávat pozor na jazyk. Komunismus byl sice pryč a brzy ho mělo nahradit nové carství, ale on pořád zůstával Američanem pracujícím na povolení nepevné ruské vlády. "Něco mi říká, že kdyby zítra na Rudé náměstí vjely tanky, všichni zaměstnanci tohohle archívu by vyběhli ven a nadšeně by je vítali."
"Jsou z nich v podstatě žebráci," řekl Pašenko. "Kdysi mívali velké výsady oproti ostatním. Střežili tajemství vůdců a dostávali za to lepší byty, vyšší platy a delší dovolenou. Když chce člověk něco víc, musí se kvůli tomu snažit, to přece platí i v Americe, ne?"
Miles neodpověděl. "Jak se díváte na Carskou komisi?" zeptal se místo toho.
"Hlasoval jsem pro. V téhle zemi už to nemůže být horší."
Takový názor zastávala většina Rusů.
"Ještě jsem nepotkal Američana, který by naši řeč ovládal jako vy."
Miles pokrčil rameny. "Vaše země mě fascinuje."
"Zajímala vás vždycky?"
"Už od dětství. Začalo to, když jsem četl o Petru Velikém a Ivanu Hrozném."
"A teď spolupracujete s Carskou komisí a chystáte se změnit historii." Pašenko ukázal na papíry na stole. "Našel jste je v chráněných dokumentech?"
"Ano, před několika týdny."
"To písmo poznávám, je Alexandřino. Veškerou korespondenci i deníky psala v angličtině. Rusové ji nenáviděli, protože byla Němka. Vždycky mi to vůči ní připadalo hodně nespravedlivé. Ruská společnost Alexandru vůbec nechápala."
Miles mu dopis ukázal. Rozhodl se Rusa vyzpovídat. Zřejmě toho hodně věděl. Pašenko si list přečetl a řekl: "Vyjadřuje se dost květnatě, ale tahle epištola pro ni není typická. Když psala manželovi, bývala mnohem výřečnější. Napsali si s Mikulášem plno romantických dopisů."
"Je mi z toho smutno. Když je čtu, připadám si jako vetřelec. Předtím jsem procházel popis jejich popravy. Jurovský musel být pěkný parchant."
"Jeho syn tvrdil, že otec své účasti na té události až do smrti litoval, ale kdo ví? Dvacet let po Jekatěrinburgu o vyvraždění carské rodiny klidně vykládal na bolševických školeních a byl na svoje činy jaksepatří hrdý."
Miles Pašenkovi podal Leninův zápis. "Podívejte se na tohle."
Rus si text pomalu přečetl a řekl: "Tohle určitě psal Lenin. Znám jeho styl. Je to zvláštní."
"Přesně to mě taky napadlo."
Pašenkovi zasvítily oči. "Doufám, že nevěříte pohádkám o tom, že dva členové carské rodiny masakr v Jekatěrinburgu přežili?"
Miles pokrčil rameny. "Těla Alexeje ani Anastázie se dodneška nenašla. A teď tohle."
Pašenko se pousmál. "Vy Američané prostě milujete konspirační teorie. Za vším hned vidíte spiknutí."
"Platí mě za to."
"A určitě od vás očekávají, že podpoříte Stěpana Baklanova, viďte?"
Milese jeho slova poněkud překvapila. Opravdu je tak dobře čitelný?

Pašenko ukázal rukou po místnosti. "Za tím stojí ty místní ženské, pane Lorde. Ví úplně o všem. Zaznamenávají, jaké dokumenty jste zkoumal, a mají dobrou paměť, to mi věřte. Už jste se s naším takzvaně právoplatným dědicem osobně setkal?"
Miles zavrtěl hlavou. "Já ne, ale můj šéf ano."
"Baklanov není o nic schopnější vládce, než by byl Michail Romanov před sto lety. Je to stejný slaboch jako carův bratr, ale na rozdíl od chudáka Michaila, který se na trůn ani nestihl posadit, postrádá otce, který by za něho všechno rozhodoval. Baklanov je na to úplně sám a až zklame, udělá radost mnoha lidem."
Profesor měl v něčem pravdu. Miles o Baklanovovi slyšel, že ho zajímá spíš prestiž carského titulu než skutečné vládnutí.
"Smím vám něco navrhnout, pane Lorde?"
"Samozřejmě."
"Byl jste se už podívat v petrohradském archívu?"
Miles zavrtěl hlavou.
"Možná by vám to přineslo nějaký užitek. Mají tam uloženo velké množství Leninových rukopisů. Taky byste tam našel většinu deníků a korespondence carského páru." Ukázal na papíry. "Třeba by vám to objasnilo význam vašeho nálezu."
Milesovi se jeho návrh zamlouval. "Děkuju, to je dobrý nápad," řekl. Pak se podíval na hodinky. "Promiňte, ale do zavírací doby musím ještě stihnout přečíst další dokumenty. Moc příjemně jsem si s vámi popovídal. Ještě pár dní tu zůstanu a určitě sem zajdu, takže bychom to ještě mohli probrat, co říkáte?"
"Já sem taky určitě zajdu. Možná tu teď s vámi ještě chvíli posedím, pokud proti tomu nic nemáte. Můžu si ještě jednou přečíst ty dva listy?"
"Samozřejmě."
Když se za deset minut vrátil, oba rukopisy ležely na stole, ale Semjon Pašenko byl pryč.

7

17:25

Hayese před Volkovem vyzvedlo černé BMW. Řidič patnáct minut kličkoval překvapivě plynulým provozem, než vjel na nádvoří pozdně klasicistního domu z počátku devatenáctého století. Budova patřila k moskevským klenotům. Za komunistické nadvlády sloužila jako Dům literatury a umění. Po pádu režimu se podobně jako mnohé další dostala do aukce a nakonec ji shrábl jakýsi zbohatlík.
Hayes vystoupil z vozu a řekl řidiči, aby na něho počkal.
Po nádvoří jako vždycky přecházeli dva hlídači ozbrojení kalašnikovy. Modrá štuková fasáda domu v blednoucím odpoledním světle zšedla. Hayes se nadechl vzduchu prosyceného výfukovými plyny a rázně vykročil po hrubě dlážděné cestě do krásné zahrady hrající barvami podzimu. Odemčenými dveřmi z borového dřeva vstoupil do domu. Interiér budovy měl typické rysy dvě stě let starého příbytku. Směrem do ulice se nacházely přijímací pokoje, zatímco v zadním traktu bylo několik soukromých pokojů. Hayes usuzoval, že všechny místnosti si pravděpodobně zachovaly původní výzdobu, ačkoli se na to majitele nikdy nezeptal. Několika chodbami došel až do salónu, ve kterém se vždycky scházel s ostatními.
Čekali tam na něho čtyři muži s plnými sklenkami v rukou a doutníky v ústech. Poprvé se s nimi setkal před rokem a od té doby spolu komunikovali výhradně pod krycími jmény. Hayes dostal přezdívku Lincoln a jeho čtyři kolegové si říkali Stalin, Lenin, Chruščov a Brežněv. Inspirovala je k tomu grafika, která se stala oblíbeným prodejním artiklem moskevských obchodů se suvenýry. Zachycovala několik carů, careven a sovětských předsedů vlád, jak sedí kolem jednoho stolu, popíjejí, kouří a baví se o osudu Matičky Rusi. Její autor na ní znázornil svou představu, jak by se v takové situaci jednotliví vládci asi chovali. Čtveřice v salónku si své přezdívky pečlivě vybrala a vychutnávala si představu, že jejich schůzky nejsou zcela nepodobné obrazu. Osud vlasti měli ve svých rukou.
Všichni čtyři Hayese pozdravili. Lenin sáhl po karafě zaražené ve stříbrném kbelíku s ledem a nalil mu panáka vodky. Další ze čtveřice k němu přistrčil podnos s uzeným lososem a nakládanými houbami. Hayes zdvořile odmítl. "Obávám se, že nenesu dobré zprávy," řekl shromážděným rusky. Potom jim sdělil, že Miles Lord přežil útok.
"To není zdaleka všechno," řekl Brežněv. "Dodneška jsme netušili, že je to černoch."
Hayes nechápal, co to má společného s nepodařeným pokusem o vraždu. "Měl jsem za to, že barva pleti nehraje žádnou roli," poznamenal.
Stalin se trochu předklonil. Na rozdíl od svého jmenovce se skoro vždycky snažil nejdřív myslet a pak mluvit.
"Američané zkrátka nikdy nepochopí ruskou víru v osud."
"Co má osud společného s naším případem?"
"Povězte nám něco o tom panu Lordovi," požádal ho Brežněv.
Hayesovi to začínalo být podezřelé. Připadalo mu zvláštní, že si bez mrknutí oka objednali Lordovu vraždu, aniž by o něm vůbec něco věděli. Na minulém setkání mu Lenin dal číslo inspektora Orlega a pověděl mu, že má vraždu domluvit s ním. Nejdřív se s tím těžko smiřoval, protože věděl, že podobného asistenta, jako je Lord, sežene těžko, ale nakonec usoudil, že ve hře je mnohem víc než nicotný život jednoho právníka. Takže udělal přesně to, co po něm chtěli. A teď má odpovídat na nesmyslné dotazy.
"Pro naši firmu začal pracovat hned po vysoké škole. Vynikající student, absolvent Virginské univerzity. Vždycky ho zajímalo Rusko, vystudoval východoevropskou problematiku. Ovládá jazyky. Právník, který umí rusky, se hledá dost

špatně. Tipoval jsem, že pro firmu bude velkým přínosem, a strefil jsem se. Mnozí z našich klientů mu bezmezně důvěřují."
"A jeho osobní život?" zeptal se Chruščov.
"Narodil se a vyrostl v Jižní Karolíně v poměrně dobře situované rodině. Jeho otec byl kazatel. Jezdil po Státech, snažil se obracet lidi na víru a léčil je. Z toho, co mi Lord svěřil, jsem pochopil, že si s otcem moc nerozuměl. Lordovi je třicet osm, možná třicet devět, je to starý mládenec. Žije dost skromně, v práci dře. Je to jeden z našich nejlepších lidí. Nikdy jsem s ním neměl žádné problémy."
Lenin se opřel do židle. "Proč se tak zajímá o Rusko?"
"To bych taky rád věděl. Připadá mi, že ho vaše země odjakživa fascinuje. Miluje historii, kancelář má plnou knížek a spisů. Ve Státech dokonce o Rusku přednášel na několika malých univerzitách a celostátních konferencích. A teď dovolte, abych se na něco pro změnu zeptal já vás. Proč tohle všechno chcete vědět?"
Stalin se napřímil. "Vzhledem k dnešním událostem to vůbec není důležité. Pana Lorda budeme muset zatím nechat stranou. Teď bychom se měli soustředit především na to, co nás čeká zítra."
Hayes se nehodlal tak snadno vzdát. "Aby bylo jasno - od začátku jsem proti tomu, abychom Lorda zabili. Říkal jsem vám, že to zvládnu vyřešit sám, i když o tom možná pochybujete."
"A tak to taky zůstane," řekl Brežněv. "Dohodli jsme se, že pana Lorda od nynějška přenecháme výhradně vám."
"To jsem rád, že se shodneme. Nebude dělat potíže, o to se postarám. Ale zatím mi ještě nikdo nevysvětlil, co je na něm tak nebezpečného."
"Váš asistent se trochu moc angažuje v archívech," řekl Chruščov.
"Kvůli tomu jsem ho tam taky poslal. Rád bych vám připomněl, že jsem jednal přesně podle vašich instrukcí."
Úkol byl jednoduchý. Lord měl zjistit, jestli neexistuje něco, co by mohlo zpochybnit Baklanovův nárok na trůn. Posledních šest týdnů trávil v archívu skoro deset hodin denně, hledal v záznamech a hlásil všechno, co našel. Hayes měl podezření, že čtveřice chce Lorda zlikvidovat právě kvůli nějaké informaci, kterou našel v archívu.
"Nemusíte vědět všechno," řekl Stalin. "Vlastně si myslím, že o to ani nestojíte. Zatím úplně postačí, když vám řekneme, že odstranění pana Lorda jsme považovali za nejjednodušší způsob, jak nastalou situaci vyřešit. Bohužel se to nezdařilo, takže jsme ochotní prozatím jednat podle vás."
Při těch slovech se nehezky usmál. Hayesovi jejich blahosklonné chování dost vadilo. Není přece žádný poslíček. Je pátým členem spolku, jemuž se říká Tajná rada. Nedal na sobě své rozčilení znát a rozhodl se radši změnit téma hovoru.
"Předpokládám správně, že nový panovník bude vládnout absolutisticky?"
"Otázku carových pravomocí jsme ještě neuzavřeli," pravil Lenin.
Hayes chápal, že o některých věcech chtějí Rusové rozhodovat sami, protože jde o jejich zájmy. Nebylo mu to proti mysli, ovšem za předpokladu, že jejich rozhodnutí nijak neohrozí investice jeho klientů a tím i jeho tučnou odměnu. "Jak si vedeme v komisi?"
"Devět členů bude rozhodně volit podle našich instrukcí. Se zbylými osmi zatím jednáme," odpověděl Lenin.
"Podle pravidel budou muset dojít k jednomyslnému závěru," dodal Brežněv.
Lenin si povzdechl. "To jsem zvědavý, jak tohle dokážeme."
Jednomyslné rozhodnutí bylo nedílnou součástí rezoluce o ustavení Carské komise. Občané souhlasili se znovuobnovením carství i se zřízením komise, ale důležitou podmínkou bylo to, že jejích sedmnáct členů musí hlasovat jednomyslně. Stačil jediný hlas proti a veškerá snaha dosadit na trůn Baklanova by vyšla naprázdno.
"Zbývajících osm hlasů zajistíme, ještě než začne volba," řekl rezolutně Stalin.
"Vaši lidé na tom už pracují?" zeptal se Hayes.
"Přesně tak," odpověděl Stalin a napil se vodky. "Ale budeme potřebovat další peníze, pane Hayesi. Ti pánové se nechtějí dát lacino."
Hayesovi se přestávalo líbit, že Tajnou radu musí téměř výhradně financovat jeho klienti ze Západu. Jako jejich zástupce musel platit veškeré aktivity Rady, ale měl v ní jen velmi omezené pravomoci.
"Kolik?" zeptal se.
"Dvacet miliónů dolarů."
Snažil se ze všech sil ovládnout. Vždyť jim před třiceti dny vyplatil deset miliónů! Kdoví, kolik peněz opravdu dostanou členové komise a kolik si rozdělí čtveřice u stolu. Radši se na to ani neptal.
Stalin mu podal dva průkazy. "Tyhle karty vás a pana Lorda opravňují ke vstupu do Kremlu a Fazetového paláce. Máte stejná práva jako lidé kolem Carské komise."
Na Hayese to udělalo dojem. Nečekal, že se bude moci účastnit jednání.
Chruščov se usmál. "Říkali jsme si, že bude lepší, když tam půjdete osobně. Bude tam plno amerických novinářů. Měl byste nenápadně vyslechnout, o čem komise rokuje, a o všem nás informovat. Členové vás neznají a netuší, jaké máte styky. Vaše postřehy nám hodně pomůžou v dalších rozhovorech."
"Taky jsme se dohodli, že vám udělíme větší pravomoci," řekl Stalin.
"V jakém smyslu?" zeptal se Hayes.
"Je důležité, aby komise mohla rokovat naprosto nerušeně. Postaráme se, aby se jednání zbytečně neprotahovalo, ale přesto hrozí, že by se ji někdo mohl pokusit ovlivnit zvenčí."
Hayes na poslední schůzce vycítil, že čtveřici něco dělá starosti. Stalin to před chvílí nakousl, když se vyptával na Lorda. Američané zkrátka nikdy nepochopí ruskou víru v osud.
"Co mám tedy udělat?"
"Co bude potřeba. Mohl by to samozřejmě vyřešit někdo z lidí, které zastupujeme, ale bude lepší, když zůstanou v pozadí. Na rozdíl od Sovětského svazu se v novém Rusku žádné tajemství dlouho neututlá. Všechny záznamy jsou

volně přístupné, naši novináři jsou agresivní a všude je cítit značný tlak ze zahraničí. Vaše jméno má v cizině zvuk a klienti vám důvěřují, takže vás nikdo nebude podezírat z nekalých úmyslů." Stalin roztáhl tenké rty v křivém úsměvu.
"A co mám dělat, pokud nastanou nějaké potíže?"
Stalin sáhl do kapsy a vytáhl z ní další kartu. Bylo na ní napsané telefonní číslo. "Stačí zavolat na tohle číslo. Lidé, kterým patří, splní jakýkoli rozkaz. Ale využívejte je s rozmyslem."

8

Středa 13. října

Miles se přes tónované okno mercedesu díval na červené zdi Kremlu. Zvony na Spasské věži hlasitě odbily osmou hodinu. Společně s Taylorem se vezl přes Rudé náměstí. Auto řídil rozcuchaný Rus, který by Milese za jiných okolností vyděsil. Protože věděl, že dopravu osobně zařídil Taylor, cítil se docela klidný.
Na Rudém náměstí nebylo ani živáčka. Z úcty ke komunistům, kteří zbyli v Dumě, zůstávalo obrovské prostranství celé dopoledne uzavřené a střežila ho policie. Pro veřejnost bylo zpřístupněno, až když se úderem jedné zavřelo Leninovo mauzoleum. Milesovi to připadalo směšné, ale bývalé vůdce lidu to nejspíš uspokojovalo.
Uniformovaný člen kremelské stráže si všiml jasně oranžové nálepky na předním okně auta a nechal ho projet branou Spasské věže. Miles byl nadšený, že do Kremlu vjíždí právě tudy. Stavbu, která se mu tyčila nad hlavou, nechal v roce 1491 vybudovat Ivan III. během rozsáhlé rekonstrukce panovnického sídla. Její branou dovnitř vstupoval každý nový car při korunovaci. Teď sloužila jako oficiální vstup pro členy Carské komise a jejich asistenty.
Pořád se nemohl probrat ze včerejšího otřesu. Neustále se mu vracely vzpomínky na honičku nedaleko odsud. Taylor ho u snídaně ujistil, že nehodlá vůbec nic nechat náhodě a Miles se nemusí obávat o své bezpečí. Miles pevně doufal, že jeho nadřízený své slovo opravdu dodrží. Důvěřoval mu a vážil si ho. Zoufale toužil zůstat ve středu dění, ale nebyl si jistý, jestli nedělá hloupost.
Kdyby ho teď viděl otec, co by mu asi řekl?
Reverend Grover Lord neměl právníky moc v lásce. S oblibou je přirovnával ke kobylkám a prohlašoval, že ničí společnost stejně, jako kobylky likvidují úrodu na polích. Kdysi byl členem delegace jižanských duchovních, kterou prezident pozval do Bílého domu u příležitosti podpisu zákona o povinném modlení ve školách, za který dlouho bojovali. Netrvalo to ani rok a Nejvyšší soud zákon zrušil jako protiústavní. Milesův otec od té doby z kazatelny hřímal o bezbožných kobylkách.
Grover Lord byl zásadně proti tomu, aby se jeho syn stal právníkem. Svou nevoli dal jasně najevo, když mu odmítl zaplatit studia, ačkoli by si to mohl bez problémů dovolit. Miles si tudíž musel vzdělání financovat sám ze studentských půjček a nočních brigád. Měl dobré výsledky a práva dokončil s vyznamenáním. Podařilo se mu získat skvělou práci a vlastním úsilím se vyšvihnout mezi špičky ve svém oboru. A teď měl být svědkem historické události naprosto zásadního významu.
Co je mi do Grovera Lorda, pomyslel si.
Vůz vjel na kremelské nádvoří.
Obdivně se díval na hranatou neoklasicistní budovu, která bývala sídlem prezídia Nejvyššího sovětu. Na její střeše už dávno nevlál rudý prapor, symbol bolševické moci. Místo něj se tam v ranním vánku třepotala carská zástava s dvouhlavým orlem. Také si povšiml, že zmizel Leninův pomník, který kdysi stával po pravé straně. Připomněl si, jaké pozdvižení jeho odstranění vyvolalo, když se Jelcin výjimečně rozhodl neohlížet na veřejné mínění a nechal kovovou sochu roztavit jako druhotnou surovinu.
Milese stavba fascinovala. Kreml symbolizoval ruskou zálibu ve všem velikém. Rusové vždycky obdivovali náměstí, která by pojala raketovou základnu, zvony, které se kvůli své velikosti nedaly umístit do věží, a rakety nekontrolované síly. Řídili se heslem Čím větší, tím lepší a slavnější.
Auto zpomalilo a zahnulo vpravo.
Po levé straně se tyčil Archandělský chrám a chrám Zvěstování Panně Marii, po pravé stály chrámy Nanebevzetí Panny Marie a Dvanácti apoštolů. Milesovi všechny připadaly zbytečně rozložité. Nechal je postavit Ivan III. a tato rozmařilost mu vynesla přídomek Veliký. Mezi těmito starými budovami s pozlacenými cibulovitými kupolemi a zdobnými byzantskými kříži se otevřela a uzavřela nejedna kapitola ruské historie. Všechny je navštívil, ale nikdy by ho nenapadlo, že ho jednoho dne až na Chrámové náměstí doveze státní limuzína s řidičem, protože se bude účastnit celonárodní snahy obnovit v Rusku monarchii. Na syna kazatele z Jižní Karolíny to nebylo špatné.
"To je, co?" řekl Taylor.
"To teda jo," řekl Miles s úsměvem.
Bylo mrazivé ráno a nad hlavami se jim modralo čisté nebe bez jediného mráčku. Takové počasí bylo v Rusku na podzim dost neobvyklé. Miles zadoufal, že je to dobré znamení.
Ve Fazetovém paláci nikdy nebyl. Turisté dovnitř nesměli. Patřil k několika málo budovám v Kremlu, které se do současnosti dochovaly ve své původní podobě. Nechal ho postavit Ivan Veliký a svůj skvost pojmenoval po vápencových kvádrech na fasádě, otesaných do tvaru diamantu.
Miles si zapnul kabát a následoval Taylora po slavnostním Rudém schodišti. Původní schody nechal Stalin zničit a jejich věrnou napodobeninu tu nainstalovali teprve před několika lety podle starých obrazů. Caři po nich vcházeli do přilehlého chrámu Nanebevzetí Panny Marie ke korunovaci. A přesně z tohoto místa se Napoleon v roce 1812 díval na hořící Moskvu.
Zamířili k Velké síni.

Miles prastarou místnost znal jenom z fotografií. Když do ní za Taylorem vstoupil, okamžitě dospěl k závěru, že prostor nemůže správně postihnout žádný snímek na světě. Věděl, že v patnáctém století to byla největší síň v Moskvě. Car jí chtěl omračovat zahraniční hodnostáře. Dnes byly všechny lustry na stropě rozsvícené a zlatavým světlem zalévaly mohutný sloup uprostřed místnosti i fresky na stěnách. Malby zobrazovaly biblické výjevy a moudré činy carů.
Miles si představil, jak to tam asi vypadalo v roce 1613.
Když na sklonku šestnáctého století vymřel rod Rurikovců, který zemi vládl sedm set let, o carský trůn se neúspěšně ucházeli tři muži. Následovalo dvanáct let nejistoty, v jejichž průběhu se mnozí pokoušeli založit novou vládnoucí dynastii. Léta zmatku a nepokojů nakonec otrávila bojary natolik, že se sjeli do Moskvy a mezi zdmi, které teď Milese obklopovaly, zvolili novou dynastii, která měla vládnout zemi - Romanovce. První romanovský car Michail však záhy zjistil, že zdědil zemi v naprostém rozkladu. Po lesích se potulovali nejrůznější bandité a lupiči. Celou zemi sužoval hladomor a vážné choroby. Řemesla i obchod upadaly. Nikdo nevybíral daně a státní pokladna zela prázdnotou.
Do dneška se to tedy moc nezměnilo, pomyslel si Miles.
Země po sedmdesáti letech komunistické vlády vypadala úplně stejně jako tehdy po dvanácti letech bezvládí.
Na okamžik si představil sám sebe jako bojara v honosném oděvu ze sametu a brokátu, se sobolí čapkou na hlavě, který sedí na jedné z dubových lavic lemujících zlacené stěny sálu.
To musel být nezapomenutelný zážitek.
"K neuvěření," zašeptal Taylor. "Ti troubové se po staletí nezmohli na víc než jednu sklizeň obilí ročně, ale tohle postavit dokázali."
Miles souhlasně přikývl.
Jednomu konci obrovské místnosti vévodila řada stolů sestavených do tvaru písmene U. Všechny byly pokryté rudým sametem. Kolem nich stálo sedmnáct židlí s vysokými opěradly, do nichž postupně usedli jednotliví delegáti. Do sedmnáctky se neprobojovala jediná žena. Ustavení komise nepředcházely žádné krajské volby, jenom třicetidenní lhůta pro přihlášení. Po jejím vypršení proběhla jedna celonárodní volba, z níž vzešlo sedmnáct komisařů, kteří získali nejvyšší počet hlasů. Byla to vlastně celonárodní soutěž v popularitě, ale zároveň i nejjednodušší způsob, jak zajistit, aby volby neovládla jedna jediná frakce.
Následoval Taylora k řadě židlí vyhrazené asistentům komise a reportérům, a posadil se. V síni byly nainstalovány televizní kamery, aby mohly zasedání přenášet naživo.
Schůzi zahájil delegát, jehož včera zvolili předsedou. Odkašlal si a začal číst připravený proslov:
"Šestnáctého července 1918 byl náš nejvznešenější car Mikuláš II. se všemi svými dědici sprovozen ze světa. Dostali jsme pověření napravit zlo napáchané v následujících letech a vrátit národu jeho cara. Občané zvolili tuto komisi, aby rozhodla o budoucím vladaři naší země. Neděje se tak poprvé. Právě v této síni se v roce 1613 sešla jiná skupina mužů a zvolila na trůn prvního romanovského cara Michaila. Jeho potomci tomuto národu vládli až do druhého desetiletí dvacátého století. Dnes jsme se tu shromáždili, abychom napravili zlo, které tehdy bylo napácháno.
Včera večer jsme se pomodlili spolu s patriarchou Adrianem, který požádal Boha, aby nás vedl v našem úsilí. Slibuji všem, kdo se zde dnes sešli, že komise bude jednat podle zásad otevřené a čestné soutěže. Rozhodneme teprve po řádné debatě, protože jedině z té může vzejít pravda. Nyní prosím všechny, kdo nám chtějí něco sdělit, aby přistoupili blíž a přednesli, co mají na srdci."
Miles trpělivě přihlížel celému dopolednímu programu. Přítomní veškerý čas strávili úvodními proslovy, rozebíráním parlamentních záležitostí a rozhodováním o pořadu jednání. Delegáti se dohodli, že druhý den vytvoří seznam, do kterého každý navrhne svého kandidáta. Během následujících tří dnů bude možné nominovat další kandidáty a vznikne prostor pro diskuzi. Čtvrtého dne delegáti vyberou tři kandidáty a pak bude následovat další kolo intenzivních rozhovorů. Po dalších dvou dnech dojde k závěrečné volbě. Členové komise v jejím průběhu musí rozhodnout jednomyslně, přesně jak vyplynulo z národního referenda. Pokud se ani po tomto šestidenním procesu nepodaří vybrat pouze jednoho kandidáta, všechno se bude opakovat od začátku. Všichni se ale shodli, že kvůli důvěře národa se budou ze všech sil snažit vybrat přijatelného vládce hned napoprvé.
Miles s Taylorem se krátce před polední pauzou odebrali z Velké síně do Svaté haly. Taylor Milese zavedl k odlehlému portálu, kde na ně čekal jejich vlasatý řidič.
"Tohle je Ilja Živoň, Milesi. Bude ti dělat osobního strážce, až opustíš Kreml."
Miles si Rusa, který tam stál nehybně jako sfinga, prohlédl. Z Iljovy kamenné tváře na něho čišel chlad. Měl šíji jako býk a svalnaté atletické tělo, což Milese trochu uklidnilo.
"Bude tě chránit, má tu nejlepší kvalifikaci - sloužil v armádě. Navíc se dobře vyzná ve městě."
"Moc si toho vážím, Taylore, opravdu."
Taylor se usmál a podíval se na hodinky. "Za chvíli bude dvanáct, takže bys asi měl jít, abys stihl ten brífink. Já tu ještě chvíli zůstanu, ale do hotelu se vrátím, ještě než začnete." Pak se otočil k Živoňovi: "Pořádně mi ho pohlídejte, přesně jak jsme se dohodli."

9

12:30

Miles vstoupil do konferenčního sálu hotelu Volkov. V obdélníkové místnosti bez oken sedělo asi pětatřicet střízlivě oblečených mužů a žen. Číšníci všem zrovna roznesli pití. Stejně jako zbytek hotelu i konferenční sál páchl cigaretovým kouřem. Za dvoukřídlými dveřmi vedoucími do hotelové lobby čekal Ilja Živoň. Miles se cítil mnohem lépe, když věděl, že urostlý Rus je nablízku.

Ve tvářích všech přítomných se zračily obavy. Ocitli se v nepříjemné situaci. Washington je ze všech sil pobízel, aby investovali horentní sumy do nově se rodícího Ruska. Nedokázali odolat lákadlu nových trhů. Skvělé investiční příležitosti se však rychle proměnily ve zlý sen, protože zisky neskutečným způsobem snižovala politická nestabilita, každodenní výhrůžky mafie a výpalné. Přítomní zastupovali největší americké hráče v novém Rusku - dopravní a stavební firmy, výrobce nealkoholických nápojů, těžební společnosti, podniky z oblasti komunikací, počítačů, rychlého občerstvení, těžké techniky a také banky. Všechny si společně najaly firmu Pridgen & Woodworth, aby hájila jejich společné zájmy. Zástupci těchto firem spoléhali na Taylora Hayese, který měl pověst tvrdého vyjednavače s významnými kontakty v novém Rusku. Miles se s mnohými z nich znal osobně, ale až dnes před ně měl poprvé předstoupit jako před skupinu.
Taylor za ním vešel dovnitř, poplácal ho po rameni a řekl: "Tak zlom vaz, Milesi."
Miles předstoupil před shromáždění osvětlené zářivkami. "Dobré odpoledne, jmenuji se Miles Lord," začal. Všichni přítomní ztichli. "S některými z vás jsem se už setkal a ty, které ještě neznám, tu srdečně vítám. Jsem rád, že jste přišli. Taylor Hayes byl toho názoru, že bychom vás měli svolat na krátký brífink a zodpovědět otázky, které pravděpodobně máte. V krátkém čase se věci dají rychle do pohybu a je možné, že v nejbližších dnech nebudeme mít příležitost spolu mluvit…"
"S těmi otázkami rozhodně máte pravdu. Těch máme plno," vykřikla urostlá blondýna se zřetelným novoanglickým přízvukem. Miles věděl, že je ředitelkou východoevropské pobočky firmy Pepsico. "Potřebuju přesně vědět, o co tu vlastně jde. Mí nadřízení jsou ze všeho příšerně nervní."
To se jim vůbec nedivím, pomyslel si Miles. Navenek na sobě ale nedal nic znát. "Takže jak vidím, nenecháte mě naše setkání ani zahájit," poznamenal.
"O proslovy nestojíme. Potřebujeme informace."
"Můžu vám v hrubých obrysech nastínit jenom to nejzákladnější. Průmyslová výroba se snížila o čtyřicet procent. Inflace se blíží sto padesáti. Nezaměstnanost je nízká, asi dvouprocentní, ale skutečným problémem je nedostatečné využívání pracovní síly…"
"To už dávno víme," ozval se výkonný ředitel další společnosti. Miles ho neznal. "Chemici tu pečou chleba, inženýři dělají u pásu. Jsou toho plné všechny moskevské noviny."
"Ale pořád není tak zle, aby nemohlo být ještě hůř," řekl Miles. "Mezi lidmi koluje takový vtip - že Jelcinovi a vládám po něm se za dvacet let povedlo to, co Sovětům ani za pětasedmdesát: Naučily lidi milovat komunismus." Několik přítomných se tiše zasmálo. "Komunisti pořád mají silnou voličskou základnu a jsou dobře organizovaní. Každý rok v listopadu na Den revoluce pořádají velké demonstrace. Jejich programem je nostalgie - žádný zločin, minimální chudoba, sociální jistoty. Takové sliby se zoufalému národu hezky poslouchají." Na okamžik se odmlčel. "Ale největší důvod k obavám je možnost, že by se objevil nějaký fanatický vůdce - ani komunista, ani demokrat, ale demagog. To by znamenalo největší nebezpečí, obzvlášť když přihlédneme k jaderné síle, kterou Rusko disponuje."
Několik hlav souhlasně přikývlo. Miles byl rád, že ho aspoň poslouchají.
"Jak je to všechno vlastně možné?" zeptal se jakýsi šlachovitý muž. Miles si nejasně vybavoval, že je to počítačový expert. "Pořád nedokážu pochopit, jak to všechno mohlo dojít tak daleko."
Miles o krok ustoupil ke stěně. "Pro Rusy je nejdůležitější národ jako celek. Jejich národní charakter se nikdy nezakládal na individualitě, natož na obchodní zdatnosti. Funguje na mnohem duchovnější, hlubší úrovni."
"Nejjednodušší by bylo, kdybychom je naučili žít podle západního stylu," ozval se další muž.
Miles se při každé zmínce o přizpůsobení ruské společnosti západnímu modelu naježil. Rusko by se nikdy plně neztotožnilo výhradně se západním životním stylem. K východnímu ale také mělo daleko. Byla to výjimečná kombinace obou vlivů a odnepaměti měla v zemi svou tradici. Podle Milesova názoru musel inteligentní investor brát v potaz ruskou hrdost a měl se ji snažit chápat. Vysvětlil to shromážděným a vrátil se k původní otázce.
"Ruská vláda nakonec zjistila, že potřebuje v lidech podnítit aktivitu něčím, co nebude mít nic společného s politikou. Doufala, že jí to pomůže zjistit, jak dál spravovat zemi. Duma před osmnácti měsíci začala s průzkumem veřejného mínění. Výsledky, které jí předložil Institut pro průzkum veřejného mínění a trhu, ji dost překvapily. Lidé nejčastěji přicházeli s koncepty jako jsou Bůh, car a vlast. Jinými slovy - požadovali obnovení monarchie. Všem to připadalo dost radikální, ale když vláda nakonec uspořádala celonárodní referendum, valná většina Rusů se vyslovila pro."
"Co je k tomu vedlo?" zeptal se další z přítomných.
"Můžu vám říct jenom svůj názor. Za prvé tu existují vážné obavy z návratu komunismu. Sami jste to viděli před lety, když Zjuganov kandidoval proti Jelcinovi a málem vyhrál. Většina Rusů se ale do totality vrátit nechce, to potvrzují všechny průzkumy. Jenomže to nezaručuje, že se k moci nedostane nějaký populista, který využije těžkostí, kterými Rusko prochází, a uchvátí moc falešnými sliby. Druhý důvod je ještě závažnější. Lidé si prostě myslí, že současná vláda není schopna vyřešit problémy, se kterými se země potýká. A já jsem s nimi, po pravdě, zajedno. Stačí se podívat na míru zločinnosti. Každý z vás určitě platí výpalné jedné nebo více mafiím. Nic jiného vám nezbývá. Buď zaplatíte, nebo vás domů odvezou v rakvi."
Znovu si vzpomněl na události předešlého dne, ale nezmínil se o nich. Taylor mu radil, aby si je radši nechal pro sebe. Povídal, že shromáždění mají i tak dost starostí a není potřeba, aby se ještě báli, že přijdou o právníky.
"Pořád tu převládá přesvědčení, že když nekradete, okrádáte sami sebe. S placením daní se obtěžuje necelých dvacet procent populace. Země stojí na pokraji úplného krachu, takže není divu, že obyvatelstvo ochotně uvítá cokoli, co mu bude připadat lepší než současná situace. Pokud jde o cara, samozřejmě tu hraje roli i určitá nostalgie."
"To je hovadina," prohlásil jeden z mužů. "Co s nějakým podělaným králem?"
Miles věděl, jak se Američané dívají na monarchii, ale současní Rusové po ní toužili. Ruská společnost byla na podobný typ vlády zvyklá po celá staletí.

"Ta nostalgie se dá snadno pochopit," řekl. "Skutečný příběh Mikuláše II. a jeho rodiny se na veřejnost dostal poměrně nedávno. Celé Rusko má za to, že v červenci 1918 byla spáchána strašlivá křivda. Rusové mají pocit, že je sovětská ideologie, která cara celou dobu vykreslovala jako ztělesnění všeho zla, sprostě podvedla."
"Dobře, takže na trůn se vrací car…," začal jeden z přítomných.
"Ne tak docela," přerušil ho Miles. "To je mylná představa novinářů, kteří celý proces úplně nepochopili. Proto Taylor považoval za důležité vás sem sezvat." Všichni přítomní se plně soustředili na jeho slova. "Vrací se koncept carství, ale nejdřív je potřeba zodpovědět dvě důležité otázky. Za prvé - kdo má být carem? A za druhé - jak široké pravomoci má mít?"
"Anebo carevnou," ozval se ženský hlas.
Miles zavrtěl hlavou. "O carevně vůbec nebudeme uvažovat. Na trůn smí usednout jedině muž. Podle zákona z roku 1797 mohou korunu dědit výhradně mužští potomci. Předpokládáme, že Rusové ho nezmění."
"Dobře, a teď nám zodpovězte ty dvě otázky," řekl další muž.
"Odpověď na tu první je snadná. Carem se stane člověk, kterého zvolí sedmnáctičlenná komise. Rusové jsou na komise vysazení. V minulosti většinou rozhodovaly jenom podle instrukcí Ústředního výboru KSSS, ale tahle se ve své práci o vládu opírat vůbec nebude. Což není zas tak těžké, protože momentálně žádná vláda v podstatě neexistuje.
Jednotliví členové představí své kandidáty a komise zváží oprávněnost jejich nároku na trůn. V současnosti má největší šanci na úspěch náš kandidát Stěpan Baklanov. Jasně se orientuje na Západ a je to pokrevní potomek Romanovců. Platíte nám za to, aby se komise rozhodla pro něho. Taylor za to lobbuje jako zběsilý. Já jsem několik posledních týdnů strávil v archívech a zjišťoval jsem, jestli neexistuje něco, co by mohlo Baklanovův nárok na trůn zpochybnit."
"Div, že vás vůbec nechali do něčeho nahlídnout," ozval se čísi hlas.
"Vlastně ani ne," odpověděl Miles. "S Carskou komisí otevřeně nespolupracujeme, i když z našich povolení by se tak dalo usuzovat. Jsme tady, abychom hájili vaše zájmy a zajistili zvolení Stěpana Baklanova. Lobbing tady má stejné kouzlo jako u nás doma."
V zadní řadě vstal jakýsi muž a řekl: "Všem nám jde o kariéru, pane Lorde. Uvědomujete si vůbec vážnost situace? Tady se jedná o změnu pseudodemokracie v autokracii. Může to mít negativní dopad na naše investice."
Miles na to už měl připravený protiargument. "V tuhle chvíli vůbec nevíme, jak velké pravomoci bude nový car mít. Zatím není jasné, jestli to bude jenom reprezentační figurka anebo skutečný Imperátor vší Rusi."
"Proberte se, pane Lorde," řekl další muž. "Ti pitomci nenechají vládnout jediného člověka."
"Dohodli se, že právě to udělají."
"Tomu nevěřím," ozval se další hlas.
"Situace možná není tak černá, jak si myslíte," řekl rychle Miles. "Rusko nemá peníze a potřebuje zahraniční investice. Možná, že s autokratem se bude jednat snáz než s mafií."
Několik přítomných souhlasně zabručelo, ale jeden z nich mu položil další otázku: "A tím se posledně zmiňovaný problém vyřeší?"
"Doufejme."
"Co si myslíte vy, Taylore?" zeptal se jiný muž.
Taylor vstal od stolu vzadu v místnosti a přišel dopředu. "Myslím, že Miles má naprostou pravdu. Budeme svědky znovunastolení Imperátora vší Rusi a obnovení absolutistické monarchie. Mně to připadá úžasné."
"Zato mně dost úděsné," poznamenal kdosi.
Taylor se usmál. "Nemějte obavy. Dostáváme od vás pěkný balík, abychom hájili vaše zájmy. Komise je otevřená obchodním jednáním a my budeme dělat to, kvůli čemu jste si nás najali. Jenom nám, prosím, důvěřujte."

10

14:30

Hayes vešel do maličké zasedací místnosti v sedmém patře moderní kancelářské budovy v centru Moskvy. Jeho dobrodinci pro vzájemná setkání zásadně vybírali to nejlepší ve městě. Potrpěli si na luxus.
Za konferenčním stolem, jenž svým tvarem připomínal rakev, seděl Stalin.
Dimitrij Jakovlev v Tajné radě zastupoval mafii. Byl to šarmantní pětačtyřicátník s opálenou pletí, popelavě blond kšticí a obrovskou mocí. Měl hájit zájmy zhruba tří stovek gangů působících v západním Rusku. Kupodivu se shodly, že se svěří do rukou jediného člověka. Ve hře bylo příliš mnoho, aby se dohadovaly kvůli formalitám. Kriminální živly měly pud sebezáchovy a dobře věděly, co pro ně může absolutistický monarcha udělat. Případně co s nimi udělá, pokud bude zvolen někdo nevhodný.
Hayes si uvědomil, že Stalin je v mnoha ohledech ústřední postavou veškerého dění. Gangy neovládaly jenom obchod. Měly chapadla i ve vládě a vojsku. Rusové jejich členům a spojencům ve státní správě přezdívali Díry v zákoně. Díky svým násilnickým praktikám představovali reálnou hrozbu, protože byli zvyklí urovnávat spory nikoli u soudu, ale s pistolí v ruce.
"Tak jaké bylo zahájení?" zeptal se ho Stalin brilantní angličtinou.
"Komisaři řešili jenom organizační záležitosti, přesně jak jsme čekali. Jednat začnou až zítra. První volba je plánována za šest dní."
Jeho slova na Rusa udělala dojem. "Přesně jak jste říkal - za necelý týden."
"Říkal jsem vám, že vím, co dělám. Už jste převedli peníze?"

Stalin chvíli uraženě mlčel. "Na takovou přímočarost nejsem zvyklý," poznamenal.
Ve skutečnosti chtěl říct, že na takovou přímočarost není zvyklý od cizinců. Hayes se rozhodl, že to přejde, ačkoli ho Stalinova poznámka podráždila. "Nechtěl jsem vás urazit. Jenom bych rád upozornil, že zatím nepřišla žádná platba, i když jsme se na tom dohodli. A u nás máme ve zvyku sliby dodržovat."
Na stole ležel list papíru. Stalin ho přisunul k Hayesovi a řekl: "Tohle je nově založený účet v Curychu, který jste požadoval. Je ve stejné bance jako ty předtím. Dneska ráno jsme na něj odeslali pět miliónů amerických dolarů. Na žádné další částce jsme se nedohodli."
Hayese jeho slova potěšila. Už deset let hájil zájmy ruské mafie při jejích aktivitách v Americe. Vypral v severoamerických bankách milióny dolarů a většinu z nich nalil do firem, které potřebovaly kapitál. Za zbytek nakoupil cenné papíry, zlato a umělecká díla. Firma Pridgen & Woodworth si tak přišla na milióny za právní služby. Dopomohly jí k tomu mírné americké zákony a ještě mírnější úředníci. Nikdo netušil, z jakého zdroje peníze pocházejí, a zatím se o to nikdo ani nezajímal. Hayes svého výnosného spojenectví využil k posílení svého vlivu ve firmě. Přitom přilákal obrovské množství zahraničních klientů, kteří se na něho obraceli, protože se vyznal v obchodních praktikách fungujících v novém Rusku. Dovedl zastrašit protistranu, případně v ní aspoň vzbudit obavy. Uměl obratně dávkovat nejistotu, aby klientovi přinesla očekávaný výsledek. V tomhle byl mistr.
Stalin se samolibě pousmál. "Začíná vám to docela slušně vynášet, Taylore," řekl.
"Povídal jsem vám, že nehodlám riskovat pro nic a za nic."
"Chápu."
"Jak jste to včera myslel, když jste povídal, že v celé věci sehraju větší roli?"
"Přesně tak, jak jsem to řekl. Možná budeme potřebovat vyřešit nějaké záležitosti, a vy umíte dobře zapírat."
"Chci vědět, co přede mnou tajíte."
"To v tuhle chvíli není důležité. Nemáte nejmenší důvod k obavám. Jsme jenom opatrní."
Hayes sáhl do kapsy kalhot a vytáhl z ní kartičku s telefonem, kterou mu Stalin dal předchozího dne. "Budu muset na to číslo volat?" zeptal se.
Stalin se zasmál. "Líbí se vám představa, že někdo udělá všechno, co mu řeknete?"
"Chci vědět, proč jste mi ho dal."
"Doufejme, že ho nebudete vůbec potřebovat. A teď mi prozraďte, jak to vypadá s rozložením moci. Co se o tom na dnešní schůzi říkalo?"
Hayes se rozhodl dál nevyptávat. "Veškerou moc bude mít car, ale bude se opírat o vládu a Dumu."
Stalin se nad tím na okamžik zamyslel. "Tak se zdá, že ruský národ je poněkud vrtkavý. Monarchie, republika, demokracie, komunismus… Nic z toho tu pořádně nefunguje." Odmlčel se a pak s úsměvem dodal: "Naštěstí."
Hayese opravdu zajímalo jediné: "A co Stěpan Baklanov? Bude spolupracovat?"
Stalin se podíval na hodinky. "Myslím, že odpověď na tuhle otázku se brzy dozvíte."

11

Usedlost Zelený palouček, 16:30

Hayes obdivoval brokovnici s naleštěnou pažbou z drahého ořechového dřeva. Zdobenou lícnici měla zakončenou botkou z tvrdé gumy. Nejjednodušší model stál sedm tisíc dolarů a luxusní kousek se dal pořídit za pětadvacet. Zbraň byla skutečně nádherná.
"Jste na řadě," připomněl mu Lenin.
Hayes si brokovnici přitiskl k líci a namířil k podmračené odpolední obloze. Jediným pohybem zacílil.
"Nadhazujte!" vykřikl.
Z vrhačky vyletěl hliněný holub. Hayes černou tečku sledoval hlavní. Trochu si nakročil a vystřelil.
Cíl se rozpadl na tisíce kousků.
"Máte dobrou mušku," podotkl Chruščov.
"Lov je moje vášeň."
Minimálně devět týdnů v roce věnoval loveckým výpravám po celém světě. Jezdil střílet soby a husy do Kanady, bažanty a divoké ovce do Asie a jeleny a lišky do Evropy. V Africe lovil buvoly a antilopy. Kromě toho doma ve Státech běžně vyjížděl do lesů na severu Georgie a do hor na západě Severní Karolíny, aby tam lovil kachny, jeleny, tetřevy a divoké krocany. Kancelář měl plnou trofejí. V posledních měsících byl tak zaneprázdněný, že se ke střelbě vůbec nedostal, a tak byl vděčný, že ho Rusové pozvali na lov.
Odjel z Moskvy hned po schůzce se Stalinem. Poslali pro něho auto s řidičem, který ho odvezl na usedlost asi padesát kilometrů jižně od hlavního města. Tam vystoupil před pěkným cihlovým domem porostlým břečťanem. Patřil dalšímu členu Tajné rady, Georgiji Ostanovičovi, jehož Hayes znal jako Lenina.
Ostanovič byl voják z povolání. Byl to vyzáblý muž s popelavou tváří a chladnýma šedýma očima orámovanýma brýlemi s tlustými skly. Měl hodnost generála, ale uniformu zásadně nenosil. Jako štábní důstojník vedl na počátku války s Čečenskem útok na Groznyj. Během operací přišel o jednu plíci, takže při každém nádechu sípal námahou. Po válce otevřeně kritizoval Jelcinovu bídnou vojenskou politiku a měl veliké štěstí, že prezident odstoupil, protože jinak by určitě přišel o hodnost i pověření. Vysocí vojenští hodnostáři se obávali o svůj osud, až na trůn usedne car, takže armáda měla zákaz účasti na jakémkoli spiknutí. Vojsko si pak vybralo Ostanoviče jako svého zástupce, který bude hájit jeho zájmy.
Lenin vstal a připravil se ke střelbě.

"Nadhazujte!" vykřikl.
Vzápětí se trefil přímo do letícího terče.
"Vynikající rána," pochválil ho Hayes. "Když začne zapadat slunce, střílí se hůř, ale vás nic nepřekvapí."
Stranou od nich stál Stěpan Baklanov, následník trůnu. V rukou držel zalomenou zbraň a chystal se nabíjet. Byl malý, robustní a plešatěla mu hlava. Měl světle zelené oči a hustý plnovous jako Hemingway. Táhlo mu na padesátku.
Hayese mátl jeho neproniknutelný výraz. V politice málokdy záleželo na tom, jestli kandidát na funkci je skutečně schopen vládnout. Důležité bylo, aby vypadal, že to dovede. Hayes nepochyboval, že se mu podaří podplatit všech sedmnáct členů Carské komise, aby pro Baklanova hlasovali, ale také dobře věděl, že jim kandidáta musí aspoň naoko představit, aby ho mohli zhodnotit. Mnohem důležitější bylo, aby ten pitomec byl po volbě schopen jakžtakž rozhodovat, anebo aspoň dobře plnit rozkazy mužů, kteří ho na trůn dosadili.
Baklanov se postavil na značku a Lenin s Chruščovem ustoupili vzad.
"Zajímalo by mě, jestli monarchie bude absolutistická," řekl následník.
"Samozřejmě, jinak by to ani nešlo," prohlásil Lenin.
Hayes zlomil svou zbraň a vyndal z ní prázdnou patronu. Na vyvýšené cihlové podezdívce stáli jenom oni čtyři. Nedaleké smíšené lesy podzimně zlátly a červenaly. Na daleké otevřené pláni, kterou bylo vidět za malým pavilónem, se pásло stádo zubrů.
"Budu vrchním velitelem vojsk?" zeptal se Baklanov.
"V rozumné míře ano," odpověděl Lenin. "Nežijeme na začátku dvacátého století jako Mikuláš. Je potřeba, abychom… uvažovali moderně."
"Budu velet armádě?"
"Jakým způsobem ji chcete vést?" otázal se ho Lenin.
"Netušil jsem, že budu smět do něčeho aktivně zasahovat."
Lenin jeho sarkastickou poznámku pochopil. Bylo na něm dobře vidět, že z ní není nadšený. Baklanov si toho všiml.
"Generále, chápu, že podle vás vojsko z rozpočtu dostává málo peněz a naše obranyschopnost je oslabená politickou nestabilitou, ale nemyslím si, že naše budoucnost spočívá zrovna v silné armádě. Sověti promrhali veškeré peníze na vývoj bomb, vůbec se nestarali o infrastrukturu a klidně nechávali obyvatelstvo hladovět. Naším úkolem je především zajistit tyto základní potřeby."
Hayes věděl, že právě tohle Lenin nechce slyšet. Ruští štábní důstojníci vydělávali méně než trhovci. Kasárna a vojenské byty připomínaly chudinské čtvrti třetího světa. Celé roky se neinvestovalo do zbraní, takže nejmodernější vybavení ruské armády představovaly kusy, které pamatovaly snad ještě Mikuláše.
"Samozřejmě budeme muset uvolnit určité zdroje, abychom napravili stávající nedostatky, generále. Silnou armádu potřebujeme… pro případ obrany." Baklanov tak dával Leninovi jasně najevo, že je ochotný ke kompromisu. "Ale rád bych věděl, jestli bude koruně navrácen carský poklad."
Hayes se sotva ubránil úsměvu. Následník měl nejspíš radost, že se mu povedlo dostat hostitele do úzkých. Titul car pocházel z latinského slova césar, tedy císař, a v Baklanovově případě se ta analogie zdála namístě. Jako Caesar by rozhodně obstál. Stejně jako on v sobě měl obrovskou dávku arogance, která hraničila s pošetilostí. Možná by neměl zapomínat, že Caesarovým starořímským druhům nakonec došla trpělivost.
"Jak to myslíte?" otázal se Chruščov.
Maxim Zubarjev, alias Chruščov, v Tajné radě zastupoval vládní kruhy. Byl drzý a naparoval se jako páv. Možná, že si tím kompenzoval skutečnost, že ho příroda obdařila koňským obličejem a vráskami kolem hnědých očí. Ani jedno mu na kráse nepřidávalo. Zastupoval velký počet nejvyšších moskevských úředníků, kteří si i v obnovené monarchii chtěli uchovat stejný podíl moci jako dosud. Zubarjev si uvědomoval, že v zemi je klid jenom proto, že lidé jsou ochotni současnou vládu tolerovat do okamžiku, kdy Carská komise vyhlásí výsledky svého rozhodování. Nejednou to i řekl nahlas. Ministři, kteří chtějí proměnu systému přežít, se budou muset rychle přizpůsobit novým podmínkám. Proto je zapotřebí, aby je při podloudných mocenských machinacích někdo zastupoval.
Baklanov se otočil ke Chruščovovi. "Budu požadovat navrácení paláců, které moje rodina vlastnila v době revoluce. Patřily Romanovcům a byly jim sprostě ukradeny."
Lenin se ho s povzdechem zeptal: "A jak je chcete udržovat?"
"Já nijak. Starat se o ně bude samozřejmě stát. Ale možná bychom to mohli vyřešit podobně jako v Británii. Většinu z nich zpřístupníme veřejnosti a ze vstupného budeme financovat opravy. Ale veškerý majetek koruny i odznaky státní moci zůstanou v rukou vladaře a za jejich použití se bude muset platit. Britská královská rodina takhle každý rok vydělá několik miliónů."
Lenin pokrčil rameny. "V tom nevidím žádný problém. Ty monstrozity si stejně nikdo nemůže dovolit koupit."
"A z Kateřinského paláce v Carském Sele samozřejmě zase udělám letní sídlo," pokračoval Baklanov. "V Moskvě budu sídlit ve Fazetovém paláci a celý Kreml bude spadat pod moji pravomoc."
"Uvědomujete si vůbec, kolik budou takové výstřelky stát?" zeptal se ho Lenin.
Baklanov se na něho upřeně zadíval. "Lid si určitě nebude přát, aby jeho car bydlel v chatrči. Výdaje jsou vaše věc, pánové. Panovník přece potřebuje k vládnutí přepych."
Hayes obdivoval jeho troufalost. Připomínal mu Jimmyho Walkera, který se ve dvacátých letech v New Yorku vzepřel pohlavárům z Tammany Hall. Takové chování ovšem nebylo bez rizika. Walker nakonec musel odstoupit, protože veřejnost ho považovala za podvodníka, a pánové z Tammany ho za to, že je nehodlal poslouchat, nechali padnout.
Baklanov si brokovnici opřel o naleštěnou pravou holínku. Hayes tiše obdivoval jeho drahé značkové oblečení - kvalitní vlněný oblek, bavlněnou košili doplněnou vkusnou kravatou a plstěný klobouk s kamzičí ozdobou. Následník se přinejmenším uměl dobře prezentovat.

"Sověti nám desítky let vtloukali do hlav, že Romanovci páchali jenom samé zlo. Všechno to byly bohapusté lži," řekl Baklanov. "Lidi chtějí monarchii se vším všudy, aby si Ruska všiml i okolní svět. Toho lze dosáhnout, jenom když se bude na co dívat. Začneme s obřadnou korunovací, po které bude následovat klanění lidu nově zvolenému panovníkovi. Řekněme, že bychom na Rudé náměstí dostali asi milión lidí. Potom se logicky bude očekávat, že panovník se nastěhuje do svých paláců."
"A co váš dvůr?" zeptal se Lenin. "Zvolíte si za sídelní město Petrohrad?"
"Samozřejmě. Z Moskvy vládli komunisti. Návrat k původnímu hlavnímu městu bude symbolizovat změnu poměrů."
"A hodláte se taky obklopit různými velkoknížaty a velkokněžnami?" zeptal se ho Lenin s neskrývaným opovržením.
"Jistě. Bude potřeba zajistit historickou kontinuitu."
"Ale vy svojí rodinou pohrdáte," poznamenal Lenin.
"Na moje syny přejde právo prvorozeného. Kromě toho vytvořím novou vládnoucí vrstvu z vlastenců, kteří tuhle změnu umožnili. Bude to nejlepší způsob, jak je odměnit."
Do hovoru se vložil Chruščov: "Mezi námi jsou tací, kteří chtějí, aby se zbohatlíkům a gangsterům začalo říkat bojaři. Jenomže lidi se chtějí mafiánů zbavit, ne je odměňovat tituly."
Hayes se v duchu ptal, jestli by Chruščov tak troufale mluvil i před Stalinem. Stalina s Brežněvem na schůzku záměrně nepozvali. Vymyslel to Hayes, který měl v úmyslu rozdělit skupinu na dvojici kladných a dvojici záporných hrdinů.
"Souhlasím," řekl Baklanov. "Všem zúčastněným prospěje postupná změna. Pro mě je mnohem důležitější, aby moje krev zdědila trůn a romanovská dynastie měla pokračování."
Baklanov měl tři syny ve věku mezi pětadvaceti a třiatřiceti roky. Svého otce svorně nenáviděli, ale když zjistili, že nejstarší z nich se stane carevičem a oba mladší velkoknížaty, vzali ho na milost. Baklanovova manželka pila, ale byla členkou pravoslavné církve, měla ruský původ a v žilách jí kolovalo malé procento urozené krve. Posledních třicet dní trávila v rakouských lázních, kde se snažila zbavit závislosti na alkoholu, a opakovaně všechny ujišťovala, že pokud se stane novodobou carevnou, ochotně na láhev nadobro zapomene.
"Na pokračování dynastie máme zájem všichni," řekl Lenin. "Váš prvorozený syn nám připadá docela rozumný. Slíbil, že bude pokračovat ve vaší politice."
"A jak má ta moje politika vypadat?"
Hayes vycítil, že nastal příhodný okamžik. "Tak, že budete dělat přesně to, co se vám řekne," prohlásil. Už ho nebavilo chodit kolem toho tajtrlíka po špičkách.
Baklanova jeho neomalenost očividně rozladila. Výborně, pomyslel si Hayes. Jen si zvykej.
"Netušil jsem, že se do změn v naší zemi bude plést nějaký Američan."
Hayes se na něho nepřátelsky podíval. "Tenhle Američan financuje váš životní styl," zasyčel.
Baklanov se podíval na Lenina. "Je to pravda?"
"Nehodláme za vás utrácet naše peníze. Cizinci přišli s výhodnou nabídkou. Přijali jsme ji. V budoucnosti mohou hodně ztratit, anebo naopak získat."
Hayes pokračoval: "Zaručíme vám, že se stanete carem a budete mít neomezenou moc. Ustaví se Duma, ale nedostane žádné pravomoci. Veškeré návrhy zákonů budete schvalovat vy a vláda."
Baklanov souhlasně přikývl. "Přesně tohle prosazoval Stolypin. Udělat z Dumy jenom doplněk, který bude schvalovat vládní rozhodnutí, ale nebude je smět měnit ani uvádět v platnost. V Rusku bude fungovat samoděržaví."
Petr Stolypin byl jeden z posledních ministerských předsedů Mikuláše II. Náruživě podporoval carovu samovládu a krvavě potlačoval odpůrce. Oprátce, na které končívali vzpurní rolníci, se nakonec začalo říkat Stolypinova kravata a vozům, v nichž se odváželi političtí odpůrci do vyhnanství, se přezdívalo Stolypinovy kočáry. Předseda vlády nakonec podlehl střele revolucionáře, který na něho v Kyjevské opeře spáchal atentát přímo před carovýma očima.
"Ze Stolypinova osudu by si leckdo měl vzít ponaučení," prohodil Hayes.
Baklanov neodpověděl, ale výraz jeho vousaté tváře prozrazoval, že nevyřčenou výhrůžku pochopil. "Jakým způsobem se bude volit vláda?" otázal se.
"Polovina členů bude volená, druhou si vyberete sám."
"Snažíme se o určité prvky demokracie, aby to vypadalo dobře před veřejností. Vláda bude samozřejmě ovladatelná. Pokud jde o rozhodování, budete se řídit výhradně našimi radami," řekl Hayes. "Dalo nám velkou práci sehnat na tenhle projekt ty správné lidi. Vy jste samozřejmě ze všech nejdůležitější. Je potřeba, aby se všichni zúčastnění chovali co nejrozumněji. Proto vás zásadně nebudeme za nic veřejně kritizovat, ale budeme od vás očekávat naprostou poslušnost."
"A co když to po zvolení odmítnu?"
"V tom případě dopadnete stejně jako vaši předkové," řekl Lenin. "Například Ivan VI. strávil celý život v domácím vězení. Petra II. utloukli k smrti. Pavla I. uškrtili. Po Alexandrovi II. hodili bombu. Mikuláše II. zastřelili. Romanovci zkrátka přitahují atentáty. Velice rádi vám dopřejeme smrt odpovídající vašemu postavení. Další Romanovec třeba bude spolupracovat ochotněji."
Baklanov se bez dalšího slova otočil k tmavnoucím lesům a rázně zaklapl hlaveň své brokovnice. Pokynul obsluze vrhačky.
Do vzduchu vylétl hliněný disk.
Baklanov vystřelil, ale minul.
"Tak vidíte," řekl Chruščov. "Budeme vás muset naučit mířit správným směrem."

12

Moskva, 20:30

Milese Taylorův náhlý odjezd z města zaskočil. V šéfově blízkosti se cítil mnohem lépe. Nedokázal pustit z hlavy hrozivé události předešlého dne. Ilja Živoň navíc odešel spát domů s tím, že se v lobby Volkova objeví přesně v sedm ráno. Miles se původně rozhodl, že zůstane na pokoji, ale nemohl se uklidnit, a tak si řekl, že radši sjede do přízemí a dá si skleničku.
U stolku na konci chodby jako obvykle seděla postarší žena - děžurnaja, kolem níž člověk musel projít, když se chtěl dostat k výtahu. Představovala další pozůstatek sovětské éry, kdy taková hlídačka seděla v každém patře každého hotelu. Tyto ženy platila KGB, aby sledovaly cizince a pravidelně o nich podávaly hlášení. Teď už jenom podávaly hostům informace a dohlížely na klid na chodbách.
"Vyrážíte do města, pane Lorde?"
"Ale ne, jenom dolů do baru."
"Byl jste dneska na zasedání Carské komise?"
Miles se svou prací pro komisi nijak netajil a každý den odcházel a vracel se s identifikační kartou připevněnou na klopě saka.
Přikývl.
"Najdou nám nového cara?"
"Chcete, aby vám ho našli?"
"Hrozně moc. Tahle země se potřebuje vrátit ke svým kořenům. V tom je náš problém."
Milese její slova zaujala.
"Rusové jsou velký národ, který snadno zapomíná na svoji minulost. Car z rodu Romanovců nám ji připomene a pomůže nám vrátit se tam, odkud jsme vyšli." Mluvila hrdě.
"A co když komise nevybere Romanovce?"
"Tak to k ničemu nepovede," prohlásila žena. "Řekněte jim, ať o něčem takovém ani neuvažují. Lidi přijmou jedině potomka Mikuláše II."
Ještě chvíli si povídali a Miles ženě slíbil, že komisařům její slova přetlumočí. Potom vykročil k výtahu.
V přízemí zamířil ke stejnému salónku, do něhož se s Taylorem uchýlili předchozího dne po střelbě. Když procházel restaurací, všiml si povědomého obličeje. Byl to muž, kterého potkal v archívu. Seděl u stolu s třemi přáteli.
"Dobrý večer, profesore," pozdravil ho Miles rusky, aby upoutal jeho pozornost.
"Pane Lorde! To je ale náhoda! Přišel jste na večeři?"
"Jsem tady ubytovaný."
"Já tu vysedávám s přáteli. Dost často tu večeříme. Tahle restaurace je poměrně dobrá." Pašenko mu představil své společníky.
Chvíli spolu klábosili a Miles se pak omluvil. "Jsem rád, že jsme se zase potkali, profesore. Zrovna jsem šel do baru na panáka před spaním," řekl a ukázal směrem k baru.
"Můžu se k vám přidat?" zeptal se Pašenko. "Moc hezky jsem si s vámi popovídal."
Miles na okamžik zaváhal a pak řekl: "Pokud se vám chce, samozřejmě. Společnost jedině uvítám."
Pašenko se rozloučil s přáteli a následoval Milese do baru. Potemnělou místností zněly tiché tóny piana. Bar byl poloprázdný. Posadili se ke stolu a Miles u číšníka objednal karafu vodky. "Včera jste nějak rychle zmizel," poznamenal.
"Viděl jsem, že máte hodně práce. I tak jsem vás dost zdržel."
Když přišel číšník s pitím, profesor nenápadně zaplatil dřív, než Miles stihl vytáhnout peněženku z kapsy. Vzpomněl si, co mu povídala děžurnaja. "Můžu se vás na něco zeptat, profesore?"
"Samozřejmě."
"Co by se stalo, kdyby komise nezvolila Romanovce?"
Pašenko oběma nalil skleničku. "Byla by to chyba. Za revoluce trůn patřil jejich dynastii."
"Vyskytují se hlasy, že Mikuláš se ho v březnu 1917 sám dobrovolně vzdal."
Profesor se zasmál. "Přinutili ho k tomu. Nebudete mi přece tvrdit, že se jen tak vzdal trůnu a ochotně svého syna připravil o následnictví."
"Kdo má podle vás největší právo stát se carem?"
Rus zvedl jedno obočí. "To je těžká otázka. Vyznáte se v ruském následnickém zákoně?"
Miles přikývl. "Imperátor Pavel ho vydal v roce 1797 a udal v něm pět kritérií. Uchazeč o trůn musí být mužského pohlaví. Musí vyznávat pravoslavnou víru. Jeho matka i manželka musí být také pravoslavné. Oženit se může pouze s ženou z jiné vládnoucí dynastie. Jeho manželka musí mít stejný titul jako on. Navíc se smí oženit jenom se svolením vládnoucího cara. Pokud nesplní jedinou z těchto podmínek, může se s trůnem rovnou rozloučit."
Pašenko se pousmál. "O našich dějinách tedy něco víte. A o rozvodu?"
"S tím si Rusové nikdy nelámali hlavu. Vždycky mi připadalo zajímavé, že do carské rodiny se běžně přivdávaly rozvedené ženy. Na jedné straně stála skoro fanatická oddanost pravosloví a na druhé se v praxi jeho doktrína z politických důvodů vesele obcházela."
"Víte, že neexistuje vůbec žádná záruka, že se Carská komise bude řídit následnickým zákonem?"
"Obávám se, že jí nic jiného nezbude. Nikdy nebyl zrušen, tedy když nebudeme brát v potaz komunistické vyhlášky, které nikdo nepovažuje za směrodatné."
Pašenko uklonil hlavu stranou. "Ale těch pět kritérií přece prakticky vylučuje nárok všech uchazečů o trůn."
Právě tohle Miles mnohokrát probíral s Taylorem. Profesor měl pravdu - následnický zákon jim ztěžoval situaci. A těch

pár Romanovců, kteří přežili revoluci, jim ji také moc neulehčovalo. Byli rozděleni do pěti odlišných klanů, z nichž jenom u dvou - Michailovičů a Vladimirovičů -, bylo možné najít dostatečně silnou genetickou vazbu k poslednímu carovi, aby se mohli vážně ucházet o jeho trůn.
"Je to velké dilema, ale ocitli jsme se ve výjimečné situaci," řekl profesor. "Celá vládnoucí dynastie byla vyvražděna, takže je celkem pochopitelné, že situace kolem následnictví je značně nepřehledná. Komise bude muset celou hádanku rozluštit a vybrat vhodného kandidáta, kterého veřejnost přijme za svého cara."
"Volba mi dělá vrásky na čele. Baklanov tvrdí, že někteří Vladimirovičové jsou zrádci. Doslechl jsem se, že své nařčení hodlá podepřít důkazy, pokud se jméno některého z nich objeví mezi nominovanými."
"A co on? Nedělá vám taky starosti?"
"A jaké!"
"Přišel jste na něco, co by jeho nárok mohlo ohrozit?"
Miles zavrtěl hlavou. "Nic, co by se ho přímo dotýkalo. Je z rodiny Michailovičů, kteří byli nejbližšími pokrevními příbuznými Mikuláše II. Je to vnuk carovy sestry Xenie. Jeho předkové utekli z Ruska do Dánska v roce 1917, když se bolševici chopili moci. Jejich sedm dětí vyrostlo na Západě a pak se po něm rozprchly. Baklanovovi rodiče žili v Německu a ve Francii. On sám studoval na nejlepších školách, ale následníkem se stal až po předčasné smrti svých bratranců. Teď je nejstarším mužem v rodině. Zatím jsem nenašel nic, co by mohlo ohrozit jeho nárok na trůn."
Ledaže by někde po světě pobíhal skutečný potomek Mikuláše a Alexandry, pomyslel si. To však bylo naprosto nereálné.
Přinejmenším to tak vypadalo až do včerejška.
Pašenko si přidržel panáka vodky před obličejem. "Baklanova znám. Jediným jeho problémem by mohla být jeho žena. Je pravoslavná a v žilách jí koluje trocha carské krve, ale nepochází z žádné vladařské dynastie. Jak by taky mohla, když je skoro všechny vybili? Vladimirovičové na to určitě budou poukazovat, ale podle mého se na to komise nebude smět ohlížet, protože tenhle požadavek nesplňuje nikdo. Zrovna tak ani jeden z uchazečů nemohl žádat cara o povolení k sňatku, protože tahle země desítky let žádného neměla."
K tomuto závěru už Miles také došel.
"Myslím, že lidem na okolnostech panovníkova sňatku vůbec nezáleží," pokračoval Pašenko. "Pro ně bude mnohem důležitější, co car s carevnou udělají, až usednou na trůn. Přeživší Romanovci se můžou projevit jako malicherní. V jejich rodě vždycky vládla řevnivost. To se jim nesmí trpět, obzvlášť veřejně před komisí."
Miles si znovu vzpomněl na Leninův zápis a Alexandřin dopis. Rozhodl se, že zkusí zjistit, co všechno Pašenko ví.
"Nepřemýšlel jste ještě o tom, co jsem vám včera ukázal v archívu?"
Profesor se usmál. "Chápu vaše obavy. Co když někde skutečně žije Mikulášův potomek? Kdyby tomu tak bylo, žádný jiný Romanovec by neměl právo na trůn. Doufám, že si nemyslíte, že masakr v Jekatěrinburgu někdo přežil, pane Lorde."
"Nevím, čemu mám věřit. Ale pokud jsou zprávy o vraždě přesné, pak nemohl vůbec nikdo přežít. Ale připadalo mi, že Lenin si tím nebyl jistý. Jurovský by totiž nikdy nepřiznal, že mu chybí dvě těla."
"Máte pravdu, i když dnes už je naprosto jasné, že právě to se stalo. Ostatky Alexeje a Anastázie se vůbec nenašly."
Miles si vzpomněl na rok 1979, kdy penzionovaný geolog Avdonin a filmový režisér Rjabov objevili místo, kde Jurovský a jeho kumpáni pohřbili povražděnou carskou rodinu. Několik měsíců pak zpovídali příbuzné tehdejších stráží a členů uralského sovětu, pročítali zakázané spisy a knihy. Mezi dokumenty byl i podrobný popis událostí, jak ho vlastní rukou zaznamenal Jurovský. Dal jim ho jeho nejstarší syn. S jeho pomocí si oba muži udělali přesnější obrázek o tom, co se tehdy odehrálo. Navíc získali přesný popis místa, kde bolševici těla zakopali. Spis od osudného roku 1918 několikrát změnil majitele. Všichni do jednoho jeho existenci pečlivě tajili, protože v politickém klimatu Sovětského svazu mohlo být životu nebezpečné cokoli o něm prozradit. O snaze vypátrat samotná těla pak vůbec nemohla být řeč. Avdonin s Rjabovem museli čekat až do roku 1991, kdy po definitivním pádu komunismu v zemi mohli konečně podle Jurovského popisu dojít na místo, exhumovat kosti a nechat otestovat jejich DNA. Analýza potvrdila, že se skutečně jedná o ostatky carské rodiny. Pašenko měl pravdu. Ze země bylo vyzvednuto pouze devět koster, a ačkoli vědci pečlivě prohledali okolí hrobu, ostatky dvou nejmladších dětí se nikdy nenašly.
"Možná je prostě pohřbili někde jinde," poznamenal Pašenko.
"Ale co měl Lenin na mysli, když si zapsal, že hlášení o událostech v Jekatěrinburgu nebyla přesná?"
"Těžko říct. Lenin měl složitou osobnost. Celou rodinu nechal nepochybně vyvraždit on. Ze záznamů jasně vyplývá, že nařízení přišlo z Moskvy a Lenin je osobně schválil. V žádném případě nehodlal připustit, aby bělogvardějci cara osvobodili. Žádní velcí roajalisté to sice nebyli, ale kdyby se jim to podařilo, znamenalo by to konec revoluce."
"A co myslíte, že měl na mysli, když napsal: Nevěřím, že zprávy z Jekatěrinburgu jsou přesné, a informace o Felixi Jusupovovi to jenom potvrzují?"
"Právě tohle je velice zajímavé. Přemýšlel jsem o tom, když jsem si v hlavě probíral, co Alexandra napsala o Rasputinově proroctví. Je to pro mě novinka, pane Lorde. V historii carské rodiny se poměrně dobře vyznám, ale o žádném dokumentu, který by spojoval Jusupova s carskou rodinou po roce 1918, jsem nikdy neslyšel."
Miles si nalil dalšího panáka vodky. "Jusupov zavraždil Rasputina. Hodně lidí tvrdí, že tím urychlil rozpad monarchie. Mikuláš i Alexandra ho za to nenáviděli."
"To je právě další záhada. Carská rodina ho přece zavrhla, tak proč by se o ni staral?"
"Pokud si dobře pamatuju, většina příslušníků vládnoucího rodu odstranění svatého muže uvítala s nadšením."
"To máte pravdu. Právě to byl možná největší Rasputinův zločin - rozdělil Romanovce. Mikuláš s Alexandrou stáli sami proti zbytku rodiny."
"Rasputin byl neskutečná záhada," řekl Miles. "Mužik ze Sibiře, který dokázal přímo ovlivnit Imperátora vší Rusi.

Šarlatán, který měl moc jako sám car."
"S tím šarlatánstvím by hodně lidí nesouhlasilo. Mnohé z jeho předpovědí se opravdu splnily. Věštil, že carevič nezemře na hemofilii, a měl pravdu. Prorokoval, že carevna Alexandra jednoho dne uvidí jeho rodnou vesnici na Sibiři, a to se taky stalo - cestou do vězení v Tobolsku. Zrovna tak říkal, že pokud ho zabije člen vládnoucí dynastie, car i jeho rodina do dvou let zemřou. Jusupov se oženil s carovou neteří, zavraždil Rasputina v prosinci 1916 a devatenáct měsíců nato došlo k masakru v Jekatěrinburgu. Na šarlatána to docela ujde, nemyslíte?"
Milese boží lidé vůbec neoslňovali. Jeho otec k nim vlastně také patřil. Na jeho kázání přicházely tisíce věřících, aby si poslechli, jak hlásá Slovo Boží a uzdravuje nemocné. Když pak o několik hodin později do jeho pokoje dorazila některá členka sboru, šla veškerá svatost stranou. O Rasputinovi toho dost četl a věděl, že ženy sváděl úplně stejným způsobem jako jeho otec.
Zaplašil myšlenky na otce a řekl: "Neexistují žádné průkazné informace o tom, že by ho lidi za jeho proroctví uctívali ještě za jeho života. Většina z nich se objevila až v knize, kterou mnohem později napsala jeho dcera. Ta nejspíš za svůj životní úkol považovala očištění otcovy památky. To její dílo jsem četl."
"Ale dnes je jiná situace."
"Jak to myslíte?"
"V Alexandřině dopisu se píše o tom, že carská rodina do dvou let zemře. Datovala ho osmadvacátého října 1916, to znamená dva měsíce před Rasputinovou smrtí. Něco jí tedy pověděl. Podle ní to bylo proroctví, a tak si ho zapsala. Máte v rukou cenný historický dokument, pane Lorde."
Miles si dosah svého objevu vůbec neuvědomil, ale teď musel uznat, že profesor má pravdu.
"Vyrazíte do Petrohradu?" otázal se Pašenko.
"Až doteď jsem o tom neuvažoval, ale asi ano."
"To jsem rád. Vaše pověření vám umožní přístup k dokumentům, ke kterým se obyčejný smrtelník nedostane. Třeba tam vypátráte něco dalšího, obzvlášť když teď víte, co máte hledat."
"To je právě ten problém, profesore. Já vlastně vůbec nevím, co hledám."
Akademik ho uklidnil: "Jen se nebojte. Cítím, že na to včas přijdete."

13

Petrohrad, čtvrtek 14. října, 12:30

Miles se usadil v archívu, který se nacházel ve čtvrtém patře mohutné budovy na Něvské třídě. Na devátou ráno se mu podařilo zarezervovat dvě letenky na vnitrostátní lince z Moskvy do Petrohradu. Let proběhl hladce, ačkoli společnost Aeroflot cestujícím neposkytovala takový komfort, na jaký byl Miles zvyklý z Ameriky. Přežil to, protože spěchal a třináct set kilometrů by autem nebo vlakem překonával dost obtížně.
Ilja Živoň na něho v sedm hodin čekal v lobby hotelu, přesně jak slíbil. Byl připraven svého svěřence celý den doprovázet. Když mu Miles sdělil, že pojedou na letiště, zatvářil se překvapeně a chtěl volat Taylorovi, aby se ho zeptal, co má dělat. Miles mu však oznámil, že pan Hayes odjel z Moskvy a nenechal na sebe žádný kontakt. Zpáteční let téhož dne odpoledne byl už plně obsazený, a tak pro ně Miles zarezervoval dvě jízdenky na noční vlak z Petrohradu do Moskvy.
Petrohrad oproti špinavé Moskvě plné těžkopádných budov působil jako pohádkové město poseté barokními paláci a chrámy, které se vypínaly nad vodními kanály. Namísto jednotvárné šedi tu zářila růžová žula a očím lahodily pastelové štukové fasády. Vzpomněl si, jakými slovy město kdysi popsal spisovatel Gogol: Na každém rohu se tam blýská falešné pozlátko. Bývalá ruská metropole, po staletí zahleděná do sebe, se pyšnila díly velkých italských architektů a zřetelným evropským duchem. Status hlavního města ztratila v roce 1917, kdy se moci v zemi chopili komunisté. V současnosti probíhaly vážné debaty o tom, zda se po carově korunovaci nemá centrum moci přesunout zpět.
Do centra se z letiště dopravili hladce. Na pětimiliónové město, které se probouzelo do pracovního dne, byl v ulicích docela klid. Miles měl v archívu zpočátku potíže, protože úřednice nevěřily, že opravdu spolupracuje s Carskou komisí. Nakonec zavolaly do Moskvy, ověřily si pravost jeho průkazu a umožnily mu přístup k veškerým dokumentům včetně chráněných.
Petrohradský depozitář byl sice malý, ale obsahoval ohromné množství Mikulášových, Alexandřiných a Leninových rukopisů. Miles v něm nalezl i deníky a veškerou carskou korespondenci, přesně jak říkal Semjon Pašenko. Dokumenty se do archívu dostaly z Carského Sela a Jekatěrinburgu poté, co bolševici povraždili panovníkovu rodinu.
Z epištol bylo zřejmé, že je psali dva lidé, kteří se velice milovali. Alexandra psala stylem romantického básníka a používala vášnivé příměry. Miles se dvě hodiny probíral krabicemi s jejími dopisy. Neočekával, že najde nějaké zásadní informace, spíš se chtěl seznámit s tím, jak tato složitá a temperamentní žena vyjadřovala své myšlenky.
Odpoledne narazil na několik deníků z roku 1916. Svazky byly nacpané v plesnivé kartónové krabici označené M?A. Způsob, jakým Rusové uchovávali dokumenty, Milese nepřestával vyvádět z míry. Nejdřív je přepečlivě zapsali a pak je někam ledabyle zastrčili a nevěnovali jim pozornost. Deníky byly seřazeny podle data vzniku. Nápisy na látkových deskách notesů naznačovaly, že většinu z nich Alexandra dostala od svých dcer. Na několika byla vyšitá svastika. Vzhledem k tomu, jak ji později zprofanoval Hitler, na denících působila trochu nepatřičně. Miles ale věděl, že Alexandra tento prastarý náboženský symbol vyjadřující přízeň osudu měla ve velké oblibě. Ráda a často ho používala.
Prolistoval několik svazků, ale kromě obvyklých zamilovaných tirád v nich nic zásadního nenašel. Potom objevil dva štosy dopisů. Z aktovky vytáhl fotokopii Alexandřina listu Mikulášovi s datem dvacátého osmého října 1916. Když ho porovnal s originály, zjistil, že jak písmo, tak kvítky a lístečky na okrajích dopisu jsou totožné.

Proč byl tenhle dopis schovaný před zraky světa v Moskvě?
Nejspíš to byla práce sovětů, které se snažily zničit veškeré stopy po carské rodině. Anebo něčí stihomam. Ale čím byl tenhle dopis tak zásadní, že ho někdo zapečetil a připojil k němu instrukci, že se smí otevřít až za pětadvacet let? Jedno bylo jisté - Semjon Pašenko měl pravdu, když tvrdil, že Miles má v rukou významný historický dokument.
Zbytek odpoledne přezkoumával všechno, co zjistil o Leninovi. Asi ve čtyři hodiny si poprvé všiml neznámého muže. Byl malý, hubený a uslzenýma očima neklidně těkal sem a tam. Měl na sobě neforemný béžový oblek. Milesovi z nějakého důvodu připadalo, že na něm neznámý příliš dlouho ulpívá pohledem. Opodál seděl Živoň a hlídal jako ostříž, takže si řekl, že je zbytečně paranoidní, a zase se uklidnil.
Kolem páté konečně něco objevil. Text byl opět psán Leninovou rukou. Za obvyklých okolností by mu nejspíš nevěnoval pozornost, ale zaujalo ho Jusupovovo jméno. V duchu dokument porovnal se záznamem, který objevil v Moskvě.

Felix Jusupov bydlí v Gutenbergově ulici poblíž Buloňského lesíka. Stýká se s početnou ruskou aristokracií, která zaplavila Paříž. Ti hlupáci si myslí, že revoluce brzy skončí, oni se vrátí a získají zpátky své tituly, moc a majetek.
Doslechl jsem se, že vdova po jednom šlechtici si dokonce ani nevybalila kufr, protože se bláhově domnívá, že co nevidět pojede domů. Moji agenti mě informují o korespondenci mezi Jusupovem a Koljou Maksem. Zatím zachytili minimálně tři dopisy. Dělá mi to starost. Až teď si uvědomuji, jakou jsme udělali chybu, když jsme popravu svěřili uralskému sovětu. Začínají se ke mně dostávat nepříjemné zprávy. Už jsme zatkli ženu, která tvrdí, že je Anastázie. Zaměřili jsme se na ni, protože pořád psala králi Jiřímu V. a žádala ho, aby jí pomohl k útěku. Uralský sovět hlásí, že dvě carské dcery se schovávají v jakési odlehlé vesničce. Identifikovali v nich Marii a Anastázii. Vyslal jsem tam agenty, aby to prošetřili. V Berlíně se objevila další žena, která velmi přesvědčivě tvrdí, že je Anastázie. Informátoři mi sdělili, že se nejmladší dceři neuvěřitelně podobá.
Všechno mi to dělá starosti. Kdybych neměl o událostech v Jekatěrinburgu své pochybnosti, mávl bych nad těmi zprávami rukou, jenže se obávám, že na nich něco může být. Měli jsme Jusupova také zabít. Ten namyšlený tupec něco kuje. Nijak se netají nenávistí vůči naší vládě. Jeho manželka je z romanovského rodu. Začínají se ozývat hlasy volající po znovuobnovení monarchie a zvolení Jusupova carem. Jsou to jenom nesmyslné představy úplných hlupáků. Měli by si konečně uvědomit, že na Matičku Rus mohou navždycky zapomenout.
Miles dočetl až na konec stránky, ale žádnou další zmínku o Felixi Jusupovovi na ní nenašel. Lenin se určitě obával, že Jurovský, který velel popravě Romanovců, mu o průběhu celé události podal nepravdivé informace.
Bylo ve sklepení zavražděno jedenáct, anebo jenom devět lidí?
Nebo dokonce osm?
Kdoví?
Miles si vzpomněl na osoby, které se začaly objevovat ještě před rokem 1920 a tvrdily o sobě, že jsou carovými potomky. Lenin se zmiňoval o Berlíňance, která si říkala Anna Andersonová a byla nejslavnější podvodnicí, jež se vydávala za Anastázii. O jejím životě se napsalo mnoho knih a natočilo plno filmů. Celá desetiletí se hřála na výsluní slávy a až do své smrti roku 1984 neochvějně tvrdila, že je carovou nejmladší dcerou. Když pak vědci v devadesátých letech provedli testy DNA, nezvratně dokázali, že s Romanovci nebyla vůbec nijak spřízněná.
Ve dvacátých letech Evropou kolovala přesvědčivá pověst, že Alexandru s dcerami nezabili v Jekatěrinburgu, ale potají je odvezli pryč těsně předtím, než zastřelili Mikuláše s Alexejem. Prý je drželi v zajetí v Permu, provinčním městečku nedaleko Jekatěrinburgu. Miles si vzpomněl, že Anthony Summers o této teorii napsal obsáhlou knihu, v níž se snažil dokázat její pravdivost. Později se však nalezly dokumenty, které jasně dokazovaly, že Alexandra a minimálně tři z jejích dcer v Jekatěrinburgu zemřely. Nález ostatků carské rodiny to jenom potvrdil.
Situace byla zcela nepřehledná. Nebylo možné rozeznat skutečnost od výmyslů. Miles souhlasil s Churchillovým výrokem, že Rusko je hádanka opředená tajemstvím, nerozluštitelná záhada.
Vytáhl z aktovky další kopii, kterou pořídil v moskevském archívu. Byla připevněná k poznámce psané Leninovou rukou. Taylorovi ani Semjonu Pašenkovi ji neukázal, protože ji až dosud nepovažoval za důležitou.
Byl to strojem psaný výňatek z místopřísežného prohlášení, které v říjnu 1918, tři měsíce po vyvraždění carské rodiny, učinil jeden z jekatěrinburských dozorců.
Car stárl, šedivěly mu vousy. Pořád nosil vojenskou košili a opasek s přezkou. Měl laskavé oči a působil dojmem prostého a upřímného člověka, který si rád popovídá. Někdy jsem měl dojem, že mi chce něco říct. Tvářil se, jako by měl něco na srdci. Carevna byla úplně jiná. Vypadala přísně a chovala se povýšeně. Občas jsme si o ní mezi sebou povídali a shodli jsme se, že přesně takhle si představujeme panovnici. Připadala nám starší než její muž. Na skráních měla šedivé vlasy a vypadala staře. Za tu dobu, co jsem je hlídal, jsem cara přestal nenávidět. Po tom, co jsem rodinu několikrát viděl, začal jsem vůči nim mít úplně odlišné pocity. Litoval jsem je. Bylo mi jich líto jako lidských bytostí. Moc jsem chtěl, aby jejich trápení co nejdřív skončilo. Časem jsem pochopil, co je čeká, protože ostatní se o jejich osudu vyjadřovali dost jasně. Jurovský nám všem řádně vysvětlil, co se od nás očekává. Za nějakou dobu jsem si začal říkat, že bychom jim měli nějak pomoci k útěku.

Co to vlastně objevil? A jak to, že je první? Musel si připomenout, že archívy se veřejnosti otevřely poměrně nedávno. Chráněné dokumenty zůstaly většině badatelů nadále nepřístupné a pokud v nich člověk vůbec něco našel, mohl mluvit o obrovském štěstí. Ruská nedůslednost ve vedení záznamů byla účinnější než všechny trezory světa.
Musí se vrátit do Moskvy a oznámit svůj objev Taylorovi, protože Baklanovův nárok na trůn se teď dal zpochybnit. Možná, že opravdu existuje následník, který má k Mikuláši II. blíž než jejich favorit. Lovci senzací a autoři populárně naučných knih už dlouho tvrdí, že skutečný následník žije. Jedno filmové studio dokonce vytvořilo celovečerní

animovaný film o Anastázii, v němž nejmladší velkokněžna přežila. Ale podobná díla se stejně jako u Elvise Presleyho opírala především o spekulace a postrádala jasné důkazy.
Anebo je to jinak?
? ? ?

Hayes zavěsil sluchátko a pokusil se ovládnout vztek. Odjel z Moskvy na Zelený palouček za prací i zábavou. Lordovi nechal v hotelu vzkaz, že musí naléhavě odjet, ať zatím pokračuje v bádání v archívech. Slíbil mu, že se mu po obědě ozve. Záměrně mu nenapsal, kde je. Zato Iljovi Živoňovi dal příkaz, aby ho hlídal jako ostříž a o všem mu podával hlášení.
"To byl Živoň," řekl Hayes. "Lord strávil celý den v petrohradském archívu."
"Vy jste o tom nevěděl?" otázal se Lenin.
"Vůbec. Myslel jsem, že je v Moskvě. Živoň říkal, že po něm Lord ráno chtěl, aby s ním jel na letiště. Večer se vracejí do Moskvy Rudou šipkou."
Chruščova jeho zpráva očividně vyvedla z míry, což u něho nebylo obvyklé. Zástupce vládních kruhů se z celé pětice vždycky choval nejklidněji a jen výjimečně zvyšoval hlas. Také se tolik neopíjel, protože se možná domníval, že mu to dává určitou výhodu oproti kolegům.
Stěpana Baklanova předchozího dne odvezli do jiného domu nedaleko Zeleného paloučku, kde měl dva dny zůstat o samotě, dokud nepředstoupí před Carskou komisi. Bylo několik minut po sedmé a Hayes už měl dávno být na zpáteční cestě do Moskvy. Zrovna když se chystal vyrazit, zavolal mu Živoň z Petrohradu. "Prý se vytratil od večeře a zavolal svým nadřízeným. Ti mu dali číslo sem," řekl Hayes. "Taky povídal, že Lord se včera v moskevském archívu vybavoval s nějakým mužem. Prý se jmenuje Semjon Pašenko. Recepční Živoňovi ráno řekl, že Lord včera večer seděl v baru s mužem, který přesně odpovídá Pašenkovu popisu."
"To jest?" otázal se Chruščov.
"Kolem šedesátky, hubený, světle modré oči. Plešatý, na bradě a krku mu raší vousy."
Hayesovi neunikl pohled, který si Chruščov vyměnil s Leninem. Celý týden tušil, že před ním něco tají, a vůbec se mu to nezamlouvalo.
"Kdo je to? Soudím, že ho znáte."
Lenin si povzdechl. "Problém," řekl.
"To jsem pochopil. Co kdybyste mi sdělili nějaké podrobnosti?"
"Slyšel jste někdy o Svatém spolku?" zeptal se ho Chruščov.
Hayes zavrtěl hlavou.
"Skupinu toho jména v devatenáctém století založil bratr cara Alexandra II. Tehdy se panovníkovo okolí děsilo možného atentátu. Někteří lidé špatně nesli, že zrušil nevolnictví. Svatý spolek byla směšná skupina aristokratů, kteří se zavázali chránit carův život. Ve skutečnosti nedokázali ochránit ani sami sebe a Alexandr nakonec podlehl pumovému atentátu. Pašenko stojí v čele současného Svatého spolku. Taky v něm jsou samí amatéři. Pokud víme, spolek vznikl někdy ve dvacátých letech a udržel se při životě dodnes."
"To bylo až po Mikulášově vraždě," řekl Hayes. "Neměli koho chránit, žádný car už neexistoval."
"V tom je právě ta potíž. Desítky let se proslýchá, že někteří carovi potomci masakr v Jekatěrinburgu přece jen přežili," vysvětlil mu Lenin.
"To je pitomost," vyhrkl Hayes. "O těch falešných Anastáziích jsem četl. Všechny jsou na hlavu. Jedna jako druhá."
"Možná. Ale Svatý spolek přežívá."
"Týká se to nějak toho, co Lord našel v archívech?"
"Až moc," odpověděl Lenin. "Když ho teď Pašenko opakovaně kontaktoval, musíme se pana Lorda okamžitě zbavit."
"Chcete ho zase nechat zastřelit?"
"Přesně tak. Ještě dneska v noci."
Hayes se radši neptal, k čemu to bude dobré. "Jak mám ty střelce podle vás dostat před půlnocí do Petrohradu?"
"Zařídíme jim letadlo."
"Mohli byste mi vysvětlit, proč na to tak spěcháte?"
"Podrobnosti vás nemusí zajímat, ty nejsou podstatné," řekl Chruščov. "Myslím, že bude úplně stačit, když vám řekneme, že pokud to neuděláme, naše plány se můžou úplně zhatit a veškerá naše snaha přijde vniveč. Jak se zdá, pan Lord je dost nezávislý a dělá si, co chce. Takový člověk nikdy nebude poslouchat. Nemůžeme už dál riskovat. Zavolejte na číslo, které jsme vám dali, a požádejte o nějaké lidi. Ten čornyj se nesmí do Moskvy vrátit živý."

14

Petrohrad, 23:30

Miles a jeho osobní strážce dorazili na vlakové nádraží. Po betonových nástupištích se vlekly davy lidí v tlustých kabátech. Někteří bořili nosy do persiánových límců. Většina táhla objemné kufry nebo nákupní tašky. Milese si nikdo nevšímal. Celý den se nepřihodilo nic, co by mu nahnalo strach. Sledoval ho jenom správce archívu.
Společně s Živoněm v poklidu povečeřel v Grandhotelu Evropa a zbytek večera strávil poslechem smyčcového kvartetu v salónku. Rád by se prošel po Něvské třídě, ale Živoň se zdráhal vyjít v noci do ulic, takže zůstali v hotelu a pak se svezli taxíkem rovnou na nádraží. Přijeli tam zrovna včas.
Byl chladný večer a na náměstí Povstání byl rušný provoz. Miles si představil krvavé střety mezi carskou policií a

revolucionáři v roce 1917. O náměstí bojovali dva dny. Pompézní budova se zelenobílou fasádou sice pocházela ze stalinské éry, ale připomínala spíš palác. Hned vedle se stavěl nový terminál pro rychlovlaky, které měly zajišťovat přímé spojení s Moskvou. Projekt za několik miliard navrhli architekti z Illinois, jejichž firma spolupracovala s britským stavebním koncernem. Vedoucí architekt se zúčastnil včerejšího brífinku. Docela pochopitelně se obával budoucnosti.
Miles zarezervoval lůžkové kupé v první třídě. Rychlíkem Rudá šipka v minulosti cestoval několikrát a upomínal se na příšerně špinavé přikrývky i matrace a neuklizená kupé. Od té doby se leccos znatelně změnilo k lepšímu a ruský rychlík se zařadil mezi lepší evropské vlaky.
Rychlík vyrazil přesně podle jízdního řádu ve 23:55. To znamenalo, že do Moskvy dorazí v 7:55. Za osm hodin urazí skoro osm set kilometrů.
"Ještě se mi nechce spát," řekl Živoňovi. "Jdu si do jídelního vozu dát něco k pití. Klidně tu zůstaňte, jestli se vám nechce jít se mnou."
Živoň přikývl a řekl, že si na chvíli zdřímne. Miles vykročil z kupé a prošel dvěma lůžkovými vozy. Chodba byla úzká, sotva pro jednoho člověka. Na konci každého vagónu Milese v očích zaštípal kouř z dřevěného uhlí v samovaru.
Jídelní vůz byl zařízený pohodlnými koženými sedadly a obložený dubovým dřevem. Miles se posadil ke stolku u okna a díval se, jak za okny ubíhá okolní krajina.
Objednal si pepsi, protože měl pocit, že vodku by jeho žaludek špatně snášel. Otevřel aktovku a začal si procházet poznámky, které si udělal v archívu. Byl si jistý, že na něco přišel, a pokoušel se odhadnout, jaký dopad to bude mít na Baklanovovo následnictví.
V sázce bylo hodně - ze strany Ruska i korporací, které zastupovala firma Pridgen & Woodworth. Miles nechtěl poškodit ani jednu stranu, ale ani zpomalit svou kariéru.
Nemohl však popřít, že má určité pochybnosti.
Promnul si oči. Padal únavou. Byl zvyklý pracovat do noci, ale začínaly se na něm projevovat následky stresu, který v posledních několika týdnech prožíval.
Uvelebil se na pohodlném sedadle a napil se. O ničem z toho, co se kolem něho dělo, ho na právech neučili. Na současné události ho nepřipravilo ani dvanáct let pomalého šplhání po kariérním žebříčku. Právníci jako on přece obvykle pracují v kancelářích, soudních budovách a knihovnách. Jejich jedinou starostí bývá, kolik mají klientům naúčtovat, aby se jim jejich námaha vyplatila, případně jak si vydobýt uznání u nadřízených, jako je Taylor Hayes, kteří budou rozhodovat o jejich dalším profesním postupu.
Lidé, na které chce udělat dojem.
Jako na svého otce.
Pořád před sebou viděl Grovera Lorda v otevřené rakvi. Ústa, jež hlásala Slovo Boží, mu navždy zavřela smrt. Měl sinalé rty i zbytek obličeje. Oblékli ho do jednoho z jeho nejlepších obleků a na krk mu uvázali jeho oblíbenou kravatu. Rukávy mu sepnuli zlatými manžetovými knoflíčky a na zápěstí mu dali hodinky z téhož kovu. Miles si tehdy pomyslel, že těmi třemi kousky zlata by zvládl zaplatit velkou část školného na právech. Na pohřeb se dostavila skoro tisícovka věrných oveček. Několik žen omdlelo, další plakaly a vzdychaly. Matka si přála, aby Miles přednesl řeč na rozloučenou. Co by asi tak říkal? Nemohl přece o mrtvém prohlásit, že byl šarlatán, pokrytec a mizerný otec. Radši odmítl a matka mu to nikdy neodpustila. Jejich vztah ochladl a nic na tom nezměnil ani čas. Matka byla hrdá na to, že si může říkat paní Lordová.
Znovu si promnul oči. Začínal ho přemáhat spánek.
Zabloudil pohledem k ostatním cestujícím, kteří se do jídelního vagónu přišli občerstvit i přes pokročilou hodinu. Upoutal ho jeden muž. Byl mladý, plavovlasý a podsaditý. Seděl u stolku sám a pil průzračnou tekutinu. Milese při pohledu na něj zamrazilo v zádech. Může mu být nebezpečný? Odpověď na svou nevyřčenou otázku dostal vzápětí - ke stolku přistoupila mladá žena s malým dítětem, posadila se a začala si s mužem povídat.
Miles se silou vůle snažil sebrat.
Pak si všiml, že na opačném konci vagónu sedí muž středního věku a pomaloučku usrkává pivo. Měl vyhublý obličej, tenké rty a roztěkané, vodové oči. Miles ho poprvé viděl odpoledne v Petrohradu.
Byl to ten tajemný muž z archívu. Dokonce na sobě měl i tentýž pytlovitý béžový oblek.
Miles zpozorněl.
Není to nějak moc náhod najednou?
Potřeboval se vrátit k Živoňovi, ale nechtěl dát najevo, že má strach. Dopil zbytek pepsi a pomalu zavřel aktovku. Vstal a hodil na stolek několik rublů. Doufal, že působí klidně a nenuceně, ale když vycházel z vagónu, spatřil v jeho skleněných dveřích, jak muž vstal a jde za ním.
Prudce trhl posuvnými dveřmi a vyrazil z jídelního vozu. Dveře se za ním zavřely. Když přebíhal do dalšího vagónu, zjistil, že muž se řítí za ním.
Do háje!
Běžel dál, až do vagónu, v němž bylo jejich kupé. Rychle se ohlédl a skrz prosklené spojovací dveře uviděl, že muž se vřítil do vedlejšího vagónu a míří k němu.
Otevřel dveře kupé.
Živoň zmizel.
Prudce je zase zavřel. Možná, že si jeho strážce odskočil. Proběhl úzkou uličkou a zamířil k toaletě na konci vagónu.
Dveře místnůstky byly zavřené, ale symbol obsazeno nad nimi nesvítil.
Miles je otevřel.
Uvnitř nikdo nebyl.
Kde je ksakru ten Živoň?

Vešel na záchod. Předtím ještě pootevřel spojovací dveře do druhého vagónu, aby to vypadalo, že tudy někdo prošel. Potom se zavřel na toaletě, ale nezamkl, aby se nerozsvítila značka, že je obsazeno.
Bez hnutí se tiskl k ocelovým dveřím a přerývaně dýchal. Krev mu bušila ve spáncích. K toaletě se blížily kroky. Miles se obrnil a sevřel aktovku, aby ji v případě potřeby mohl použít jako zbraň. Za dveřmi se ozvalo skřípění, jak se otevřel průchod do vedlejšího vozu.
Za okamžik se zavřel.
Miles ještě minutu počkal.
Na chodbě bylo ticho, a tak opatrně pootevřel dveře záchodu a vyhlédl ven. Chodba byla prázdná. Přibouchl dveře a zamkl je. Za posledních osmačtyřicet hodin se mu už podruhé podařilo uniknout jisté smrti. Položil aktovku na mísu, aby si mohl aspoň opláchnout pot z obličeje. Na umyvadle stál osvěžovač vzduchu ve spreji a zásobník s tekutým antiseptickým mýdlem. Pustil vodu a stiskl tlačítko zásobníku. Nejdřív si umyl ruce a pak obličej. Přitom si všiml rusky psané cedule nad umyvadlem, která cestující upozorňovala, že voda není pitná. Zásobník na papírové utěrky byl prázdný, a tak si musel obličej otřít kapesníkem.
Zadíval se na sebe do zrcadla.
Spatřil v něm unavené hnědé oči a ztrhané rysy. Měl by se nechat ostříhat. Co se to proboha děje? A kde je vlastně Živoň? Pěkný bodyguard! Nabral do dlaní větší množství vody a znovu si opláchl obličej.
Snažil se nabýt ztracenou rovnováhu. Vlak se řítil temnou nocí. V protisměru s rachotem prosvištěl další rychlík.
Miles se zhluboka nadechl, popadl aktovku a otevřel dveře.
Cestu mu zastoupil chlap jako hora s poďobaným obličejem a černými vlasy ulíznutými vzad. Když se mu Miles podíval do očí, okamžitě si všiml výrazně pokleslého pravého víčka.
Mžoura!
Dostal ránu do břicha.
Předklonil se a zalapal po dechu. Chtělo se mu zvracet. Úder ho odmrštil na stěnu. Narazil hlavou do okna, až zamrkal bolestí.
Sesunul se na záchodovou mísu.
Mžoura vešel do místnůstky a zavřel za sebou dveře. "A teď to skoncujeme, pane Lorde," pronesl.
Milesovi se podařilo znovu pevně sevřít aktovku. Na okamžik v sobě hýčkal naději, že by ji mohl vymrštit vzhůru, ale vzápětí mu došlo, že v těsné místnosti by jeho úder vyšel naprázdno. Do plic mu konečně začal pronikat vzduch. Počáteční šok vystřídal příšerný strach.
V Mžourově ruce se zaleskl vystřelovací nůž. Z rukojeti s cvaknutím vyjela čepel.
Bude s ním rychle hotov.
Milesův pohled sjel k osvěžovači vzduchu. Skočil po něm a nastříkal ho útočníkovi do obličeje. Štiplavý aerosol Mžouru na okamžik oslepil. Vyjekl bolestí. Miles toho využil a vrazil mu koleno do rozkroku. Mžoura se celý zkroutil a nůž mu vypadl z ruky. Miles oběma rukama popadl aktovku a vší silou jí útočníka udeřil do hlavy. Mžoura se skácel na zem.
Miles ho ještě několikrát udeřil, pak ho přeskočil a otevřel kovové dveře toalety. Na chodbě na něho číhal Kromaňonec s tupým čelem, rozcuchanou hřívou a nosem jako bambule.
"Kam ten spěch, pane Lorde?"
Miles ho kopl do levého kolena. Mířil přesně a muž se svezl k zemi. Po pravé straně stál stříbrný samovar s vroucí vodou a vedle něj skleněná konvice na kávu. Miles samovar popadl a vychrstl horkou vodu na Kromaňonce.
Muž vykřikl bolestí.
Miles se otočil na podpatku a vyrazil ke spojovacím dveřím vedle záchoda. Slyšel, jak Mžoura vstává a volá na Kromaňonce.
Proběhl do vedlejšího vagónu a řítil se úzkou chodbou, jak nejrychleji to šlo. Doufal, že se objeví nějaký stevard nebo aspoň pasažér. S aktovkou v ruce se prodral dveřmi do dalšího vagónu. Zaslechl za sebou cvaknutí dveří a rychle se ohlédl. Jeho pronásledovatelé mu byli v patách.
Běžel dál, ale po chvíli si uvědomil, že to nemá smysl. Takhle za chvíli vyskočí z vlaku.
Střelil očima přes rameno.
Vlak se trochu stočil a do vagónu nebylo na okamžik vidět. Před Milesem se otevírala další chodba s lůžkovými kupé. Pořád je v první třídě. Musí se v jednom kupé schovat, i kdyby jenom na chvilinku. Pronásledovatelé se poženou dál a on se možná bude moci vrátit a vyhledat Živoně.
Sáhl po klice nejbližších dveří.
Byly zamčené.
Další dveře také.
Nezbývá mu moc času.
Sevřel kliku třetích dveří a ohlédl se. Chodbou vedlejšího vagónu se k němu blížily dva hrozivé stíny. Když se na dohled objevilo rameno jednoho z pronásledovatelů, Miles zoufale trhl dveřmi.
Otevřely se.
Vklouzl dovnitř a pevně je za sebou zavřel.
"Kdo jste?" otázal se ho rusky ženský hlas.
Miles se otočil.
Kousíček od něj na lůžku seděla mladá žena. Měla štíhlounkou postavu jako krasobruslařka a plavé vlasy po ramena. Z oválného obličeje s mléčnou pletí vykukovala špička malého pršáčku. Byla zvláštní kombinací chlapeckosti a ženskosti. Bez zájmu na něho upírala modré oči.

"Nemusíte se bát," řekl Miles rusky. "Jmenuju se Miles Lord a jsem v pěkné bryndě."
"A kvůli tomu jste mi vletěl do kupé?"
"Jdou po mně dva muži."
Vstala a přistoupila blíž. Byla malá, hlavou mu dosahovala sotva k rameni. Měla na sobě tmavé džínsy, které si snad musela nechat ušít na míru, a modrý rolák. Přes něj měla vypasované sako s vycpávkami. Voněla nevtíravým sladkým parfémem.
"Jste mafián?" zeptala se ho.
Zavrtěl hlavou. "Já ne, ale ti dva, co mě honí, možná ano. Přede dvěma dny zabili mého kolegu a pokusili se zastřelit i mě."
"Pojďte od těch dveří."
Miles se kolem ní protáhl k oknu. Žena otevřela dveře kupé, ledabyle vykoukla ven a zase je zavřela.
"Na konci vagónu jsou tři muži."
"Tři?"
"Ano. Jeden má černé vlasy dozadu. Druhý má drsnou tvář a široký nos. Vypadá jako Tatar."
Mžoura s Kromaňoncem.
"Třetí je svalnatý, má krk jako býk a světlé vlasy."
Popis odpovídal Živoňovi. Miles si rychle v duchu prošel své možnosti.
"Povídají si?"
Žena přikývla. "A taky klepou na všechny dveře a jdou sem."
Muselo na něm být okamžitě vidět, že má strach. Žena ukázala na zavazadlový prostor nade dveřmi. "Vylezte si tam a buďte zticha," řekla.
Prostor byl dostatečně velký, aby se do něj vešly dva rozměrné kufry. Když se Miles skrčí, pohodlně se tam vejde a ještě mu zbude trocha místa. Vyhoupl se na jedno lůžko, oběma rukama se přitáhl k zavazadlovému prostoru a vsoukal se dovnitř. Žena mu podala aktovku. Sotva se nahoře ukryl, někdo zaklepal na dveře.
Žena otevřela.
"Hledáme černocha v obleku. V ruce má aktovku," ozval se mužský hlas. Patřil Živoňovi.
"Nikoho takového jsem tu neviděla," zněla odpověď.
"Nelžete," řekl Kromaňonec. "Nás nikdo za nos vodit nebude."
"Nikoho takového jsem neviděla. A nepřeju si, abyste mě obtěžovali."
"Připadáte mi nějak povědomá," řekl Mžoura.
"Jsem Akilina Petrovová z Moskevského cirkusu."
Chvilku bylo ticho.
"No jasně. Párkrát jsem se na vás byl podívat."
"To je opravdu báječné. Co kdybyste šli hledat jinam? Potřebuju se vyspat, večer mám představení."
Po těch slovech jim přibouchla dveře před nosem.
Miles zaslechl cvaknutí zámku.
Potřetí za osmačtyřicet hodin si zhluboka oddechl.
Ještě chvíli počkal a teprve potom slezl dolů. Košili měl na hrudníku nasáklou studeným potem. Jeho hostitelka se posadila na protější lůžko.
"Proč vás chtějí zabít?" zeptala se ho tiše, ale bez jediného náznaku zájmu.
"Nemám nejmenší ponětí. Jsem americký právník a pracuju pro Carskou komisi. Ještě před dvěma dny jsem měl pocit, že kromě mého šéfa o mé existenci vůbec nikdo neví."
Posadil se naproti ní. Pozvolna se uklidňoval a začínalo mu cukat ve všech svalech. Přemáhala ho únava. Potřeboval si ujasnit jednu zásadní věc. "Jeden z těch mužů, ten, co na vás promluvil jako první, měl být můj osobní strážce. Mám takový dojem, že jsem se v něm dost spletl."
Akilina zkrabatila hladkou tvář. "Na vašem místě bych mu nedůvěřovala, ten vás opravdu neochrání. Připadalo mi, že spolupracují."
"Děje se tohle v Rusku běžně?" zeptal se. "Jste zvyklá na to, že vám do kupé lezou cizí chlapi a na dveře vám klepou gangsteři? Připadá mi, že vůbec nemáte strach."
"A měla bych se bát?"
"To jsem neřekl. Jsem úplně neškodný. Ale v Americe by se to považovalo za velice nebezpečnou situaci."
Pokrčila rameny. "Nepřipadáte mi nebezpečný. Když jsem vás uviděla, vlastně jsem si vzpomněla na svoji babičku."
Čekal, až mu to vysvětlí.
"Vyrůstala za Chruščova a Brežněva. Američané sem vysílali špióny, kteří testovali radioaktivitu půdy. Snažili se najít sklady jaderných raket. Úřady před nimi všechny obyvatele varovaly s tím, že jsou hrozně nebezpeční, aby si na ně dávali pozor. Babička jednou v lese potkala zvláštního člověka, který tam sbíral houby. Byl oblečený jako rolník a nesl proutěný košík, jaký tu lidi nosí do lesa. Vůbec se ho nebála, šla přímo k němu a pozdravila ho: ‚Nazdar, špióne.' Vyděšeně na ni koukal, ale zapírat nezačal. Místo toho řekl: ‚Prošel jsem náročným tréninkem, zjistil jsem si o Rusku všechno, co se dalo. Jak jste poznala, že jsem špión?' Babička odpověděla: Jednoduše. Žiju tady odmalička, ale černocha tu vidím prvně.'"
Miles se usmál. "Vaše babička je asi dost praktická žena."
"Byla. Komunisti ji jednou v noci někam odvlekli. Nechápu, čím mohla jednasedmdesátiletá ženská ohrožovat jejich impérium."
Miles četl o tom, že Stalin dokázal v zájmu vlasti povraždit desítky miliónů lidí, i o tom, že generální tajemníci, kteří přišli

po něm, nebyli o nic lepší. Co to říkal Lenin? Je lepší uvěznit stovku nevinných, než dopustit, aby jeden jediný nepřítel našeho zřízení zůstal na svobodě.
"To je mi líto," řekl Miles.
"Pročpak?"
"Nevím. Říká se to. Co jiného bych měl říct? To je vážně blbý, že vám babičku zapíchla banda fanatiků?"
"Byli to fanatici."
"Kvůli tomu jste mě zapřela?"
Pokrčila rameny. "Nesnáším naši vládu a mafii. Je to stejná sebranka."
"Myslíte, že ti muži byli mafiáni?"
"O tom nepochybujte."
"Musím sehnat nějakého stevarda a promluvit si s průvodčím."
Akilina se usmála. "To by nemělo žádný smysl. V téhle zemi koupíte úplně každého. Jestli po vás opravdu jdou, tak podplatí kohokoli, aby vás dostali."
Musel uznat, že má pravdu. Policie také nebyla o nic lepší než mafie. Vzpomněl si na inspektora Orlega. Statný Rus se mu od první chvíle vůbec nelíbil. "Co tedy navrhujete?"
"Vůbec nic. Vy jste právník, a navíc pracujete pro Carskou komisi. Vy byste měl vědět, co dál."
Všiml si její cestovní tašky. Měla na ní vyšitý nápis Moskevský cirkus s logem společnosti. "Opravdu vystupujete v cirkuse?"
"Samozřejmě."
"A co tam děláte?"
"Co byste hádal?"
"Jste drobná, tak to nejspíš budete artistka." Podíval se na její tmavé tenisky. "Máte pevné svalnaté nohy. Vsadil bych se, že máte i dlouhé prsty. Podle krátkých svalnatých paží bych tipoval, že cvičíte na kladině."
Usmála se. "Máte docela dobrý odhad. Nebyl jste se na mě náhodou podívat?"
"V cirkuse jsem nebyl, ani nepamatuju."
Kolik jí asi může být? Vypadala na devětadvacet nebo těsně po třicítce.
"Kde jste se naučil tak dobře rusky?" zeptala se ho.
"Dlouho jsem ruštinu studoval," odpověděl a vrátil se k důležitější záležitosti, kterou musel promptně vyřešit.
"Potřebuju se odsud nějak dostat a nedělat vám zbytečné potíže. Už jste mi pomohla dost."
"Kam chcete jít?"
"Najdu si nějaké volné kupé a zítra se z vlaku pokusím nenápadně zmizet."
"Vy jste ale blázen. Ti chlapi budou po vlaku slídit celou noc. V bezpečí jste jedině tady."
Vzala tašku a hodila ji na zem. Pak se natáhla na lůžko a zhasla lampičku nad svou hlavou. "Můžete klidně spát, Milesi Lorde. Tady jste v bezpečí. Nevrátí se sem."
Byl úplně utahaný, takže neměl sílu jí odporovat. Kromě toho by to ani nemělo smysl, protože měla pravdu. Povolil si kravatu, svlékl si sako a udělal přesně to, co mu řekla.

Miles otevřel oči.
Uslyšel známé rachocení kol po kolejích. Podíval se na hodinky. Ukazovaly dvacet minut po páté, což znamenalo, že spal pět hodin.
Zdálo se mu o otci a jeho slavném kázání o ztraceném synovi, které slyšel snad stokrát. Grover Lord do náboženství s oblibou míchal politiku a nejradši se strefoval do komunistů a ateistů. Jako odpuzující příklad pro pravověrné velice rád uváděl svého nejstaršího syna. V kongregacích na jihu Států s tím měl obrovský úspěch. Svým hřímáním shromážděné ovečky pokaždé úplně omráčil. Pak mezi nimi nechal kolovat talíř na finanční příspěvky, shrábl osmdesát procent z výtěžku a vyrazil do dalšího města.
Matka toho všiváka obhajovala až do samého konce a zatvrzele odmítala uvěřit tomu, co dávno musela vědět. Miles jako nejstarší syn musel otcovo tělo přivézt domů z motelu v Alabamě. Žena, s níž tam strávil noc, dostala hysterický záchvat, když se ráno probudila nahá vedle mrtvoly reverenda Grovera Lorda, a museli ji honem odvézt pryč. Miles až tehdy odhalil pravdu, kterou do té doby jenom tušil - že má dva nevlastní bratry, které reverend celé roky podporoval z peněz vybraných od věřících. Jenom Grover Lord a Bůh věděli, proč Milesovu otci nestačilo pět dětí, které měl doma. Jeho kázání na téma cizoložství a hřích těla se u něho samého zjevně míjelo účinkem.
Podíval se přes zšeřelé kupé na Akilinu, která klidně ležela pod bílou přikrývkou. Její pravidelné oddechování přehlušoval jednotvárný rachot kol vlaku na kolejích. Miles se dostal do pěkné šlamastyky a potřeboval urychleně odletět z Ruska bez ohledu na to, že se má právě začít psát důležitá kapitola historie. Ještě štěstí, že si s sebou vzal pas. Zítra nasedne na první letadlo do Atlanty, do kterého se mu podaří dostat. Houpavé pohyby vlaku a cvakání kol ho ukolébaly a za okamžik se propadl do náruče tmy.

15

Pátek 15. října

"Milesi Lorde!"
Když otevřel oči, skláněla se nad ním Akilina Petrovová.
"Za chvíli budeme v Moskvě."

"Kolik je hodin?" zeptal se.
"Něco málo po sedmé."
Odhodil přikrývku a posadil se. Akilina se vrátila na své lůžko. Miles měl pocit, jako by si vypláchl ústa klihem. Potřeboval se osprchovat a oholit, ale na to nebyl čas. Také se musel spojit s Taylorem, ale v tom mu bránila jistá překážka. Velká překážka. Jeho společnice o ní věděla.
"Počkají si na vás na nádraží."
Olízl si nepříjemný povlak ze zubů. "To mi nemusíte říkat."
"Vím, jak se jim vyhnout."
Jak?
"Za chvíli přejedeme Sadovou a vlak zpomalí, protože dál smí jet jenom omezenou rychlostí. Když jsem byla malá, naskakovali jsme s kamarády na petrohradský rychlík a vozili se na něm do centra. Na zpáteční cestě jsme z něj zase vyskočili."
Milese představa skoku z jedoucího vlaku vůbec nelákala, ale o další setkání s Mžourou a Kromaňoncem nestál. Rychlík přibrzdil.
"Vidíte? Už zpomaluje."
"Víte, kde jsme?" zeptal se.
Akilina se podívala z okna. "Asi dvacet kilometrů od nádraží. Měl byste rychle vyskočit."
Vzal aktovku a otevřel ji. Uvnitř toho moc neměl - jenom několik kopií dokumentů z moskevského a petrohradského archívu a pár bezvýznamných papírů. Všechny je složil a nacpal si je do náprsní kapsy saka. Pak zkontroloval, jestli má v ostatních kapsách pas a peněženku. Byly tam. "Ta aktovka by mi jenom překážela," prohlásil.
Vzala si ji od něho. "Nechám si ji u sebe. Pokud ji budete chtít zpátky, přijďte si pro ni do cirkusu," řekla.
Miles se usmál. "Díky. Možná se pro ni zastavím." Ale až někdy jindy, pomyslel si.
Vstal a oblékl si sako.
Akilina přistoupila ke dveřím. "Podívám se, jestli je čistý vzduch."
Zlehka jí stiskl paži. "Mockrát vám děkuju."
"Nemáte zač, Milesi Lorde. Zpestřil jste mi nudnou cestu."
Z těsné blízkosti vdechoval květinovou vůni, kterou ucítil už večer. Akilina Petrovová byla přitažlivá, i když se jí do tváře vepsaly životní útrapy. Sovětská propaganda vždycky hlásala, že socialistické ženy mají větší míru rovnoprávnosti s muži než ženy z kapitalistického tábora. Neobešla se bez nich žádná továrna a služby by se zhroutily, kdyby nebylo sovětských žen. Čas žádnou z nich ale nešetřil. I po změně poměrů rychle stárly. Krása mladých Rusek Milese vždycky fascinovala, ale nikdy se v duchu neubránil otázce, za jak dlouho uvadne.
Ustoupil ode dveří. Akilina je opatrně otevřela a vyšla na chodbičku.
Za chvilku se vrátila. "Pojďte," řekla.
Chodbička byla úplně prázdná. Stáli skoro na konci dlouhého vagónu. Za kouřícím samovarem po levé straně se nacházely prosklené dveře, za nimiž ubíhaly ulice moskevského předměstí. Dveře nebyly nijak zajištěné.
Akilina stiskla kliku a jedním tahem dveře otevřela. Rachot kol zesílil.
"Hodně štěstí, Milesi Lorde," popřála mu, když se kolem ní protáhl.
Naposledy se jí zadíval do modrých očí a vyskočil ven. Dopadl na tvrdou, studenou zem a odkutálel se co nejdál od vlaku.
Když ho minul poslední vagón a rychlík odrachotil, nastalo podivné ticho.
Miles zůstal ležet v plevelu mezi omšelými bytovkami. Byl rád, že vyskočil právě tady. Kdyby jenom chvilku zaváhal, nejspíš by přistál na betonu. Doléhal k němu hluk počínající ranní špičky a do plic mu pronikl zápach výfukových plynů.
Vstal a oprášil se. Další oblek v háji, ale co na tom - dneska stejně odlétá.
Potřeboval si zatelefonovat, a tak vyrazil k široké ulici lemované obchody. Tu a tam zastavil autobus, vyplivl skupinu pasažérů a zase odhrčel. Na protějším chodníku postávali dva policisté v modrošedých uniformách. Na rozdíl od Mžoury s Kromaňoncem měli na hlavách placaté čepice. Miles se jim radši vyhnul.
Stál nedaleko prodejny potravin. Rychle skočil dovnitř, přímo před starého hubeného prodavače. "Mohl bych si od vás zavolat?" zeptal se ho rusky.
Muž se na něho mlčky zkoumavě podíval. Miles zalovil v kapse a vytáhl z ní deset rublů. Stařec si peníze vzal a ukázal na pult. Miles k němu přistoupil, vytočil číslo Volkova a požádal recepční, aby ho přepojila do pokoje Taylora Hayese. Telefon dlouho vyzváněl. Když mu recepční oznámila, že se volaný nehlásí, řekl jí, ať zkusí restauraci. Netrvalo dlouho a ve sluchátku se ozval Taylorův hlas.
"Odkud sakra voláš, Milesi?"
"Vyskytl se velký problém, Taylore."
Vylíčil mu, co právě prožil. Několikrát pohledem zabloudil k prodavači, který rovnal zboží do regálů. Co když umí anglicky? Zvenku však do krámku doléhal hluk z ulice, takže v něm hovor skoro zanikal.
"Jdou po mně, Taylore. Ne po Bělém, ani po nikom jiném, ale po mně!"
"Hlavně se uklidni, prosím tě."
"Uklidni? Ten bodyguard, kterého jsi mi dal, v tom jede s nimi!"
"Jak to myslíš?"
"Tak, že když mě ti dva začali hledat, přidal se k nim."
"Chápu…"
"Ne, nechápeš, Taylore. Nemůžeš to pochopit, protože ti nikdy nešli po krku ruští gangsteři."

"Počkej, Milesi, poslouchej mě. Panikařením si nijak nepomůžeš. Jdi to nahlásit na nejbližší policejní stanici."
"To v žádném případě! Nikomu v téhle podělané díře nevěřím. Jsou úplně všude. Musíš mi pomoct, Taylore. Nikomu jinému nemůžu věřit."
"Proč jsi jezdil do Petrohradu? Říkal jsem ti přece, abys na sebe zbytečně neupozorňoval."
Pověděl mu o Semjonu Pašenkovi a o tom, co mu historik řekl. "Nelhal, Taylore. Opravdu jsem tam něco našel."
"Ovlivní to nějak Baklanovův nárok na trůn?"
"Možná ano."
"Chceš mi tvrdit, že Lenin si myslel, že někdo z carské rodiny přežil Jekatěrinburg?"
"Rozhodně ho to dost zajímalo. V archívu je tolik písemných důkazů, že si to člověk taky snadno začne myslet."
"Ježíšikriste, zrovna to jsme potřebovali!"
"Poslyš, nejspíš je to úplný nesmysl. Mikuláše zavraždili skoro před sto lety. Kdyby to byla pravda, už by se určitě někdo přihlásil." Když prodavač zaslechl carovo jméno, zbystřil pozornost. Miles ztišil hlas. "To mě teď ale vůbec nevzrušuje. Já se hlavně odsud chci dostat živý."
"Kde jsou ty papíry?"
"Mám je u sebe."
"Fajn. Jdi na nejbližší metro a jeď na Rudé náměstí, k Leninovu mauzoleu…"
"Proč ne do hotelu?"
"Nevíme, jestli ho nesledují. Bude lepší, když se sejdeme na veřejnosti. Mauzoleum za chvíli otvírá, všude kolem jsou policajti. Tam se ti nemůže nic stát. Všichni ruští gangsteři po tobě jít nemůžou."
Miles začínal být paranoidní. Taylor má pravdu, poslechne ho.
"Počkej na mě před vchodem. Za chvíli tam dorazím. Jasné?"
"Hlavně sebou hoď."

16

8:30

Miles na severu města nastoupil do metra. Souprava byla nacpaná cestujícími, jejichž těsná blízkost ho dusila. Přitiskl se k ocelové tyči a zaposlouchal se do rachocení kol. V davu se cítil v bezpečí. Všichni spolucestující se tvářili obezřetně, stejně jako on.
Vystoupil z metra u Historického muzea, přešel rušnou ulici a prošel Iverskou branou, za níž se rozprostíralo Rudé náměstí. Stalin nechal bránu ve třicátých letech zbourat a její bílé oblouky a stěny z červených cihel byly dílem současnosti. Miles nepřestával žasnout nad umem architektů, kteří ji vzkřísili k životu.
Rudé náměstí mu vždycky připadalo zajímavě celistvé. V přímých přenosech z komunistických přehlídek pokaždé vypadalo obrovské. Ve skutečnosti nebylo o moc větší než fotbalové hřiště. Na jeho jihozápadní straně se tyčily impozantní červené zdi Kremlu. Na severovýchodě stála mohutná budova obchodního domu GUM, která připomínala spíš nádraží než baštu nakupování. Severní straně náměstí vévodilo Státní historické muzeum s bílou střechou. Její vrcholek zdobil dvouhlavý romanovský orel, který vystřídal komunistickou rudou hvězdu. Na jižní straně se nacházel chrám Vasilije Blaženého s mnoha vížkami, cibulovitými střechami a štíty rozmanitých tvarů. Jeho pestrá fasáda byla nejvýraznějším symbolem ruské metropole.
Na obou koncích náměstí stály ocelové zátarasy, které bránily chodcům ve vstupu. Miles věděl, že zmizí až v jednu odpoledne, kdy se zavírá Leninovo mauzoleum.
Uvědomil si, že Taylor měl pravdu.
Kolem mauzolea stálo skoro třicet uniformovaných policistů, kteří ho hlídali. Před hranatou žulovou stavbou se už stihla utvořit krátká fronta návštěvníků. Leninovo mauzoleum stálo v nejvyšším bodu náměstí hned vedle Kremelské zdi. Z každé strany ho stínila řada ztepilých stříbrných jedlí.
Miles obešel zátaras a připojil se ke skupině turistů mířících k mauzoleu. Začala mu být zima, a tak si zapnul sako a zalitoval, že na sobě nemá vlněný kabát. Ten však zůstal v kupé, které krátce sdílel s Iljou Živoněm. Na věži nad Kremelskou zdí se rozezněly zvony. Kolem se rojili turisté v goretexových sportovních bundách a zuřivě cvakali fotoaparáty. Křiklavé barvy jejich oblečení je zřetelně odlišovaly od místních. Většina Rusů dávala přednost černé, šedé, hnědé a tmavě modré. Turistu člověk poznal i podle rukavic. Rusové je zásadně nenosili, a to ani uprostřed tuhé zimy.
Následoval skupinu až ke vchodu do mauzolea. Tam se k němu přiloudal policista. Byl to mladý muž s bledou tváří. Na sobě měl tmavě zelený kabát a na hlavě modrou beranici. Neměl zbraň, protože jako člen čestné stráže tam byl spíš na ozdobu. Škoda.
"Přišel jste se podívat do mauzolea?" zeptal se rusky.
Miles mu sice výborně rozuměl, ale rozhodl se předstírat, že rusky vůbec neumí. Zavrtěl hlavou a řekl: "Rusky ne. Anglicky?"
Strážce na něho s kamennou tváří anglicky vyjel: "Váš pas!"
Miles v žádném případě nechtěl zbytečně upoutávat pozornost. Rychle se rozhlédl a očima zapátral po Taylorovi nebo někom jiném, kdo by mu mohl přijít na pomoc.
"Váš pas," opakoval policista.
Miles si všiml, že k nim kráčí další člen stráže.
Sáhl do zadní kapsy kalhot pro pas. Strážci podle modrých desek okamžitě poznají, že je Američan. Chtěl pas mladému

muži podat, ale jak byl nervózní, upustil ho na dlažbu. Když se pro něj sehnul, kolem pravého ucha mu cosi prosvištělo a zarylo se to strážci do hrudi. Miles zvedl oči a uviděl, jak muži po zeleném kabátu stéká červený pramínek. Policista zalapal po dechu, obrátil oči v sloup a padl na chodník.
Miles se otočil na podpatku a všiml si, že na střeše GUMu se krčí odstřelovač.
Zvedl pušku a znovu zacílil.
Miles rychle zastrčil pas do kapsy, proběhl kolem davu turistů a několika skoky překonal žulové schody. V běhu srážel čekající lidi k zemi a anglicky i rusky křičel: "Je tu odstřelovač, utíkejte!"
Turisté se rozprchli.
Vrhl se kupředu, zrovna když se od naleštěného kamene za ním odrazila další kulka. Dopadl na tvrdý černý labradorit ve foyer mauzolea a vkutálel se dovnitř ve chvíli, kdy se do červené žuly u vchodu zaryla další kulka.
Z mauzolea se vyřítili dva strážci.
"Venku je člověk s puškou!" vykřikl Miles rusky. "Na střeše GUMu!"
Policisté nebyli ozbrojení, ale jeden z nich vrazil do malé kabiny a na telefonu uvnitř vytočil jakési číslo. Miles se opatrně přiblížil ke vchodu a vyhlédl ven. Lidé se tam rozbíhali na všechny strany, ale nikomu z nich nehrozilo žádné nebezpečí. Terčem byl totiž on. Ozbrojenec se pořád krčil na střeše obchodního domu. Najednou se z vedlejší ulice vyřítilo tmavé volvo combi a se skřípěním zastavilo přímo před chrámem Vasilije Blaženého. Vzápětí se otevřely dvoje dveře vozu.
Vystoupili z nich Mžoura s Kromaňoncem a rozběhli se k mauzoleu.
Miles mohl uniknout jen jedinou cestou, a tak se po schodech rozběhl dolů do útrob mauzolea. Pod schody stál hlouček vyděšených návštěvníků. Miles se mezi nimi prodral, dvakrát zahnul doprava a dostal se do hlavní síně. Proběhl kolem Leninovy skleněné rakve. Nažloutlé mrtvole nevěnoval pozornost. Na druhé straně mlčky stáli další dva vojáci. Miles vyběhl po naleštěných mramorových schodech k postrannímu východu a vyrazil ven. Na Rudé náměstí se vracet nehodlal, a tak se dal vlevo.
Rychle se pohledem přesvědčil, jestli ho střelec zaregistroval. Nemohl na něho vystřelit, protože neměl správný úhel. Aby mohl znovu zacílit, musel by se pohnout.
Miles se ocitl na zeleném prostranství za ustupující zadní stěnou mauzolea. Po jeho levici bylo schodiště uzavřené řetězem. Věděl, že vede na vyhlídku na střeše mauzolea. Nemělo smysl tam běžet. Potřeboval zůstat při zemi.
Rozběhl se ke Kremelské zdi. Když se ohlédl, zjistil, že se střelec usadil v nové pozici poblíž okraje střechy. Miles se dostal mezi hroby za mauzoleem, kde byly kamenné busty Sverdlova, Brežněva, Kalinina a Stalina.
Zarachotily dva výstřely.
Miles se vrhl k zemi. Dopadl na betonovou cestu a skryl se za kmen jedné z jedlí. Větvemi stromu prolétla kulka a odrazila se od stěny za ním. Druhá třeskla o jednu sochu. Směrem k Historickému muzeu se vydat nemohl. Bylo by tam na něho příliš dobře vidět. Když se vrhne doleva, bude se moci skrýt za mauzoleem. Odstřelovač mu nepřipadal tak nebezpečný jako muži, kteří vystoupili z volva.
Zahnul doleva a rozběhl se vpřed po úzké cestě mezi hroby pohlavárů. Zůstal přikrčený a snažil se pohybovat co nejrychleji. Kryl se za kmeny stromů.
Když mauzoleum oběhl, z GUMu se opět ozvaly výstřely a do zdi se zarylo několik kulek. Muž na střeše obchodního domu určitě není tak mizerný střelec, aby Milese netrefil. Nejspíš ho má jenom zahnat na určité místo, kde na něho už jistě čekají Mžoura s Kromaňoncem.
Zalétl pohledem za žulovou tribunu nalevo, směrem k Rudému náměstí. Mžoura a Kromaňonec si ho všimli a rozběhli se k němu.
Na náměstí se od jihu vřítila tři policejní auta se zapnutými sirénami a blikajícími majáčky. Mžoura s Kromaňoncem se zarazili. Miles se také zastavil a přitiskl se ke kamennému monolitu.
Oba muži se ohlédli na střechu GUMu. Odstřelovač jim odtud dal znamení a zmizel. Pochopili a dali se na ústup k volvu.
Jedno z policejních aut srazilo neukotvený zátaras. Dveře vozu se otevřely a vyskočilo z nich několik uniformovaných policistů se zbraněmi v ruce. Miles se podíval vlevo a pak vpravo, směrem, odkud přiběhl. Po cestě se k němu podél zdi hnali další policisté. Měli rozepnuté kabáty a u úst se jim v chladném, suchém vzduchu srážela pára.
Všichni byli ozbrojení.
Neměl kam utéct.
Dal ruce vzhůru a zůstal stát.
Policista, který k němu doběhl jako první, ho srazil k zemi a do týla mu zaryl hlaveň pistole.

17

11:00

Policisté Milesovi nasadili pouta, strčili ho do auta a odvezli ho z Rudého náměstí. Moc příjemně se k němu nechovali. Tohle zkrátka nebyly Spojené státy. Proto radši mlčel, a když měl říct, jak se jmenuje a odkud pochází, mluvil anglicky. Taylora vůbec nezahlédl.
Policisté si povídali o tom, že člen čestné stráže je mrtvý. Další dva jsou zranění, z toho jeden vážně. Odstřelovač ze střechy beze stopy zmizel. Nikdo ze stráží ani policistů si nejspíš nevšiml tmavého volva ani dvou mužů uvnitř. Miles se rozhodl, že jim nic neřekne, dokud si nebude moci promluvit mezi čtyřma očima s Taylorem. Teď už si byl skoro jistý, že hotelové telefony někdo odposlouchává. Jak jinak by věděli, kde je? To by mohlo znamenat, že v událostech má prsty některá vládní frakce.

Ale Mžoura s Kromaňoncem ujeli, sotva zahlédli první policejní vůz!
Musí se spojit s Taylorem, ten už bude vědět, co dál. Třeba jim pomůže někdo od policie, ačkoli o tom Miles rovnou zapochyboval. Rusům už přestával důvěřovat.
Policejní auto se s kvílením řítilo ulicemi přímo na ředitelství. Několikapatrová budova stála na břehu řeky Moskvy. Na opačné straně se nacházel bývalý ruský Bílý dům. Policisté Milese vzali do třetího poschodí a ponurou chodbou lemovanou židlemi ho dovedli do kanceláře, kde na něho čekal inspektor Felix Orleg. Vypasený Rus na sobě měl týž tmavý oblek, který na něm Miles viděl před třemi dny, když se sešli na Nikolské třídě nad zkrvaveným tělem Artěmije Bělého.
"Jen dál, pane Lorde. Sedněte," vyzval ho Orleg anglicky.
Kancelář byla malá špeluňka s ušmudlanými stěnami. Stál tam černý kovový stůl, skříňka na spisy a dvě židle. Podlahu pokrývaly hrubé dlaždice a na stropě byly nikotinové skvrny. Milesovi bylo okamžitě jasné, jak se tam dostaly - Orleg s požitkem potahoval z černé cigarety bez filtru. Halil ho oblak hustého modrého kouře, který aspoň trochu zmírňoval inspektorův pronikavý tělesný pach.
Policisté Milesovi na Orlegův příkaz sundali pouta, opustili kancelář a zavřeli za sebou dveře. Miles zůstal s inspektorem o samotě.
"A teď můžeme klidně govoriť, viďte, pane Lorde?"
"Proč se mnou zacházíte jako se zločincem?"
Orleg se posadil na rozvrzanou židli, která pod jeho vahou hlasitě zaskřípěla. Inspektor měl povolenou kravatu a zažloutlou košili rozepnutou u krku. "Dvakrát jste byl u toho, když někdo zemřel. Teď i policista."
"Nikoho jsem nezastřelil."
"Ale přitahujete násilí. Čím této?"
Milesovi se zavilý inspektor líbil ještě méně, než když se setkali poprvé. Rus měl vodnaté oči, které při řeči mhouřil. Ve tváři se mu zračilo pohrdání. Miles by hrozně rád věděl, jaké myšlenky se vlastně za kamennou fasádou skrývají. Chvílemi se mu sevřelo srdce. Byl to projev strachu? Anebo zlá předtucha?
"Chci si zavolat," řekl.
Orleg potáhl z cigarety. "Komu?" otázal se.
"Do toho vám nic není."
Orleg se nehezky usmál. "Tu nejsme v Americe, pane Lorde. Zatčení nemají práva."
"Chci zavolat na americkou ambasádu."
"Vy diplomat?"
"Pracuju pro Carskou komisi, to přece víte."
Následoval další úsměv, který Milese rozčiloval. "I u vás výsady?"
"Nic takového jsem neřekl. Ale jsem tady na žádost vaší vlády."
Orleg se zasmál. "Vlády, pane Lorde? Vláda neexistuje. My přece čekáme návrat cara." Ani se nesnažil skrýt sarkasmus v hlase.
"Předpokládám, že jste byl proti."
Orleg se zatvářil vážně. "Radši nic nepředpokládejte. Této pro vás bezpečnější."
Milesovi se jeho poznámky nelíbily. Než na ně mohl zareagovat, začal zvonit telefon na inspektorově stole. Pronikavý zvuk Milese skoro vyděsil. Orleg jednou rukou zvedl sluchátko, zatímco v druhé pořád držel cigaretu. Rusky instruoval podřízeného, aby mu volajícího přepojil.
"Co pro vás můžu udělat?" řekl do sluchátka.
Potom mlčky poslouchal, co mu volající říká.
"Mám tu toho čorného," řekl.
Miles zbystřil pozornost, ale nijak na sobě nedal znát, že Orlegovi rozumí. Inspektor se za domnělou jazykovou bariérou zřejmě cítil bezpečný.
"Zabili jednoho policajta. Ti lidi, co jste poslal, to nezvládli. Ani o něho neškrtli. Říkal jsem vám, že se to dalo vyřešit líp. Souhlasím. Ano, má ohromné štěstí."
Miles pochopil, že volající je původcem jeho problémů. A v Orlegovi se vůbec nemýlil. Tomu všivákovi nemohl důvěřovat.
"Zadržím ho tu, než dorazí vaši lidi. Teď už se to povede. Žádní další gangsteři. Zabiju ho sám."
Milese zamrazilo v zádech.
"Nebojte se, ohlídám si ho. Sedí tu přímo přede mnou." Inspektor se usmál. "A nerozumí jedinému slovu."
Orleg se odmlčel a pak se na židli prudce napřímil. Podíval se Milesovi do očí.
"Cože?" vyjekl. "On umí…"
Miles vymrštil obě nohy, zapřel se jimi o desku stolu a vší silou do ní zatlačil. Pod Orlegem se podlomila židle, takže najednou zůstal ve vzduchu, přitlačený zády ke stěně. Miles vytrhl telefonní šňůru ze zdi a vyrazil z místnosti. Zabouchl za sebou dveře, proběhl prázdnou chodbou ke schodišti na jejím konci a bral schody po třech až do přízemí. Pak vyběhl na ulici.
Bylo chladné dopoledne. Rychle se vmísil do davu na chodníku.

18

12:30

Hayes dojel taxíkem do Vrabčích hor, vystoupil a zaplatil řidiči. Bylo krátce po poledni a obloha připomínala naleštěné zrcadlo. Slunce zářilo, jako by se snažilo lidem vynahradit ledový vítr, který foukal už od rána. V údolí se v ostrých zatáčkách vinula řeka Moskva a vytvářela poloostrov, na němž stál stadion v Lužnikách. Daleko na severovýchodě ze studeného oparu vykukovaly cibulovité kupole Kremlu. Právě díky okolním kopcům dokázali Rusové porazit Napoleona i Hitlera. V roce 1917 se tu ve skrytu stromů scházeli revolucionáři a plánovali svržení cara. Nyní se tu nová generace pokoušela o pravý opak.
Po jeho pravici se nad stromy tyčila Moskevská státní univerzita se stovkami věžiček a neuvěřitelně členitou fasádou. Patřila ke grandiózním "sedmi věžím", které nechal zbudovat Stalin, aby jimi ohromil svět. Byla z nich největší a postavili ji němečtí váleční zajatci. Hayes si vzpomněl, jak mu kdosi vyprávěl, že jeden zajatec si prý ze zbytků dřeva vyrobil křídla, vylezl až nahoru a pokusil se odtud uletět domů. Podobně jako jeho Vůdce krutě pohořel.
Na lavičce pod buky na něho čekal Felix Orleg. Hayes pořád ještě zuřil, ale věděl, že musí opatrně volit slova. Není doma v Atlantě a Rusko není Amerika. Je jenom členem početného týmu, který je nucen v tuto chvíli vést.
Posadil se na lavičku a rusky se Orlega zeptal: "Máte Lorda?"
"Zatím ne. Neozval se vám?"
"Vy byste to na jeho místě udělal? Asi mi přestal důvěřovat. Nejdřív mu řeknu, že se s ním sejdu a pomůžu mu, a místo toho se tam objeví dva zabijáci. A díky vám teď už nebude důvěřovat ani policii. Měl jste se ho zbavit, a on si místo toho vesele courá po městě."
"Proč toho chlapa chcete mermomocí zabít? Vždyť jenom zbytečně plýtváme energií."
"O tom my dva nerozhodujeme, Orlegu. Jediné naše štěstí je, že utekl jejich zabijákům, ne vašim nebo mým."
Zafoukal vítr a ze stromů se na zem sneslo několik listů. Hayes se oblékl do vlněného kabátu a vzal si rukavice, ale stejně mu byla zima.
"Nahlásil jste, jak to dopadlo?" zeptal se ho Orleg.
Postřehl ironii v inspektorově hlase. "Ještě ne, ale udělám, co bude v mé moci. Nadšení z toho nebudou. To od vás nebylo moc chytré, mluvit se mnou před ním rusky."
"Copak jsem mohl vědět, že mi rozumí?"
Hayes se ze všech sil snažil zachovat klid, ale inspektorova arogance ho rozčilovala. Navíc se kvůli němu dostal do zapeklité situace. Otočil se k Orlegovi a řekl: "Dobře mě poslouchejte. Musíte ho najít, rozumíte? Najít a zabít. A koukejte sebou hodit. Nebudu tolerovat žádné chyby ani výmluvy. Prostě to udělejte."
Orlegovy rysy ztvrdly. "Už jste se mi naporoučel dost."
Hayes vstal. "Řekněte to lidem, pro které oba pracujeme. S radostí za vámi některého z nich pošlu, abyste si mohl osobně postěžovat."
Inspektor pochopil. I když mu přímo velel Američan, celou operaci řídili jeho ruští krajané. Nebezpeční krajané. Lidé, kteří se neostýchali vraždit obchodníky, ministry, vojáky i cizince, zkrátka kohokoli, kdo hatil jejich plány. Například neschopné policejní inspektory.
Orleg vstal. "Toho zatraceného čorného najdu a zabiju. A vás pak taky."
Hayese jeho chvástání nevzrušilo. "Jste v pořadí, Orlegu. Takových jako vy znám víc," odtušil.

Miles se uchýlil do malé kavárny. Když utekl z policejní budovy, vběhl do první stanice metra, na kterou narazil, a skočil do vlaku. Chvíli se projížděl podzemím Moskvy a přesedal z jedné trasy na druhou. Nakonec z metra vystoupil, vyšel na povrch a vmísil se do davu, který se valil za večerní zábavou. Teprve po hodině bloumání nabyl jistoty, že ho nikdo nesleduje.
V kavárně bylo rušno. Kolem posedávali mladí lidé v džínsech a černých kožených bundách. Mísila se tu vůně espresa s odérem cigaret. Posadil se ke stolku vzadu u zdi a pokusil se něco sníst, protože nesnídal ani neobědval, ale roštěnka jeho prázdný žaludek jenom podráždila.
Inspektora Orlega tedy odhadl dobře - opravdu je do případu zapletený. Na telefonních linkách ve Volkovu určitě jsou štěnice. S kým to Orleg mluvil? Týká se to všechno nějak Carské komise? Určitě ano, ale jak? Možná se někdo cítí ohrožen Baklanovovou kandidaturou, financovanou konsorciem západních investorů, které Miles s Taylorem zastupují. Jejich poslání ale mělo být tajné! Velká část Rusů Baklanova považuje za nejbližšího potomka zavražděného cara. Podle nedávného průzkumu veřejného mínění ho podporuje přes padesát procent obyvatel. To by mohlo ohrozit něčí zájmy. Určitě v tom má prsty mafie. Mžoura s Kromaňoncem k ní nepochybně patří. Co to Orleg říkal? Žádní další gangsteři. Zabiju ho sám.
Mafiáni mají pevné vazby na vládní kruhy. Ruská politika je zanesená kalem jako stará studna. Bratříčkování a přeběhlictví jsou na denním pořádku. Politici zachovávají věrnost jedině rublu, anebo lépe řečeno dolaru. Tohle je na Milese trochu moc. Musí z Ruska okamžitě pryč.
Ale jak?
Naštěstí má u sebe pas, platební karty a nějakou hotovost. Kromě toho mu zůstaly i informace, které objevil v archívech. Ty však v tuto chvíli přestávaly být důležité. Prioritou číslo jedna bylo přežít - a sehnat nějakou pomoc.
U koho?
Policie nepřipadala v úvahu.
Co americká ambasáda? Ne, tam určitě začnou hledat ze všeho nejdřív. Zatím se objevili ve vlaku z Petrohradu a pak na Rudém náměstí. Vůbec nikdo nevěděl, že tam Miles bude.
Kromě Taylora.
Co on? Po tom, co se stalo, o něho určitě má strach. Mohl by se s Taylorem nějak spojit? Má plno kontaktů v ruské vládě, ale sotva tuší, že telefony v hotelu někdo odposlouchává. Nebo na to mezitím přišel?

Napil se horkého čaje, který trochu zklidnil jeho rozbouřený žaludek. Přemýšlel, co by na jeho místě udělal reverend Grover Lord. Bylo zvláštní, že si v tu chvíli vzpomněl zrovna na otce, ale svým způsobem to bylo logické - reverend Lord byl mistr vypjatých situací. Jeho ostrý jazyk ho neustále dostával do potíží, ale on se pokaždé zaštiťoval jménem Božím a Ježíšovým, takže mu to pokaždé prošlo. Zásadně neustupoval. Jenže v téhle situaci by Milesovi hbitý jazyk nebyl nic platný.
Co by mu tedy mohlo doopravdy pomoci?
Podíval se k vedlejšímu stolu. Tiskl se tam k sobě mladý pár a četl noviny. Miles si všiml, že na titulní straně je obsáhlý článek o Carské komisi, a pokusil se z něj co nejvíc přečíst.
V průběhu třetího dne se objevilo pět možných kandidátů. Horkým favoritem zůstával Baklanov, ale najednou se začali zuřivě hlásit i kandidáti z dalších dvou větví romanovského rodu. Oficiální nominace začnou nejdřív za dva dny a všichni netrpělivě očekávají, jaká debata se strhne mezi jednotlivými kandidáty a jejich oponenty.
Miles celou dobu, co seděl v kavárně, poslouchal hovory na téma nadcházejících voleb. Připadalo mu, že mladí Rusové současný vývoj událostí vítají a kupodivu podporují ustavení monarchie. Možná, že před nimi o carovi mluvili jejich prarodiče. Typický Rus chtěl být příslušníkem ambiciózního národa. Miles si nebyl jistý, jestli právě v Rusku bude monarchie životaschopná.
Teď se ale potřebuje soustředit především na svůj problém.
V hotelu se ubytovat nemůže, protože tam by byl moc na očích. Jakmile přijde na letiště nebo vlakové nádraží, okamžitě ho chytí. Policie bude veškerou dopravu určitě bedlivě sledovat. Nemá u sebe řidičský průkaz, takže si nemůže ani pronajmout auto. Do Volkova se vrátit také nemůže. Zkrátka je v Rusku uvězněný jako v kleci. Musí se dostat na americkou ambasádu - tam mu jistě pomohou. Jenže si tam nemůže jednoduše zavolat, protože lidé, kteří odposlouchávají hovory ve Volkovu, určitě mají štěnice i na telefonech na ambasádě. Potřebuje nějakého prostředníka, který to udělá za něho. Do té doby, než ho najde, se musí někde skrýt.
Zaletěl očima znovu k novinám. Všiml si, že je v nich reklama Moskevského cirkusu. Oznamovala, že představení se konají každý večer od šesti hodin, a slibovala živou zábavu pro celou rodinu.
Miles se podíval na hodinky. Bylo čtvrt na šest.
Vzpomněl si na Akilinu, její rozcuchané plavé vlasy a skřítkovský obličej. Okouzlila ho svou odvahou a trpělivostí. Vlastně mu zachránila život. Nechala si u sebe jeho aktovku a slíbila mu, že si pro ni může kdykoli přijít.
Za pokus nic nedá.
Vstal od stolku a chystal se k odchodu. Najednou se zarazil nad tím, co ho napadlo. Právě se chystá běžet k nějaké ženě, aby ho zachránila v prekérní situaci.
Přesně jako to dělával jeho otec.

19

Trojicko-sergijevská lávra, Sergijev Posad, 17:00

Hayes se nacházel zhruba osmdesát pět kilometrů od Moskvy. Blížil se k nejposvátnějšímu místu v Rusku. Jeho historii dobře znal. Pevnost nepravidelného půdorysu byla v místních lesích postavena ve čtrnáctém století. Po stu letech ji začali obléhat Tataři, rychle ji dobyli a vyplenili. V sedmnáctém století se hradby kláštera neúspěšně pokusili ztéci Poláci. Během povstání na počátku své vlády v jeho zdech hledal útočiště sám Petr Veliký. Teď se z něj stalo poutní místo, kam ze všech koutů země mířily milióny pravoslavných Rusů, aby se poklonily svatému Sergejovi ve stříbrném sarkofágu a políbily jeho náhrobek.
Na místo dorazil těsně před zavírací dobou. Sotva vystoupil z auta, okamžitě si zavázal pásek kabátu a na ruce si natáhl rukavice z černé kůže. Slunce zapadlo za obzor a do kraje se vkrádal chladný podzimní večer. Zlaté a modré cibulovité kopule kláštera v blednoucím světle postrádaly svůj obvyklý lesk. Mezi nimi se prohánět ostrý vítr, jehož hvízdání připomínalo svištění střel carské artilerie.
Společnost mu dělal Lenin. Zbylí tři členové Tajné rady jednohlasně rozhodli, že prvotní kontakt s patriarchou přenechají jemu a Hayesovi. Domnívali se, že si duchovní spíš uvědomí význam jejich mise, když hned zpočátku uvidí a uslyší, že i významný štábní důstojník je ochotný riskovat svou pověst pro blaho celku.
Sledoval, jak si vychrtlý Lenin uhladil šedý vlněný kabát a kolem krku si obratně omotal hnědou šálu. Po cestě spolu prohodili sotva půl slova, ale oba dobře věděli, co mají dělat.
U hlavní brány stál duchovní v černém hábitu a čekal, až z kláštera vyjdou zástupy věřících. Potom je mezi tlustými kamennými zdmi zavedl do chrámu Nanebevzetí Panny Marie. Kostel se utápěl ve světle svící, jejichž plameny vytvářely hru světla a stínu na pozlaceném vysokém ikonostasu. Ministranti za nimi svatyni uzavřeli.
Kráčeli za duchovním do podzemní místnosti. Bylo jim řečeno, že setkání se uskuteční v kryptě Všech svatých, kde jsou pohřbeny ostatky patriarchů ruské pravoslavné církve. Sklepní prostor byl malý a stěny i podlahu měl obložené světle šedým mramorem. Na stropě visel kovový lustr, který na klenby vrhal paprsky tlumeného světla. Umně tesané náhrobní kameny církevních otců zdobily pozlacené kříže, kovové svícny a ikony.
Před náhrobkem v nejzazším rohu klečel sedmdesátiletý stařec s úzkou hlavou pokrytou hustými šedými vlasy. Jeho ruměný obličej lemoval zacuchaný plnovous a pod nosem se mu táhl tlustý knír. Z jednoho ucha mu vykukovalo naslouchátko a ruce sepjaté v modlitbě pokrývaly stařecké skvrny. Hayes starce viděl na fotografiích, ale teď měl vůbec poprvé možnost setkat se s Jeho Svatostí patriarchou Adrianem, hlavou tisícileté ruské pravoslavné církve, osobně.
Jejich průvodce je s ním zanechal o samotě a vrátil se do chrámu nad jejich hlavami.

Zaslechli, jak se za ním zavřely dveře.
Patriarcha se pokřižoval a vstal. "Jsem rád, že jste přijeli, pánové," řekl hlubokým, chraplavým hlasem.
Lenin je oba představil.
"Já vás znám, generále Ostanoviči. Byl jsem informován, že vašemu návrhu mám popřát sluchu a zvážit jeho přínos pro církev."
"Velice si vážíme toho, že jste nás přijal," řekl Lenin.
"Zvolil jsem pro naše setkání kryptu, protože mi připadá nejbezpečnější. Máme tady největší soukromí a před zvědavýma ušima nás tu chrání sama Matka Země. Možná, že mi duše mých vynikajících předchůdců, kteří tu jsou pohřbeni, pomohou zvolit správně."
Hayes se jeho řečmi nenechal ošálit. Člověk Adrianova postavení si nemohl dovolit, aby se veřejnost doslechla, že s nimi jednal o jejich návrhu. Těžit z něj byla jedna věc, ale otevřeně se podílet na vlastizrádném spiknutí byla druhá, obzvlášť u muže, který měl zůstat apolitický.
"Proč bych o vašem návrhu měl vůbec uvažovat, pánové? Od pádu komunismu moje církev prožívá nevídané obrození. Nikdo věřící nepronásleduje ani neomezuje. Máme desetitisíce novokřtěnců a stavíme nové kostely. Brzy se dostaneme zpátky ke stavu, jaký v církvi byl před nástupem bolševiků."
"A nemuselo by zůstat jen u toho," poznamenal Lenin.
Starci zajiskřilo v očích.
"Právě ta možnost mě velice zaujala. Vysvětlete mi, o co se jedná, prosím."
"Spojenectví s námi vám zajistí carovu přízeň."
"Každý car přece musí spolupracovat s církví. To od něho očekávají jeho poddaní."
"Žijeme v nové době, otče patriarcho. Účinná reklamní kampaň dokáže napáchat větší škodu než policejní represe. Přemýšlejte o tom. V některých oblastech lidé pomalu nemají co jíst, ale církev si dál staví okázalé svatostánky zdobené zlatem. Vy se vesele předvádíte ve vyšívaných róbách a přitom lamentujete, že věřící málo přispívají do farních kasiček. Veškerá podpora, kterou teď máte, by mohla rychle vzít zasvé. Stačilo by vhodným způsobem uveřejnit pár skandálů. Někteří lidé z naší asociace mají vliv v nejdůležitějších médiích - v novinách, rádiu, televizi -, a tím pádem mají obrovskou moc, se kterou se dá leccos dělat."
"Šokuje mě, že muž vašeho formátu se dokáže snížit k takovým výhrůžkám, generále," odvětil patriarcha klidně.
Lenina jeho výčitka nevyvedla z rovnováhy. "Žijeme v těžké době, otče patriarcho. Ve hře je příliš mnoho. Důstojníci vydělávají tak málo, že nedokážou uživit ani sebe, natož své rodiny. Máme plno válečných invalidů a veteránů, kteří nedostávají vůbec žádnou penzi. Jen v minulém roce spáchalo sebevraždu pět set štábních důstojníků. Armáda, které se kdysi bál celý svět, je v úplném rozkladu. Naše vláda naprosto ochromila naši bojeschopnost. Pochybuji, Vaše Svatosti, že by jediná z našich raket dokázala vůbec odstartovat ze základny, natož zasáhnout cíl. Náš národ je zcela bezbranný. Zachraňuje nás jedině to, že na to zatím nikdo nepřišel."
Patriarcha o jeho slovech chvíli uvažoval. "A jak by to moje církev mohla pomoci změnit?"
"Car bude potřebovat její plnou podporu," řekl Lenin.
"Tu by měl stejně."
"Plnou podporou myslím to, že v případě potřeby bude nutné jakýmikoli prostředky ovládnout veřejné mínění. Tisk bude oficiálně svobodný a lidé budou moci v rozumné míře projevit nesouhlas. Celá ta věc s návratem carství má být tečkou za nesvobodnou minulostí. Církev by nám mohla zajistit cennou pomoc v nastolení a udržení dlouhodobě stabilní vlády."
"Ve skutečnosti se mi snažíte říct, že vaši spolupracovníci nechtějí riskovat, že se jim církev postaví. Nejsem úplně hloupý, generále. Vím, že jsou mezi vámi mafiáni. O pijavicích z ministerstev ani nebudu mluvit. Všichni jsou to stejní darebáci. Vy mi ale mezi ně moc nezapadáte."
Hayes věděl, že stařec má pravdu. Skoro všichni ministři pocházeli buď z řad mafie, nebo ze zbohatlických kruhů. Úplatky byly standardním způsobem spravování země. "Dal byste radši přednost komunistům?" zeptal se.
Patriarcha se k němu otočil. "Co o tom může vědět Američan?"
"Už docela dlouho se snažím pochopit mentalitu téhle země. Zastupuju obrovské konsorcium amerických investorů. Těm firmám jde o miliardy. Mohly by významně přispět vašim farnostem."
Stařec roztáhl ústa v úsměvu. "Američané si myslí, že se všechno dá koupit," řekl.
"A mýlíme se?"
Adrian přistoupil k jednomu náhrobku a sepjal ruce. K návštěvníkům se otočil zády. "Čtvrtý Řím."
"Co jste to říkal?" otázal se Lenin.
"Čtvrtý Řím. Přesně to mi nabízíte. Řím, sídlo prvního papeže, padl ještě před nástupem Ivana III. na ruský trůn. Následoval Konstantinopol, kde sídlil papež východního ritu. Ivan prohlásil Moskvu Třetím Římem, jediným místem na světě, kde se spojily světská a církevní moc v jediném politickém tělese. V jeho čele měl samozřejmě stát on, jak jinak. Předpověděl, že Čtvrtý Řím nikdy nepovstane."
Patriarcha se k nim otočil čelem.
"Ivan III. se oženil s poslední byzantskou princeznou a tím zajistil návaznost ruské tradice na zaniklou říši jejích předků. Když v roce 1453 Konstantinopol dobyli Turci, prohlásil Moskvu světským centrem křesťanského světa. To od něho bylo velice chytré. Umožnilo mu to soustředit ve svých rukou světskou i církevní moc a uzurpovat si pozici pomazaného samovládce - panovníka, jehož na trůn dosadil sám Bůh. Od té doby byl každý car považován za hlavu církve a museli se mu podvolit všichni křesťané. Ivan nastolil teokratickou samovládu, která spojovala církevní a dynastickou moc a vytvořila z této kombinace dědické právo všech carů. Skvěle to fungovalo víc než čtyři sta padesát let, až do doby Mikuláše II., kterého zavraždili komunisti a odtrhli stát od církve. Vy mi chcete tvrdit, že teď se tenhle

způsob vládnutí má vrátit?"
Lenin se usmál. "Ale tentokrát půjde o mnohem významnější spojení, Vaše Svatosti. Navrhujeme sloučení všech zájmových skupin, včetně církve. Bude to jednotná snaha zajistit přežití společnosti jako celku. Čtvrtý Řím, jak jste říkal."
"A mafiány přizvete také?"
Lenin přikývl. "Nic jiného nám nezbývá. Mají moc dlouhé prsty. Možná, že se časem dokáží začlenit do normální společnosti."
"To je opravdu jenom zbožné přání. Vysávají lidi. Naši současnou katastrofální situaci zavinila především jejich nenasytnost."
"Já vím, Vaše Svatosti, ale opravdu nemáme na vybranou. Naštěstí spolu jednotlivé gangy aspoň zatím spolupracují."
Hayes se rozhodl využít příležitosti. "Můžeme vám pomoct s problémy ve vztazích s veřejností," navrhl.
Patriarcha povytáhl obočí. "Nevšiml jsem si, že by naše církev měla v téhle oblasti nějaké problémy."
"Budeme k sobě upřímní, Vaše Svatosti. Kdybyste žádné neměli, tak bychom teď spolu nestáli v podzemí nejvýznamnější katedrály v celé pravoslavné Rusi a neplánovali bychom, jakým způsobem bude fungovat znovunastolená monarchie."
"Pokračujte, pane Hayesi."
Patriarcha Adrian se mu začínal líbit. Připadal mu jako velice praktický člověk. "Do kostelů chodí málo lidí. Minimum Rusů si přeje, aby se z jejich dětí stali duchovní, ještě menší počet přispívá farnostem. Předpokládám, že finanční zdroje pravoslavné církve jsou považlivě omezené. Kromě toho vám hrozí vnitřní válka. Pokud jsem byl dobře informován, mnozí z vašich kněží a biskupů by z pravoslaví rádi udělali jediné národní vyznání a všechna ostatní zakázali. Jelcin to odmítal. Návrh zákona, který se o to pokoušel, nejdřív vetoval a potom podepsal jeho mírnější verzi. Nic jiného vlastně nemohl udělat. Kdyby začalo náboženské pronásledování, Spojené státy by okamžitě zastavily jakoukoli finanční pomoc, kterou Rusko zoufale potřebuje. Bez vládního posvěcení se vaše církev může snadno zhroutit."
"Nebudu vám zastírat, že mezi ultratradicionalisty a moderně uvažujícími duchovními začíná vznikat rozkol."
Hayes svůj proslov dramaticky vystupňoval. "Vaši základnu podrývají misionáři z ciziny. Hrnou se sem stovky kazatelů ze všech koutů Ameriky a snaží se vám přetáhnout věřící. Možnost výběru vyznání přináší problémy, viďte? Určitě je hodně těžké udržet si ovečky, když se jim nabízejí jiné alternativy."
"Rusové mají se svobodným výběrem bohužel potíž."
"Jaká byla vůbec první demokratická volba v dějinách lidstva?" podotkl Lenin. "Bůh stvořil Adama a Evu a pak řekl Adamovi: A teď jdi a vyvol si ženu."
Patriarcha se usmál.
Hayes pokračoval: "Vy si přejete ochranu státu bez represí, Vaše Svatosti. Chcete pravoslaví, ale nechcete se vzdát své moci. My vám takový luxus dopřejeme."
"Buďte konkrétnější."
"Jako patriarcha dál povedete církev," začal Lenin. "Nový car se sice stane její oficiální hlavou, ale do jejího chodu nebude nijak zasahovat. Ve skutečnosti bude otevřeně nabádat národ, aby se nechal pravoslavně pokřtít a praktikoval víru. Všichni Romanovci to pokládali za své poslání a Mikuláš II. obzvlášť. Bude to skvěle zapadat do konceptu ruského nacionalismu, který bude car podporovat. Vy se na oplátku postaráte, aby církev za všech okolností a ve všem podporovala panovníka a novou vládu. Vaši kněží budou našimi spolupracovníky. Tímhle způsobem se spojí církevní a světská moc, ale obyčejní lidé o tom vůbec nemusí vědět. Vznikne Čtvrtý Řím, přizpůsobený nové realitě."
Stařec chvíli mlčel a uvažoval o jeho návrhu.
"Souhlasím, pánové. Od nynějška máte plnou podporu církve," řekl nakonec.
"Rozhodujete se rychle," poznamenal Hayes.
"Vůbec ne. Přemýšlím o tom už od chvíle, kdy jste mě oslovili poprvé. Jenom jsem si s vámi chtěl promluvit osobně, abych poznal muže, s nimiž uzavřu spojenectví. Musím říct, že jste mě nezklamali."
Leninovi s Hayesem jeho kompliment zalichotil.
"Rád bych vás ale požádal, abyste stran této záležitosti jednali výhradně se mnou."
Lenin okamžitě pochopil. "Budete si přát, aby se našich schůzek účastnil váš zástupce? To vám samozřejmě umožníme."
Adrian přikývl. "Pověřím tím jednoho kněze. Kromě jeho a mne o naší úmluvě nebude vědět nikdo další. Co nejdřív vám sdělím jeho jméno."

20

Moskva, 17:40

Když Miles vyšel ze stanice metra, zrovna přestalo pršet. Cvetnoj bulvar byl po pořádné sprše mokrý a citelně se ochladilo. Město začínala halit lezavá mlha. Miles na sobě měl jenom oblek, který mezi kabáty a kožichy kolemjdoucích působil nepatřičně. Byl rád, že je tma. Třeba se mu v ní podaří schovat.
Následoval dav, který se valil k divadlu na druhé straně ulice. Věděl, že Moskevský cirkus je mezi turisty velice oblíbený a patří k tomu nejlepšímu ve svém oboru. Před lety tam také zašel. Tančící medvědi a cvičení psi ho fascinovali.
Představení začínalo za dvacet minut. Třeba se mu o přestávce poštěstí propašovat Akilině do zákulisí vzkaz. Když se mu to nepovede, vyhledá ji po představení. Možná by se mohla spojit s americkou ambasádou nebo se dokonce dostat

do Volkova a promluvit s Taylorem. Určitě ho bude moci ukrýt u sebe v bytě.
Byl necelých padesát metrů od divadla. Zrovna se chystal přejít ulici a zajít do pokladny pro lístky, když za ním kdosi vykřikl: "Stoj!"
Ani se neotočil a dál se prodíral davem.
"Stoj!" opakoval hlas.
Rychle se ohlédl přes levé rameno a uviděl policistu. Blížil se k němu s jednou rukou vzhůru a nespouštěl z něho oči. Miles přidal do kroku a přeběhl ucpanou ulici. Na druhé straně se vmísil do davu turistů, kteří vystupovali ze zájezdového autobusu. Skrčil se a schovaný ve skupině Japonců pokračoval do jasně osvětleného divadla. Když se znovu ohlédl, policista byl pryč.
Možná se mu to jenom zdálo.
Zůstal přikrčený a nechal se unášet hlučícím davem. U pokladny zaplatil deset rublů za lístek a vletěl do divadla. Pevně doufal, že Akilina je někde uvnitř.

? ? ?

Akilina si oblékla kostým. Ve společné šatně umělců to jako obvykle hučelo jako v úle. Účinkující vbíhali dovnitř a zase rychle vybíhali ven. Žádnému z nich nebyl dopřán luxus vlastní šatny. Něco takového Akilina viděla jenom v amerických filmech, které si život artistů romanticky přibarvovaly.
Byla unavená, protože se předešlé noci moc nevyspala. Cesta z Petrohradu do Moskvy jí připadala přinejmenším zajímavá. Celý den myslela na Milese Lorda. Když vrazil k ní do kupé, vůbec se ho nelekla. Vyděsil ji spíš vystrašený výraz jeho obličeje.
Vzpomněla si, že v dětství se jí na černoších snažili demonstrovat zrůdnost západního světa a Ameriky především. Vždyť v USA lidé s tmavou pletí sloužívali jako otroci! Dokonce jim ukazovali fotografie lynčování, kterému přihlíželi běloši v bílých hábitech a špičatých kápích - členové Ku-klux-klanu.
Miles Lord nebyl vysloveně černý. Jeho pleť měla spíš kakaovou, trochu nazlátlou barvu. Připomínala jí hladinu řeky, která protékala vsí, kde žila její babička. I vlasy měl spíš dohněda než černé, a chodil hezky ostříhaný. Měl pevné, šlachovité tělo a choval se sice trochu škrobeně, ale přátelsky. Na jeho hluboký hlas se nedalo zapomenout. Zdálo se, že její výzva, aby přes noc zůstal v jejím kupé, ho opravdu vyvedla z míry. Možná nebyl u žen na takovou otevřenost zvyklý. Doufala, že jeho uhlazenost nebyla hraná, protože se jí líbila.
Když vystupovala z vlaku, viděla, jak tři muži, kteří Milese pronásledovali, vyšli před budovu nádraží a nastoupili do tmavě modrého volva, jež tam na ně čekalo. Nacpala Milesovu aktovku do své cestovní tašky a nechala si ji. Doufala, že se pro ni opravdu zastaví.
Celý den myslela na to, jestli se mu nic nestalo. V posledních několika letech se v jejím životě muži nevyskytovali. Cirkus hrál skoro každý večer a v létě dokonce dvakrát za večer. Když se jeho ansámbl nezdržoval v Moskvě, byl pořád na cestách. Akilina s ním projela skoro celé Rusko a většinu Evropy. Jednou dokonce účinkovala v Madison Square Garden v New Yorku. Na muže skoro neměla čas a její známosti se omezovaly na občasnou večeři nebo rozhovor na zdlouhavé cestě letadlem či vlakem.
Bylo jí devětadvacet a někdy se ptala sama sebe, jestli se vůbec vdá. Její otec si vždycky představoval, že přestane jezdit s cirkusem, usadí se a založí rodinu. Jenže Akilinu děsil život, jaký vedly její provdané kamarádky. Celý den dřely v práci a pak je doma čekala druhá směna u plotny a kolem dětí. Tak to šlo donekonečna, nebylo možné uniknout. Rovnoprávnost mezi muži a ženami v Rusku neexistovala, ačkoli Sověti hrdě hlásali do světa, že socialistické ženy mají takovou svobodu, o jaké se ženám v ostatních zemích ani nesní. Manželství jim žádné výhody nepřinášelo. Ženy své muže vídaly zřídkakdy, protože od rána do večera dřeli, aby uživili rodinu, případně odjeli za prací do zahraničí. Akilina chápala, proč se každé třetí manželství rozvádí a proč má většina párů jenom jedno dítě. Na víc jim nezbýval čas, energie nebo peníze. Taková existence Akilinu vůbec nelákala. Řídila se heslem, jež razila její babička: Když chceš někoho doopravdy poznat, musíš s ním sdílet úplně všecko.
Posadila se před zrcadlo a postříkala si vlasy vodou. Navlhčené copy si pak spletla do drdolu. Na jeviště se moc nelíčila, obvykle jenom trochu zmírnila ostré barevné kontrasty svého obličeje. Po matce zdědila bledou, skoro průsvitně bílou pleť, slámově plavé vlasy a jasně modré oči. Pohybové nadání měla po otci, který celá desetiletí pracoval v cirkusu jako artista na visuté hrazdě. Svou obratností si vysloužil větší byt a víc peněz než ostatní. Akilina byla ráda, že umění vždy mělo významné místo v komunistické propagandě. Sověti vždycky vyváželi do zahraničí své artisty, baletky a operetní pěvce, aby světu dokázali, že monopol na zábavu nemá jenom Hollywood.
V současnosti už nešlo o propagandu, ale především o peníze. Cirkus vlastnilo několik moskevských magnátů, kteří ho vysílali do celého světa, aby na ruské ohebnosti vydělali pořádné jmění. Akilina si díky tomu přišla na celkem slušné peníze. Dobře ale věděla, že jakmile už nebude schopná nikoho okouzlit svým uměním na kladině, s největší pravděpodobností skončí jako jedna z miliónů nezaměstnaných. Právě proto se neustále udržovala ve skvělé kondici, pečlivě si hlídala, co jí, a měla dokonalý spánkový režim. Včera v noci to bylo poprvé po hodně dlouhé době, co nespala celých osm hodin.
Znovu začala myslet na Milese Lorda.
Doma otevřela jeho aktovku. Ve vlaku z ní vyndal nějaké papíry, ale doufala, že uvnitř zůstalo ještě něco, co by jí o něm napovědělo víc. Objevila jenom čistý blok, tři kuličková pera, několik vizitek hotelu Volkov a letenku z Moskvy do Petrohradu.
Miles Lord, americký právník spolupracující s Carskou komisí, jí zkrátka nešel z hlavy. Snad se s ním ještě někdy setká.

Miles byl v první polovině programu klidný. Dovnitř ho nesledoval žádný policista a v okolí nebyla jediná uniforma, která by nějakého strážce pořádku prozrazovala. Pevně doufal, že tajní do cirkusu nechodí. Aréna byla působivá - vypadala jako krytý amfiteátr s barevným jevištěm. Na červených polstrovaných lavicích sedělo několik tisíc diváků, z valné většiny turisté a děti. Všichni natahovali krky, aby dobře viděli na účinkující. Cirkusové prostředí přenesené do divadelní budovy Milesovi připadalo skoro neskutečné. Artisté na trampolínách a hrazdách, cvičení psi, klauni a žongléři mu aspoň na okamžik pomohli zapomenout na jeho svízelnou situaci.
O přestávce zůstal sedět na svém místě. Čím méně se bude ukazovat, tím lépe. Seděl v řadě, do které bylo z arény dobře vidět. Doufal, že Akilina si ho všimne.
Prostorem zaduněl úder zvonu a hlasatel divákům oznámil, že za pět minut začne druhá polovina představení. Miles rozlehlý prostor znovu přelétl pohledem.
Zahlédl známou tvář.
Muž seděl na opačné straně amfiteátru. Měl na sobě černou koženou bundu a džínsy. Byl to člověk v béžovém obleku, kterého si všiml včera v petrohradském archívu a pak ve vlaku. Seděl mezi turisty, kteří se zuřivě snažili pořídit ještě několik fotografií, než začne druhá polovina představení.
Milesovi začalo bít srdce na poplach a stáhl se mu žaludek.
Potom zpozoroval Mžouru.
Přízrak vešel zleva, mezi Milesem a mužem v černé bundě. Černé vlasy měl pevně stažené vzad. Leskly se pomádou. Černé kalhoty doplňoval světle hnědý svetr.
Když v hledišti zhasla světla a začala hrát hudba, Miles vstal a chtěl odejít. Jenže nahoře v uličce, jen pár metrů od něho, stál Kromaňonec s rozzářeným výrazem v poďobaném obličeji.
Miles se zase posadil. Neměl kam utéct.
Jako první na jeviště vběhla bosá Akilina v modrém dresu pošitém flitry. Poskočila do taktu rozverné melodie, rychle se vyhoupla na kladinu a za bouřlivého aplausu začala předvádět své umění.
Milese zachvátila panika. Když se ohlédl, spatřil Kromaňonce nahoře v uličce a kousek pod ním Mžourův vrásčitý, našedlý obličej jako vytesaný z kamene. Seděl tam a černočernýma očima ke kumpánovi vysílal pohledy, jimiž jasně dával najevo, že lov se chýlí ke konci. Pravou ruku měl schovanou pod bundou, která se mu rozevřela a odhalila rukojeť pistole.
Miles se otočil zpátky k aréně.
Akilina si zlehka, graciézně vykračovala po kladině. Hudba trochu zpomalila a Akilina jí hbitě přizpůsobila své pohyby. Miles na ni upřel oči a v duchu se ji snažil přimět, aby se podívala jeho směrem.
Udělala přesně to, co si přál.
Jejich oči se na okamžik střetly a Akilině v nich zablesklo poznání, jež vzápětí vystřídalo cosi jiného. Že by strach? Poznala také muže za jeho zády, anebo jenom četla děs v jeho očích? Nepřestávala se soustředit a dál ohromovala diváky pružným tancem na úzkém kusu dubového dřeva.
Udělala piruetu a seskočila z kladiny. Diváci se nadšeně roztleskali. Do arény vzápětí vtrhli klauni na maličkých kolech. Kulisáci těžkou kladinu odtáhli a Miles se rozhodl jednat. Nic jiného mu ani nezbývalo. Vyskočil ze svého místa rovnou do arény. Kolem něho projel klaun a zuřivě troubil na trumpetku, aby mu uhnul. Diváci se rozřehtali v domnění, že to patří do představení. Miles se podíval vlevo, kde se zvedali Mžoura s mužem z Petrohradu. Rychle vklouzl za oponu a vrazil přímo do Akiliny.
"Musím odsud pryč," řekl jí rusky.
Popadla ho za ruku a táhla ho dál do útrob cirkusu. Proběhli kolem dvou klecí s bílými pudly.
"Viděla jsem ty chlapy. Zdá se, že pořád máte potíže, Milesi Lorde."
"To mi povídejte."
Minuli několik účinkujících, kteří se v zákulisí připravovali na vystoupení. Žádný z nich si jich nevšímal. "Potřebuju se někde schovat," řekl Miles. "Nemůžeme tu pobíhat donekonečna."
Vedla ho špinavou chodbou polepenou starými cirkusovými plakáty. Vzduch tam čpěl močí a mokrou zvířecí srstí. Úzký prostor po obou stranách lemovaly dveře. Akilina na jedněch stiskla kliku. "Tudy," řekla.
Ocitli se v komoře plné mopů a smetáků. Miles se vmáčkl dovnitř.
"Zůstaňte tam, dokud se nevrátím," řekla Akilina.
Dveře komory se zavřely a malý prostor zahalila tma.
Pokoušel se popadnout dech. Slyšel, jak se ke dveřím z obou stran blíží kroky. Nemohl uvěřit, co se to děje. Policista před cirkusem musel informovat Felixe Orlega. On, Mžoura a Kromaňonec spolupracují, o tom nemůže být pochyb. Co teď bude dělat? Dobrý právník stráví polovinu svého profesního života přesvědčováním klientů, aby nebyli hloupí. Měl by si z toho vzít ponaučení a co nejrychleji prásknout do bot.
Dveře se rozlétly.
Ve světle, které do komory dopadalo z chodby, uviděl obličeje tří mužů.
Prvního neznal. Pevně tiskl dlouhé stříbrné ostří k Mžourovu krku. Druhý byl muž z Petrohradu. V ruce svíral revolver a mířil jím přímo na Milese.
Pak si všiml Akiliny.
Klidně stála vedle pistolníka.

ČÁST DRUHÁ

21

"Kdo jste?" zeptal se Miles.
Muž vedle Akiliny odpověděl: "Na vysvětlování teď není čas, pane Lorde. Musíme odsud rychle zmizet."
Milese nepřesvědčil.
"Nevíme, kolik jich tu ještě je. My nejsme vaši nepřátelé, pane Lorde, ale tamhleten pán ano," dodal muž a ukázal na Mžouru.
"Víte, tomu se dost těžko věří, když na mě míříte revolverem," poznamenal Miles.
Muž sklopil zbraň. "Máte pravdu. A teď už bychom měli jít. Můj partner to s tím pánem zatím vyřídí."
Miles se podíval na Akilinu a zeptal se jí: "Vy k nim patříte?"
Akilina zavrtěla hlavou.
"Tak pojďte, pane Lorde, máme nejvyšší čas," vybídl ho muž.
Vyslal k Akilině němou otázku: Je to nutné?
"Asi ano," odpověděla nahlas.
Rozhodl se spolehnout na její instinkt. Ten jeho ho v poslední době spíš zrazoval. "Tak dobře."
Pistolník se otočil ke svému společníkovi a vychrlil na něho cosi v nářečí, jemuž Miles nerozuměl. Druhý muž odvedl Mžouru ke dveřím na opačném konci chodby.
"Tudy," řekl jim pistolník.
"Proč má jít i ona?" zeptal se Miles a ukázal na Akilinu. "Nemá s tím nic společného."
"Mám příkaz přivést ji taky."
"A od koho?"
"O tom si promluvíme cestou. Teď pojďte."
Nemělo smysl se vzpírat.
Akilina si vyzvedla boty a kabát a pak za mužem vyšli do chladné noci. Za dveřmi se objevila ulička, na jejímž konci jeho kolega cpal Mžouru na zadní sedadlo černého fordu. Pistolník je dovedl ke světlému mercedesu, otevřel jim zadní dveře a pokynul, aby nastoupili. Sám se usadil vepředu. Za volantem seděl další muž a nechával potichu běžet motor vozu. Když vyjeli, začalo jemně mrholit.
"Kdo jste?" zeptal se znovu Miles.
Muž mu místo odpovědi podal vizitku, na které stálo:

SEMJON PAŠENKO
Profesor historie
Moskevská státní univerzita

Konečně tomu začínal rozumět. "Takže naše setkání nebyla náhoda?"
"Těžko. Profesor Pašenko si uvědomil, jaké nebezpečí vám oběma hrozí, a instruoval nás, abychom vás hlídali. Kvůli tomu jsem byl v Petrohradě, ale jak vidíte, nedá se říct, že bych zrovna uspěl."
"Myslel jsem, že patříte k nim."
Muž přikývl. "To chápu, ale profesor mi řekl, že se k vám smím přiblížit, jenom když to bude nezbytně nutné. Myslím, že taková situace nastala při představení."
Auto plulo hustým večerním provozem a jeho stěrače bez valného účinku klouzaly sem a tam po předním okně. Mířili na jih od Kremlu, k parku Gorkého a odtud k řece. Miles si všiml, že řidič se neustále ohlíží po okolních autech. Pořád zatáčel a měnil směr, asi aby se vyhnul případným pronásledovatelům, kteří by se na ně pokoušeli cestou nalepit.
"Myslíte, že jsme v bezpečí?" otázala se šeptem Akilina.
"Pevně doufám."
"Vy toho Pašenka znáte?"
Miles přikývl. "Ale to vlastně vůbec nic neznamená. V téhle zemi člověk těžko může říct, že někoho opravdu zná."
Potom se neznatelně usmál a dodal: "Přítomné v to samozřejmě nepočítám."
Cestou se vymanili ze sevření anonymních věžáků, mezi nimiž se tu a tam krčila stará budova z počátku dvacátého století. Panelové sídliště připomínalo chudinské čtvrti v některých amerických městech. Život v takových místech byl trnitou cestou hlučným, přelidněným peklem. Nebyl však předurčen všem, jak Miles soudil z klidných ulic lemovaných stromy, do nichž odbočili. Ta, v níž se právě nacházeli, vedla ke Kremlu a protínala dvě okružní silnice.
Mercedes zatočil vpravo a vplul na osvětlené asfaltové parkoviště. Vjezd na něj hlídal strážce ve skleněné kukani. Třípodlažní bytový dům, ke kterému parkoviště náleželo, kupodivu nebyl postavený z betonu, ale ze světle hnědých cihel. Na parkovacích místech oddělených bílými čarami stálo několik drahých zahraničních aut. Řidič namířil dálkové ovládání na garážová vrata před sebou. Tiše se zvedla, mercedes zajel dovnitř a vrata se za ním zase spustila.
Zavedli je do prostorného vestibulu osvětleného křišťálovým lustrem. Na rozdíl od většiny jiných domů, kde vestibuly příšerně páchly blátem a močí (jeden moskevský novinář zápach trefně popsal, že je to smrad jako v opičárně), to tu vonělo borovým dřevem. Po schodišti pokrytém kobercem vyšli k bytu ve třetím patře a tiše zaklepali na dveře. Otevřít jim přišel Semjon Pašenko a pozval je dál.
Miles se rychle rozhlédl kolem sebe, aby si udělal obrázek o tom, jak profesor žije. Spatřil běloskvoucí dveře, parketové podlahy a orientální koberce doplněné cihlovým krbem a skandinávským nábytkem. Bylo tam všechno, co se v bývalém Sovětském svazu a současném Rusku považovalo za luxus. Stěny byly vymalovány uklidňující béžovou

barvou. Visely na nich vkusně zarámované grafiky sibiřské divočiny. Vonělo to tam vařeným zelím a brambory. "Žijete si dobře, profesore," poznamenal Miles.
"Dědictví po otci. K mé velké nevoli byl zanícený komunista a tohle si mohl dovolit jen díky svému privilegovanému postavení. Byt jsem po něm zdědil, a když vláda začala rozprodávat státní byty, koupil jsem ho. Naštěstí jsem na to měl peníze."
Miles se uprostřed místnosti otočil, aby hostiteli viděl do tváře. "Myslím, že bychom vám měli poděkovat."
Pašenko zvedl obě ruce. "To vůbec není potřeba. Spíš bychom my měli poděkovat vám."
Milese jeho slova překvapila, ale mlčel.
Pašenko ukázal na polstrované židle a řekl: "Co kdybychom se posadili? V kuchyni se hřeje večeře. Nedáte si trochu vína?"
Miles se podíval na Akilinu. Zavrtěla hlavou. "Děkuju, ale já nebudu."
Pašenko si všiml jejího kostýmu a poslal jednoho z mužů pro župan. Posadili se u krbu a Miles si svlékl sako.
"Severně od Moskvy mám daču," vysvětlil jim Pašenko. "Vždycky tam nasekám nějaké dřevo a zatopím si v krbu. Hrozně rád sedím u živého ohně, i když byt má ústřední topení."
Další ruská rarita, napadlo Milese. Řidič mercedesu se postavil k oknu a pravidelně z něj vykukoval přes zatažené záclony. Svlékl si kabát a odhalil pistoli v ramenním pouzdru.
"Kdo vlastně jste, profesore?" otázal se Miles.
"Obyčejný Rus, který se těší na lepší budoucnost své země."
"Co kdybychom si přestali hrát na hádanky? Jsem unavený, mám za sebou dost náročné tři dny."
Pašenko omluvně sklonil hlavu. "Dost jsem toho slyšel, takže s vámi musím souhlasit. Incident na Rudém náměstí byl ústřední zprávou ve všech televizních novinách. Jenom mi připadá trochu zvláštní, že o vás se vůbec nikdo nezmínil. Ale Vitalij všechno viděl," řekl a ukázal na muže, kterého Miles potkal v Petrohradě. "Policie dorazila včas."
"Váš člověk u toho byl?"
"Jel do Petrohradu, protože měl za úkol zajistit vám bezpečnou zpáteční cestu do Moskvy. Bohužel to překazili ti dva pánové, které jste už stihl dobře poznat."
"Jak mě našel?"
"Viděl vás se slečnou Petrovovou a pak, když jste vyskočil z vlaku. Potom vás sledoval jeho kolega a objevil vás u telefonu v potravinách."
"A co můj osobní strážce?"
"Od začátku jsme se domnívali, že pracuje pro mafii. Teď už to víme jistě."
"Můžete mi říct, proč jste mě do toho zatáhli?" vložila se do hovoru Akilina.
Pašenko na ni upřel oči. "Vy jste se do toho zatáhla sama, má drahá," odpověděl.
"To není pravda. Pan Lord včera v noci vtrhl do mého kupé, nic víc."
Pašenko se na židli narovnal. "Vaše role v celé věci mě také zaujala, takže jsem si o vás s dovolením něco zjistil. Máme spolehlivé kontakty ve vládě."
Akilininy rysy ztvrdly. "Vaše slídění v mém soukromí mi vůbec není příjemné," prohlásila.
Pašenko se krátce zasmál. "Jako byste to neznala," poznamenal. "Tak se podíváme, co nám na vás prozradili. Narodila jste se tady v Moskvě. Když vám bylo dvanáct, vaši rodiče se rozvedli. Protože se ani jednomu z nich nepodařilo získat jiný byt, byli nuceni žít spolu i po rozvodu. Pravda, žili na trochu lepší úrovni než většina lidí, protože váš otec byl státu užitečný, ale i tak to nebylo snadné. Jen tak mimochodem - vašeho otce jsem několikrát viděl vystupovat. Byl to vynikající akrobat."
Akilina na jeho kompliment lehce přikývla.
"Měl románek s Rumunkou, která taky vystupovala v cirkuse. Otěhotněla a vrátila se i s dítětem do vlasti. Váš otec se pokusil získat vízum, aby za ní mohl vyjet, ale úřady všechny jeho žádosti zamítly. Komunisti si své umělce zkrátka dobře hlídali. Když se pokusil odjet bez povolení, chytili ho a poslali do pracovního tábora.
Vaše matka se znovu vdala, ale manželství záhy skončilo rozvodem. Protože po druhém rozvodu nemohla najít bydlení - dobře si vzpomínám, že o byty byla nouze -, musela se zase vrátit k vašemu otci. Tehdy ho zrovna propustili z lágru. A tak se oba trápili v oddělených pokojích v malém bytě až do své předčasné smrti. To se náš ‚svaz lidových republik' moc nevyznamenal, viďte?"
Akilina mlčela, ale Miles jí na očích viděl, jak bolestivě se jí profesorova slova dotkla.
"Žila jsem na vsi u babičky," řekla Pašenkovi, "takže jsem se na jejich utrpení nemusela dívat. Poslední tři roky jejich života jsem s nimi vlastně ani jednou nemluvila. A pak oba umřeli - zahořklí, naštvaní a osamělí."
"Byla jste u toho, když vám Sověti odvlekli babičku?" zeptal se jí Pašenko.
Akilina zavrtěla hlavou. "Tehdy už jsem byla ve speciální artistické škole. Řekli mi, že umřela stářím. Pravdu jsem se dozvěděla mnohem později."
"Právě vy byste si měla přát co nejrychlejší změnu. Cokoli je lepší než to, co se tu dělo v minulosti."
Milesovi bylo artistky líto. Nejradši by ji ujistil, že nic podobného už se nebude opakovat, jenomže by musel lhát. Proto se radši zeptal: "Víte, co se tu chystá, profesore?"
Pašenko ustaraně svraštil obočí. "Ano, to vím," odpověděl.
Miles čekal, že mu svá slova vysvětlí.
"Slyšel jste někdy o Celoruském sdružení pro monarchii?" zeptal se ho Pašenko.
Miles zavrtěl hlavou.
"Já ano," ozvala se Akilina. "Chtějí obnovit carství. Po pádu komunismu pořádali velkolepé večírky. Četla jsem o tom v jednom časopise."

Profesor souhlasně přikývl. "Velkolepé večírky, přesně tak. Monstrózní akce, kam lidé chodili převlečení za šlechtice, kozáky a bělogvardějce. Všichni se snažili upoutat pozornost veřejnosti, aby monarchistické myšlenky zůstaly živé v srdcích a myslích ostatních lidí. Zpočátku je většina považovala za fanatiky. Teď už se to hodně změnilo."
"Pochybuju, že zrovna tahle skupina má nějakou zásluhu na vyhlášení celonárodního referenda o obnovení monarchie," prohodila Akilina.
"Tím bych si nebyl tak jistý. Na těch lidech bylo víc, než si myslíte."
"Co kdybyste šel k jádru věci, profesore?" požádal ho Miles.
Pašenko strnul v nepřirozené pozici, která však neprozrazovala žádné emoce. "Vzpomínáte si na Svatý spolek, pane Lorde?"
"Byla to skupina šlechticů, kteří se zavázali, že za carovo bezpečí třeba položí život. Sami neschopní zbabělci. Žádný z nich nebyl u toho, když v roce 1881 Alexandra II. zabila bomba."
"Později si tak začala říkat jiná skupina," řekl Pašenko. "Ale ujišťuji vás, že ta neschopná nebyla. Přežila Lenina, Stalina i druhou světovou válku. Vlastně existuje dodnes. Její veřejná sekce si říká Celoruské sdružení pro monarchii. Kromě ní má ještě tajnou sekci, kterou vedu já."
Miles se Pašenkovi pevně podíval do očí. "A co je cílem toho Svatého spolku?"
"Carovo bezpečí."
"Jenže tahle země cara nemá od roku 1918."
"Ale má."
"O čem to mluvíte?"
Pašenko sepjal ruce a přitiskl si je k ústům. "V Alexandřině dopisu a Leninově poznámce jste našel právě to, po čem jsme léta marně pátrali. Musím se vám přiznat, že až do té doby jsem sám měl pochybnosti, ale teď si jsem jistý. Existuje následník, který přežil Jekatěrinburg."
Miles zavrtěl hlavou. "To nemůžete myslet vážně, profesore."
"Proč by ne? Skupina, kterou vedu, vznikla krátce po carovraždě v červenci 1918. Můj strýc a prastrýc byli její členové. Já jsem se k ní přidal před několika desetiletími a teď ji vedu. Máme za úkol střežit tajemství a v pravý čas ho začít naplňovat. Velký počet našich členů bohužel zemřel během komunistických čistek. Zakladatel z bezpečnostních důvodů nikomu nesdělil celé tajemství. Každý člen věděl jenom určitou část. Proto velký kus poselství zmizel. Vy jste ho znovu objevil."
"Co tím chcete říct?"
"Máte u sebe ještě ty kopie?"
Miles sáhl do saka a podal Pašenkovi složené papíry. Profesor zamával jedním listem: "Tady je to, podívejte, v Leninově zápisu.
Jurovský mi dělá starosti. Nevěřím, že zprávy z Jekatěrinburgu jsou přesné a informace o Felixi Jusupovovi to jenom potvrzují. Upřímně mě mrzí, že bělogvardějec, kterého jste přiměli, aby mluvil, nebyl sdílnější. Možná, že příliš silná bolest má opačný účinek, než jsme čekali. Zajímavá je zmínka o Koljovi Maksovi. To jméno je mi povědomé. Další dva podobně přesvědčení Bílí se také zmínili o vesničce Starodug. Tou chybějící informací je právě jméno - Kolja Maks - a vesnice Starodug. Tam musíme začít pátrat."
"Pátrat? Po čem?" zeptal se Miles.
"Po Alexejovi s Anastázií."
Miles se opřel do židle. Byl sice unavený, ale profesorova informace ho vyburcovala.
Pašenko pokračoval: "Když těla Romanovců konečně v jednadevadesátém exhumovali a nechali identifikovat, zjistilo se, že dva členové rodiny masakr možná přežili. Ostatky Anastázie a Alexeje se dodnes nenašly."
"Jurovský tvrdil, že je spálil zvlášť," namítl Miles.
"Co byste na jeho místě řekl vy, kdyby vám přikázali povraždit carskou rodinu a vám by chyběla dvě těla? Lhal byste, protože by vás jinak zastřelili za neschopnost. Jurovský bolševikům řekl to, co chtěli slyšet. Ale od pádu komunismu se vynořily různé zprávy, které na jeho hlášení vrhají dost velké pochybnosti."
Pašenko měl pravdu. Místopřísežná prohlášení několika rudých dozorců a dalších účastníků masakru potvrzovala, že všichni členové carské rodiny té červencové noci možná nezemřeli. Výpovědi se rozcházely - zatímco někteří popisovali, jak sténající velkokněžny dorazili bajonety, jiní tvrdili, že museli hysterické oběti ubodat a ubít pažbami pušek. Mnohá tvrzení byla dokonce úplně protichůdná. Miles si ale zároveň vzpomněl na útržek svědectví, který sám našel. Podle všeho byl částí výpovědi jednoho z jekatěrinburských dozorců, datované tři měsíce po vraždě.
Časem jsem pochopil, co je čeká, protože ostatní se o jejich osudu vyjadřovali dost jasně. Jurovský nám všem řádně vysvětlil, co se od nás očekává. Za nějakou dobu jsem si začal říkat, že bychom jim měli nějak pomoci k útěku.
Ukázal na papíry. "Je tam ještě jeden, profesore, od jednoho dozorce. Neukázal jsem vám ho, ale možná by vás mohl zajímat."
Pašenko zalistoval a dal se do čtení.
"To souhlasí ještě s jedním svědectvím," řekl, když dočetl. "Carova rodina ve vojácích začala vzbuzovat obrovský soucit. Mnozí dozorci je nenáviděli a ukradli jim, co mohli, ale jiní vůči nim chovali úplně odlišné pocity. Zakladatel jejich soucitu využil."
"Kdo je ten Zakladatel?" otázala se Akilina.
"Felix Jusupov."
Miles zalapal po dechu. "Ten, co zavraždil Rasputina?"
"Přesně ten." Pašenko si poposedl. "Otec se strýcem mi jednou vyprávěli takový příběh. Přihodilo se to v Alexandrovském paláci v Carském Selu. Členové Svatého spolku si ten příběh předávali ústně, těm prvním ho vyprávěl

sám Zakladatel. Stalo se to dvacátého osmého října 1916."
Miles ukázal na dopis v Pašenkově ruce. "Stejné datum má Alexandřin dopis Mikulášovi."
"Přesně tak. Alexej prodělal další hemofilický záchvat. Carevna poslala pro Rasputina, ten přišel a zmírnil chlapcovo trápení. Alexandra se potom sesypala a Rasputin ji vyplísnil za to, že nedůvěřuje Bohu ani jemu. Právě tehdy předpověděl, že největší provinilec nakonec pochopí, jak pochybil, a postará se o vzkříšení romanovského rodu. Taky povídal, že jenom havran s orlem uspějí tam, kde všichni ostatní selhali…"
"… a že nevinná zvířata je budou chránit a ukazovat jim cestu. K cíli nakonec povede jejich nevinnost," doplnil Miles.
"Dopis, který jste našel schovaný ve státním archívu, potvrzuje pravdivost příběhu, který mi před lety vyprávěli."
"Co má tohle všechno společného s námi?" zeptal se Miles.
"Ten havran jste vy, pane Lorde."
"Protože jsem černý?"
"To taky. Za cara by vás rozhodně považovali za velkou kuriozitu. Ale to není všechno," řekl Pašenko a pokynul Akilině. "Pak tu máme ještě tuhle krásnou mladou dámu. Vaše jméno pochází z latiny a odvozuje se od slova aquila, což znamená orel."
Akilina se zatvářila překvapeně.
"Teď už jistě chápete, proč nás tolik zajímáte. Jenom havran s orlem uspějí tam, kde nikdo jiný. Havran se spojí s orlem. Obávám se, Akilino, že jste součástí toho příběhu, i když si to možná neuvědomujete. Proto jsem také nechal sledovat cirkus. Byl jsem si jistý, že se zase setkáte. Že se to opravdu stalo, jenom potvrzuje Rasputinovu věštbu."
Miles se málem nahlas zasmál. "Rasputin byl obyčejný prospěchář. Zkažený mužik, který zneužíval carevnina zármutku nad synovou nemocí. Dávala si ji za vinu. Kdyby nebylo carevičovy hemofilie, nikdy by se mu do imperátorovy rodiny nepovedlo vetřít."
"Ale skutečnost je taková, že Alexej byl těžce nemocný a Rasputin dokázal zmírnit záchvaty jeho choroby."
"Jenže dnes už se všeobecně ví, že krvácení se dá zastavit snížením emočního vypětí. Při léčbě hemofiliků se běžně využívá hypnózy. Stres ovlivňuje tok krve a pružnost cévní stěny. Ze všeho, co jsem o Rasputinovi četl, jasně vyplývá, že chlapce vždycky jenom uklidnil. Mluvil na něho, vykládal mu o Sibiři a ujišťoval ho, že všechno bude dobré. Alexej obvykle usnul a to mu taky pomohlo."
"Já vím, ale nemůžete popřít, že Rasputin careviči dokázal pomoct. Navíc podle všeho s předstihem několika týdnů předpověděl svou vlastní smrt a k tomu i to, co se stane, pokud ho zavraždí někdo z carské rodiny. Zrovna tak předpověděl znovuzrození dynastie - to, o které se zasloužil Felix Jusupov. A vy dva jste se stali součástí toho všeho. Na vás je, aby se to splnilo."
Miles se podíval na Akilinu. Její jméno i spojení s ním mohla být čirá náhoda, která se ovšem formovala několik desetiletí. Pouze havran s orlem uspějí tam, kde nikdo jiný. Co je to za šílenost?
"Stěpan Baklanov našemu národu nemůže vládnout," prohlásil Pašenko. "Je to namyšlený hlupák postrádající jakékoli vladařské schopnosti. Jeho nárok na trůn je pouhým dílem náhody. Bude snadno manipulovatelný. Obávám se, že Carská komise mu svěří obrovskou moc - a Duma to bude muset odsouhlasit. Jenže lidi nechtějí nastrčenou loutku, ale skutečného cara." Pašenko se Milesovi podíval zpříma do očí. "Pane Lorde, já vím, že máte za úkol podpořit Baklanova, ale domnívám se, že někde žije skutečný pokrevní potomek Mikuláše II. Nejsem schopen vám říct kde přesně, protože to nevím. Ale zjistit to mohou jenom dva lidé na celém světě - vy a slečna Petrovová."
Miles si povzdechl. "Je toho na mě trochu moc, profesore. Opravdu příliš."
Pašenko se skoro nepostřehnutelně usmál. "Naprosto vás chápu. Ale než vám prozradím něco víc, zajdu do kuchyně a udělám večeři. Co kdybyste to zatím spolu v klidu probrali? Musíte se rozhodnout."
"Ohledně čeho?" zeptala se Akilina.
Pašenko vstal ze židle. "Ohledně své budoucnosti. A budoucnosti Ruska."

22

20:40

Hayes si lehl na záda a rukama pevně sevřel železnou tyč nad sebou. Sundal činku z háků a v potu tváře ji desetkrát za sebou zvedl. Námahou ho rozbolely bicepsy i ramena. Byl rád, že ve Volkovu mají posilovnu. Hayesovi už táhlo na šedesát, ale toku času se poddat nehodlal. Proč by nemohl žít dalších čtyřicet let? Navíc je potřebuje, protože toho ještě má hodně před sebou a jeho dosavadní aktivity začínají teprve teď nést ovoce Po Baklanovově korunovaci bude pracovat, jenom když se mu zachce, a bude si žít podle svého. Už se poohlíží po nějaké pěkné chaloupce v rakouských Alpách, kde si bude moci užívat přírody, chodit na lov, chytat ryby a být svým vlastním pánem. Ta představa ho přímo opájela a hnala ho kupředu bez ohledu na to, jaký úkol mu bude svěřen.
Dokončil další sérii zdvihů, sáhl po ručníku a osušil si pot z čela. Vyšel z posilovny a zamířil k výtahům.
Kde je ten Lord? Proč se mu ještě neozval? Povídal Orlegovi, že možná ztratil jeho důvěru, ale nebyl si tím úplně jistý. Možná, že se Lord jenom domnívá, že někdo odposlouchává hotelové telefony. Věděl, že Rusové mají paranoidní sklony, a klidně mohl předpokládat, že pro vládu nebo jakoukoli soukromou organizaci to nebude nejmenší problém. To by vysvětlovalo, proč se Hayesovi po útěku z Orlegovy kanceláře neozval. Na druhou stranu se přece mohl spojit s jejich ústředím v Atlantě a požádat je o zprostředkování kontaktu. Když tam Hayes před necelou hodinou zavolal, zjistil, že se jim Lord neozval.
Pěkně se to zvrtlo.
Miles Lord pro Hayese začínal představovat skutečný problém.

Vystoupil z výtahu a vešel do lobby v šestém patře. Podobná místnost se nacházela v každém poschodí. Dalo se v ní posedět nad novinami a časopisy. Na Hayese tam čekali Brežněv se Stalinem. S celou Tajnou radou se měl sejít za dvě hodiny ve vile jižně od Moskvy, takže teď nechápal, co tam dělají.
"Čemu vděčím za vaši návštěvu, pánové?"
Stalin vstal. "Vyskytl se problém, který vyžaduje rychlý zásah. Potřebovali jsme si s vámi promluvit, ale nemohli jsme se vám dovolat."
"Zrovna jsem cvičil, jak vidíte."
"Co kdybychom šli do vašeho pokoje?" zeptal se Brežněv.
Provedl je kolem děžurné, která ani nezvedla oči od svého časopisu. Když se zamkli v Hayesově pokoji, Stalin řekl: "Pana Lorda jsme objevili v cirkuse. Naši lidé se ho pokusili zadržet, ale jednoho se mu povedlo zneškodnit a druhého chytili nějací muži. Náš člověk musel svého únosce zabít, aby mu unikl."
"Kdo byli ti muži?" zeptal se Hayes.
"To je právě ten problém. Myslím, že vám dlužíme jisté vysvětlení." Brežněv se narovnal a začal vysvětlovat: "Už dlouhou dobu se spekuluje o tom, že někdo z carské rodiny možná unikl rozsudku smrti, který nad ní v roce 1918 vynesli Sověti. Váš pan Lord v chráněných dokumentech našel nějaké zajímavé materiály. Vůbec jsme o těch informacích nevěděli. Nejdřív nám to připadalo sice vážné, ale snadno udržitelné v rozumných mezích, jenomže teď je všechno jinak. Člověk, se kterým se pan Lord v Moskvě seznámil, je Semjon Pašenko. Přednáší na univerzitě historii, ale hlavně vede skupinu lidí oddaných myšlence znovunastolení carství."
"Jak by to mohlo ohrozit naši záležitost?" zajímal se Hayes.
Brežněv se opřel do židle a Hayes si ho pozorně prohlédl.
Vladimír Kulikov zastupoval početnou koalici ruských zbohatlíků - několika málo šťastlivců, kterým se po pádu Sovětského svazu podařilo přijít k obrovským penězům. Byl malého vzrůstu a vždycky se tvářil vážně. Obličej měl ošlehaný jako rolník. Trčel mu z něj nos podobný orlímu zobanu a nad čelem se mu táhly krátké, prořídlé šedivé vlasy. Choval se nadřazeně, čímž své kolegy často dohánět k zuřivosti.
Armáda ani vláda neměly zbohatlíky příliš v lásce. Většina z nich se rekrutovala z řad bývalých komunistických funkcionářů, kteří měli kontakty úplně všude. Byli to chytří lidé, kteří využívali chaosu ve státní správě ve svůj prospěch. Žádný z nich nevěděl, co je to tvrdá práce. Mnozí se nechávali financovat americkými obchodníky, které zastupoval Hayes.
Brežněv pokračoval: "Lenin se až do své smrti zajímal o to, co se opravdu stalo v Jekatěrinburgu. Stalin tím byl přímo posedlý, takže nakonec nechal veškeré papíry, na kterých se jenom vyskytlo jméno Romanov, zamknout do státních archívů. Všechny lidi, kteří o nich něco věděli, nechal buď zabít, nebo odvézt do lágrů. Jeho fanatická touha vymazat Romanovce z paměti národa byla tak silná, že dnes se už pravdy nikdo nedopátrá. Stalin se pořád obával, že někdo z rodiny přežil. Protože milióny mrtvých nahánějí hrůzu, žádná opozice se tu nikdy nezformovala. Pašenkova skupina kdovíjak ví, že jeden nebo možná několik Romanovců Jekatěrinburg přece jen přežilo. Nevíme přesně, jak je to možné, ale desítky let se šuška, že někde ve světě se skrývá pokrevní potomek dynastie a čeká na vhodný okamžik, aby mohl vystoupit z anonymity."
"Víme, že mohly přežít jedině dvě z carových dětí - Alexej a Anastázie -, protože jejich těla se nikdy nenašla," řekl Stalin. "Samozřejmě je možné, že i kdyby jeden z nich nebo dokonce oba masakr přežili, mohli dávno zemřít, obzvlášť carevič, který byl hemofilik. Ale taky je možné, že měli děti nebo dokonce vnoučata. V tom případě by existovali skuteční potomci Mikuláše II. a nárok Stěpana Baklanova by ztratil jakékoli opodstatnění."
Hayes si všiml, že Stalin se tváří velice vážně. Nevěřil svým uším. "V žádném případě není možné, aby kterýkoli z nich přežil. Vždyť je zblízka postříleli a ještě do nich bodali bajonety," namítl.
Stalin přejel rukou po vyřezávaném opěradle křesla. "Když jsme se viděli naposledy, říkal jsem vám, že vy Američané nikdy nedokážete pochopit ruskou víru v osud. Dám vám příklad. Na vlastní oči jsem viděl záznamy, které Sověti pořídili během výslechů svědků. Rasputin předpověděl, že Romanovci budou vzkříšeni. Prý řekl, že tomu napomůžou orel s havranem. Pan Lord našel písemný záznam, který jeho proroctví potvrzuje." Trochu se předklonil. "A nenapadá vás, že tím havranem by docela dobře mohl být právě on?"
"Protože je černý?"
Stalin pokrčil rameny. "Třeba."
Hayes nevěřil svým uším. Copak je opravdu možné, aby si člověk Stalinova formátu myslel, že jeden prohnaný venkovan kdysi předpověděl vzkříšení romanovského rodu? A navíc že v tom sehraje roli černoch z Jižní Karolíny!
"Možná, že nechápu vaši víru v osud, ale rozhodně mi není cizí zdravý selský rozum. To, co mi tu říkáte, jsou naprosté nesmysly."
"Jenomže Semjon Pašenko je opačného názoru," vložil se do toho rychle Brežněv. "Svoje lidi do cirkusu neposlal náhodou. A vyšlo mu to. Lord se tam opravdu objevil. Naši muži nám oznámili, že včera v noci jela stejným vlakem jako Lord jedna žena. Vystupuje v tom cirkusu a jmenuje se Akilina Petrovová. Dokonce s ní mluvili a nepřipadala jim nijak podezřelá. Jenže z cirkusu ji a Lorda odvezli Pašenkovi lidé. Pokud jsou to všechno jenom výmysly, jak říkáte, vysvětlete mi, proč to udělali."
Hayes mu musel dát za pravdu.
Stalin se tvářil velice vážně. "Akilina je sice jméno pravoslavné světice, ale má latinský původ - pochází ze slova aquila, což znamená orel. Jako právník byste latinsky měl trochu umět. Víte, že aquila je orel?"
Hayes zavrtěl hlavou.
"Začíná jít do tuhého," pokračoval Stalin. "Tady působí věci, kterým nedokážeme plně porozumět. Když bylo před několika měsíci vyhlášeno referendum, vůbec nikdo vážně neuvažoval o tom, že by se na ruský trůn mohl vrátit

skutečný car. A už vůbec ne, že by toho někdo mohl politicky využít. Teď je najednou všechno jinak. Musíme to zarazit ještě v zárodku. Vytočte číslo, které jsme vám dali, dejte dohromady tým a najděte pana Lorda."
"Už na tom pracuju."
"Jenomže to nestačí. Musíte se víc snažit."
"Co kdybyste to zkusili sami?"
"Nemáme stejnou volnost pohybu jako vy, takže je to na vás. Možná, že budete muset dokonce vyjet za hranice Ruska."
"Po Lordovi pátrá Orleg."
"Možná by pomohl policejní oběžník ohledně střelby na Rudém náměstí," řekl Brežněv. "Zabili tam policistu, takže jeho kolegové určitě budou chtít vypátrat jeho vraha a budou mít oči na stopkách. Třeba ten problém vyřeší za nás - jedinou dobře mířenou ranou."

23

"Moc mě mrzí, co se stalo vašim rodičům," řekl Miles.
Akilina od Pašenkova odchodu nehnutě seděla na místě a dívala se do země.
"Otec chtěl být se svým synem. Jeho matku si chtěl vzít, ale k vystěhování ze Sovětského svazu potřeboval svolení obou rodičů. Tenhle pitomý zákon vymysleli komunisti, aby nikdo nemohl emigrovat. Babička mu to svolení samozřejmě dala, ale děda byl od druhé světové války nezvěstný."
"A váš otec i tak musel mít jeho souhlas?"
Akilina přikývla. "Nikdy ho oficiálně neprohlásili za mrtvého. Dělali to tak u všech nezvěstných. Takže táta neměl otce, ani svolení, a tím pádem ani vízum. Následky na sebe nenechaly dlouho čekat. Vyhodili ho z cirkusu a zakázali mu vystupovat. Nic jiného neuměl."
"Proč jste se s rodiči nevídala?"
"Nemohla jsem je vystát. Matka viděla jen to, že její bývalý manžel má dítě s jinou. Otec v ní zase viděl ženu, která ho opustila kvůli jinému muži. Ale museli to podstoupit pro dobro kolektivu." V hlase jí zaznínal vztek. "Poslali mě k babičce. Nenáviděla jsem je za to, a když jsem trochu povyrostla, nijak jsem se k nim nehnala. Oba umřeli pár měsíců po sobě. Dostali obyčejnou chřipku, ze které se vyvinul zápal plic. Častokrát si říkám, jestli nedopadnu stejně jako oni. Kde skončím, až už nebudu schopná přilákat diváky?"
Miles nevěděl, co by na to řekl.
"Američané to většinou nechápou. Tehdy člověk nemohl žít tam, kde chtěl, a nemohl dělat, co chtěl. O našem osudu už v raném dětství rozhodli jiní. Do určité míry to tak zůstalo dodnes."
Věděl, o čem mluví - o sociálním inženýrství, o umístěnkách. O každém člověku bylo v jeho šestnácti letech rozhodnuto, čemu a kde se bude celý život věnovat. Ti, co měli moc, si směli vybírat. Kdo neměl žádný vliv, musel vzít zavděk tím, co na něj zbylo. Kdo upadl v nemilost, musel dělat, co mu nakázali.
"Děti straníků se vždycky měly dobře," řekla Akilina. "Všechny dostaly ta nejlepší místa v Moskvě. Sem chtěl každý."
"Vy ne?"
"Nenáviděla jsem to tu, byla jsem tu zoufalá. Ale musela jsem se vrátit, protože stát potřeboval můj talent."
"Vy jste nechtěla vystupovat v cirkusu?"
"Vy jste v šestnácti věděl, co chcete celý život dělat?"
Musel jí v duchu dát za pravdu.
"Některé moje kamarádky radši spáchaly sebevraždu. Zabily se, aby nemusely zbytek života strávit za polárním kruhem nebo v nějaké vesnici na Sibiři a dělat něco, co nesnášejí. Na škole jsem měla kamarádku, která chtěla být doktorkou. Výborně se učila, ale protože její rodiče nebyli straníci, nevzali ji na univerzitu. Přednost dostali jiní, mnohem méně schopní. Jenom proto, že někdo z jejich rodiny byl v partaji. Skončila v továrně na hračky."
Akilina se na něho upřeně zadívala. "Máte ohromné štěstí, Milesi Lorde. Až budete starý nebo třeba invalidní, můžete čekat od vlády nějakou podporu. U nás ne. Komunisti pořád vykládali, jak hrozně car utrácel, a přitom sami nebyli o nic lepší."
Miles začínal lépe chápat, proč Rusové tolik vzhlížejí k dávné minulosti.
"Ve vlaku jsem vám povídala o babičce. Všechno to byla pravda. Jednou v noci ji odvlekli a už jsem ji nikdy neviděla. Pracovala v obchodě - všechny byly státní -, a musela se koukat, jak vedoucí kradou zboží z regálů a pak to svádějí na druhé. Když už to nemohla vydržet, poslala do Moskvy stížnost. Vyhodili ji a do občanky dostala razítko, že je udavačka. Nikdo ji nechtěl zaměstnat, takže začala psát básně. Jejím prohřeškem proti systému se stala její poezie."
Miles uklonil hlavu ke straně. "Jak to myslíte?" zeptal se.
"Ráda psala o ruské zimě, o hladu a plačících dětech. O tom, že se vláda nezajímá o problémy obyčejných lidí. Místní sovět její poezii považoval za hrozbu pro státní zřízení. Lidé si jí začali všímat, začala se lišit od davu. To byl její největší zločin. Komunisti se báli, že by se kolem ní mohla začít formovat opozice, že by ji ostatní mohli podporovat a časem se bouřit. A tak se postarali, aby včas zmizela."
"Akilino, já chápu, že všichni nenávidíte komunisty, ale buďme trochu realističtí. Car byl dost neschopný vládce, kterému bylo celkem jedno, jestli jeho policie náhodou nezabíjí civilisty. O Krvavé neděli roku 1905 zemřely stovky nevinných lidí jenom proto, že protestovaly proti jeho politice. Carství bylo kruté zřízení, které přežívalo jen díky násilí, stejně jako komunismus."
"Jenže car je pro nás spojením s minulostí a stovky let starým kulturním dědictvím. Je symbolem Ruska."
Miles se opřel do židle a několikrát se zhluboka nadechl. Chvíli se díval do ohně v krbu a naslouchal praskání dřeva.

"Víte, co po nás chce, Akilino? Abychom našli toho domnělého následníka trůnu, který možná žije a možná taky ne. Jenom protože nějaký přiblblý mužik skoro před sto lety předpověděl, že zrovna my dva to uděláme."
"Ale já do toho jdu."
Zazíral na ni. "Proč?"
"Od našeho seznámení mám takový zvláštní pocit, jako by nám bylo dáno se sejít. Když jste mi vtrhl do kupé, vůbec jsem se vás nebála a automaticky jsem vás u sebe nechala přes noc. Nějaký vnitřní hlas mi říkal, že to mám udělat. Taky jsem věděla, že se znovu setkáme."
Miles nebyl tak mysticky založený jako jeho přitažlivá ruská společnice. "Můj otec byl kazatel. Jezdil od jednoho města k druhému a všude lhal lidem do očí. Hrozně rád se oháněl jménem božím, ale ve skutečnosti jenom zneužíval chudáků a jejich obav. Byl to ten největší neznaboh, jakého jsem poznal. Podváděl manželku, lhal jí, svým dětem i samotnému Bohu."
"Ale byl to váš otec."
"Byl u toho, když mě matka počala, ale jako otec se rozhodně nechoval. Všechno jsem se naučil sám."
Akilina si přitiskla dlaň na prsa. "Ale stejně ho máte v sobě, i když si to třeba odmítáte přiznat."
To rozhodně odmítal. Před mnoha lety dokonce vážně uvažoval o změně příjmení. Od jeho rozhodnutí ho nakonec odradily matčiny prosby. "Uvědomujete si, že to všechno jsou třeba jenom výmysly, Akilino?"
"Ale proč? Už několik dní se snažíte přijít na to, proč se vás někdo pokouší zabít. Profesor vám dal jasnou odpověď."
"Ať si toho posledního Romanovce najdou sami. Našel jsem jim k tomu veškeré informace."
"Rasputin předpověděl, že to dokážete jenom vy a já."
Zavrtěl hlavou. "Snad tomu vážně nevěříte?"
"Nevím, čemu mám věřit. Když jsem byla malá, babička mi říkala, že mě v životě čekají samé dobré věci. Třeba měla pravdu."
Takovou odpověď sice neočekával, ale musel přiznat, že ho cosi také pohání vpřed. Jejich pochybné poslání by ho aspoň mohlo dostat z Moskvy, pryč od Mžoury s Kromaňoncem. Kromě toho ho ta záležitost fascinovala. Pašenko měl pravdu. Za posledních několik dní se událo tolik zvláštních náhod najednou, že to nemohlo být jen tak. V žádném případě nevěřil, že by Grigorij Rasputin uměl předpovídat budoucnost, ale nesmírně ho zaujala role, jakou v celé záležitosti sehrál Felix Jusupov. Pašenko o něm skoro nábožně mluvil jako o Zakladateli.
Zrekapituloval si, co o Jusupovovi ví. Byl to bisexuál, který zavraždil Rasputina v pomýlené představě, že na jeho činu závisí osud celého národa. Byl na sebe skoro zvráceně hrdý a ještě padesát let poté se díky svému neuváženému rozhodnutí vyhříval na výsluní popularity. Podle Milese to byl úplně stejný nabubřelý pokrytec, nebezpečný a zlovolný podfukář jako Rasputin. Jako Milesův otec. Přesto se nejspíš angažoval ve věci, kterou by sobecký člověk nikdy provést nemohl.
"Tak dobře, Akilino, půjdeme do toho. Nakonec, proč ne? Nic jiného mi stejně nezbývá." Podíval se na dveře kuchyně, z nichž se vynořil Semjon Pašenko.
"Právě jsem obdržel velice zneklidňující zprávy," řekl profesor. "Jeden z našich spolupracovníků, ten, co odvezl vašeho pronásledovatele, se s vězněm neobjevil na smluveném místě. Našli ho mrtvého."
Takže Mžoura utekl. To nebyla moc příjemná vyhlídka.
"To mě mrzí," řekla Akilina. "Zachránil nám život."
Pašenko na sobě nedal znát žádnou lítost. "Když se přidal k Svatému spolku, věděl, jaká se s tím pojí rizika. Není první, kdo za naši věc položil život."
Pašenko se posadil. Měl unavené oči. "A pravděpodobně ani poslední," dodal.
"Rozhodli jsme se vám pomoct," oznámil mu Miles.
"Myslel jsem si, že to tak dopadne. Ale nezapomeňte, co říkal Rasputin: Než dojde k úplnému znovuzrození, musí vyhasnout dvanáct životů."
Miles si s nějakým sto let starým proroctvím nedělal starosti. Nejeden mystik se už zmýlil, zato Mžoura s Kromaňoncem byli opravdoví a představovali skutečnou hrozbu.
"Jistě dobře víte, že před čtyřmi dny se na Nikolské třídě pokusili zabít vás, pane Lorde, a ne Artěmije Bělého," řekl Pašenko. "Jdou po vás nějací muži. Obávám se, že už ví něco z toho, co my. Budou se vás snažit zastavit."
"Myslel jsem, že kromě vás se nikdo nedozví, kam máme namířeno," ozval se Miles.
"To je pravda. A tak to i zůstane. Jenom vy, já a slečna Akilina známe podrobnosti ohledně začátku vaší pouti."
"To není tak docela pravda. Muž, pro kterého pracuju, ví o Alexandřině dopisu, ale osobně si neumím představit, že by si to všechno dovedl spojit. A pokud ano, určitě by to nikomu neprozradil."
"Můžete svému nadřízenému stoprocentně důvěřovat?"
"Ukázal jsem mu ty materiály před dvěma týdny a on na ně nic neřekl. Možná se na ně ani pořádně nepodíval," odpověděl Miles a poposedl na židli. "Ale jelikož jsme se s Akilinou dohodli, že to pro vás uděláme, co kdybyste pokračoval v tom, co jste před chvílí nakousl?"
Pašenko se narovnal a do tváře se mu zase vrátil výraz, z něhož bylo možné vyčíst nějaké emoce. "Zakladatel pátrání rozdělil do několika nezávislých fází. Pokud se objeví správná osoba a řekne správná slova, získá informace, které ji dovedou do další fáze. Jusupov jako jediný znal celý plán, a pokud se mu dá věřit, nikomu ho neprozradil.
Víme, že první část cesty začíná někde ve vesnici Starodug. Ověřil jsem si to po našem rozhovoru v archívu. Kolja Maks patřil k Mikulášově palácové stráži a po Říjnové revoluci se přidal k bolševikům. Ještě před vyvražděním carské rodiny se stal členem uralského sovětu. Když byla revoluce ještě v plenkách a moc se nesoustředila v Moskvě, v jednotlivých částech země vládly místní sověty. Takže o carově osudu nerozhodoval ani tak Kreml, jako spíš uralský sovět. Ural byl tvrdě proticarský. Místní ho chtěli sprovodit ze světa od první chvíle, kdy dorazil do Jekatěrinburgu."

"To vím," podotkl Miles a vzpomněl si na Brestlitevský mír, který Lenin v březnu 1918 uzavřel s Německem. "Mírová dohoda s Německem byla pro Rusko tak potupná, že jeden z jeho generálů krátce po podpisu spáchal sebevraždu. Když pak v červenci téhož roku došlo k atentátu na německého velvyslance, Leninovi hrozila další německá invaze. Rozhodl se Romanovce použít jako nástroj vyjednávání. Domníval se, že německému císaři na jeho příbuzných záleží a jemu jeho tah vyjde. Alexandra byla německá princezna."
"Jenomže Němci o Romanovce nestáli. Naopak - začínali jim být na obtíž," řekl Pašenko. "A tak Lenin uralskému sovětu nařídil, aby je zavraždili. Kolja Maks se toho možná přímo zúčastnil. Možná byl dokonce přímo u vraždy."
"Ten člověk je určitě dávno mrtvý, profesore," připomněla mu Akilina. "Stalo se to před mnoha lety."
"Ale měl za úkol uchovat všechny informace pro budoucnost. Musíme věřit, že přísahu neporušil."
Miles z toho byl celý zmatený. "Proč toho Makse tedy sám nevyhledáte? Chápu, že jste jeho jméno až doteď neznali, ale proč to máme dělat my?"
"Zakladatel to zařídil tak, aby se informace dostaly pouze k havranovi s orlem. I kdybych se tam vypravil sám nebo bych někoho poslal, vrátili bychom se s nepořízenou. Musíme se řídit Rasputinovým proroctvím. Řekl, že uspět můžete jedině vy dva, nikdo jiný. Já taky musím dodržet svůj slib a respektovat Zakladatelův záměr."
Miles v duchu zapátral po dalších informacích o Felixi Jusupovovi. Pocházel z velice bohaté rodiny, ale zdědil její statky až poté, co jeho starší bratr padl v souboji. Od narození byl pro svou rodinu velkým zklamáním. Jeho matka si přála děvče a své rozčarování si vynahrazovala tím, že ho až do pěti let oblékala do dívčích šatů a nenechávala mu stříhat vlasy.
"Nefascinoval ho náhodou Rasputin?" podotkl.
Pašenko přikývl. "Někteří životopisci dokonce naznačují, že byl možná homosexuál a Rasputin odmítal jeho návrhy. Jusupov ho za to mohl nenávidět. Oženil se s Mikulášovou oblíbenou neteří, kterou tehdy považovali za možná nejlepší partii v celém Rusku. Carovi byl hluboce oddaný a považoval za svou povinnost zbavit ho Rasputinova zhoubného vlivu. Tuhle pochybenou představu v něm ještě přiživovali ostatní šlechtici, kterým byl Rasputinův vliv na carském dvoře trnem v oku."
"Jusupov mi nikdy nepřipadal moc inteligentní. Navíc nebyl vůdcovský typ."
"Mohl to záměrně předstírat. Náš spolek se domnívá, že přesně tak to i bylo," řekl Pašenko a po krátké odmlce pokračoval: "A teď, když jste se rozhodli vydat na cestu, vám můžu prozradit něco víc z toho, co mi bylo svěřeno. Oba mí předkové svou část tajemství prozradili až těsně před smrtí. Jsou to slova, která je potřeba říct dalšímu ochránci tajemství. Jsem přesvědčený, že jím je Kolja Maks anebo některý jeho potomek. Kdo vytrvá až do konce, bude spasen."
Miles si okamžitě vzpomněl na svého otce. "To je z Matoušova evangelia."
Pašenko přikývl. "A právě tahle slova by měla otevřít cestu dalšímu pátrání."
"Ale je vám jasné, že to nemusí vést vůbec nikam?" podotkl Miles.
"S tím nesouhlasím," odporoval profesor. "Alexandra i Lenin se ve svých zápisech zmiňují o tomtéž. Carevna už v roce 1916 přesně popsala incident s Rasputinem, který nám pak nezávisle na ní přetlumočil i Zakladatel. O šest let později Lenin zaznamenal, co se při mučení dozvěděl od jednoho bělogvardějce. Dokonce zmínil Maksovo jméno. Kdepak, ve Starodugu něco bude. Něco, co Leninovi zůstalo utajeno. Když v roce 1922 dostal mrtvici, v podstatě se stáhl do ústraní a jeho nadšení opadlo. O dva roky později byl mrtvý. Za další čtyři roky nechal Stalin všechno uzavřít v archívech, kde to zůstalo až do roku 1991. Měl pro to označení Romanovské záležitosti. Za jeho vlády se o carské rodině nesmělo vůbec mluvit, takže po Jusupovových činech nikdo nepátral, pokud vůbec někoho napadlo, že je po čem pátrat."
"Pokud si dobře pamatuju, Lenin cara nepovažoval za vážnou hrozbu. V osmnáctém roce už Romanovci byli dostatečně zdiskreditovaní. Mikulášovi se říkalo Krvavý car. Kampaň, kterou bolševici proti jeho rodině vedli, byla dost účinná."
Pašenko přikývl. "Tehdy nechal poprvé publikovat některé texty psané carským párem. Chtěl, aby se lid dočetl, že na něm jejich imperátorské rodině vůbec nezáleží. Veškeré materiály byly samozřejmě pečlivě upravené a informace byly vytržené z kontextu. Lenin se tímhle způsobem taky snažil vyslat určité zprávy do zahraničí. Pořád doufal, že německý císař se pokusí Alexandru zachránit. Možná se domníval, že když mu pohrozí její smrtí, Němci se snáz podvolí jeho mírovým požadavkům anebo budou ochotni výměnou za carevnin život vydat ruské válečné zajatce. Jenže Němci měli v Rusku rozsáhlou síť špiónů, obzvlášť na Urale, takže nejspíš dobře věděli, že bolševici carskou rodinu v červenci 1918 zavraždili a Lenin s nimi hraje nečistou hru."
"A co všechny ty zkazky o tom, že carevna s dcerami masakr přežily?"
"To byla jenom další dávka sovětských dezinformací. Lenin se obával reakce ostatních států na vraždění žen a dětí. Moskva se ze všech sil snažila události v Jekatěrinburgu prezentovat jako zákonnou popravu provedenou hrdinnými dozorci. A tak komunisti přišli s výmyslem, že romanovské ženy unikly a zemřely v bitvě mezi Bílou a Rudou armádou. Lenin si myslel, že šířením nepravdivých informací se mu podaří udržovat Němce v napětí. Jakmile pochopil, že Romanovci nikoho nezajímají, přestal se namáhat."
"Ale lživá kampaň pokračovala."
Pašenko se pousmál. "Na tom má svou zásluhu i Svatý spolek. Mým předchůdcům se podařilo skvěle zmást nepřítele. Zakladatel mimo jiné hodlal nechat Sověty i zbytek světa, ať si lámou hlavu, jak to doopravdy bylo. Nevím to sice jistě, ale mám za to, že celý ten humbuk kolem Anny Andersonové byl Jusupovův nápad. Pověřil ji, aby si hrála na Anastázii, a svět to spolkl i s navijákem."
"Než testy DNA dokázaly, že to byl podvod."
"Ale to se stalo teprve nedávno. Odhaduji, že Jusupov jí prozradil veškeré podrobnosti, které pro svoji roli

potřebovala. Zbytek byl její skvělý herecký výkon."
"A to všechno bylo součástí tohohle plánu?"
"A nejen to, pane Lorde. Jusupov zemřel až v roce 1967 a na úspěšné provedení svého plánu osobně dohlížel. Nepravdivé informace vypouštěl do světa nejen kvůli tomu, aby ukolébal Sověty, ale taky aby udržel zbylé žijící Romanovce na uzdě. Protože nikdo z nich nevěděl jistě, jak to s Mikulášovou rodinou bylo doopravdy, nevytvořili frakce, které by se snažily získat moc nad celým rodem. Anna Andersonová svoji roli sehrála tak dobře, že mnozí z nich dokonce odpřisáhli, že je to Anastázie. Jusupovovi jeho plán skvěle vyšel. Za nějakou dobu se falešní následníci ruského trůnu začali rojit po celém světě. Psaly se o nich knihy, natáčely se filmy, leckdo se s leckým soudil. Podvod začal žít svým vlastním životem."
"Aby skutečnost zůstala skrytá."
"Přesně tak. Po Jusupovově smrti ten úkol přešel na další členy Spolku včetně mne. Ale protože Sověti omezovali pohyb osob do zahraničí, bylo to dost těžké. To, že jste se objevil, je možná projev boží lásky." Pašenko se na Milese upřeně zadíval. "Jsem rád, že jste se toho úkolu ujal, pane Lorde. Náš národ potřebuje vaši pomoc."
"Nejsem si jistý, jestli mu budu něco platný."
Profesor se podíval na Akilinu. "Jsem nesmírně rád, že panu Lordovi pomůžete," řekl a schýlil hlavu. "A teď bychom měli probrat ještě několik detailů. Rasputin ve svém proroctví předpovídá, že ve všem sehrají nějakou roli zvířata. Jakou, o tom nemám nejmenší tušení. Také nevím, co myslel tím, že na právoplatnost nároku na trůn dohlédne Bůh. Mohl by to být odkaz na testy DNA. S jejich pomocí je možné potvrdit nebo vyvrátit úplně všechno. Časy Lenina s Jusupovem jsou dávno pryč. My máme k dispozici moderní vědu."
Poklidná atmosféra profesorova bytu na Milesovy nervy působila jako sedativum. Najednou si připadal k smrti unavený a kromě toho ho v nose příjemně dráždila vůně zelí a brambor. "Mám příšerný hlad, profesore," řekl.
"Zemřít hlady vás samozřejmě nenechám. Mí lidé už všechno připravují na cestu," řekl Pašenko a otočil se k Akilině. "Zatímco budeme jíst, pošlu je do vašeho bytu pro všechno potřebné. Jen bych vám rád doporučil, abyste u sebe pořád měla pas a dávala si na něj dobrý pozor, protože je možné, že budete muset i do zahraničí. Máme kontakty na majitele cirkusu, takže vám zařídím dovolenou, abyste nepřišla o práci. Pokud se ukáže, že jste s panem Lordem jela zbytečně, aspoň se budete mít kam vrátit."
"Děkuju vám."
"Jak se dostaneme k vašim věcem, pane Lorde?"
"Dám vašim lidem klíč od svého pokoje. Ať vezmou můj kufr a přinesou ho tak, jak je. Taky potřebuju dát vědět šéfovi."
"To radši nedělejte. Proroctví mluví o utajení a já myslím, že bychom ho měli respektovat."
"Ale Taylor by nám mohl pomoct."
"Vy žádnou pomoc nepotřebujete."
Miles byl na dohadování příliš unavený. Pašenko měl navíc nejspíš pravdu. Čím méně lidí bude o jeho poslání vědět, tím lépe. Když tak Hayesovi zavolá později.
"Dnes můžete v bezpečí přespat u mě," řekl Pašenko. "A zítra se vydáte na cestu."

24

Sobota 16. října, 16:45

Miles seděl za volantem otřískaného žigulíku a jel po dvouproudé dálnici. Pašenko jim auto dal k dispozici s plnou nádrží a k tomu přidal pět tisíc amerických dolarů. Miles si místo rublů radši řekl o západní měnu pro případ, že by museli za hranice Ruska. Výprava mu pořád připadala jako ztráta času, ale když se teď nacházel v zalesněné oblasti na jihozápadě země, pět hodin jízdy od Moskvy, cítil se mnohem lépe.
Měl na sobě džínsy a svetr. Vylovil je z kufru, který mu Pašenkovi lidé přivezli z hotelu. Byl odpočatý, vysprchovaný a oholený, takže si zase připadal jako člověk. I Akilina vypadala svěží. Pašenkovi muži jí také přivezli oblečení a pas. Skoro celou cestu mlčela. Měla na sobě džínsy, khaki rolák a dvouřadý semišový kabát. Všechno si prý koupila vloni v Mnichově. Tmavé barvy a konzervativní styl jí slušely. Vyhrnutý límec dával vyniknout jejím útlým ramenům. Milesovi se její pánský styl líbil.
Po obzoru se táhly pole a lesy. Půda tu byla černá, úplně odlišná od červeného jílu na severu Georgie.
Pěstovaly se tu brambory, které oblast proslavily. Miles si s úsměvem připomněl, jak Petr Veliký rozhodl, že tu podivnou rostlinu mají zdejší rolníci pěstovat na svých polích. Protože brambory v jeho době byly v Evropě novinkou, nikdo nevěděl, kterou část rostliny sklízet. Netušil to ani samotný car. Zoufalí rolníci se tedy postupně pokoušeli pojídat všechny části kromě kořenů, ale pořád se jim dělalo zle. A tak v návalu rozhořčení a zklamání celou úrodu spálili. Teprve potom někoho napadlo ochutnat ohořelou hlízu. Ruské rolnictvo cizokrajnou rostlinu vzalo na milost a nakonec u něj zdomácněla.
Projeli několika bezútěšnými městy plnými sléváren a továren na výrobu traktorů. Vzduch štiplavě páchl po uhlí a na všem ležely saze. Oblast, jíž projížděli, kdysi bývala bojištěm. Pamatovala zápasy mezi pohany a prvními křesťany, boje o moc mezi ruskými knížaty i jejich pokusy ubránit se ničivým nájezdům Tatarů. Bylo to místo nasáklé ruskou krví.
Starodug bylo malé, ale vznešené městečko s obchody v podloubích a budovami ze dřeva a cihel. Ulice lemovaly břízy a centru vévodil kostel s třemi věžemi osazenými temně modrými cibulovitými kupolemi. Na jejich báních se v dohasínajících paprscích zapadajícího slunce leskly zlaté hvězdy. Byla tam však i zákoutí, z nichž na člověka dýchala zkáza - zanedbané domy se bortily, chodníky se rozpadaly a zarůstaly travou.

"Napadá vás, jak bychom tu mohli najít toho Kolju Makse?" zeptal se Miles Akiliny, když pomaloučku projížděli jednou ulicí.
Ukázala před sebe. "Myslím, že tak těžké to nebude."
Zadíval se skrz špinavé přední okno a spatřil ceduli s nápisem KAVÁRNA SNĚŽENKA. Na tabuli u vchodu stálo, že se tam prodávají koláče, masové pirožky a zmrzlina. Kavárna zabírala přízemí třípatrové cihlové budovy s pěkně vyřezávanými dřevěnými okny. Pod názvem podniku stálo: JOSIF MAKS, MAJITEL.
"To je zvláštní," poznamenal Miles. Slovo majitel mu pod názvem podniku připadalo trochu nezvyklé. Když se rozhlédl po okolních obchodech, spatřil několik dalších cedulí, ale na žádné nestálo jediné jméno.
Vzpomněl si na Něvský bulvár v Petrohradě a na moskevský Arbat. Oba byly plné drahých butiků a načinčaných výloh, ale jen v několika z nich se vyskytovaly cenovky nebo jména majitelů.
"To je předzvěst nových časů," podotkla Akilina. "Kapitalismus se pomalu vkrádá i na zaostalý ruský venkov." Miles z jejího úsměvu pochopil, že si dělá legraci.
Zaparkoval nedaleko kavárny a oba vystoupili do nadcházejícího soumraku. Miles šel ke Sněžence jako první, Akilina v těsném závěsu za ním. Až na psa, který se honil za strakou, byl chodník prázdný. V několika obchodech se svítilo. Mimo velká města bylo o víkendu otevřeno jen málokde.
Kavárna měla velice chudou výzdobu. Uprostřed podniku stálo několik stolků a v proskleném pultu bylo vystaveno jídlo podle denní nabídky. Vzduch nahořkle voněl kávou. U jednoho stolku seděli tři lidé a u dalšího jediný zákazník. Milesovi s Akilinou nikdo z nich nevěnoval pozornost.
Za pultem stál malý podsaditý muž s rozcuchanými měděnými vlasy, neupraveným knírem a plnovousem. Na sobě měl flekatou zástěru a páchl ovčím sýrem. Ruce si otíral do špinavé utěrky.
"Vy jste Josif Maks?" zeptal se ho Miles rusky.
Muž se na něho podezíravě podíval.
"Odkud jste?" otázal se.
Nejlepší bude, když mu toho prozradí co nejméně. "Záleží na tom?"
"Záleží, protože jste v mým podniku a moc se vyptáváte. Navíc nevypadáte jako typickej Rus."
"Takže jste Josif Maks?"
"Nejdřív mi řekněte, co tu chcete."
Muž mluvil drsně a nepřátelsky. Za koho Milese má? "Podívejte, pane Maksi, nepřišli jsme sem dělat potíže. Jenom hledáme člověka, který se jmenuje Kolja Maks. Lépe řečeno - nejspíš už je dávno mrtvý, ale nevíte náhodou, jestli jsou ještě naživu nějací jeho příbuzní?"
Muž si ho nepřátelsky přeměřil očima. "Kdo jste?"
"Jmenuju se Miles Lord. Tohle je Akilina Petrovová. Přijeli jsme z Moskvy za Koljou Maksem."
Muž odhodil utěrku a založil si ruce na prsou. "V tomhle městě žije plno Maksů, ale žádnej z nich se nejmenuje Kolja, pokud vím."
"Prý tu žil za Stalina, ale možná znáte jeho děti nebo vnoučata."
"Moje matka byla Maksová, ale žádnýho člověka, co by znal nějakýho Kolju Makse, jsem tu nikdy nepotkal."
"Jak to, že se tedy jmenujete Maks?" vypálil na něj Miles.
Muž znejistěl. "Koukněte, já na tohle nemám čas. Mám tu lidi," odsekl.
Akilina přistoupila k zasklenému pultu a řekla: "Pane Maksi, tohle je moc důležité. Nutně potřebujeme mluvit s příbuznými Kolji Makse. Opravdu nám nemůžete říct, jestli tu někde nebydlí?"
"Proč si myslíte, že tu někdo takovej žije?"
Miles za sebou zaslechl kroky a otočil se. Do kavárny vešel vysoký policista v uniformě a s beranicí na hlavě. Rozepnul si dlouhý těžký kabát, vysvlékl se z něj a posadil se k jednomu stolku. Mávl na Josifa Makse. Kavárník okamžitě pochopil a dal se do přípravy nápoje. Miles přistoupil ještě blíž k pultu. Policista ho znervózňoval. Tiše promluvil k Maksovým zádům: "Kdo vytrvá až do konce, bude spasen."
Maks k němu rychle otočil hlavu. "Co to plácáte?"
"To byste mi mohl říct vy."
Rus zavrtěl hlavou. "Vy jste určitě Amík. Jste tam všichni na hlavu?"
"Kdo vám řekl, že jsem Amík?"
Maks se podíval na Akilinu. "Co vy tady děláte s tím čornym!" zeptal se jí.
Miles předstíral, že urážlivou poznámku přeslechl. Potřebovali z kavárny odejít pokud možno nenápadně. Z Maksových očí ale vyčetl, že ví, o čem je řeč. Dokonce mu připadalo, jako by se mu snažil pohledem cosi naznačit. Nebyl si úplně jistý, ale měl dojem, že se mu pokouší sdělit, že na podobné otázky není vhodný okamžik ani místo. Rozhodl se dát na svůj instinkt. "Dobře, pane Maksi, takže my jdeme. Nevíte, kde bychom tu mohli přespat?"
Maks dovařil kávu, obešel pult a odnesl ji policistovi. Postavil ji před něj a pak se k nim vrátil.
"Zkuste hotel Okťjabrskij. Na rohu doleva a pak kousek směrem do centra."
"Díky," řekl Miles.
Maks se bez odpovědi vrátil za pult. Miles s Akilinou museli cestou ven projít kolem policisty, který usrkával horkou kávu. Utkvěl na nich pohledem trochu déle, než jim bylo příjemné. Miles se otočil k pultu na opačném konci kavárny, aby se podíval, co na to Josif Maks. Všiml si toho také.
Hotel našli poměrně snadno. Byla to čtyřpatrová budova s polorozpadlými balkóny na straně do ulice. Podlaha v recepci byla černá špínou a vzduch nepříjemně páchl netěsnící kanalizací. Recepční jim okamžitě nevrle oznámil, že cizince neubytovávají. Slova se ujala Akilina a rozčileně mu oznámila, že Miles je její manžel a ona očekává, že se k němu recepční bude chovat slušně. Chvíli se spolu handrkovali a muž za pultem jim nakonec dal klíč od pokoje ve

třetím patře, ovšem s patřičnou přirážkou. Akilina s Milesem se dovlekli po schodech nahoru.
Pokoj byl prostorný, ale ošumělý. Vybavení připomínalo filmy ze čtyřicátých let. Jediným náznakem moderní doby byla malá lednička, která hučela v jednom rohu. Koupelna nevypadala o moc lépe - záchodové prkénko nedrželo na svém místě a z role toaletního papíru zůstal ubohý zbytek. Když si Miles chtěl nad umyvadlem opláchnout obličej, zjistil, že teče buď jenom horká, nebo ledová voda.
"Sem asi turisti moc nejezdí, co?" poznamenal, když vyšel z koupelny a otřel si ručníkem obličej.
Akilina seděla na kraji postele. "Za komunistů se sem vůbec nesmělo. Cizince sem začali pouštět teprve nedávno," řekla.
"Děkuju vám, že jste se mě zastala před tím recepčním."
"Není zač. Taky mě mrzí Maksovo chování. Neměl na to vůbec žádné právo."
"Nejsem si stoprocentně jistý, že to myslel vážně," odvětil Miles a objasnil jí, co vyčetl z kavárníkových očí. "Mám takový dojem, že byl stejně nervózní z toho policajta jako my dva."
"Proč myslíte? Vždyť nám přece řekl, že o žádném Koljovi Maksovi nikdy neslyšel."
"Podle mě lhal."
Akilina se usmála. "Vy jste havran-optimista."
"Tím bych si nebyl tak jistý. Ale začíná mi připadat, že nějaké zrnko pravdy na tom všem asi bude."
"Já v to doufám."
Miles byl zvědavý, co bude následovat.
"Včera večer jste měl pravdu. Rusové na cara rádi vzpomínají jenom v dobrém, ale je fakt, že to byl autokrat, který krutě utlačoval svůj lid. Ale to neznamená, že historie se nutně musí opakovat." Pousmála se. "Mám dojem, jako bychom se chystali definitivně vypálit Sovětům rybník. Připadali si hrozně chytří, ale Romanovci možná stejně přežili. To by docela sedlo, ne?"
Pravda, pomyslel si Miles.
"Nemáte hlad?" zeptala se ho Akilina.
Měl. "Nechci se tu moc ukazovat. Dojdu dolů koupit něco k jídlu. Ve vestibulu nějaká babka prodává potraviny. Měla tam celkem pěkný chleba a sýr. Můžeme v tichosti povečeřet tady."
Usmála se. "To je moc dobrý nápad."

Miles si u stařenky v hotelové hale vybral bochník chleba, sýr, několik klobásek a dvě piva. Zaplatil pětidolarovkou, kterou prodavačka ochotně přijala. Když se vracel ke schodišti, aby vystoupal zpátky do pokoje, zaslechl zvenku motory aut. Ve tmě před hotelem se otáčely kužele modrého a červeného světla a jejich záblesky pronikaly okny do hotelové haly. Miles vyhlédl ven. Před hotelem zastavila tři policejní auta a jejich dveře se otevřely.
Věděl, proč přijela.
Vyběhl po schodech a vřítil se do pokoje. "Rychle si vezměte věci. Dole jsou policajti."
Akilina ho okamžitě poslechla. Popadla svou cestovní tašku a oblékla si kabát.
Miles udělal totéž. "Za chvíli jsou tady. Číslo našeho pokoje si zjistí raz dva."
"Kam chcete jít?"
Jedinou únikovou cestu představovalo čtvrté patro. "Pojďte," řekl. Potichu vyšli z pokoje a Miles za nimi opatrně zavřel dveře.
Šplhali po matně osvětlených dubových schodech o patro výš. Zespoda k nim doléhalo dupání. Po špičkách došli až nahoru. Chodbou ve třetím patře se rozléhal dusot několika párů nohou. Miles si v jasném světle holé žárovky prohlédl sedm pokojů, které se ve čtvrtém poschodí nacházely. Tři měly okna do ulice, čtyři do dvora. Jeden z nich se nacházel až na konci chodby. Všechny měly otevřené dveře, což znamenalo, že jsou volné.
Policisté o patro níž bušili pěstmi na dveře jejich pokoje.
Miles Akilině naznačil, aby byla potichu, a ukázal na poslední pokoj otočený do dvora.
Akilina k němu vyrazila.
Miles šel za ní a cestou tiše zavíral jedny dveře za druhými. Potom za ní vešel do posledního pokoje a zamkl.
Zespoda se znovu ozvalo bušení.
V místnosti byla tma, ale Miles se neodvažoval rozsvítit lampičku na nočním stolku. Přistoupil k oknu a podíval se ven. Zhruba deset metrů pod ním se táhla úzká ulička plná zaparkovaných aut. Otevřel okno a vystrčil hlavu do chladného večera. Neviděl jediného policistu. Možná si mysleli, že jim k úspěchu úplně postačí, když Milese překvapí. Napravo od okna vedla okapová roura.
Narovnal se a řekl: "Jsme v pasti."
Akilina ho jemně odstrčila, přikrčila se a vyhlédla z okna. Na schodech zadupaly kroky. Někdo běžel do čtvrtého poschodí. Policisté se zřejmě dovtípili, že pokoj o patro níž je prázdný. Zavřené dveře v posledním patře je mohly trochu zdržet, ale ne nadlouho.
Akilina strhla tašku z ramene a vyhodila ji z okna. "Dejte mi tu svoji," řekla Milesovi.
Poslechl ji, ale ještě se zeptal: "Co to děláte?"
Vyhodila jeho tašku oknem a odpověděla: "Sledujte mě a pak udělejte to, co já."
Vyhoupla se z okna a přitiskla se k parapetu. Miles přihlížel, jak se chytá okapové roury, nohama se opírá o stěnu hotelu a ručkuje po vlhkém kovu dolů. Obratně se sunula k chodníku a za okamžik už stála pevně na zemi.
Zaslechl, jak se na chodbě otevírají dveře ostatních pokojů. Nevěřil, že dokáže to, co Akilina, ale jinou možnost neměl.
Do místnosti za chvíli vtrhnou policisté.
Vyhoupl se z okna a chytil se okapové roury. Vlhký kov ho studil a klouzaly mu po něm ruce, ale Miles zatnul zuby a

nepustil se. Opřel se chodidly o stěnu a začal se spouštět dolů.
Na dveře pokoje kdosi prudce zabušil.
Miles zrychlil. Když se ocitl na úrovni druhého patra, z horního okna vylétla sprška třísek. Policisté rozrazili dveře pokoje v nejvyšším poschodí. Ručkoval dál, ale vtom se smekl, pustil se roury a padal k zemi. Ve stejném okamžiku se v otevřeném okně nahoře objevila hlava. Miles se při pádu několikrát odřel o cihlovou stěnu a pak dopadl na tvrdý betonový chodník.
Překulil se a narazil do kola zaparkovaného auta.
Když se podíval do okna, spatřil v policistově ruce pistoli. Snažil se nevnímat bolest ve stehně a vyskočil na nohy.
Chytil Akilinu a mrštil jí za auto.
Do noci práskly dva výstřely.
Jedna kulka se odrazila od kapoty vozu. Druhá roztříštila jeho přední okno.
"Musíme pryč. Zůstaňte skrčená," zašeptal Akilině.
Tiskli si tašky k hrudi a opatrně se plížili uličkou pryč. Cestou se schovávali za zaparkovaná auta. Za zády jim hvízdaly kulky, ale okno ve čtvrtém patře naštěstí neskýtalo nejlepší úhel pro střelbu, a tak všechny náboje jenom tříštily okna vozů a s hrozivým skřípěním jim odíraly lak z karosérií. Ulička několik metrů před nimi končila. Nečekají tam na ně další policisté?
Konečně ji měli za zády.
Miles se rychle rozhlédl na obě strany. V obchodech byla tma a na ulici nesvítila jediná lampa. Rychle si přehodil tašku přes rameno, chytil Akilinu za ruku a rozběhl se s ní přes ulici.
Zprava se k nim řítilo auto, jehož reflektory Milese na okamžik oslepily. Vůz se hnal přímo k nim.
Zůstali stát uprostřed ulice jako opaření.
Ozvalo se skřípění brzd.
Auto dostalo smyk, ale zastavilo.
Miles si všiml, že vůz není nijak označený ani nemá maják. Řidičův obličej mu byl povědomý.
Byl to Josif Maks.
Rus vystrčil hlavu z postranního okénka a řekl: "Nasedněte."
Poslechli ho a Maks sešlápl plyn až k podlaze.
"Akorát včas," poznamenal Miles a vyhlédl zadním oknem ven.
Ryšavý Rus nespouštěl oči ze silnice. "Kolja Maks je mrtvej, ale zejtra se s váma sejde jeho syn," řekl.

25

Moskva, neděle 17. října, 7:00

Hayes se došel nasnídat do hotelové restaurace. Ve Volkovu měli vynikající švédský stůl. Nejlepší byly bliny s ovocným džemem poprášené cukrem. Číšník mu přinesl čerstvé noviny, aby si mohl přečíst nejnovější zprávy.
Článek na titulní stránce shrnoval aktivity Carské komise za poslední týden. Po středečním zahájení začaly ve čtvrtek nominace kandidátů. Jako první zaznělo jméno Stěpana Baklanova, jehož podle úmluvy kandidoval populární moskevský starosta. Tajná rada měla za to, že když využije služeb člověka, který se těší všeobecné důvěře lidí, posílí tím Baklanovovu pozici. Jejich odhad byl podle všeho správný, protože autor článku psal o tom, že Baklanov u komisařů získává stále větší podporu.
Dvě soupeřící frakce přeživších Romanovců narychlo nominovaly starší členy s tím, že jsou s Mikulášem II. spřízněni i díky svým životním partnerům. Byla navržena ještě další tři jména, ale reportér ani jednomu kandidátovi nedával reálnou šanci, protože byli s Romanovci spřízněni jen velmi vzdáleně. V rámečku napravo od textu stálo, že osob s romanovskou krví v žilách v Rusku možná žije mnohem víc, než se původně myslelo. Laboratoře v Petrohradě, Novosibirsku a Moskvě se nabízely, že za padesát rublů komukoli provedou krevní test a porovnají jeho geny s DNA carské rodiny. Nejeden Rus za testy ochotně zaplatil.
V novinách se psalo, že komisaři důkladně projednávají nároky jednotlivých uchazečů. Hayes ale věděl, že je to jenom naoko, protože podle posledních zpráv od Tajné rady se podařilo podplatit už čtrnáct ze sedmnácti členů komise. Falešnou diskuzi navrhl on sám, protože měl za to, že bude mnohem lepší, když se komisaři budou chvíli naoko hádat a postupně se přikloní k jednomu kandidátovi, než kdyby se okamžitě shodli.
Na konci článku stálo, že nominace se uzavřou druhý den. Na úterý se plánuje první hlasování, ze kterého by měli vyjít konečí tři kandidáti. Následující dva dny se ještě bude diskutovat a ve čtvrtek dojde k závěrečné volbě jediného kandidáta.
Příští pátek by tedy mělo být po všem.
Stěpan Baklanov se stane Stěpanem I., Imperátorem vší Rusi. Hayesovi klienti budou spokojení, Tajná rada také, a on sám bude bohatší o několik miliónů dolarů.
Dočetl a zadumal se nad ruskou slabostí pro veřejná vystoupení. Na mysli mu vytanula návštěva amerického prezidenta Forda v sedmdesátých letech. Rusové tehdy v lesích pokáceli desítky jedlí a zapíchali je do sněhu kolem silnic, kudy ho měli vézt z letiště, aby to hezky vypadalo. Výsledek byl spíš komický.
Číšník mu přinesl horké bliny a kávu. Hayes prolistoval zbytek novin a očima přelétl další články. Jeho pozornost upoutal text s titulkem ANASTÁZIE ŽIJE A STOJÍ PO BOKU SVÉHO BRATRA, RUSKÉHO CARA. Polilo ho horko. Uklidnil se, až když se o několik řádků níž dočetl, že se jedná o kritiku nové divadelní hry, kterou nedávno uvedli v jednom moskevském divadle. Stálo v ní:

Vášní anglické spisovatelky Lorny Gantové jsou příběhy o údajně neúplné popravě carské rodiny. Podnětem byla podřadná konspirační detektivka, kterou náhodně objevila v jednom antikvariátu. "Úplně mě fascinoval případ Anny Andersonové alias Anastázie," říká Gantová na adresu nejslavnější imitátorky nejmladší romanovské velkokněžny. Pohrává si s představou, že Anastázii a jejímu bratru Alexejovi se podařilo uniknout smrti v Jekatěrinburgu. Jejich těla se nikdy nenašla a celá desetiletí se mohutně spekuluje o tom, co se tam v roce 1918 vlastně stalo. Skvělá živná půda pro spisovatelčinu představivost. "Je to trochu, jako kdyby Elvis žil s Marilyn na Aljašce," komentuje to Gantová. "Celá hra v sobě má dost černého humoru a ironie."

Hayes četl dál a zjistil, že hra je spíš fraška než vážné podání možného příběhu přeživších Romanovců. Kritik se vyjádřil v tom smyslu, že má ze hry dojem, jako by Laurel a Hardy hráli Čechova, a nakonec čtenářům doporučil, aby se za ni vůbec neobtěžovali vyhazovat peníze.
Z četby ho vyrušilo zarachocení židle o podlahu.
Vzhlédl od novin a spatřil Felixe Orlega, který se posadil naproti němu.
"Ta snídaně vypadá dobře," poznamenal inspektor.
"Objednal bych vám taky, ale myslím, že byste se neměl moc ukazovat na veřejnosti." Neobtěžoval se skrýt své pohrdání.
Orleg si k sobě přitáhl talíř s bliny a vzal do ruky vidličku. Hayes se rozhodl, že toho všiváka nechá na pokoji. Orleg tenké lívance přelil sirupem a hladově se do nich pustil.
Hayes složil noviny a odložil je na stůl. "Nedáte si taky kávu?" zeptal se inspektora sarkasticky.
"Džus bude stačit," zahuhlal Rus s plnými ústy.
Hayes chvíli váhal. Pak přivolal číšníka a požádal ho o džbán pomerančového džusu. Orleg dojedl bliny a otřel si ústa látkovým ubrouskem. "V tomhle hotelu prý dělají skvělé snídaně, ale já bych si tu nemohl dovolit ani předkrm."
"Naštěstí možná brzy přijdete k pěkné sumičce peněz."
Inspektorovy rozpraskané rty se pootevřely v úsměvu. "Ujišťuju vás, že pro něčí hezké modré oči to rozhodně nedělám," řekl.
"A čemu vděčím za vaši milou nedělní návštěvu?"
"Policejní oběžník s informacemi o Lordovi zafungoval. Našli jsme ho."
To ho zaujalo.
"Je ve Starodugu, asi pět hodin jízdy na jih."
Hayes si okamžitě vybavil, že jméno města bylo v materiálech, které Lord našel v archívech. Lenin ho zmiňoval ve spojitosti s jakýmsi Koljou Maksem. Co si to sovětský vůdce poznamenal? Další dva podobně přesvědčení Bílí se také zmínili o vesničce Starodug. Jsem si jistý, že se tam něco děje.
Hayes začínal sdílet jeho přesvědčení. Bylo to příliš mnoho náhod najednou.
Lord se do něčeho zapletl.
V pátek v noci z jeho pokoje zmizely všechny jeho věci. Členům Tajné rady to nadělalo vrásky na čele. Když měli starosti oni, měl je i Hayes. Pověřili ho vyřešením situace a on je nehodlal zklamat.
"Tak povídejte," vybídl Orlega.
"Policie v jednom hotelu našla muže a ženu."
Hayes čekal, že bude pokračovat. Inspektor si vychutnával každou vteřinu rozhovoru.
"Místní policajti jsou sice informovaní, ale úplně blbí. Vtrhli do hotelu, ale zapomněli postavit hlídku k zadnímu východu. Lord a ta ženská jim utekli oknem. Pokusili se je zastřelit, ale utekli jim."
"Zjistili, co tam chtějí?"
"V místní kavárně se vyptávali na nějakého Kolju Makse."
To potvrzovalo Hayesovu teorii. "Dal jste místním nějaké instrukce?"
"Nařídil jsem jim, aby nic nedělali, dokud se jim neozvu."
"Musíme tam okamžitě vyrazit."
"Taky mě to napadlo. Proto jsem přišel. A dokonce jsem tu dostal snídani."
Číšník přinesl pomerančový džus.
Hayes vstal od stolu. "Rychle to dopijte. Než vyrazíme, potřebuju si ještě někam zavolat."

26

Starodug, 10:00

Akilina vyhlížela z auta. Miles brzdil. Přední sklo bičoval ledový liják. Josif Maks je předešlého večera ukryl u příbuzného, který bydlel západně od Starodugu. Ten hostům u krbu nachystal dvě provizorní lůžka.
Maks se před několika hodinami vrátil, aby jim oznámil, že policie předchozího večera přišla k němu domů a ptala se po černochovi s mladou Ruskou, kteří se za soumraku zastavili u něho v kavárně. Přesně jim popsal, co se tam odehrálo, a řekl jim, že většině z toho přihlížel příslušník policie. Protože se už nevrátili, dalo se předpokládat, že mu uvěřili. Naštěstí nikdo neviděl, jak Miles s Akilinou utíkají z hotelu.
Maks jim také půjčil auto - otřískaný, špinavý mercedes s ošoupanými sedadly z krémové kůže. K tomu jim prozradil, kde se dozví něco o Koljovi Maksovi.
Jeho příbuzný obýval starou přízemní dřevěnici. Ze stěn domku lezla koudel a šindelová střecha byla zčernalá letitou

plísní. Z kamenného komína vycházel šedý kouř a rozplýval se ve studeném vzduchu. Kolem se rozprostíralo širé pole. V přístavku vedle domku stály pluhy a brány.
Akilina si při pohledu na zchátralé zemědělské stavení vzpomněla na chalupu, v níž kdysi bydlela její babička. Také vedle ní rostl březový háj. Podzim jí vždycky připadal hrozivě smutný. Přicházel nečekaně a přes noc se proměnil v zimu. Zelené stromy se pokryly sněhem, listy opadaly a luční tráva zhnědla. Akilina vzpomínala na dětství ve vesničce pod Uralem a na školu, kam všechny dívky nosily stejné šaty se zástěrami a červené mašle ve vlasech. Učitelé jim vštěpovali, že car utlačoval dělníky a teprve Lenin jim zlepšil životní podmínky. Že kapitalismus je zlý a základem všeho je kolektiv, jehož pravidla musí jednotlivec přísně dodržovat. V každé učebně a každé domácnosti visela Leninova fotografie. Nikdo proti němu nesměl říct křivé slůvko. Lid mělo utěšovat pouhé vědomí, že jeho ideje sdílejí všichni. Jednotlivec neexistoval.
Ale její otec jednotlivcem byl.
Nechtěl nic víc než žít se svou novou ženou a dítětem v Rumunsku. Požadavky kolektivu mu však takovou prostou věc znemožnily. Dobří rodiče byli v komunistické straně. Lidi, kteří nesdíleli "revoluční myšlenky", měli sousedé hlásit na policii. Všeobecně byl znám případ syna, který donášel na svého otce za to, že prodával dokumenty rebelujícím zemědělcům. Dokonce proti němu svědčil, za což ho rolníci nakonec zabili. Syna pak mnohé písně i básně opěvovaly jako mučedníka a školním dětem se jeho oddanost vlasti dávala za vzor.
K čemu to bylo?
Copak je možné obdivovat člověka, který zradil vlastní rodinu?
"Na ruském venkově jsem byl jenom dvakrát," vytrhl ji z myšlenek Milesův hlas. "Vždycky mě hlídali. Tohle je úplně jiný svět."
"Za carství se vesnici říkalo mir - svět. Je to docela trefné, protože málokdo za celý život opustil svoji vesnici. Byla pro ně celým světem, měli tu klid."
Místo smogu nad Starodugem se dívali na zelené stromy, kopce a sklizená pole, nad nimiž v létě určitě poletovali skřivani.
Miles zaparkoval před domkem.
Dveře jim otevřel malý robustní muž s kaštanovými vlasy a kulatým červeným obličejem. Akilina odhadovala, že mu nejspíš táhne na sedmdesátku. I přes pokročilý věk byl překvapivě čilý. Nejdřív si je pátravě prohlédl jako ostražitý hraničář a pak je pozval dovnitř.
Prostorný vnitřek chalupy tvořila ložnice, kuchyně a útulná pracovna. Nábytek byl nesourodou stylovou směsicí nezbytných a účelných věcí. Podlahy byly stlučené ze širokých hoblovaných prken, z nichž za léta užívání skoro opryskal lak. Na stropě ani na stěnách nebylo jediné elektrické světlo. Všechny místnosti osvětlovaly olejové lampy a oheň v krbu.
"Jsem Vasilij Maks. Kolja Maks byl můj otec," řekl muž.
Posadili se ke kuchyňskému stolu. Na kamnech se v hrnci hřály domácí nudle, které Akilina vždycky milovala. Z pícky se linula vůně pečeného masa. Akilina ji nasála chřípím. Pokud ji smysly neklamaly, bylo to jehněčí. Jeho silná vůně se mísila se zatuchlým zápachem levného tabáku. V jednom rohu místnosti visela ikona a pod ní stálo několik svící. Vasilij Maks žil podobným způsobem jako Akilinina babička, která ve svém domku také udržovala svatý koutek.
"Uvařil jsem něco k obědu," řekl Maks. "Určitě máte hlad."
"Něco k snědku by nám přišlo docela vhod," připustil Miles. "Moc pěkně to voní."
"Vaření je jedna z mála radostí, které mi ještě zbyly." Maks vstal a přistoupil ke kamnům, aby zamíchal nudlemi v hrnci. Zády k Akilině a Milesovi podotkl: "Synovec povídal, že pro mě máte nějaký vzkaz."
Miles pochopil. "Kdo vytrvá až do konce, bude spasen," řekl.
Stařec položil lžíci na stůl a posadil se k nim. "Už jsem ani nedoufal, že ta slova vůbec někdy uslyším. Podezíral jsem otce, že si je jenom vymyslel. A ve snu by mě nenapadlo, že je přede mnou řekne člověk jiné barvy pleti." Maks se obrátil k Akilině. "Vaše jméno znamená orlice, dítě," řekl.
"Prý to tak je."
"Jste překrásná."
Akilina se usmála.
"Doufám, že vám pátrání neubere na půvabu."
"Jak by mohlo?" zeptala se.
Stařec si otřel baňatý nos. "Když mi otec oznámil, jaká povinnost na mě přechází, varoval mě, že mě možná jednoho dne bude stát život. Nikdy jsem ho nebral vážně…, až teď."
"Co všechno víte?" zeptal se Miles.
Stařec hlasitě vydechl. "Často na to myslím. Otec mě na to připravoval, ale nevěřil jsem mu. Skoro jako bych tu scénu viděl: Uprostřed noci je budí a ženou po schodech dolů. Oni se mylně domnívají, že město za chvíli padne do rukou bělogvardějců a ti je osvobodí. Šílenec Jurovský jim tvrdí, že je musí neprodleně evakuovat, ale nejdřív je prý musí vyfotografovat, aby v Moskvě věděli, že jsou všichni živí a v pořádku. Žádné focení se ale nekoná. Místo toho do místnosti napochodují muži s puškami a car se dozvídá, že on i jeho rodina budou popraveni. Jurovský pak namíří svoji zbraň."
Stařec se odmlčel a zakroutil hlavou.
"Udělám oběd a pak vám povím, jak to tehdy bylo."

Jurovský vypálil z pistole a hlava Mikuláše II., Imperátora vší Rusi, se rozskočila na sto krvavých kusů. Carovo tělo se zhroutilo vzad na jeho syna. Alexandra se pokřižovala. Vtom začali pálit i ostatní dozorci. Kulky z jejich pušek carevnu

srazily ze židle, Jurovský každému střelci přidělil jednu oběť a instruoval je, ať míří přímo na srdce, aby kolem nebylo moc krve. Zbylých jedenáct popravčích se však rozhodlo s nenáviděným carem zúčtovat, namířilo na něj a začalo zuřivě pálit do jeho těla.
Popravčí četa stála ve třech řadách po třech mužích. Dozorci ve druhé a třetí řadě pálili přes ramena mužů v první řadě a stáli za nimi tak blízko, že jim očoudili krk. Kolja Maks byl v první řadě a stalo se mu to hned dvakrát. Má za úkol zastřelit nejstarší z velkokněžen, Olgu, ale nedokázal se k tomu přinutit. Do Jekatěrinburgu ho vyslali, aby zařídil útěk carské rodiny do bezpečí. Dorazil tři dny před popravou, kdy události nabraly nečekaně rychlý spád.
Jurovský si dozorce pozval k sobě do kanceláře a řekl jim: "Dneska zabijem celou rodinu i s doktorem a služebnictvem. Uvědomte speciální jednotku, ať se neděsí, pokud zaslechne nějaký výstřely." Pak vybral jedenáct mužů, mezi nimiž byl i Maks. To byla obrovská náhoda, ale doporučil ho samotný uralský sovět jako člověka, který vždy uposlechne každého příkazu - a Jurovský loajální lidi potřeboval.
Mezi strážci byli dva Lotyši, kteří se okamžitě ohradili, že do žen střílet nebudou. Makse příjemně překvapilo, že tak brutální muži mají nějaké svědomí. Jurovský se nad tím nijak nepozastavil a nahradil je jinými dvěma, kteří se úkolu bez výhrad ujali. Výsledná popravčí četa se tedy skládala ze šesti Lotyšů, pěti Rusů a Jurovského. Kolja Maks si jména těch drsných mužů navždycky zapamatoval - byli to Nikulin, Jermakov, dva Medveděvové a Pavel.
Před dům přistavili nákladňák a nechali běžet motor, aby přehlušil rachot střelby. Celou scénu halil příšerný hustý kouř ze střelného prachu. Jeho clonou bylo špatně vidět a stěží se dalo rozeznat, kdo vlastně pálí do kterého těla. Podle Makse byli muži zmožení několikahodinovým pitím, takže jediný střízlivý byl on a možná Jurovský. Ostatní si pamatovali snad jen to, že pálili po všem, co se hýbalo. Sám si při pijatice dával pozor, protože věděl, že musí mít čistou hlavu.
Maks viděl, jak se Olga skácela po ráně do hlavy. Střelci obětem mířili na srdce, ale kulky se ženám odrážely od hrudi a skákaly po místnosti jako kroupy. Jeden Lotyš zamumlal, že je ochraňuje sám Bůh. Další začal nahlas zpochybňovat moudrost celé akce.
Maks přihlížel, jak se velkokněžny Taťána a Marie pokoušejí skrýt v koutě a chrání si rukama hlavy. Na jejich mladá těla se sypaly kulky. Některé od nich odskočily, jiné se jim zaryly do masa. Dva muži vystoupili z řady, přiblížili se k nim a střelili obě dívky do hlavy.
Komorníka, kuchaře a doktora zastřelili přímo na místě, kde stáli. Popadali jako kuželky. Nejhorší byla služka. Pobíhala sem a tam po místnosti, křičela a snažila se krýt polštářem. Několik mužů zacílilo a vypálilo do polštáře. Kulky se od něj odrazily. Bylo to děsivé. Jaká magická síla ty lidi ochraňuje? Služka nakonec padla po ráně do hlavy a křik utichl.
"Zastavit palbu!" vykřikl Jurovský.
V místnosti se rozhostilo ticho.
"Je to slyšet až na ulici. Dorazte je bajonetama."
Střelci odhodili revolvery, chopili se pušek a dali se do práce.
Služebná nějakým zázrakem přežila ránu do hlavy. Zvedla se a plazila se přes zkrvavené mrtvoly pryč. Přitom tiše naříkala. Přiskočili k ní dva Lotyši a začali do polštáře, který stále svírala v rukou, vrážet bajonety. Měly tupá ostří, která jím nedokázala proniknout. Služebná jedno chytila a začala vřeštět. Muži k ní přiskočili a jeden z nich ji vší silou udeřil pažbou do hlavy. Ozval se sten, který Maksovi připomněl raněné zvíře. K první pažbě se přidaly další a sténání brzy ustalo. Muži začali do těla bodat jako smyslů zbavení. Maksovi připomínali vymítače ďábla.
Přistoupil k carovu tělu. Po vojenské košili a kalhotách se řinuly husté proudy krve. Ostatní členové popravčí čety dál bodali do těla služebné a jedné z velkokněžen. Vzduch páchl štiplavým kouřem a Maks se jím dusil. Jurovský prohlížel carevnino tělo.
Maks se sehnul a odstrčil cara. Pod ním ležel carevič oblečený do stejné vojenské košile, kalhot, holínek a čapky jako jeho otec. Chodil v tom úboru často. Otec se synem se rádi oblékali stejně.
Chlapec otevřel vyděšené oči. Maks mu rychle přikryl ústa rukou a přitiskl si prst na rty.
"Ležte klidně. Dělejte, že jste mrtvý," zašeptal.
Carevič zavřel oči.
Maks vstal, namířil pistoli těsně vedle chlapcovy hlavy a vystřelil. Kulka se zaryla do podlahy a Alexej se zachvěl.
Maks vystřelil ještě jednou, tentokrát z druhé strany. Doufal, že si nikdo nevšimne, jak se chlapec třese, ale ostatní byli plně zaujatí krvavou lázní kolem. Jedenáct obětí, dvanáct popravčích v úzkém prostoru. Neměli času nazbyt.
"Byl carevič ještě živej?" zeptal se ho Jurovský skrz kouř.
"Nebyl," opáčil Maks.
Veliteli jeho odpověď stačila.
Maks převrátil Mikulášovo zkrvavené tělo na chlapce. Zvedl hlavu ve chvíli, kdy se jeden z Lotyšů přiblížil k carově nejmladší dceři Anastázii. Padla hned při prvním výstřelu a ležela s rozhozenými končetinami na podlaze v rostoucí kaluži krve. Sténala, takže některé z kulek možná zasáhly cíl. Lotyš zvedl pušku, aby dokonal svou práci, ale Maks ho zarazil uprostřed pohybu.
"Já to dodělám," zašeptal. "Ještě jsem neměl tu čest."
Lotyš se křivě usmál a ustoupil. Maks se zadíval na ležící dívku. S námahou dýchala a po šatech jí stékaly proudy krve. Nedalo se dost dobře určit, jestli patří jí, anebo její sestře ležící opodál.
Bůh mu odpusť!
Udeřil dívku pažbou do hlavy v takovém úhlu, aby ji omráčil, ale pokud možno nezabil.
"A teď ji dorazím," řekl, otočil pušku a namířil na Anastázii bajonet.
Lotyš se s ním naštěstí nedohadoval a začal se věnovat další mrtvole.
"Dost!" zařval Jurovský.

V místnosti se rozhostilo nepříjemné ticho. Nikdo už nevrážel žádná ostří do masa, neozývaly se výstřely ani sténání. Dvanáct mužů tam stálo v oblaku hustého dýmu a nad hlavami jim jako slunce v bouři žhnulo elektrické světlo.
"Otevřete dveře, ať se ten čoud trochu vyvětrá," řekl Jurovský. "Není tu na krok vidět. Pak jim změřte puls a nahlaste ho."
Maks zamířil rovnou k Anastázii. Puls měla slabý. "Velkokněžna Anastázie, mrtvá!" vykřikl.
Ostatní podávali hlášení o zbytku carské rodiny. Maks přešel k careviči a převrátil Mikuláše. Alexejův puls byl dobře hmatatelný. Možná ho vůbec nezasáhli. "Carevič, mrtvý," oznámil Jurovskému.
"No zaplať pámbu," zavrčel jeden Lotyš.
"Musíme mrtvoly co nejrychleji odvézt," řekl Jurovský. "Tahle místnost musí být do rána úplně čistá." Otočil se k jednomu Rusovi a nařídil mu: "Dojdi nahoru pro nějaký prostěradla." Pak se otočil a přikázal zbytku mužstva: "Narovnejte je vedle sebe."
Jeden Lotyš popadl tělo jedné velkokněžny. Nedalo se přesně určit které.
"Koukněte!" vykřikl.
Všichni natáhli krky ke zkrvavené mladé ženě v jeho rukou. Maks také. Přistoupil k nim i Jurovský. V roztrhaném korzetu se zaleskl diamant. Velitel se sehnul a přejel po něm prstem. Pak popadl bajonet a korzet jím rozřízl. Když ho z mrtvého těla strhl, vysypaly se z něj další kamínky a napadaly do kaluží krve na zemi.
"Ty kameny fungovaly jako štít," řekl Jurovský. "Ta verbež si je zašila do oblečení."
Někteří strážci si uvědomili, jaké bohatství jim leží u nohou, a vrhli se na mrtvé ženy.
"Teď ne!" zařval Jurovský. "Až později. Ale všechno, co se najde, dostanu do ruky já. Patří to státu. Kdo si nechá jenom obyčejnej knoflík, dostane kulku do hlavy. Jasný?"
Nikdo ani nehlesl.
Pak dorazil muž, kterého Jurovský poslal pro prostěradla. Maks věděl, že velitel chce těla co nejrychleji dostat z domu. To jim všem už jasně řekl. Za chvíli začne svítat a Bílá armáda se rychle blíží. Už stojí před branami města.
Jako první zabalili carovo tělo a odnesli ho k čekajícímu nákladáku venku.
Vzali jednu velkokněžnu a hodili jí na nosítka. Dívka se najednou prudce posadila a rozkřičela se. Všichni se k smrti vyděsili. Jako by se proti nim spikla sama nebesa! Dveře i okna domu byla otevřená, takže nemohli začít znovu střílet.
Jurovský vzal pušku a zabodl dívce do hrudi bajonet. Ostří do ní vůbec nezajelo. Rychle zbraň otočil a udeřil velkokněžnu pažbou do hlavy. Maks zaslechl, jak jí praskla lebka. Jurovský jí pak zarazil bodák hluboko do krku a otočil jím. Ozval se bublavý zvuk a z hrdla vytryskla krev. Tělo sebou zaškubalo a znehybnělo.
"Odvezte ty čarodějnice," zabručel Jurovský. "Všechny jsou posedlý."
Maks vzal prostěradlo a zabalil do něj Anastázii. Na chodbě se strhl rozruch. Další velkokněžna se probrala k životu a několik mužů se do ní pustilo pažbami pušek a noži. Maks toho využil a přitočil se k careviči ležícímu v krvi svých rodičů.
Sklonil se nad ním a zašeptal: "Maličký."
Chlapec otevřel oči.
"Buďte tiše. Musím vás odnést na nákladák. Rozumíte mi?"
Carevič neznatelně přikývl.
"Nesmíte se ani pohnout. Ani nedutejte, jinak vás rozcupují na kusy."
Zabalil chlapce do prostěradla a přehodil si ho přes rameno. Přes druhé si přehodil Anastázii a oba je vynesl ven. Doufal, že se malá velkokněžna neprobere a nikdo jí nebude kontrolovat tep. Když vyšel ven, zjistil, že ostatní muže mnohem víc zajímá to, co nalezli v šatstvu obětí - hodinky, prsteny, náramky, pouzdra na cigarety a šperky.
"Znovu opakuju," ozval se Jurovský. "Koukejte všechno vrátit, nebo vás zastřelím. Zezdola zmizely hodinky. Teď půjdu pro poslední tělo. Až se vrátím, doufám, že tady budou."
Nikdo nepochyboval o tom, co by se stalo, kdyby je nenašel. Jeden Lotyš hodinky vyndal z kapsy a hodil je na hromadu s kořistí.
Jurovský se vrátil s posledním tělem a mrštil jím na korbu nákladáku. V jedné ruce držel vojenskou čapku.
"Ta je carova," řekl a narazil ji jednomu z vrahů na hlavu. "Skvěle ti padne."
Ostatní se sborově zasmáli.
"Nedali se snadno," poznamenal jeden z Lotyšů.
Jurovský se zadíval na korbu. "Zabíjet lidi není snadný."
Pod těly byla rozložená prostěradla, aby nasákla krev. Přehodili přes ně plachtu. Jurovský vybral čtyři muže, kteří měli nákladák doprovázet, a sám se vyhoupl do kabiny vozu. Zbylí popravčí se rozešli na předem určená místa. Maks měl zůstat v domě. Přistoupil k otevřenému oknu nákladáku a strčil do něj hlavu. "Můžu jet s vámi, soudruhu Jurovský? Rád bych vám to pomohl dodělat."
Jurovský k němu natáhl krátký krk. Ve tmě vypadal jako kníže pekel. Měl černý plnovous, černé vlasy, černý kožený kabát. Maks rozeznával jenom bělma jeho chladných očí.
"Proč by ne? Vylez si k ostatním."
Nákladní auto vyjelo otevřenou branou Ipať jevova domu. Jeden z dozorců na korbě nahlas poznamenal, že jsou tři ráno. Musí si pospíšit. Mezi muži začaly kolovat dvě láhve vodky. Maks jenom usrkával, aby se neřeklo.
Do Jekatěrinburgu ho vyslali, aby připravil půdu pro útěk carské rodiny. Mezi imperátorovými vojáky bylo několik generálů, kteří svou přísahu Koruně brali vážně. Celé měsíce se mluvilo o tom, že osud carské rodiny je zpečetěn, ale co to doopravdy znamená, se Maks dozvěděl teprve nedávno.
Zalétl pohledem k hromadě těl pod plachtou. Alexeje s Anastázií položil nahoru, hned pod tělo jejich matky. Poznal ho carevič? Možná proto zůstal zticha.

Náklaďák minul dostihovou dráhu na okraji města, projel kolem bažin, šachet a opuštěných dolů. Přeskákal přes koleje za továrnou a vrachotil do hustého lesa. Po několika kilometrech dorazili k dalším kolejím. Jedinými staveními v okolí byly drážní domky, v nichž v tuto hodinu pospávali hlídači.
Maks cítil, jak se zpevněná cesta mění v bláto. Náklaďák začal na rozbahněné zemi podkluzovat. Zadní kola se do okolního marastu úplně zabořila a nekontrolovaně se v něm protáčela. Řidič se marně snažil auto vyprostit ze sevření bahna. Zpod kapoty se začala valit pára. Náklaďáku se přehříval motor. Muž za volantem ho rychle vypnul a Jurovský vyskočil z kabiny. Ukázal na potemnělý drážní domek, kolem něhož právě projeli, a řekl řidiči: "Jdi probudit hlídače a přines trochu vody." Pak se otočil ke korbě. "Dojděte pro nějaký prkna, ať můžem podložit kola a dostanem se z těch sraček. Já jdu napřed, najít Jermakova a jeho lidi."
Dva muži se stihli tak opít, že usnuli. Další dva vyskočili z korby a zmizeli ve tmě. Maks předstíral opilost a zůstal sedět na korbě. Sledoval řidiče, jak se bahnem vleče k drážnímu domku a buší na dveře. Uvnitř zablikala lampa a dveře se otevřely. Maks slyšel, jak řidič žádá hlídače o vodu. Chvíli se dohadovali a potom se ze tmy začali ozývat strážci, kteří předtím vyskočili z korby, že našli nějaká prkna.
Musel to udělat teď.
Připlížil se k plachtě na korbě vozu a opatrně ji odkryl. Do nosu ho udeřil zápach, ze kterého se mu zvedl žaludek. Odstrčil carevnino tělo zabalené do prostěradla a chopil se rance s carevičem.
"To jsem já, maličký. Ležte tiše a nehýbejte se."
Chlapec cosi nesrozumitelně zamumlal.
Maks ranec vytáhl z korby, odběhl s ním několik metrů od rozbahněné cesty a schoval ho v lese.
"Nehýbejte se," zašeptal.
Rychle odpelášil zpátky k autu a chopil se prostěradla s Anastázií. Opatrně ji položil na zem a přes ostatní těla přetáhl plachtu. Vzal malou velkokněžnu do náruče a odnesl ji vedle bratra. Oběma dětem povolil prostěradla, aby mohly snáze dýchat. Dívce nahmatal tep. Byl slabý, ale citelný.
Alexej se na něho podíval.
"Vím, že je to strašné, ale musíte tu chvíli zůstat. Hlídejte sestru a vůbec se nehýbejte. Vrátím se. Nevím přesně kdy, ale vrátím. Rozumíte mi?"
Chlapec přikývl.
"Pamatujete se na mě, viďte?"
Alexej znovu přikývl.
"Musíte mi věřit, maličký."
Chlapec ho zoufale objal. Maksovi málem puklo srdce.
"Teď se snažte aspoň na chvíli usnout. Vrátím se pro vás."
Maks rychle doběhl k náklaďáku, vylezl na korbu a lehl si na břicho vedle dvou opilců, kteří se ještě neprobrali. Ve tmě se ozvaly kroky. Zabručel a posadil se.
"Vstávej, Koljo, potřebujem, abys nám pomoh," řekl příchozí. "Našli jsme u toho baráčku nějaký prkna."
Maks seskočil z korby a spolu s dvěma muži začal klást prkna přes rozbahněnou cestu. Řidič se vrátil s vědrem vody do chladiče.
Za okamžik se objevil i Jurovský. "Jermakovovi lidi jsou kousek před náma," oznámil jim.
Motor náklaďáku neochotně naskočil a auto se po prknech pomalu sunulo vpřed. Asi po pěti stech metrech narazili na skupinu mužů, kteří na ně čekali se svítilnami. Z jejich výkřiků bylo zřejmé, že většina z nich je opilá. Maks ve světle předního reflektoru rozeznal Petra Jermakova. Jurovský měl za úkol jenom provést rozsudek. Těl se měl zbavit soudruh Jermakov. Pracoval v nedaleké továrně a hrozně rád zabíjel, takže mu všichni přezdívali soudruh Opakovačka.
"Proč jste nám je nepřivezli živý?" vykřikl kdosi.
Maks si dovedl představit, co jim Jermakov asi slíbil. "Když se zachováte jako správný Sověti a uděláte přesně to, co vám řeknu, za odměnu si s ženskejma budete moct dělat, co chcete, a báťuška car se na to bude muset koukat."
Představa, že budou moci ukojit svůj chtíč na čtyřech pannách, byla jistě skvělým lákadlem, kvůli kterému rychle připravili všechno potřebné.
Vzadu se kolem náklaďáku shromáždila skupina mužů s loučemi, které praskaly do temné noci. Jeden z nich prudce odhrnul plachtu.
"Já se poseru, to je smrad!" zařval kdosi.
"Takhle smrděj urozený prdele," podotkl další.
"Přendejte těla na káry," nařídil jim Jurovský.
Kdosi začal odmlouvat, že na zadělané hadry nebude sahat. Jermakov vyskočil na korbu. "Koukejte sebou hodit! Do svítání zbejvá jen pár hodin a máme před sebou fůru práce!" houkl na muže.
Maks pochopil, že Jermakovovi se neodmlouvá. Muži začali zakrvácené rance poslušně stahovat z náklaďáku a házeli je na dvoukolé káry. Byly tam jenom čtyři a Maks doufal, že těla nikdo nebude počítat. Přesný počet znal jenom Jurovský, a ten s Jermakovem poodešel před vůz. Zbylí muži z Ipaťjevova domu byli buď moc opilí, nebo příliš unavení, aby zjišťovali, jestli se tahají s devíti, anebo jedenácti mrtvolami.
Při překládce každé tělo vybalili z prostěradla. Maks viděl, jak někteří muži šacují kapsy zakrvácených obětí. Jeden z popravčích ostatním pověděl o tom, co našli na místě vraždy.
Najednou se objevil Jurovský a do tmy zahřměl výstřel. "Koukejte toho nechat! Svlíkneme je až u hrobu. Pokud něco najdete, odevzdáte to mně, nebo vás na místě zastřelím."
Nikdo se mu neodvážil odporovat.
Protože měli jenom čtyři káry, bylo rozhodnuto, že zbylá těla zůstanou na náklaďáku, který je doveze co nejdál. Káry

pojedou za ním.
Maks seděl na kraji korby a díval se na dvoukoláky, které za autem trochu zaostávaly. Věděl, že někdy budou muset zastavit, sjet z cesty a dát se do lesa. Z doslechu věděl, že těla mají být pohřbena ve staré důlní šachtě v místě, kterému se říkalo Čtyři bratři.
Auto se dvacet minut kolébalo vpřed. Potom se kola smekla a zastavila se. Jurovský vyskočil z kabiny a kousek se vrátil, aby počkal na Jermakova, který vedl muže s kárami. Chytil ho pod krkem a vrazil mu hlaveň pistole přímo do tepny.
"Co je tohle za všivárnu?" zasyčel Jurovský. "Tvůj člověk v autě tvrdí, že nemůže najít cestu zpátky k dolu. Všichni jste tu včera byli. Tak co, už si nic nepamatujete? Doufáte, že se unavím a nechám vás tu s tělama, abyste je mohli okrást? To se šeredně mejlíte. Buď mi ukážete cestu, nebo vás zastřelím. Ujišťuju vás, že uralskej sovět mě podpoří."
Dva popravčí vyskočili na nohy a odjistili pušky. Do tmy se ozvalo zlověstné cvakání. Maks je následoval.
"Dobrá, soudruhu," řekl Jermakov klidně. "Proč hned vyhrožovat násilím? Osobně vás tam dovedu."

27

Vasilij Maks měl v očích slzy. Kolikrát si ty události v duchu přehrával?
"Otec sloužil v Mikulášově čestné gardě. Dostal místo v Carském Selu, přímo v Alexandrovském paláci, kde žila carova rodina. Děti ho znaly, hlavně Alexej."
"Jak se dostal do Jekatěrinburgu?" zajímala se Akilina.
"Oslovil ho Felix Jusupov. Potřeboval v Jekatěrinburgu mít své lidi. Bolševici měli palácové stráže rádi. Využívali je k propagandě, která měla ospravedlnit revoluci - byli to přece lidé, kterým Mikuláš nejvíc důvěřoval, a obrátili se proti němu. V mnoha případech to byla pravda, ale většinou se jednalo o zbabělce, kteří se báli o svůj krk. Ale bylo mezi nimi i několik špiónů. K těm patřil i můj otec. Znal hodně revolucionářů a ti ho rádi vzali mezi sebe. Do Jekatěrinburgu dorazil včas vlastně šťastnou souhrou náhod. A ještě šťastnější náhodou bylo to, že ho Jurovský vybral do popravčí čety."
Dojedli a zůstali sedět u stolu nad prázdnými talíři.
"Váš otec musel být velice statečný," poznamenal Miles.
"Ohromně. Přísahal věrnost carovi a dodržel ji až do samého konce."
Milese zajímalo, co se stalo s Alexejem a Anastázií. "Přežili?" zeptal se. "Co se s nimi stalo?"
Stařec roztáhl ústa v tenkém úsměvu. "Něco neuvěřitelného. Ale nejdřív museli prožít samé hrůzy."

Konvoj vjel do lesa. Cesta se změnila v pouhou pěšinu vyšlapanou v blátě. Postupovali po ní pomalu. Když se nákladňák zaklínil mezi dvěma stromy, Jurovský rozhodl, že ho tam nechají a dál náklad povezou jenom na kárách. Zbylá těla naložili na provizorní nosítka z plachty. Důl Čtyři bratři už byl na dosah. Maks pomáhal nést carovu mrtvolu.
"Položte je na zem," přikázal jim Jurovský, když dorazili na mýtinu.
"Měl jsem za to, že tady velím já," ozval se Jermakov.
"Už jsi dovelel," usadil ho Jurovský.
Muži rozdělali oheň. Všechny mrtvoly svlékli a šaty spálili. Proces byl poněkud chaotický, protože všech třicet mužů bylo opilých. Maks tomu ale byl rád, protože měl naději, že dvě chybějící těla nebude nikdo postrádat.
"Diamanty!" vykřikl jeden z mužů.
Ostatní se k němu přihrnuli.
"Pojď se mnou, Koljo," řekl Jurovský a klestil si cestu houfem.
Muži se tlačili kolem ženského těla. Jeden z Jermakovových lidí objevil další korzet plný šperků. Jurovský muži diamanty sebral a sevřel v ruce pistoli.
"Žádný rabování nedovolím. Kdo se o to pokusí, toho na místě zastřelím. Jestli někdo z vás zabije mě, sovět se mu pomstí. A teď udělejte to, co jsem vám řekl - svlékněte těla, a pokud něco najdete, odevzdejte to mně."
"Aby sis to moh nechat pro sebe?" ozvalo se z houfu.
"Nepatří to ani mně, ani vám, ale státu. Všechno to odevzdám uralskýmu sovětu. Takový příkazy jsem dostal."
"Di do prdele, ty zasranej židáku," řekl další hlas.
Maks si ve světle loučí všiml, jak Jurovskému v očích zableskl hněv. Věděl toho o tom mrzoutském muži poměrně dost. Neměl rád, když se mu připomínal jeho původ. Jeho otec byl sklenář, matka švadlena a měli spolu deset dětí. Jurovský prožil těžké dětství v chudobě a po nezdařené revoluci v roce 1905 se přidal k Sovětům. Za revoluční aktivitu byl poslán do vyhnanství v Jekatěrinburgu, ale po únorovém povstání předchozího roku ho zvolili do uralského sovětu a od té doby neúnavně pracoval pro Stranu. Dávno přestal být židem. Teď byl zapáleným komunistou. Ochotně přijímal rozkazy a spolehlivě, beze zbytku je plnil.
Nebe nad okolními topoly začínalo blednout.
"Můžete všichni jít," řekl Jurovský nahlas. "Kromě těch, co přišli se mnou."
"Na to nemáš právo!" zařval Jermakov.
"Táhněte, nebo vás nechám zastřelit."
Čtyři muži z Jurovského popravčí čety se chystali vykonat velitelův příkaz, bude-li třeba, a odjistili své zbraně. Jermakovovi lidé si přehodili pušky přes ramena a měli se k odchodu. Věděli, že jakýkoli odpor je marný. Možná, že pár strážců před sebou by dokázali přemoci, ale uralský sovět by jim překročení pravidel rozhodně neprominul. Makse vůbec nepřekvapilo, že se skupina opilců tiše vytratila.
Když zmizeli, Jurovský si zastrčil pistoli za opasek. "Svlékněte zbylý těla," nařídil svým lidem.
Maks spolu s dvěma popravčími rozkaz vykonal. Další dva hlídali. Už se nedalo určit, kdo je kdo, s výjimkou carevny,

jejíž majestátní postava ji od ostatních odlišovala i ve smrti. Maksovi se udělalo zle od žaludku, když před sebou viděl lidi, jimž kdysi sloužil, v tak nedůstojném stavu.
Našli další dva korzety plné šperků. Největší překvapení jim přinesla carevna, která měla do lemů spodního prádla zašitý perlový opasek.
"Je jich jenom devět," řekl najednou Jurovský. "Kde je carevič a jedna z těch ježibab?"
Všichni mlčeli.
"Ty všiváci," zaklel velitel. "Určitě je někde cestou schovali, aby je mohli okrást. Určitě je zrovna šacujou."
Maks si tiše oddechl úlevou.
"Co budem dělat?" otázal se jeden strážce.
Jurovský mu bez otálení odpověděl: "Vůbec nic. Nahlásíme, že jsme jich devět hodili do šachty a ty dva jsme spálili bokem. Až s tím skončíme, pokusíme se je najít. Je to všem jasný?"
Maks si uvědomil, že žádný z mužů - a Jurovský obzvlášť - si nepřeje, aby se zjistilo, že jim záhadně zmizela dvě těla. Zlobu sovětu by nezmírnila žádná výmluva. Všichni muži souhlasně mlčeli.
Naházeli do ohně další zkrvavené šatstvo a položili devět nahých mrtvol do řady vedle temné čtvercové jámy. Pevně utažené tkanice korzetů zanechaly na ženských tělech hluboké rýhy. Každá z velkokněžen měla na krku amulet s Rasputinovou podobiznou a všitou modlitbou. Muži jim je strhli a hodili je na hromadu s kořistí. Maks jenom smutně přihlížel, jak krása, kterou oplývaly zaživa, s příchodem násilné smrti vyprchala.
Jeden z mužů se sehnul a polaskal Alexandřino ňadro.
Několik dalších následovalo jeho příkladu.
"Tak, a teď můžu klidně umřít, protože už vím, jaký to je sáhnout carevně na kozy," prohlásil jeden z nich a zasmál se.
Ostatní se k němu přidali.
Maks se odvrátil a zadíval se do ohně, jehož praskající plameny požíraly šaty imperátorovy rodiny.
"Hoďte je dolů," řekl Jurovský.
Každý z mužů se chopil jedné mrtvoly, odvlekl ji na kraj šachty a svrhl ji do ní. Chvilku bylo ticho a pak se z nitra země ozvalo vzdálené šplouchnutí.
Všech devět těl za okamžik zmizelo v hromadném hrobě.

Vasilij Maks se odmlčel, několikrát se zhluboka nadechl a napil se vodky. "Jurovský se potom posadil na pařez a posnídal vejce natvrdo. Den předtím je carevičí přinesly řádové sestry z místního kláštera a Jurovský jim řekl, ať je pořádně zabalí. Moc dobře věděl, co se bude dít. Když se nacpal, hodil do šachty několik granátů, aby se důl zbortil a zasypal těla."
"Taky jste povídal, že se stalo něco neuvěřitelného," podotkl Miles.
Stařec se labužnicky napil vodky. "To máte pravdu," přitakal.

Maks a ostatní dozorci od hrobu odešli kolem desáté dopoledne. Jurovský na místě nechal jednoho strážce, aby hrob hlídal, a odjel výsledek noční akce nahlásit uralskému sovětu. Naštěstí svým lidem nenařídil, aby prohledali okolí a našli chybějící dvě těla. Jenom jim řekl, že nahlásí, že je spálili odděleně.
Měli se vrátit do města a neupoutávat na sebe pozornost. Maksovi takový příkaz připadal zvláštní, protože noční akce se zúčastnil velký počet mužů. Nevěřil, že hrob zůstane dlouho utajený, protože odehnané bolševiky k němu bude pořád lákat vidina bohatství, které se v něm možná skrývá, a zášť, jež v nich nutně muselo vyvolat Jurovského chování. Velitel jim obzvlášť kladl na srdce, že o tom, co se stalo, nesmějí vůbec nikomu říct a odpoledne se mají hlásit do služby v Ipaťjevově domě.
Maks své čtyři druhy nechal jít napřed. Řekl jim, že půjde jinudy, aby si trochu pročistil hlavu. V dálce hřměla děla. Soudruzi ho varovali, že bělogvardějci jsou na dosah Jekatěrinburgu, ale Maks je ujistil, že se s každým Bílým velice rychle vypořádá.
Půl hodiny se potloukal po okolí a pak se rozběhl po cestě, po níž předešlé noci projel nákladňák. Za denního světla bylo dobře vidět, že vede hustým lesem plným podrostu. Našel nádražní domek, ale nepřiblížil se k němu. Zorientoval se a našel na cestě místo, kde v noci přes bahno pokládali prkna.
Rozhlédl se. Nikde nikdo.
Rychle zmizel v lese a začal se prodírat vpřed.
"Maličký, jste tu?" šeptal. "To jsem já, maličký, Kolja. Vrátil jsem se."
Nic.
Nořil se pořád hlouběji do lesa a rozhrnoval křoví. "Vrátil jsem se, Alexeji. Odpovězte mi. Máme málo času."
Odpovědí mu byl jenom zpěv ptáků.
Došel na mýtinu obklopenou letitými borovicemi se širokými kmeny a zastavil se. Jeden strom podlehl stáří a vyvrátil se ze země. Ležel tam s obnaženými kořeny. Maksovi připomněly trčící paže a nohy, na které do konce života nezapomene. Taková hrůza! Jací démoni se to prohlašují za zástupce lidu? Je jejich vize Ruska opravdu lepší než domnělé bezpráví, proti němuž bojují? Sotva, když se člověk podívá na příšerné běsnění, jež provází počátek jejich vlády.
Bolševici vězně obvykle popravovali kulkou do temene, tak proč se v případě carské rodiny zachovali tak barbarsky? Možná, že bezhlavé vraždění nevinných je předzvěstí věcí budoucích. Proč s tím dělali takové tajnosti? Pokud byl Mikuláš II. nepřítel státu, neměli jeho popravu spíš provést veřejně a sezvat na ni co nejvíc lidí? Odpověď na všechny tyto otázky byla nasnadě - společnost by sotva tolerovala povraždění žen a dětí.
Bylo to příšerné.

Za zády se mu ozvalo prasknutí.
Okamžitě sáhl po pistoli, kterou měl zastrčenou za opaskem. Vytasil ji a rychle se otočil.
Ústí hlavně mířilo do jemné, skoro andělské tváře Alexeje Romanova.
Matka careviče oslovovala maličký nebo sluníčko. Celá rodina na něho upínala pozornost. Byl inteligentní, citlivý a poněkud tvrdohlavý. V paláci se drbalo o tom, že je nepozorný, nechce se mu studovat a rád se obléká jako ruský rolník. Byl rozmazlený a náladový. Jednou dokonce přinutil palácové stráže, aby vpochodovaly do moře. Jeho otec častokrát žertem říkal, že si není jistý, jestli Rusko přežije vládu Alexeje Hrozného.
Teď už nebyl carevičem, ale carem Alexejem II., z boží vůle na trůn dosazeným následníkem, jehož se Maks zavázal chránit.
Vedle Alexeje stála jeho sestra. V mnoha ohledech se bratrovi podobala. Byla pověstná svou tvrdohlavostí a nesnesitelnou arogancí. Měla zkrvavené čelo a potrhané šaty. Pod cáry látky prosvítal korzet. Obě děti byly celé od krve, měly špinavé obličeje a páchly smrtí.
Ale přežily.

Miles nemohl uvěřit svým uším, ale stařec mluvil tak přesvědčivě, že o pravdivosti jeho slov nepochyboval. Dva Romanovci jekatěrinburský masakr přežili, a to díky statečnosti jediného člověka. Myslel si to leckdo, ačkoli existovaly jen minimální důkazy a divoké spekulace.
Ale tohle je určitě pravda.
"Otec je v noci odvezl z Jekatěrinburgu. Na kraji města čekali jeho komplici a pomohli mu je převézt dál na východ. Čím dál od Moskvy, tím líp."
"Proč je nepředal bělogvardějcům?" zajímal se Miles.
"Proč by to dělal? Bílí cara nijak nemilovali. Nenáviděli Romanovce stejně jako Rudí. Mikuláš se mylně domníval, že ho zachrání, ale nejspíš by jeho rodinu zabili stejně jako bolševici. V roce 1918 Romanovci už vůbec nikoho nezajímali. Až na několik vzácných výjimek."
"A to byli lidé, pro které pracoval váš otec?"
Maks přikývl.
"Co byli zač?"
"To vůbec nevím. Nikdy mi to neprozradil."
"Co bylo s těmi dětmi dál?" zeptala se Akilina.
"Otec je odvezl do bezpečí před občanskou válkou, která zuřila ještě dva roky. Za Ural, až do samého srdce Sibiře. Bez problémů se mezi místními ztratili, protože kromě petrohradských dvořanů nikdo nevěděl, jak vlastně vypadají. A většina lidí ode dvora byla po smrti. Stačilo děti navléct do starých šatů a zamazat jim obličeje. Carovy ratolesti by v nich nikdo nehledal." Maks se odmlčel a napil se. "Oba žili s lidmi zasvěcenými do jejich tajemství na Sibiři a nakonec se dostali až do Vladivostoku. Odtud je propašovali ze země. Kam, to vůbec nevím. To je další součást vaší cesty, o které já nemám tušení."
"V jakém byli stavu, když je váš otec našel?" zeptal se Miles.
"Alexeje ani nezasáhli, protože ho chránilo carovo tělo. Anastázie měla nějaká zranění, ale ta se časem zahojila. Oba na sobě měli korzety se šperky. Rodina drahokamy zašila do látky, aby se k nim nedostali zloději. Měli v úmyslu z nich časem žít. Dětem to zachránilo život."
"Spolu s tím, co pro ně udělal váš otec."
Maks přikývl. "Byl to dobrý člověk."
"Jak to s ním dopadlo?" zeptala se Akilina.
"Vrátil se sem a žil tu až do smrti. Jako zázrakem se vyhnul čistkám. Zemřel před třiceti lety."
Miles si vzpomněl na to, jak skončil Jakov Jurovský. Mistra popravčího nečekal stejně příznivý osud jako Kolju Makse. Jurovský zemřel dvacet let po jekatěrinburských událostech na prasklý žaludeční vřed. Shodou okolností se to stalo také v červenci. Předtím však ještě musel přihlížet, jak Stalin nechal jeho dceru odvléct do pracovního tábora. Starý bolševický harcovník se jí pokusil pomoci, ale nepochodil. To, že právě on zabil cara, nikoho nezajímalo. Jurovský na smrtelné posteli žehral na nepřízeň osudu, ale přitom to byla jenom boží odplata za jeho zločiny. Stačilo otevřít Bibli a přečíst si v epištole Římanům: Mně patří pomsta, já odplatím.
"Co teď máme dělat?" zeptal se Miles.
Maks pokrčil rameny. "To se dozvíte od mého otce."
"Copak to jde?"
"Zpráva, co dělat dál, je zamčená v kovové skříňce. Nikdy jsem si ji nesměl přečíst. Vůbec nevím, co v té truhličce je. Mým úkolem bylo předat tenhle vzkaz člověku, který přijde a řekne příslušná slova."
Milese to zmátlo. "A kde je ta truhlička?"
"Když zemřel, oblékl jsem ho do uniformy palácové stráže a skříňku jsem pohřbil s ním. Třicet let mu leží na hrudi."
Milesovi se jeho řeči vůbec nelíbily.
"Tak to je, havrane. Musíte otevřít otcův hrob."

28

Starodug, 16:30

Hayes sledoval, jak Felix Orleg rozráží dřevěné dveře. Rusův dech se ve studeném vzduchu srážel do obláčků páry.

Vývěsní štít nade dveřmi hlásal: KAVÁRNA SNĚŽENKA - JOSIF MAKS, MAJITEL.
Zámek dveří se rozlétl na kousky a Orleg zmizel uvnitř.
Ulice byla prázdná, všechny okolní obchody zavřené. Hayes vešel do kavárny za Orlegem. Následoval je Stalin. Před hodinou padla tma. Cesta z Moskvy do Starodugu trvala skoro pět hodin. Tajná rada považovala za důležité, aby se akce zúčastnil Stalin, protože podle ní záležitost spadala do kompetence mafie. Její zástupce dostal za úkol udělat všechno, co bude zapotřebí ke zdárnému vyřešení problému.
Nejdřív zajeli k domu Josifa Makse na kraji města. Místní policie situaci nenápadně sledovala už od rána a domnívala se, že Maks je doma, ale jeho manželka jim sdělila, že odešel do práce. Vzadu v kavárně se svítilo, což bylo nadějné. Stalin se rozhodl jednat.
Mžouru s Kromaňoncem poslal dozadu na dvůr. Hayes si přezdívky, které svým pronásledovatelům dal Lord, pamatoval. Musel uznat, že jsou velice trefné. O tom, jak Mžouru z cirkusu odvezl neznámý ozbrojenec, už slyšel. Také věděl, že ho Mžoura zabil, i to, že se muže zatím nepodařilo identifikovat ani spojit se Svatým spolkem, který vede Semjon Pašenko. Celé to začínalo nabírat podivný směr. To, jak Rusové všechno berou vážně, mu dělalo starosti. Muži, jako byli jeho společníci, se málokdy nechali snadno vyvést z míry.
Orleg do kavárny zezadu přivlekl muže s rozcuchanými rusými vlasy a knírem. Za nimi kráčeli Mžoura s Kromaňoncem.
"Chtěl utéct zadními dveřmi," řekl Orleg.
Stalin ukázal na dubovou židli: "Posaďte ho sem."
Nenápadně dal znamení Mžourovi s Kromaňoncem. Oba mu okamžitě porozuměli. Zavřeli rozbité vchodové dveře, vytáhli zbraně a postavili se k oknům. Místní policii Orleg před hodinou odvolal. Příslušníci uposlechli, protože příkazy moskevského inspektora nebylo záhodno ignorovat. Chruščov předtím prostřednictvím kontaktu ve vládě upozornil zástupce Starodugu, že v jejich městě dojde k policejní operaci související s vraždou na Rudém náměstí a že policie si nepřeje, aby do ní jakkoli zasahovali.
"Tohle je velmi vážná věc, pane Maksi," řekl Stalin. "Doufám, že to chápete."
Maks jeho slova zvažoval. Ve tváři se mu neobjevil sebemenší náznak strachu.
Stalin přistoupil k židli. "Včera sem přijeli muž se ženou. Určitě si na ně pamatujete."
"Ke mně chodí hodně lidí," odpověděl Maks opovržlivě.
"O tom nepochybuju. Ale řekl bych, že čorného tu každý den nevidíte."
Maks bojovně vystrčil bradu. "Jdi do prdele," utrousil.
Hlas měl pevný. Stalin na nadávku nereagoval. Jenom pokynul Mžourovi s Kromaňoncem, ti se na Makse vrhli jako jeden muž a srazili ho obličejem na prkennou podlahu.
"Dojděte se podívat po nějaké hračce, ať se tu zbytečně nenudíme," řekl jim Stalin.
Mžoura se vytratil do zadní místnosti. Jeho kolega dál držel Makse a Orleg hlídal zadní dveře. Inspektor se v akci nechtěl příliš angažovat. Hayesovi to připadalo nejrozumnější. Možná, že v nejbližších týdnech bude potřeba navázat spolupráci s moskevskou policií a Orleg bude vynikajícím prostředníkem.
Mžoura se vrátil s izolační páskou a pevně ji Maksovi omotal kolem obou zápěstí. Kromaňonec ho pak prudce zvedl ze země a hodil ho zpátky na rozvrzanou židli. Znovu vzali pásku, slepili mu nohy a pak ho pevně připoutali k židli. Nakonec mu kusem pásky zalepili ústa.
Stalin řekl: "A teď mi, pane Maksi, dovolte, abych vám pověděl, co víme. Včera sem přišli dva lidé - Američan jménem Miles Lord a Ruska Akilina Petrovová. Vyptávali se na Kolju Makse a vy jste jim tvrdil, že jste o něm v životě neslyšel. Chci vědět, kdo to je a proč ho Lord s tou ženou hledají. Odpověď na moji první otázku znáte. Tu druhou určitě budete vědět taky."
Maks zavrtěl hlavou.
"Děláte chybu, pane Maksi."
Mžoura utrhl kousek pásky a podal ho Stalinovi. Podobný výslech nevedli poprvé. Stalin si odhrnul vlasy z opáleného čela, sehnul se a zlehka pásku Maksovi přitiskl na nos. "Když trochu přitlačím, ucpu vám obě nosní dírky. V plicích vám sice nějaký kyslík zůstane, ale ten se rychle spotřebuje. Za chvilku se udusíte. Předvedu vám, jak to funguje," řekl a stiskl.
Hayes viděl, jak se Maksovi nadmula hruď. Páska se používala k izolaci ventilačních trubek, protože nepropouštěla vzduch. Rusovi začaly lézt oči z důlků, jak se jeho tělo snažilo využít do poslední molekuly kyslík, který mu zbyl. Jeho obličej postupně měnil barvu, až nakonec úplně zesinal. Bezmocně sebou zmítal na židli a pokoušel se nadechnout, ale Kromaňonec ho zezadu přidržel a donutil ho sedět klidně.
Stalin nenuceně napřáhl ruku a strhl oběti pásku z úst. Maks zuřivě zalapal po dechu a do tváře se mu vrátila barva.
"Odpovězte na mé dvě otázky, prosím," požádal ho Stalin.
Maks jenom zhluboka dýchal.
"Jak vidím, jste velice statečný člověk, pane Maksi. Není mi ovšem jasné, k čemu vám to je. Nicméně vás obdivuju."
Stalin se odmlčel a předstíral, že Maksovi dává čas na zotavenou. "Rád bych vám řekl, že když jsme navštívili váš dům, vaše překrásná žena nás pozvala dál. Je velice okouzlující. Pověděla nám, kde jste."
Maks se očividně rozzuřil. Potom se zatvářil ustaraně.
"Můžete být klidný, nic se jí nestalo," ujistil ho Stalin. "Myslí si, že pracujeme pro vládu a z jejího pověření jsme se vás přijeli na něco zeptat. Ale ujišťuji vás, že tahle metoda funguje na ženy stejně dobře jako na muže."
"Ty zatracenej mafiáne!"
"Mafie s tím nemá nic společného. Ve hře je něco mnohem důležitějšího, což ostatně jistě chápete."
"Stejně mě zabijete, takže je jedno, jestli vám něco řeknu nebo ne."
"Máte pravdu, ale když mi povíte, co po vás chci, máte mé slovo, že vaši ženu z toho vynecháme."

Maks se tvářil, jako by o jeho slovech uvažoval.
"Věříte mi?" zeptal se ho Stalin klidně.
Maks mlčel.
"Ujišťuju vás, že pokud se od vás nic nedozvím, pošlu své muže pro vaši ženu. Přivážu ji k židli vedle vás a vy se budete muset dívat, jak se pomalu dusí. Pak vás možná nechám naživu, aby vás ta vzpomínka pronásledovala až do konce života."
Stalin mluvil klidně a odměřeně, jako by s Maksem uzavíral obchod. Hayese okouzlovalo, jak snadno ten hezký muž ve značkových džínsech a kašmírovém svetru dokáže dávkovat utrpení.
"Kolja Maks je mrtvej," řekl nakonec Maks. "Asi deset kilometrů jižně od města žije jeho syn Vasilij. Proč ho Lord sháněl, nevím. Vasilij je můj prastrejc. Členové naší rodiny tu vždycky měli obchody se jménem na vývěsním štítu. Vasilij to po nás chtěl a já jsem ho prostě poslechl."
"Myslím, že lžete, pane Maksi. Jste členem Svatého spolku?"
Maks neodpovídal. Jeho ochota spolupracovat zřejmě měla své meze.
"Ne. To byste stejně nepřiznal, viďte? Přísahal jste carovi."
Maks se na něho upřeně zadíval. "Na to se zeptejte Vasilije."
"To taky udělám," ujistil ho Stalin a pokynul Mžourovi.
Mžoura Maksovi zalepil ústa páskou.
Maks se na židli začal zmítat. Pokoušel se nadechnout. Zuřivě se snažil osvobodit a nakonec se i se židlí skácel na zem. Za minutu svůj boj prohrál.
"Byl to správný chlap, co se snažil ochránit svoji ženu," poznamenal Stalin s pohledem upřeným na Maksovu mrtvolu. "To na něm opravdu obdivuju."
"Dodržíte slovo?" zeptal se ho Hayes.
Stalin se na něho dotčeně podíval. "Samozřejmě. Za koho mě máte?" odtušil.

29

18:40

Miles sjel z rozblácené cesty do lesa a zaparkoval. Chladný soumrak se proměnil ve studenou bezměsíčnou noc. Představa, jak vyhrabává třicet let starou rakev, ho vůbec nelákala, ale nic jiného dělat nemohl. Teď už si byl jistý, že dvěma členům romanovského rodu se podařilo uniknout z lesů za Jekatěrinburgem. Jestli se jim nakonec podařilo dostat do bezpečí, přežít a dokonce zplodit potomstvo, byla druhá věc. Zjistit se to dalo jenom jediným způsobem.
Vasilij Maks jim dal dvě lopaty a svítilnu se slabými baterkami. Prozradil jim, že hřbitov je utopený hluboko v lese dobrých třicet kilometrů od Starodugu a je obklopený hustě zasazenými topoly. Stojí tam starý kamenný kostelík, který se ještě občas používá při pohřbech, ale jinak je místo pusté.
"Hřbitov by měl být přímo před námi. Měla by k němu vést tahle cesta," řekl Miles, když vystoupili z auta.
Přijeli vozem, který jim ráno půjčil Josif Maks. Slíbil jim, že do večera přiveze jejich auto. Když do šesti nedorazil, Vasilij jim řekl, ať jedou na hřbitov, že to Josifovi vysvětlí a společně na ně počkají, až se vrátí. Stařec se také nemohl dočkat, až se dozví, jaké tajemství jeho otec celá léta skrývá. Navíc jim prozradil, že potřebuje předat další část poselství, ale může to udělat, teprve až vyzví tajemství, které skrývá jeho otec. Dělá to kvůli bezpečnosti a hodlá ji svěřit svému synovci Josifovi, který se po jeho smrti stane strážcem tajemství.
Miles na sobě měl bundu a kožené rukavice, které si přivezl z Atlanty. Na nohou měl tlusté vlněné ponožky. Džínsy byly jediným neformálním kusem oděvu, který si s sebou do Ruska zabalil. Svetr si před několika týdny koupil v Moskvě. Původně očekával, že do práce bude nosit oblek s kravatou a sportovnější oblečení si nechá výhradně na neděli odpoledne. Události však v posledních dnech nabraly značně dramatický obrat, takže na oblek musel zapomenout.
Maks se je snažil trochu vyzbrojit a dal jim s sebou starou pušku. Přestože působila dost starožitně, byla dobře naolejovaná a Vasilij Milesovi s Akilinou předvedl, jak se nabíjí i jak se z ní střílí. Vysvětlil jim, že jim ji dává hlavně kvůli medvědům, kteří se v noci potulují po lesích. Obzvlášť v této roční době, kdy se připravují na zimní spánek, je potřeba mít se před nimi na pozoru. Miles o zbraních skoro nic nevěděl, střílel vlastně jen několikrát v životě, když byl na misi v Afghánistánu. Představa, že u sebe bude mít zbraň, mu nebyla moc příjemná, ale pořád byla snesitelnější než představa, že skončí v žaludku hladového medvěda. Zato Akilina ho překvapila. Bez rozpaků pušku přiložila k líci a vypálila tři rány do stromu vzdáleného necelých padesát metrů. Prý ji to naučila babička. Miles tomu byl rád. Aspoň jeden z nich bude vědět, co dělá.
Sáhl na zadní sedadlo a vzal odtud lopaty a svítilnu. Ležely tam i jejich tašky s oblečením. Miles s Akilinou hodlali ze hřbitova rychle zajet zpátky k Vasiliji Maksovi a pokračovat dál. Kam se vydají, ještě nevěděli, ale Miles byl rozhodnutý odjet do Kyjeva a tam nastoupit do prvního letadla do Spojených států, pokud se ukáže, že jejich cesta nikam nevede. Až bude v bezpečí doma v Atlantě, zavolá Taylorovi.
"Tak jdeme. Ať to máme co nejdřív za sebou," řekl Akilině.
Stromy kolem nich se tyčily k nebi jako temné sloupy. Jejich listy šustily ve studeném větru, který šlehal do tváří. Miles svítilnu zapínal co nejméně, protože věděl, že musí šetřit baterkami, aby pak viděli na kopání.
Na mýtině před nimi se objevily náhrobní kameny. Rovy byly navršené vysoko a i ve tmě bylo vidět, že se o ně celá léta nikdo nestará. Všechno pokrývala námraza. Nad hlavami se jim zlověstně černala obloha a dalo se čekat, že se zase rozprší. Hřbitov nebyl obehnaný žádným plotem a neměl ani vstupní branku. Stezka vedoucí od silnice končila u

prvních hrobů. Miles si okamžitě představil, jak tudy kráčí pohřební průvod s knězem v černém rouchu v čele. V duchu viděl, jak několik mužů nese na ramenou prostou dřevěnou rakev a míří s ní k připravenému černému obdélníku v zemi.
Rychle posvítil mezi hroby. Všechny byly zarostlé bylím. Sem tam se objevila kamenná mohyla. Většinu náhrobků obrůstaly husté pichlavé keříky. Miles na ně posvítil. Některé byly staré dvě stě let.
"Maks povídal, že Kolja leží nejdál od silnice," řekl Miles a vedl Akilinu přes hřbitov.
Pohřebiště bylo rozmáčené deštěm, který ustal až odpoledne. To by jim mělo usnadnit kopání.
Došli k hrobu, který hledali.
Pod Koljovým jménem bylo vytesáno: KDO VYTRVÁ AŽ DO KONCE, BUDE SPASEN.
Akilina sundala pušku z ramene. "Vypadá to, že jsme u cíle," poznamenala.
Podal jí lopatu a řekl: "To teprve uvidíme."
Hlína byla rozměklá, těžká a silně páchla rašelinou. Vasilij říkal, že hrob je mělký. Miles doufal, že mluvil pravdu.
Akilina se činila u náhrobního kamene a Miles ryl na opačné straně. Zabodával lopatu kolmo do země, aby zjistil, jak hluboko budou muset kopat. Necelý metr pod zemí narazil na něco tvrdého. Když odhrabal hlínu, objevily se ztrouchnivělé třísky.
"Tu rakev asi nevyndáme," řekl.
"Takže tělo nebude v nejlepším stavu," doplnila ho Akilina.
Pokračovali v práci a asi po dvaceti minutách odhazování bláta se před nimi otevřela temná obdélníková jáma.
Miles do ní posvítil.
Dírami v rakvi viděl na tělo. Odstranil lopatou zbylé dřevo a odkryl Kolju Makse.
Mrtvý byl oblečený do uniformy palácové stráže. Ve slabém světle bylo sem tam vidět nějakou barvu - vybledlou červenou, tmavě modrou a tmavě šedou, která kdysi jistě bývala bílá, ale zčernala od země. Mosazné knoflíky i zlatá přezka na opasku se zachovaly, ale z kalhot a kabátce zbyly jenom cáry a kožené řemeny.
Zub času neušetřil ani samotné tělo. Z tváře a rukou zůstaly holé kosti. V obličeji zely díry v místech, kde Kolja míval oči a nos. Bylo vidět obnaženou čelist se zuby zaťatými smrti navzdory. Kostlivec si zkřiženými bezmasými hnáty k obnaženým žebrům tiskl kovovou truhličku, přesně jak říkal Vasilij.
Miles očekával, že tělo bude páchnout, ale kromě zatuchlého odéru mokré hlíny a lišejníku necítil nic. Lopatou opatrně odstrčil zbytky paží. Při doteku se na nich rozpadly zvetšelé rukávy. Na víku truhličky se kroutilo několik červů. Akilina skříňku zvedla a opatrně ji postavila na zem. Byla špinavá, ale neporušená. Možná je vyrobená z bronzu, aby dovnitř nemohla vlhkost, napadlo Milese. Na víku visel malý zámek.
"Je těžká," řekla Akilina.
Miles si klekl a truhličku potěžkal. Akilina měla pravdu. Několikrát skříňkou zatřásl. Uvnitř se hýbal bytelný předmět.
Postavil truhličku zpátky na zem a popadl lopatu.
"Ustupte," řekl.
Pokusil se zámek urazit špičkou lopaty. Podařilo se mu to až napotřetí. Zrovna se chystal sehnout a skříňku otevřít, když stromořadí u hřbitova ozářily paprsky světla. Rychle otočil hlavu a v dálce spatřil čtyři světlé body. Byly to přední reflektory dvou aut, která se řítila po cestě směrem k místu, kde zaparkovali. Zhruba v místě, kde stálo jejich auto, světla zhasla.
"Zhasněte a rychle pojďte," řekl Akilině.
Nechal obě lopaty na místě a zvedl truhličku ze země. Akilina odjistila pušku.
Vběhl mezi stromy a hledal místo, které by bylo dostatečně blízko otevřenému hrobu a přitom dost daleko v lese. Šaty mu rychle nasákly vodou z listoví. Snažil se truhličkou moc netřást, aby nerozbil její obsah. Pomalu se obloukem vracel k jejich autu. Vítr zesílil a mával větvemi stromů, až hlasitě svištěly.
V dálce se rozsvítily dva reflektory.
Miles se přikrčil a pokračoval k mýtině. Najednou se zarazil. Skrz větve keřů viděl čtyři temné siluety, které se objevily na konci stezky a vešly na hřbitov. Tři kráčely vzpřímeně. Čtvrtá šla v mírném předklonu a pohybovala se pomaleji. Ve světle jednoho reflektoru se mihla Mžourova tvář. Druhý kužel světla odhalil odulé rysy inspektora Felixe Orlega. Když se dostatečně přiblížili, rozeznal v třetí siluetě Kromaňonce a v poslední Vasilije Makse.
"Pane Lorde!" vykřikl Orleg rusky. "Víme, že tu někde jste. Nekomplikujte nám zbytečně situaci!"
"Kdo je to?" zašeptala mu Akilina do ucha.
"Problém."
"Ten člověk s baterkou byl ve vlaku," zašeptala znovu.
"Byli tam oba." Podíval se na pušku v její náruči. "Aspoň že máme zbraň."
Skrz mlází sledoval, jak se ty čtyři postavy blíží k otevřenému hrobu. První dvě svítily baterkami.
"Tak tady máte pohřbeného otce?" zeptal se Orleg.
Vasilij Maks přistoupil k náhrobku, na který dopadalo světlo jedné z baterek. Vítr na okamžik odvál hlasy a Miles neslyšel, jestli stařec něco říká. Velmi jasně však slyšel, jak Orleg zařval: "Lorde! Buďto vylezete, nebo toho dědka zastřelím. Vyberte si."
Miles by nejradši sáhl za sebe, vzal si od Akiliny pušku a vyrazil vpřed, ale věděl, že všichni tři muži jsou jistě ozbrojení a umějí se ovládat. Naproti tomu on je k smrti vyděšený a nasazuje život kvůli proroctví jednoho šarlatána, kterého zavraždili před sto lety. Než se mohl jakkoli rozhodnout, Vasilij Maks situaci vyřešil za něho. "Nebojte se o mě, havrane. Jsem připravený!" zvolal a rozběhl se od otcova hrobu směrem k autům. Zbylé tři postavy zůstaly stát na místě, ale Miles viděl, jak Mžoura zvedá paži a míří na starce pistolí.
"Jestli mě slyšíte, havrane - najděte Ruský kopec!" vykřikl Maks.
Do noci prásknul výstřel a stařec padl k zemi.

Miles se nemohl nadechnout. Cítil, jak Akilina za ním ztuhla. Sledovali, jak Kromaňonec přistoupil k tělu, nevzrušeně ho odtáhl zpátky k hrobu a hodil ho dovnitř.
"Musíme pryč," zašeptal Miles Akilině.
Neodporovala.
Plížili se mezi stromy směrem k autu, dokud se nedostali na místo, kde stály všechny tři vozy.
Od hřbitova se k nim blížily rychlé kroky. Někdo za nimi běžel.
Byl sám.
Rychle se přikrčili do podrostu kousek od rozblácené cesty.
Na cestě se objevil Mžoura s baterkou v ruce. Ve tmě zachřestily klíče a kufr jednoho ze zaparkovaných aut se otevřel.
Miles vyrazil z lesa. Mžoura ho nejspíš zaslechl, protože se napřímil. Miles ho udeřil do hlavy truhličkou.
Mžoura se skácel k zemi.
Miles se na něho podíval. Byl rád, že se mu ho povedlo omráčit. Potom nahlédl do kufru. Ve světle malé žárovičky se na něho nevidoucíma očima díval Josif Maks.
Cože to prorokoval Rasputin? Než dojde k úplnému znovuzrození, musí vyhasnout dvanáct životů. Proboha živého.
Právě vyhasly další dva!
Od lesa k němu doběhla Akilina a podívala se do kufru.
"To snad ne," zamumlala. "Oba dva?"
"Na tohle teď není čas. Naskočte do našeho auta," řekl Miles a podal jí klíčky. "Ale nebouchejte dveřmi ani nestartujte, dokud vám neřeknu." Podal jí truhličku a vzal si od ní pušku.
Hřbitov byl vzdálen necelých padesát metrů. K autům se od něj dalo dostat po rozměklé blátivé cestě, kterou v noci nebylo jednoduché překonat. Kromaňonec s Orlegem nejspíš prohledávali okolní les a Mžouru poslali pro druhé tělo, aby ho přihodili do otevřeného hrobu. Miles jim tam dokonce nechal dvě lopaty. Za chvíli jim určitě bude divné, že se jejich kolega nevrací, a začnou po něm pátrat.
Namířil na pravou zadní pneumatiku jednoho auta a vypálil. Vzápětí prostřelil přední pneumatiku druhého vozu. Potom doběhl k Maksovu mercedesu a skočil dovnitř.
"Nastartujte a jeďte."
Akilina otočila klíčkem v zapalování a prudce zařadila jedničku. Když vyrazila doleva, autu několikrát proklouzla kola, ale na úzkou silnici se vyškrábalo.
Sešlápla plyn až k podlaze. Prudce vyrazili do tmy.
Vjeli na dálnici a pokračovali v cestě na jih. Hodinu jenom mlčeli. Vzrušení z dobrodružství v nich sláblo s vědomím, že před chvílí zemřeli dva lidé.
Začalo pršet, jako by nebe sdílelo jejich smutek.
"Nemůžu tomu vůbec uvěřit," řekl Miles spíš pro sebe než k Akilině.
"Profesor Pašenko nelhal."
Právě to nechtěl slyšet. "Zastavte. Tady," řekl.
Kolem nich se rozkládala černá pole a husté lesy. Za celou jízdu nenarazili na jediný dům. Za nimi nejelo žádné auto a v protisměru potkali jenom tři.
Akilina strhla volant doleva. "Co chcete dělat?"
Sáhl pro kovovou truhličku na zadním sedadle. "Zjistit, jestli to všecko stálo za to."
Položil si zablácenou skříňku do klína. Zámek odpadl, když do něj udeřil lopatou, a dno se promáčklo nárazem do Mžourovy hlavy. Miles uvolnil víko, opatrně ho odklopil a posvítil dovnitř baterkou.
V truhličce se zalesklo zlato.
Ležela v ní cihla velikosti tabulky čokolády. Na lesku jí neubralo ani třicet let pod zemí. Nahoře do ní bylo vyražené číslo a písmena NR s dvojhlavým orlem uprostřed. Znak Mikuláše II. Miles ho nesčetněkrát viděl na fotografiích. Cihla byla těžká, mohla vážit okolo tří kilogramů. Pokud si Miles dobře pamatoval současnou cenu zlata, představovala zhruba třicet tisíc dolarů.
"Pochází z carského pokladu," řekl.
"Jak to víte?"
"Prostě vím."
Cihla ležela na látkovém sáčku zteřelém časem. Miles po něm přejel prsty a po hmatu usoudil, že kdysi býval sametový. Ve slabém světle baterky to vypadalo, že má tmavomodrou nebo možná nachovou barvu. Když na něj přitiskl prst, ucítil, že uvnitř cosi je. Obsahoval něco tvrdého a malého. Podal baterku Akilině a oběma rukama roztrhl ztrouchnivělou látku.
Před jejich očima se zjevil plát zlata s vyrytým textem a mosazný klíč s nápisem KOB 716. Slova byla vyryta azbukou. Miles nahlas četl:

Zlato je pro vaši potřebu. Možná budete potřebovat peníze. Váš car věděl, co je jeho povinnost. Tento plát nechte roztavit a zlato směňte za hotovost. Klíč vám otevře další bránu. Už byste měli vědět, kde ji naleznete. Pokud ne, vaše pouť tady končí, a tak to má být. Cestu dál vám ukáže jen Pekelný zvon. Jste-li havran s orlem, ať vás Bůh provází. Vetřelce ať si odnese sám ďábel.

"Ale my nevíme, kde ta další brána je," řekla Akilina.
"Možná ano."
Odpovědí mu byl užaslý pohled.

V uších mu pořád zněla slova, která Vasilij Maks vykřikl těsně před smrtí.
Ruský kopec.
Rychle si v duchu prošel všechno, co kdy o Rusku četl. Během občanské války, která v zemi řádila v letech 1918 až 1920, dostávala Bílá armáda mohutnou finanční podporu od Američanů, Britů a Japonců. Velmoci se Rudých hodně bály, a tak do Ruska dodávaly zlato, střelivo a zásoby. Využívaly k tomu pohraniční město Vladivostok na pobřeží Tichého oceánu. Maks jim přece prozradil, že dvě romanovské děti se před Rudými skrývaly na východě.
Nejvýchodnějším místem v Rusku byl Vladivostok. Odtud ze země odjížděly tisíce uprchlíků, kteří utíkali před bolševiky, chtěli začít nový život nebo prostě vyráželi za dobrodružstvím. Utečenci mířili na západní pobřeží Spojených států, které je přitahovalo jako magnet. Odtud do Ruska proudily peníze na podporu bělogvardějců, které Rudí s Leninem nejdřív sevřeli v kleštích a potom úplně rozdrtili.
Znovu si připomněl Vasilijův výkřik.
Na východě se nacházel North Beach a jižně od něj Nob Hill. Úpatí a úbočí kopce bylo poseté krásnými starými domy, kavárnami a obchůdky s delikatesami. Dnes to byla módní čtvrť módního města, ale na počátku devatenáctého století tam pohřbívali ruské obchodníky s kožešinou. Kamenité pobřeží a strmé stráně tehdy obývali jenom indiáni z kmene Miwoků a Ohlonů. Běloši místo ovládli až za desítky let. Legenda o pohřebišti místu dala i jméno.
Russian Hill neboli Ruský kopec.
Nacházel se v kalifornském San Franciscu.
V Americe.
Právě tam dva malé Romanovce odvezli.
Pověděl o své úvaze Akilině. "Skvěle to do sebe zapadá. Spojené státy jsou velké a dva teenageři se v nich snadno ztratí. Nikdo je tam nemohl odhalit, protože Američané toho o ruské carské rodině moc nevěděli. Nikoho nezajímala. Pokud byl Jusupov opravdu tak chytrý, jak mi teď připadá, určitě s tím počítal." Zvedl k očím klíč a pozorně se zadíval na KOB 716 vyražené do kovu. "Víte, co si myslím? Že to je klíč od sejfu v nějaké sanfranciské bance. Vyrazíme tam a zjistíme, která to je. A budeme doufat, že ještě pořád existuje."
"Myslíte, že je to možné?"
Miles pokrčil rameny. "V San Franciscu je starobylá finančnická čtvrť, takže reálná šance tu je. A pokud už banka neexistuje, je docela dobře možné, že po ní sejfy převzala nástupnická instituce. Obvykle se to tak dělá." Na chvíli se odmlčel. "Vasilij povídal, že až se vrátíme ze hřbitova, má pro nás další informaci. Vsadím se, že nám chtěl říct, že máme pokračovat do San Francisca."
"Vždyť tvrdil, že neví, kam děti odvezli."
"Asi lhal. Nejspíš nechtěl nic vyzradit, dokud nepřineseme tu truhličku. Teď musíme najít to, čemu říkají Pekelný zvon."
Zvedl zlatou cihlu. "Tohle nám bohužel není vůbec k ničemu. V žádném případě to nedostaneme přes celnici. Nebývá zvykem, aby v dnešní době člověk u sebe běžně nosil kusy zlata s carovým znakem. Máte pravdu, Akilino. Profesor Pašenko nám určitě nelhal. Obyčejný ruský rolník by to dávno nechal roztavit, pokud by to pro něho nemělo větší cenu v původní formě. Kolja Maks tu záležitost bral vážně. A Vasilij s Josifem taky. Oba za to položili život."
Zadíval se do tmy. Najednou se v něm probudilo odhodlání konat. "Víte, kde jsme?" zeptal se.
Akilina přikývla. "Kousek od hranic s Ukrajinou, skoro mimo území Ruska. Tahle dálnice vede do Kyjeva."
"Jak je to daleko?"
"Čtyři sta kilometrů, možná o něco méně."
Vzpomněl si, že těsně před odletem do Moskvy si ve věstnících amerického ministerstva zahraničí přečetl, že mezi Ruskem a Ukrajinou nejsou celnice. Rusku se do nich nechtělo investovat, protože by to bylo moc drahé, a navíc i zbytečné, protože na Ukrajině žilo plno Rusů a nemělo smysl je pořád kontrolovat.
Ohlédl se a podíval se zadním oknem ven. Zanedlouho jim budou v patách Mžoura, Kromaňonec a Felix Orleg. Silnice před nimi je cesta ke svobodě.
"Jedeme. Z Kyjeva určitě něco poletí," rozhodl.

30

Moskva, pondělí 18. října, 2:00

Hayes bedlivě sledoval pětici obličejů v zasedací místnosti. Byla to tatáž, ve které se scházeli v posledních sedmi týdnech. Seděli tam Stalin, Lenin, Brežněv a Chruščov s knězem, jehož patriarcha Adrian delegoval jako svého posla. Byl to malý muž s plnovousem jako drátěnka a uslzenýma zelenýma očima. Naštěstí byl dostatečně prozíravý a oblékl se do nenápadného obleku, takže nebylo navenek vidět, že patří k církvi. Ostatní mu okamžitě dali přezdívku Rasputin, což mu bylo krajně nepříjemné.
Všechny je probudili uprostřed noci a oznámili jim, že se do hodiny mají sejít. Ve hře bylo mnoho, takže nemohli čekat až do rána. Hayes byl rád, že nechali připravit nějaké jídlo a pití. Na bufetovém stole ležely podnosy s plátky uzených ryb, salámem a vařenými vejci s kaviárem. Vedle nich stála láhev koňaku, vodky a konvice s kávou.
Několik minut shromážděným mužům vysvětloval, k čemu došlo předchozího dne ve Starodugu. Výsledkem byli dva mrtví Maksové, ale žádné informace. Oba tvrdošíjně odmítali cokoli prozradit. Josif Maks jim jenom naznačil, kde najdou Vasilije, a ten je dovedl k hrobu svého otce. Vůbec nic jim neřekl, jenom křičel něco o nějakém havranovi.
"Hrob patřil Koljovi Maksovi. Vasilij byl jeho syn," řekl Stalin. "Kolja byl člen Mikulášovy palácové stráže. Během revoluce zběhl na druhou stranu a byl v Jekatěrinburgu v době popravy carské rodiny. Neexistují žádné písemné zmínky o tom, že by byl v popravčí četě, ale to vůbec nic neznamená, protože na tehdejší záznamy se nedá spoléhat.

Nikdy o Jekatěrinburgu oficiálně nevypovídal. Pohřbili ho v nějaké uniformě, nebyla sovětská. Asi ji nosil za cara."
Brežněv si poposedl a otočil se k Hayesovi. "Ten váš pan Lord z hrobu něco vzal a teď to má u sebe."
Když se tři muži, které na hřbitov vyslali, v noci vrátili s nepořízenou a sdělili jim, že nic nenašli, ale zato do hrobu k nejstaršímu Maksovi přihodili další dva, Hayes se na místo osobně vydal ve Stalinově doprovodu.
"Vasilij Maks tam naše lidi zavedl, jenom aby mohl Lordovi předat vzkaz," řekl Hayes. "Jinak by tam s nimi vůbec nejel."
"Proč to říkáte?" otázal se Lenin.
"Byl to člověk, který svoji povinnost bral hodně vážně. Vůbec by místo, kde hrob je, neprozradil, kdyby Lordovi nepotřeboval něco vzkázat. Věděl, že jde na smrt, a potřeboval ještě předtím splnit svoji povinnost." Začínal se svými ruskými partnery ztrácet trpělivost. "Mohli byste mi laskavě vysvětlit, o co tady jde? Necháte mě jezdit po celém Rusku a zabíjet lidi, ale ani se mi neobtěžujete vysvětlit proč. Po čem Lord s tou ženskou jdou? Přežili nějací Romanovci Jekatěrinburg?"
"Souhlasím," přidal se k němu Rasputin. "Taky bych rád věděl, o co jde. Bylo mi řečeno, že celý problém následnictví je vyřešený. Že všechno probíhá hladce. Tak proč najednou ten spěch?"
Brežněv rázně postavil skleničku na příruční stolek vedle sebe. "Desítky let se proslýchá, že někteří členové carské rodiny přežili. Po celém světě se rojí velkokněžny a careviči. Když ve dvacátém roce skončila občanská válka, Lenin došel k závěru, že celá carská rodina popravena nebyla. Dozvěděl se, že Felixi Jusupovovi se nejspíš povedlo minimálně jednoho Romanovce ukrýt. Jenže pro to neměl žádné důkazy, a než je mohl dát dohromady, zradilo ho zdraví."
Hayese nepřesvědčil. "Jusupov zavraždil Rasputina a Mikuláš s Alexandrou ho za to nenáviděli. Proč by se jim snažil pomáhat?"
Jeho otázku zodpověděl Chruščov: "Jusupov byl velice osobitý člověk. Míval nutkavé stavy. Svatého muže zavraždil z náhlého popudu, protože se domníval, že carskou rodinu vysvobozuje z rukou ďábla. Zajímavé je, že ho za trest poslali jenom do vyhnanství na jeho panství ve středním Rusku. To mu zachránilo život, protože se za Únorové a Říjnové revoluce nevyskytoval u dvora. Tehdy přišlo o život hodně Romanovců a příslušníků jiných šlechtických rodů."
Hayes o ruské historii něco věděl. Čtením o osudu carské rodiny si krátil dlouhou cestu za oceán. Příběh posledních Romanovců ho fascinoval. Vzpomněl si, že Mikulášova mladšího bratra, velkoknížete Michaela, zastřelili šest dní před událostmi v Jekatěrinburgu. Alexandřinu sestru, Mikulášova bratrance Sergeje a další čtyři knížata zavraždili den poté a všechny je hodili do důlní šachty kdesi na Urale. V následujících měsících zemřeli další carovi blízcí příbuzní. Bolševikům se podařilo do roku 1919 vyhladit skoro celý romanovský rod. Jen několika málo členům se podařilo uprchnout na Západ.
Chruščov pokračoval: "Rasputin předpověděl, že pokud ho zabijí bojaři, zůstane na jejich rukou krev. A taky, že jestli ho zavraždí carův příbuzný, celá rodina do dvou let zemře. Zabijí ji vlastní poddaní. Rasputina v prosinci 1916 zavraždil manžel carovy neteře a bolševici do srpna 1918 celou rodinu vyhladili."
Hayese jeho slova nechávala chladným. "O tom proroctví neexistuje jediný důkaz."
Brežněv se na něho vážně podíval. "Ale my víme, že to tak bylo," řekl. "Pan Lord přece našel Alexandřin dopis, který potvrzuje, že Rasputin carevně svoje proroctví vyjevil v říjnu roku 1916, tedy dva měsíce před svou smrtí." Pokračoval sarkastickým tónem: "Velikému zakladateli této země, našemu milovanému Leninovi, to nejspíš připadalo docela závažné. A Stalin se tolik bál pravdy, že radši všechno strčil pod zámek a dal zabít každého, kdo něco věděl."
Hayesovi význam Lordova nálezu došel až teď.
"Prozatímní vláda v březnu 1917 Jusupovovi nabídla trůn. Romanova byli odepsaní a vláda se domnívala, že by za ně mohl převzít moc rod Jusupovů. Lidi si Felixe hodně vážili právě za to, že zabil Rasputina. Viděli v něm spasitele. Ale Jusupov nabídku odmítl. Když se k moci definitivně dostali Sověti, utekl," řekl Lenin.
"Jusupov mohl mít tisíce chyb, ale jedno se mu upřít nedá - rozhodně to byl vlastenec," pokračoval Chruščov. "Když mu Hitler nabízel úřad protektora, až dobude Rusko, rozhodně to odmítl. Komunisti mu nabízeli místo kurátora v několika muzeích a on ho nikdy nepřijal. Matičku Rus miloval celou duší. Uvědomil si, že vražda Rasputina byla chyba, až když bylo pozdě. Smrt carské rodiny si určitě nepřál. Měl obrovské výčitky svědomí, takže si vymyslel plán."
"Jak to víte?" otázal se Hayes.
Stalin se usmál. "Po pádu komunismu se otevřely archívy a vydaly svá tajemství. Je to jako s matrjoškami - otevřete jednu a uvnitř najdete druhou. A v ní další. Nikdo z nás si to nepřál, ale došli jsme k názoru, že teď je vhodná doba na odhalení."
"Vy jste celou dobu tušili, že je naživu nějaký Romanovec?"
"Netušili jsme vůbec nic," řekl Brežněv. "Jenom jsme se obávali, že to, co se před desítkami let skrylo, by s obnoveným carstvím mohlo ožít a začít bujet. Zdá se, že jsme se nemýlili. Nečekali jsme, že se do toho zaplete váš pan Lord, ale možná je nakonec dobře, že se situace vyvinula právě takhle."
"Naše státní archívy jsou plné výpovědí osob, které se popravy zúčastnily, ale Jusupov na to šel chytře," řekl Stalin. "Do svého plánu zasvětil co nejméně lidí, takže Leninova a pak i Stalinova tajná policie se dozvěděla jenom nepodstatné informace. Nikdy se nic nepotvrdilo."
Hayes se napil kávy a poznamenal: "Pokud mě paměť neklame, Jusupov po útěku z Ruska žil velice skromně."
"Na začátku první světové války udělal totéž co car a převedl většinu svých investic ze zahraničních bank do Ruska," řekl Brežněv. "Což znamená, že hotovost i akcie měl tady. Bolševici mu zkonfiskovali veškerý majetek, včetně obrazů a šperků, které rod Jusupovů nashromáždil. Ale Felix byl chytřejší, než se zdál. Investoval v Evropě, především ve Švýcarsku a Francii. Navenek žil skromně, ale peníze vždycky měl. Podle dostupných dokumentů ve dvacátých letech prodal cenné papíry American Railways a za hotovost těsně před krizí nakoupil zlato. Sověti se ho snažili najít, ale

marně."
Lenin si poposedl. "Je možné, že dokonce spravoval carské investice, ke kterým bolševici nemohli. Hodně lidí se domnívalo, že Mikuláš II. v zahraničních bankách ukryl milióny rublů. Jusupov až do své smrti často jezdil do Spojených států."
Hayesovi se i přes únavu začala zvedat hladina adrenalinu. "Co tedy budeme dělat?" zeptal se.
"Musíme najít Milese Lorda a tu ženu," odpověděl Chruščov. "Varoval jsem všechny hraniční přechody, ale obávám se, že už je pozdě. Nejbližší únikovou cestou je Ukrajina, a taky nejsnazší, protože Rusko hranici s Ukrajinou nekontroluje. Vy můžete cestovat po celém světě, pane Hayesi. Potřebujeme, abyste byl připravený. Lord se s vámi pravděpodobně spojí. Nemá nejmenší důvod vám nedůvěřovat. Až se vám ozve, jednejte rychle. Myslím, že závažnost situace vám už není neznámá."
"Máte pravdu," přitakal Hayes. "Teď už všechno vidím naprosto jasně."

31

Atlanta, Georgie, 7:15

Akilina přihlížela, jak Miles zasunuje klíč do zámku a odemyká dveře svého bytu. Vešla za ním dovnitř.
V sobotu přespali na letišti v Kyjevě a v neděli ráno se přepravili do Frankfurtu. Všechny odpolední a podvečerní lety byly obsazené, takže v terminálu počkali na pozdní přímý let do Atlanty. V letadle byla volná poslední dvě místa a Miles za letenky zaplatil polovinou peněz, které dostali od Semjona Pašenka.
Zlatou cihlu zamkli ve skříňce na letišti v Kyjevě. Celou dobu si dělali starosti, jestli je tam v dostatečném bezpečí, ale věděli, že ze země by ji vyvezli stěží.
V letadle sice oba usnuli, ale podepsal se na nich časový rozdíl, a navíc zdaleka nebyli u konce cesty. Když dorazili do Atlanty, Miles rovnou zarezervoval dvě místa v letadle do San Francisca, které startovalo v poledne. Potřebovali se osprchovat a převléknout, takže si vzali taxík a za dvacet minut už byli v Milesově bytě.
Akilině se jeho příbytek líbil. Byl zařízený honosněji než Pašenkův. Podlahy pokrývaly měkké čisté koberce a místnosti byly zařízené pěkným nábytkem. Zpočátku jí byla zima, ale stačilo, aby Miles otočil kolečkem na termostatu a za chvíli tam bylo mnohem přívětivěji. Oproti radiátorům v jejím moskevském bytě, které se daly buď jenom úplně otevřít, nebo zavřít, to byla obrovská změna. Všude bylo hezky uklizeno, což Akilinu až tak nepřekvapovalo. Miles Lord jí od prvního okamžiku připadal jako člověk, který má všechno uspořádané.
"V koupelně jsou čisté ručníky, takže si klidně poslužte," řekl Miles rusky. "Převléknout a dát se do pořádku můžete v tamté ložnici."
Akilina sice uměla trochu anglicky, ale ne tak dobře, aby všemu rozuměla. Na letišti jí unikalo, co si mezi sebou lidé říkají, a obzvláštním problémem pro ni byly otázky, které cestujícím kladli celníci. Naštěstí měla umělecké vízum, takže ji do země pustili bez průtahů.
"Mám ještě jednu koupelnu připojenou k ložnici, takže se jdu umýt. Za chvíli jsem zpátky," řekl Miles a odešel.
Akilina ve sprše zůstala dlouho a nechala si teplou vodu volně stékat po těle. Příjemně jí prohřívala unavené svaly. Její organismus měl ještě půlnoc. Na posteli v ložnici našla připravený froté župan a zachumlala se do něj. Miles jí vysvětlil, že za hodinu musí vyrazit na letiště, aby chytili letadlo do San Francisca. Vysušila si vlasy ručníkem a nechala si rozcuchané kudrny volně spadnout na ramena. Podle šumění vody ze zadní koupelny usuzovala, že Miles se ještě sprchuje.
Vešla do pracovny a chvilku tam obdivovala zarámované fotografie na stěně a dvou dřevěných stolcích. Miles Lord pocházel z velké rodiny. Několik snímků ho zachycovalo spolu se čtyřmi sourozenci v různých obdobích života. Akilina usoudila, že Miles je z nich nejstarší. Na jedné fotografii byla celá rodina. Milesovi na ní mohlo být asi osmnáct. Další snímky ho zachycovaly ve sportovním oblečení, s obličejem schovaným v přilbě s chráničem. Měl vycpaná ramena a volný dres s číslem. Stranou stála fotografie jeho otce. Byl to čtyřicátník s vážnýma, tmavě hnědýma očima a nakrátko střiženými černými vlasy. Na čele se mu perlily krůpěje potu. Stál u řečnického pultu a v otevřených ústech se mu třpytily bělostné zuby. Pravým ukazovákem mířil k nebi. Na sobě měl dobře padnoucí oblek a v manžetě rukávu se mu leskly zlaté knoflíky. V pravém dolním rohu bylo cosi napsáno černým fixem. Akilina fotografii vzala do ruky a zvedla si ji k očím, aby zjistila, co to je, ale nemohla to rozluštit.
"Stojí tam Následuj mne, synu," ozvalo se za ní rusky.
Akilina se otočila.
V otevřených dveřích stál Miles v hnědém županu, z něhož mu koukaly jenom bosé černé nohy. Nahoře mu bylo vidět kousek svalnaté hrudi porostlé zkroucenými, šedohnědými chlupy.
"Tu fotku mi dal, když se ze mě snažil taky udělat pastora."
"Proč jste se jím nestal?"
Přistoupil blíž. Byl cítit mýdlem a šampónem. Akilina postřehla, že se oholil. Po dvoudenním strništi nebylo ani památky, takže bylo vidět, že jeho kakaovou pleť nehyzdí jediná vráska.
"Otec matku pořád podváděl a nedával jí žádné peníze. Takový příklad jsem nehodlal následovat."
Akilina si vzpomněla, jak zatrpkle mluvil v pátek večer u Semjona Pašenka. "A co vaše matka?"
"Milovala ho. Vlastně ho pořád miluje. Nikdo o něm nesmí říct křivé slovo. Jeho ovečky byly úplně stejné. Grover Lord pro ně byl světec."
"Copak o tom nikdo nevěděl?"
"Nikdo by tomu nevěřil. Navíc by začal vykřikovat, že ho diskriminují, a z kazatelny by hřímal o těžkém údělu černocha,

který má úspěch."
"Ve škole nás učili, že Američané černochy diskriminují, takže nemají šanci uchytit se v bílé společnosti."
"Kdysi to tak bývalo. Někdo tvrdí, že je to tak pořád. Já s tím nesouhlasím. Netvrdím, že Amerika je dokonalá, to v žádném případě. Ale je to země neomezených možností, když je umíte rozeznat a dokážete využít příležitostí ve svůj prospěch."
"A vy jste jich využil, Milesi Lorde?"
"Proč mě oslovujete takhle?" zeptal se s úsměvem.
Akilina se zatvářila nechápavě.
"Říkáte mi celým jménem. Proč?" dodal na vysvětlenou.
"Tak, ze zvyku. Nechtěla jsem se vás nijak dotknout."
"Říkejte mi Milesi. A pokud jde o vaši otázku, tak ano, myslím, že jsem využil všech příležitostí, které se mi naskytly. Ve škole jsem dřel a všechno, čeho jsem kdy dosáhl, jsem si poctivě vybojoval."
"Kdy jste se začal zajímat o moji zemi? Už v dětství?"
Miles ukázal na police s knihami na protější straně místnosti. "Rusko mě odjakživa fascinovalo. Jeho historie je úžasné čtení. Je to země neuvěřitelných protikladů co do velikosti, politiky i počasí. A názorů."
Bedlivě ho sledovala. Jeho slova byla plná emocí, stejně jako jeho oči.
"Sedmnáctý rok, to byla hrozná smůla. Vaše země tehdy stála na prahu společenského obrození. Bylo to nesmírně plodné období pro básníky, spisovatele, divadelníky, malíře. Existovala určitá svoboda tisku. A pak bylo přes noc po všem."
"Vy se chcete zúčastnit našeho nynějšího obrození, že?"
Usmál se. "Kdo by si kdy pomyslel, že obyčejný kluk z Jižní Karolíny bude mít takovou výsadu, viďte?"
"Máte hodně blízký vztah se svými sourozenci?"
Miles pokrčil rameny. "Rozutekli jsme se do všech koutů Států. Všichni máme plno práce, takže na návštěvy není čas."
"Jsou úspěšní?"
"Jeden bratr je doktor, sestry jsou učitelky, druhý bratr je účetní."
"Tak to váš otec nemohl být tak špatný."
"Byl. Vůbec nic pro nás neudělal. Ke všemu nás vedla matka."
Akilina o Groveru Lordovi skoro nic nevěděla, ale měla dojem, že chápe. "Možná, že jeho život pro vás měl být odstrašujícím příkladem."
"Tak bez takového příkladu bych se docela klidně obešel," utrousil ironicky.
"Proto jste se nikdy neoženil?"
Přistoupil k oknu a vyhlédl do slunečného rána. "Proto ne. Prostě jsem na to neměl čas."
Z dálky k nim doléhal hluk ulice. "Já jsem se taky nikdy nevdala. Chtěla jsem vystupovat. V Rusku manželství není žádný med. Naše země není zemí příležitostí."
"Nemáte ani žádného přítele?"
Chvilku si nebyla jistá, jestli by mu neměla říci o Tušovi, ale nakonec se rozhodla, že si to nechá pro sebe. "Vlastně ne," řekla jenom.
"Vážně věříte tomu, že když budete mít cara, všechny vaše potíže se vyřeší?"
Akilina byla ráda, že se dál nevyptává na její soukromí. Možná vycítil, že jí to není moc příjemné. "Rusové vždycky měli nějakého vůdce. Když ne cara, tak aspoň premiéra nebo prezidenta. Na tom, kdo to je, přece nezáleží, pokud dělá rozumnou politiku."
"Jak vidíte, někdo se nám naše dobrodružství snaží překazit. Možná ve znovuobnovení monarchie vidí způsob, jak uchvátit moc v zemi."
"Jsme od nich tisíce kilometrů daleko."
"Ani nevíte, jak jsem rád."
"Pořád mi nejdou z hlavy ti Maksové," řekla Akilina. "Oba dva za svoji věc ochotně položili život. Co pro ně mohlo být tak důležité?"
Miles přistoupil k policím s knihami a vzal jeden svazek do ruky. Na obalu byla Rasputinova fotografie - zlověstná tvář lemovaná plnovousem, v níž svítily pronikavé oči. "Tenhle prospěchář je možná klíčem k budoucnosti vašeho národa. Vždycky jsem ho považoval za podvodníka, který měl to štěstí, že se v pravou chvíli objevil na pravém místě. Všechny knížky na téhle polici jsou jenom o něm. Četl jsem je celé roky a Rasputin mi připadal asi tak důvěryhodný jako můj otec."
"A teď?"
Zhluboka se nadechl. "Nevím, co si mám myslet. Nemůžu tomu uvěřit. Felixi Jusupovovi se nějakým zázrakem povedlo propašovat dva Romanovce do Ameriky." Ukázal na další polici. "Mám několik Jusupovových biografií. Žádná z nich ho nezachycuje jako obratného manipulátora, ale spíš jako idealistického břídila, který ani nedokázal nikoho pořádně zavraždit."
Akilina přistoupila blíž, vzala mu knihu z ruky a zadívala se do Rasputinových očí. "Ty jeho oči člověka dokážou uhranout, i na fotce," poznamenala.
"Otec říkával, že boží tajemství se nedá rozluštit. Vždycky jsem si myslel, že to říká z vychytralosti, aby mu jeho ovečky zůstávaly věrné, pořád se k němu vracely a poslouchaly další moudra. Doufám, že se pletl."
Podívala se mu do očí. "Neměl byste otce tak nenávidět."
"Neřekl jsem, že ho nenávidím."
"Protože jste nemusel."

"Je mi proti srsti, jak se choval a jakou spoušť po sobě zanechal. Byl to příšerný pokrytec."
"Ale možná, že po sobě zanechal důležitý odkaz a vy to ani nevíte. Možná, že ten odkaz jste zrovna vy. Havran."
"Vy tomu všemu vážně věříte?"
Akilina se v tichém, teplém bytě trochu uvolnila. "Já jenom vím, že od té doby, co jste mi vtrhl do kupé, se cítím jinak. Těžko se to vysvětluje. Pocházím z prosté rodiny. Zavraždili mi babičku a oběma rodičům zkazili život. Co jsem na světě, pořád kolem sebe vidím utrpení a marně se ptám, jak bych to mohla změnit. Možná, že na to teď nastala správná chvíle."
Miles sáhl do kapsy a vyndal z ní mosazný klíč z truhličky, kterou našli v hrobě. Bylo na něm jasně čitelné označení KOB 716. "Pokud najdeme ten Pekelný zvon a vypátráme, do jakého zámku pasuje tenhle klíč," řekl.
"Jsem si jistá, že se nám povede obojí."
Miles zavrtěl hlavou. "Jsem rád, že si je jistý aspoň jeden z nás."

32

Moskva, 16:20

Hayes si pozorně prohlížel Stěpana Baklanova. Následník trůnu seděl u stolu naproti sedmnácti členům Carské komise. Velká síň Fazetového paláce byla plná diváků a novinářů, nad jejichž hlavami se v nehybném vzduchu vznášel namodralý dým. Komisaři nedokázali chvíli vydržet bez zapálené cigarety, dýmky či doutníku.
Baklanov v tmavém obleku ochotně čelil nekonečným otázkám. Před komisí seděl naposledy. Zítra proběhne volba tří finalistů, kteří postoupí do závěrečného kola. Komise nominovala devět uchazečů. Třem z nich nikdo nedával nejmenší naději, další dva byli diskutabilní. Čtyři měli dost reálnou šanci uspět, protože byli s carskou rodinou pokrevně spřízněni a odpovídali požadavkům následnického zákona z roku 1797. První kolo rozhovorů se soustředilo na sňatky uzavřené po roce 1918 a následné oslabení pokrevních pout, která kdysi bývala silná. Každý z devíti kandidátů strávil určitou dobu před porotou, obhajoval svůj nárok na trůn a odpovídal na otázky komisařů. Hayes zařídil, aby Baklanov před komisi předstoupil jako poslední.
"Neustále na svého předka myslím," řekl Baklanov do mikrofonu tichým, ale pevným hlasem. "V této síni Fazetového paláce se v lednu roku 1613 sešli bojaři, aby si zvolili nového cara. V zemi vládl zmatek, protože její trůn byl více než jedno desetiletí prázdný. Bojaři stanovili přesné podmínky pro zvolení cara, stejně jako dnes vy. Po dlouhých diskuzích a mnoha odmítnutých uchazečích se shodli na vlídném šestnáctiletém Michailu Romanovovi. Není bez zajímavosti, že ho objevili v Ipaťjevském klášteře. Vláda Romanovců tedy začala v místě, které neslo stejné jméno jako dům, ve kterém o tři sta let později skončila." Baklanov se odmlčel. "Přinejmenším na nějakou dobu."
"Ale Michaila zvolili, protože se zavázal, že všechna rozhodnutí bude nejdřív konzultovat s bojary," ozval se jeden komisař. "Takže jejich duma byla v podstatě zákonodárným shromážděním. Hodláte udělat to samé?"
Baklanov se nejistě zavrtěl, ale nepřestával se tvářit otevřeně a přátelsky. "To nebyl jediný důvod, proč mého předka vybrali," odpověděl. "Shromáždění ještě před samotnou volbou provedlo lidové hlasování, při kterém se zjistilo, že Michail Romanov má největší podporu. Naše situace je obdobná, komisaři. Všechny celonárodní průzkumy ukazují, že lidé můj nástup na trůn podporují. Ale abych odpověděl na vaši otázku - Michail Romanov žil v trochu jiné době. Rusko vyzkoušelo demokracii a s výsledky tohoto pokusu se setkáváme každý den. Nejsme národ zvyklý nedůvěřovat své vládě. Demokracie v podstatě znamená neustálou kontrolu vlády a otevřené vyjadřování nespokojenosti s jejími rozhodnutími. Na to nás náš historický vývoj nepřipravil. V této zemi lidé očekávají, že vláda bude zasahovat do jejich životů. Západní společnost vyznává naprostý opak."
Baklanov pokračoval v projevu: "Tato země v roce 1917 ztratila svoji velikost. Naše impérium kdysi bývalo největší na světě, ale teď naše existence závisí na štědrosti jiných národů, a to mi vadí. Strávili jsme skoro osmdesát let výrobou bomb a zbraní, zatímco se naše země rozpadala. Je načase to změnit."
Hayes věděl, že Baklanov jenom přehrává pro televizní kamery. Všechna setkání komise s kandidáty přenášely domácí i světové stanice včetně CNN, CNBC, BBC a Fox News. Baklanovova reakce byla takřka dokonalá. Vyhnul se přímé odpovědi, ale využil příležitosti ke shrnutí situace. Ten člověk možná neumí vládnout, ale podbízení mu rozhodně jde.
Ozval se další komisař: "Pokud si dobře vzpomínám, tak zemi po většinu Michailovy vlády ve skutečnosti spravoval jeho otec Filaret. Michail byl pouhá loutka. Co když se něco podobného stane i ve vašem případě? Kdo nám zaručí, že ve svých rozhodnutích nebudete podléhat druhým?"
Baklanov zavrtěl hlavou. "Ujišťuji vás, komisaři, že nebude třeba, aby za mě rozhodoval někdo jiný. Tím samozřejmě nechci říct, že se nebudu radit se svými ministry. Velice dobře si uvědomuji, že autokrat přežije jenom tehdy, když má podporu vlády i svého lidu."
Další vynikající odpověď, pomyslel si Hayes.
"A co vaši synové? Jsou oni připraveni převzít tak velkou zodpovědnost?" otázal se tentýž komisař.
Začínal na Baklanova tlačit. Byl to jeden z posledních tří členů komise, které se jim ještě nepodařilo podplatit. O ceně za jeho podporu se zatím jednalo, ale Hayesovi se před několika hodinami dostalo ujištění, že zítra už budou všichni komisaři stoprocentně volit jednomyslně.
"Mí synové jsou připravení. Nejstarší plně chápe zodpovědnost, kterou jednoho dne ponese, a je připraven stát se carevičem. Učil jsem ho tomu už od narození."
"Vy jste tušil, že za vašeho života dojde k obnovení monarchie?"
"V hloubi duše jsem vždycky věděl, že ruský lid si jednoho dne bude přát návrat cara. Násilně ho o něj připravili a se zbraní v ruce uchvátili jeho trůn. Respekt si nelze vynutit zločinným jednáním. Ze zla ještě nikdy žádné dobro nevzešlo.

Náš národ hledá svoji minulost a může jedině doufat a modlit se, aby nás to hrozivé selhání přivedlo na cestu úspěchu. Nikdo z nás na tomto světě nežije sám, a to platí především pro ty, kdo pocházejí z vládnoucího rodu. Trůn tohoto státu patří Romanovcům a já jsem nejbližší žijící potomek Mikuláše II. po meči. Velké pocty s sebou přinášejí velké závazky a já jsem připraven jim vůči svému lidu dostát."
Baklanov se napil vody ze sklenice, která před ním stála na stole. Všichni komisaři mlčeli. Následník postavil sklenici zpátky na stůl a řekl: "Michail Romanov se carství zdráhal přijmout, ale já se nestydím za to, že chci vládnout své zemi. Rusko je moje domovina. Podle mého názoru má každý národ buď mužské, anebo ženské charakteristiky. Ten náš je ryze ženský. Právě díky tomu jsme tak plodní. Nejlépe to shrnul jeden Fabergého životopisec, i když to byl Angličan: Zasejte do ruské země zrnko a ona ho svým neopakovatelným způsobem promění a vydá neuvěřitelný skvost. Je mou povinností vidět tyto skvosty dorůstat a zrát. Každé semeno ví, kdy je nejlepší čas ke klíčení. A já znám ten svůj. Lidi je možné přimět k posvátné hrůze, ale ne k lásce. To chápu. Nechci, aby se mě moje Rusko bálo. Netoužím dobývat nová území ani vládnout světu. Naše budoucí velikost spočívá v tom, že lidu zajistíme možnost zdravého vývoje a prosperitu. Nezáleží na tom, jestli dokážeme rozdrtit celý okolní svět, ale na tom, jestli jsme schopní uživit vlastní lidi, léčit je z nemocí, zajistit příjemný život v dostatku jim i nastupujícím generacím."
Baklanov svá slova pronesl tak procítěně, že jeho myšlenka musela být jasně pochopitelná jak v televizi, tak rádiu. Na Hayese dělal čím dál lepší dojem.
"Nebudu tvrdit, že Mikuláš II. nechyboval. Byl to tvrdošíjný samovládce, který ztratil ze zřetele svůj cíl. Dnes už víme, že byl pod zhoubným vlivem své manželky a že on i carevna byli zranitelní díky synově chorobě. Alexandra pro něj byla v mnoha ohledech požehnáním, ale zároveň jednala hloupě. Nechala se ovlivňovat Rasputinem, kterého skoro všichni odsuzovali jako odporného oportunistu. Člověk se má z historie poučit. Já jejich chyby opakovat nehodlám. Tento národ si nemůže dovolit slabé vedení. Je potřeba zajistit bezpečí ve městech a důvěru v instituce. Jenom tak se naše země pohne kupředu."
"Připadá mi, jako byste se už viděl na trůně," poznamenal jeden komisař.
Byl to tentýž, který mu předtím kladl nepříjemné otázky.
"O tom rozhodl můj původ, komisaři. Já to sotva mohu ovlivnit. Ruský trůn patří Romanovcům, to je nezvratný fakt."
"Ale Mikuláš se přece trůnu vzdal, a to i jménem svého syna Alexeje," ozvalo se od stolu.
"Za sebe se ho vzdal, ale pochybuji, že by z právního hlediska bylo možné, aby to udělal i za Alexeje. Když v březnu 1917 abdikoval, jeho syn se stal Alexejem II. Otec ho trůnu zbavit nemohl. Proto trůn patří Romanovcům pokrevně spřízněným s Mikulášem II. Já jsem jeho nejbližší mužský potomek."
Hayes byl s tím divadlem spokojen. Baklanov přesně věděl, co a kdy má říct. Při svém projevu obratně pracoval s hlasem, takže posluchačům dokázal sdělit, co potřeboval, aniž by se jich dotkl.
Stěpan I. bude vynikajícím carem.
Samozřejmě pouze za předpokladu, že bude rozkazy přijímat stejně horlivě, jako je chce vydávat.

33

13:10

Miles se podíval na Akilinu. Seděli v letadle víc než dvanáct kilometrů nad Arizonskou pouští. Z Atlanty odstartovali pět minut po poledni a vzhledem k tomu, že let trval pět hodin a mezi Georgií a Kalifornií existoval tříhodinový časový rozdíl, měli v San Franciscu přistát krátce po druhé hodině. Miles za posledních čtyřiadvacet hodin obletěl skoro celý svět. Byl rád, že je zase na americké půdě - nebo spíš nad ní -, i když vůbec netušil, co je v Kalifornii vlastně čeká.
"Pořád takhle létáte z místa na místo?" zeptala se ho Akilina tiše.
"Obvykle vůbec ne, tohle je dost výjimečná situace."
"Chci vám něco říct."
Zaslechl v jejím hlase napětí.
"Předtím… u vás doma… jsem k vám nebyla docela upřímná."
Její slova ho zmátla.
"Ptal jste se mě, jestli mám nějakého přítele, a já vám řekla, že ne. Ale lhala jsem."
Tvářila se tak nešťastně, že Miles pocítil potřebu ji uklidnit. "Nemusíte mi nic vysvětlovat," řekl.
"Ale já chci."
Opřel se do svého sedadla.
"Jmenoval se Tuša. Seznámili jsme se v artistické škole. Musela jsem tam nastoupit po střední škole. Nikdy se neuvažovalo o tom, že bych šla na univerzitu. Otec byl artista, takže se automaticky předpokládalo, že já budu taky. Tuša byl akrobat. Byl dobrý, ale ne dost. Kariéru neudělal, ale chtěl si mě vzít."
"A vzal si vás?"
"Ne. Pocházel ze severu, od ledových plání. Protože nebyl Moskvan, museli bychom bydlet s mými rodiči, dokud bychom nedostali vlastní byt. To znamenalo, že museli dát souhlas se sňatkem a s tím, aby Tuša žil v Moskvě. Matka odmítla."
Milese to překvapilo. "Proč?" zeptal se.
"Úplně zatrpkla. Otec tehdy byl v lágru. Nenáviděla ho za to. A taky za to, že chtěl odejít z Ruska. Viděla, že jsem šťastná, a rozhodla se moje štěstí zničit, jenom aby ukojila svoji vlastní bolest."
"Proč jste se neodstěhovali někam jinam?"
"Tuša o tom nechtěl ani slyšet. Hrozně moc se chtěl stát Moskvanem. O tom sní každý, kdo v Moskvě nežije. Dal se do

armády a vůbec mi o tom neřekl. Moc velký výběr neměl - buď vojsko, nebo práci v továrně kdovíkde. Povídal, že se vrátí, až si vysloužíprávo usadit se, kde sám bude chtít."
"A vrátil se?"
Akilina s odpovědí chvilku váhala. "Ne, zemřel v boji. Úplně zbytečně, protože jejich operace stejně ničemu nepomohla. Své matce jsem to nikdy neodpustila."
Miles v jejím hlase zřetelně zaslechl trpkost. "Milovala jste ho?" zeptal se.
"Asi jako každá mladá holka. Ale co je to láska? Pro mě to byl dočasný únik z reality. Ptal jste se mě, jestli si myslím, že se zvolením cara se něco změní. Horší než doteď to určitě nebude."
Nic nenamítal.
"Jsme každý úplně jiný, vy a já," řekla Akilina.
Miles její slova nechápal.
"Můj otec a já se jeden druhému v mnoha ohledech podobáme. Naše krutá vlast nám oběma odepřela právo na lásku. Vy svého otce nenávidíte, ale měl jste možnost využít příležitostí, které vaše země nabízí. Zajímavé, jaké extrémy se v životě vyskytují."
Miles jí v duchu dal za pravdu.

Mezinárodní letiště v San Franciscu bylo plné cestujících. Akilina s Milesem si s sebou zabalili jen pár věcí, které se vešly do brašen, které jim před cestou do Starodugu dal Semjon Pašenko. Miles měl v úmyslu vrátit se v případě nezdaru do Atlanty a kontaktovat Taylora Hayese. Pašenko ať si trhne nohou, i se svým Rasputinem. Málem šéfovi zavolal ještě před odjezdem z Georgie, ale pak si to rozmyslel. Hodlal Pašenkova přání plnit, jak nejdéle to bude možné, a aspoň částečně ctít proroctví, jež ještě donedávna považoval za úplný nesmysl.
Prošli kolem výdeje zavazadel, kde se u pásů s kufry tlačily houfy cestovatelů, a zamířili k východu. Za prosklenou stěnou krásně svítilo jasné odpolední slunce.
"A co teď?" zeptala se Akilina rusky.
Miles neodpovídal, protože jeho pozornost upoutalo cosi na opačném konci zalidněného terminálu.
"Pojďte," řekl, chytil ji za ruku a vedl ji shlukem lidí.
Na zdi za zavazadlovým pásem American Airlines zářil poutač, jakých byly v terminálu stovky. Barevné poutače nabízely všechno možné od developerských projektů po dálkové telefonování. Miles se zadíval na slova napsaná přes budovu podobnou chrámu:

SANFRANCISKÁ KREDITNÍ A OBCHODNÍ BANKA
TRADICE JIŽ OD ROKU 1884

"Co je tam napsáno?" zeptala se Akilina.
Miles jí to pověděl. Vytáhl z kapsy klíč a zadíval se na písmena vyražená do mosazi. KOB.
"Myslím, že ten klíč je od sejfu v Kreditní a obchodní bance. Za Mikuláše II. už existovala."
"Jak si můžete být jistý, že je to ta pravá?"
"Nijak."
"A jak to tedy zjistíme?"
"Dobrá otázka. Potřebujeme si vymyslet nějakou přesvědčivou lež, aby nás pustili dovnitř. Pochybuju, že nás nechají jen tak vejít s desítky let starým klíčem a otevřou nám sejf. Určitě se budou vyptávat." Okamžitě začal uvažovat jako právník. "Ale já myslím, že se s tím nějak srovnáme."

Taxík je za třicet minut dovezl z letiště do centra. Miles pro ubytování zvolil hotel Marriott v těsné blízkosti finančnické čtvrti. Obrovská budova ze zrcadlového skla připomínala hrací skříň v motorestu. Miles hotel vybral kvůli jeho poloze a dobře vybavenému business centru.
Nechali tašky v pokoji a sešli do business centra. Miles tam usedl k počítači a zadal do vyhledávače SOUD PRO POZŮSTALOSTNÍ ZÁLEŽITOSTI OKRESU FULTON. V posledním ročníku na vysoké škole se v jedné právní firmě zabýval pozůstalostním řízením. Věděl, jak vypadá oficiální příkaz soudu, který člověka pověřuje vykonáním poslední vůle zesnulého. Sám několik podobných dokumentů napsal, ale pro jistotu se ještě chtěl podívat na internet, aby měl stoprocentní jistotu. Dalo se tam najít nepřeberné množství stránek, které nabízely všechno možné od odvolání po vzory, podle nichž se daly sepsat i ty nejobskurnější dokumenty. Miles běžně využíval stránek atlantské Emory University. Právě na nich našel příslušné výrazivo, s jehož pomocí hodlal sestavit falešná oprávnění k jednání v pozůstalostním řízení.
Z tiskárny za chvíli vypadl svazek v tuhých deskách. Miles ho ukázal Akilině a řekl: "Jste dcera jisté Žanny Ljudmilovové. Vaše matka nedávno zemřela a zanechala vám tenhle klíč od svého sejfu. Pozůstalostní soud ve Fultonu vás pověřil vykonáním její poslední vůle, a já jsem váš právní zástupce. Všechno vyřizuju za vás, protože skoro neumíte anglicky. Musíte zinventarizovat veškerý matčin majetek včetně obsahu sejfu."
Akilina se usmála. "Tady je to úplně stejné jako v Rusku - taky jsou tu v módě falešné papíry," řekla.
Poutač na letišti v člověku vyvolával dojem, že Kreditní a obchodní banka je instituce sídlící v majestátní žulové budově, ale peněžní ústav se nacházel v moderní ocelové budově uprostřed sanfranciského finančnického centra. Miles znal jména mrakodrapů v jejím okolí - Embarcadero Center, Russ Building a nepřehlédnutelný Transamerica Tower. Znal historii místa. Většinou tu sídlily banky a pojišťovny, takže se čtvrti začalo přezdívat Wall Street Západu. Kromě finančních institucí tu byly zastoupeny i těžební společnosti, giganti v oblasti komunikací, strojírenské firmy a

výrobci konfekce. Oblast za svůj vznik vděčila kalifornskému zlatu, ale významné postavení v americkém finančním světě jí zajistilo až nevadské stříbro.

Interiér Kreditní a obchodní banky byl moderní kombinací laminovaného dřeva, mramorových mozaik a skla. Bezpečnostní schránky se nacházely ve třetím patře za zády úřednice se zlatavými vlasy. Miles jí přes pult podal klíč, nabubřelé pověřující dopisy a svou právnickou licenci. Usmíval se a choval se mile. Doufal, že se ho nebude příliš vyptávat. Žena se tvářila podezíravě, což nevěstilo nic dobrého.
"Schránku s takovým číslem tu nemáme," oznámila jim chladně.
Miles ukázal na klíč v jejích rukou. "Ale KOB je přece vaše banka, ne?"
"Iniciály odpovídají," odtušila úřednice. Víc jim zřejmě prozradit nehodlala.
Miles se pokusil přitvrdit. "Madam, slečna Ljudmilovová sem přijela, aby vypořádala matčiny záležitosti. Její smrt ji velice zasáhla. Důvodně se domníváme, že ta schránka je dost stará. Copak vaše banka sejfy neuchovává dlouhou dobu? Podle reklam jste na trhu od roku 1884."
"Možná mě pochopíte, když budu mluvit pomaleji, pane Lorde," začala žena. Tón jejího hlasu se mu líbil pořád méně. "V naší bance žádná schránka číslo sedm set šestnáct neexistuje. Používáme jiný kódovací systém - kombinaci jednoho písmene a čísla. Od založení banky."
Miles se otočil k Akilině a řekl jí rusky: "Nic nám neřekne. V jejich bance prý sejf číslo sedm set šestnáct nemůže být."
"Co to říkáte?" otázala se ho úřednice.
Otočil se k ní. "Jenom jí vysvětluji, že ještě chvíli musí svoji bolest držet na uzdě, protože jí tu nikdo není ochoten pomoci."
Pak se zase obrátil k Akilině: "Udělejte na ni smutný kukuč. A zkuste vymáčknout nějakou slzu, jestli to půjde."
"Jsem akrobatka, ne herečka."
Jemně vzal její ruce do svých dlaní a vrhl na ni pohled plný soucitu. "Aspoň to zkuste. Pomůže nám to," řekl rusky.
Akilina se ustaraně podívala na úřednici.
"Poslyšte, co kdybyste zkusili Kapitálovou a obchodní banku?" navrhla nakonec žena a vrátila Milesovi klíč. "Sídlí ve stejné ulici, tři bloky od nás."
"Tak co, zafungovalo to?" zeptala se Akilina.
"Co to říká?" chtěla znovu vědět úřednice.
"Chce, abych jí přetlumočil, co jste říkala," odpověděl Miles, otočil se k Akilině a řekl rusky: "Možná, že ta mrcha má přece jenom srdce." Pak se úřednice anglicky zeptal: "Nevíte náhodou, jak dlouho ta banka funguje?"
"Jako my, je taky hodně stará. Myslím, že ji založili někdy v devadesátých letech devatenáctého století."

Budova Kapitálové a obchodní banky byla obrovský monolit s žulovou základnou, mramorovou fasádou a vchodem s korintskými sloupy. Diametrálně se lišila od Kreditní a obchodní banky i ostatních mrakodrapů, které ji obklopovaly ze všech stran. Její starobylá vznešenost se mezi moderními zrcadlovými okny a kovovými výztužemi zajímavě vyjímala. Vnitřek banky na Milese okamžitě udělal obrovský dojem. Starobylou dvoranu zdobily sloupy z umělého mramoru a podlaha tu byla vykládaná leštěným mramorem. I přepážky upomínaly na dobu, kdy se místo bezpečnostních kamer používaly zdobené kovové mříže.
Uniformovaný hlídač je poslal do kanceláře, z níž úředníci sledovali vstup do prostoru sejfu v suterénu budovy. V kanceláři je očekával černoch středního věku s šedivějícími vlasy. Na sobě měl vestu od obleku a kravatu. Z kapsičky na vestě mu visel zlatý řetízek od hodinek a kýval se nad úředníkovým mírně zakulaceným bříškem. Představil se jim jako Randall Maddox James. Zdálo se, že je na svá tři jména patřičně hrdý.
Miles Jamesovi ukázal pověřovací dopisy a klíč. Úředník neudělal jedinou nepříjemnou poznámku, ani se na nic zbytečně nevyptával. Položil jim několik zběžných otázek a bez otálení je provedl dvoranou do podzemního bludiště tvořeného několika prostornými sály. Jejich stěny lemovaly řady dvířek z nerezové oceli. V jedné místnosti byla řada opryskaných starých sejfů se žebernalými zámky.
"Tohle jsou nejstarší schránky v naší bance," řekl James. "Pamatují ještě zemětřesení v roce 1906. Zbylo jich tu jen pár a já si kolikrát říkám, kdy si pro jejich obsah někdo přijde."
"Vy se do nich po nějaké době nedíváte?" zeptal se ho Miles.
"To by bylo nezákonné. Pokud majitelé každoročně platí pronájem, nemáme na to právo."
Miles zvedl ruku s klíčem. "Chcete mi říct, že pronájem tohoto sejfu někdo platí od dvacátých let?"
"Přesně tak. Jinak bychom ho prohlásili za nepoužívaný a vyvrtali bychom zámek. Vaše zesnulá to jistě dobře věděla."
Miles zpozorněl. "Samozřejmě. Jak jinak, že?"
James jim ukázal schránku s číslem 716. Byla v prostřední řadě a měla nevelká obdélníková dvířka.
"Pokud budete něco potřebovat, najdete mě v kanceláři, pane Lorde," řekl James a odešel.
Miles počkal, dokud za úředníkem nezaklapne mříž a oni v sále nezůstanou sami. Teprve potom zasunul klíč do zámku. Když odemkl dvířka, objevil se za nimi kovový kontejner. Vytáhl ho ven a položil ho na stůl z ořechového dřeva. Povšiml si, že obsah schránky je dost těžký.
Uvnitř našel tři váčky z nachového sametu. Všechny byly v mnohem lepším stavu než ten, který objímal zesnulý Kolja Maks. Kromě nich objevil složené noviny, které 25. září 1920 vyšly ve švýcarském Bernu. Papír byl tenounký, ale neporušený. Miles jemně promnul nejširší váček a nahmatal v něm cosi tvrdého. Rychle ho otevřel a vytáhl z něj dva zlaté pláty. Byly navlas stejné jako ten, který zanechali na letišti v Kyjevě. Na každém z nich byly vyražené iniciály NR a dvouhlavý orel. Pak sáhl po dalším váčku. Byl naditější, skoro kulatý. Miles ho rozvázal.
Jeho obsah ho šokoval.

Oba hleděli na vejce s podkladovou mřížkou ze zlata pokrytou průhledným růžovým smaltem. Mělo zlaté nožky ve tvaru zkroucených listů posetých diamanty. Na špičce vejce se nacházela miniaturní carská koruna osazená diamanty a jedním překrásným rubínem. Celý ovál byl rozdělený na čtvrtiny čtyřmi řadami diamantů. Byl ozdobený konvalinkami z týchž drahokamů a perel. Kvítky na zlatých stoncích doplňovaly zelené smaltové listy. Celé vejce bylo asi patnáct centimetrů vysoké. Uvnitř se mělo ukrývat překvapení v podobě trojlístku miniaturních podobizen Mikuláše II. a jeho dvou starších dcer.
Milesovi bylo povědomé.
"To je od Fabergého," řekl. "Carské velikonoční vejce."
"Já vím," řekla Akilina. "Viděla jsem je v kremelské Zbrojnici."
"Tohle je známé pod názvem Konvalinkové vejce. Carevna ho dostala v roce 1898. Je tu ale jeden háček. Tohle vejce patřilo do soukromé sbírky. Americký milionář Malcolm Forbes koupil dvanáct z padesáti čtyř existujících exemplářů. Jeho sbírka byla větší než ta v Kremlu. Přesně tohle vejce jsem viděl na výstavě v New Yorku…"
Z opačného konce sálu se ozvalo řinčení kovu. Miles vyhlédl zpoza řady schránek a uviděl, jak k nim kráčí James. Rychle strčil vejce zpátky do váčku a pevně utáhl kožené tkanice.
"Je všechno v pořádku?" otázal se James.
"V naprostém," odpověděl Miles "Neměl byste nějakou krabici nebo papírovou tašku, ve které bychom si ty věci mohli odnést?"
Úředník přelétl očima po stole. "Samozřejmě, pane Lorde. Naše banka je vám k službám," řekl.
Miles chtěl prohlédnout i zbylý obsah schránky, ale měl za to, že nejrozumnější bude, když se na něj podívají až v hotelu. Randall Maddox James mu připadal podezřele zvědavý. Věděl, že je nejspíš jenom paranoidní, ale říkal si, že vzhledem k událostem posledních dnů je jeho stihomam namístě.
Naskládal všechny poklady do papírové tašky s logem Kapitálové a obchodní banky a vyšel s Akilinou ven. Mávl na taxík a požádal řidiče, ať je odveze k městské knihovně. Budovu si pamatoval ze své poslední návštěvy. Byla to majestátní třípatrová stavba z konce devatenáctého století, která přežila jak zemětřesení v roce 1906, tak v roce 1989. Vedle ní stála novější budova, do které je nasměrovala žena v informacích. Miles se chtěl podívat do nějakých knih o Fabergém dřív, než začnou zkoumat věci uložené v tašce. Mezi svazky, které vzal z jednoho regálu, byl i katalog všech známých velikonočních carských vajec.
Zamkl se s Akilinou a poklady ve studovně a rozložil obsah sejfu po stole. Potom otevřel jednu z přinesených knih a záhy se v ní dočetl, že dílna slavného klenotníka vytvořila celkem padesát šest vajec, počínaje rokem 1885, kdy car Alexandr III. najal Carla Fabergého, aby mu vyrobil velikonoční dárek pro manželku, carevnu Marii. Lidé v Rusku se o Velikonocích tradičně obdarovávali vajíčky a třikrát se líbali na tvář. Carevně se tretka tak líbila, že jí car od té doby u Fabergého objednával každý rok. Alexandrův syn Mikuláš II. pak v tradici pokračoval, až na to, že nechával dělat vejce dvě - jedno pro svou ženu Alexandru a druhé pro svou matku.
Každý originální kousek vyrobený ze zlata, drahých kamenů a emailu v sobě ukrýval překvapení - maličký korunovační kočár, repliku carské jachty, vláček, zvířátko na klíček nebo jinou složitou mechanickou miniaturu. Vědělo se, že z původních padesáti šesti exemplářů se jich dochovalo čtyřicet sedm. Jména jejich majitelů byla uvedená pod fotografiemi. Zbylých devět kusů se po bolševické revoluci ztratilo.
Miles nalistoval velkou fotografii Konvalinkového vejce. V popisku pod ní stálo:

Tento překrásný kousek je dílem zlatnického mistra Michaila Perčina od Fabergého. Uvnitř jsou jako překvapení ukryty miniaturní portréty cara a velkokněžen Olgy a Taťány, nejstarších carských dcer. V současnosti je součástí soukromé sbírky v New Yorku.

Fotografie klenot zobrazovala skoro ve skutečné velikosti. Na špičce vejce bylo vidět trojlístek miniatur, nad nimiž se nacházela korunka s diamanty a rubínem. Každý portrét byl zasazený do zlatého oválku lemovaného diamanty. Prostřední fotografie patřila Mikuláši II. ve vojenské uniformě. Nalevo zářila tříletá andělská tvářička jeho prvorozené dcery Olgy lemovaná blondatými kudrnami. Napravo se usmívala několikaměsíční Taťána. Zezadu bylo na každé podobence vyryté datum 5. dubna 1898.
Miles pro srovnání podržel vejce ze sejfu vedle fotografie. "Jsou úplně stejná," řekl.
"Ale v tom našem nejsou žádné fotky," poznamenala Akilina.
Miles se podíval do knížky, kde stálo, že na vejci je zlacený perleťový knoflík, kterým se otočí, mechanismus uvnitř se dá do pohybu a ze špičky vyjedou všechny tři portréty.
Pozorně si prohlédl vejce ze sejfu a našel na něm zmíněný knoflík. Postavil vejce na stůl, přidržel ho, aby se nekývalo, a opatrně maličkým knoflíčkem otočil. Diamantová korunka se pomalu zvedla a pod ní se objevila fotografie Mikuláše II. totožná s fotografií v knize. Za ním se z vejce vynořily další dva oválky. Na levém se objevil chlapecký obličej a na pravém dívčí.
Knoflíčkem se dál otáčet už nedalo. Miles ho pustil a zadíval se na podobenky, které se vynořily z vejce. Levá zachycovala Alexeje, pravá jeho sestru Anastázii. Miles sáhl po další knize a listoval jí, dokud nenarazil na fotografii carských dětí pořízenou v roce 1916, krátce před uvězněním celé rodiny. Nemýlil se, byli to Alexej s Anastázií, ale na snímcích ve vejci byli oba o něco starší a měli na sobě oblečení západního střihu - carevič měl flanelovou košili a jeho sestra světlou halenku. Na obou medailoncích bylo zezadu vyryté datum 5. dubna 1920.
"Jsou starší," řekl Miles. "Opravdu přežili."
Sáhl po zažloutlých novinách a rozevřel je. Uměl obstojně německy, takže dovedl přečíst, co stojí v textu. Na spodním okraji byl článek, kvůli kterému se noviny do sejfu zřejmě dostaly. Jeho nadpis hlásal: KONEC ZLATNÍKA

FABERGÉHO. Text popisoval smrt Carla Fabergého, který předchozího dne skonal v hotelu Bellevue v Lausanne. Do Švýcarska dorazil teprve před nedávnem z Německa, kam utekl po bolševickém převratu v říjnu 1917. V článku se psalo i o tom, že Fabergého slavná dílna, kterou vedl čtyřicet sedm let, po smrti Romanovců skončila. Zmocnili se jí Sověti a zavřeli ji, ačkoli zaměstnancům se na kratičkou dobu podařilo podnik držet v chodu pod politicky přijatelným názvem Výbor zaměstnanců Fabergého podniku. Reportér poznamenával, že firma skončila nejen kvůli tomu, že v carské rodině ztratila své hlavní zákazníky. Většina bohatých Fabergého klientů přišla za první světové války o veškeré peníze. Na konci článku stálo, že privilegovaná ruská vrstva navždy zmizela. Text doplňovala fotografie Carla Fabergého jako zlomeného člověka.
"Ty noviny sem dali jako doklad autentičnosti," poznamenal Miles.
Otočil vejce a podíval se na značku zlatníka, který ho vyrobil - HW. Potom začal listovat jednou z knih, dokud nenarazil na kapitolu pojednávající o řemeslnících, které Fabergé zaměstnával. Věděl, že šperky jenom navrhoval, ale nevyráběl. Byl géniem v čele společnosti, která v dobách své největší slávy vytvořila některé z nejlepších šperků všech dob, ale s materiálem pracovali šperkaři, které si najímal. Autor knihy uváděl, že Michail Perčin, mistr, který Konvalinkové vejce vytvořil, zemřel v roce 1903. V textu stálo, že firmu až do jejího úpadku vedl Henrik Wigström, který zemřel rok před Fabergém. Kniha rovněž uváděla, že Wigström jako značku používal své iniciály - HW. Byly tam vyobrazené na fotografii. Miles je porovnal s iniciálami vyraženými na spodku vejce.
Byly identické.
Všiml si, že Akilina drží v rukou obsah třetího sametového váčku - další zlatou destičku s vyrytým textem v azbuce. Přistoupil blíž a s námahou si text přečetl. Dalo to práci, ale podařilo se mu ho přeložit. Na zlatém plátu stálo:

Havranovi s orlem: Tato země je skutečným útočištěm pronásledovaných, jak se o ní tvrdí. Krev imperátorského těla je v bezpečí a čeká na váš příchod. Car vládne, ale postrádá trůn. Napravte to a povzbuďte ducha právoplatných dědiců, již zůstávají umlčeni. Despotům, kteří náš národ zadupali do země, přeji to, co před více než stoletím výstižně napsal Radiščev: "Vaše činy nezůstanou zapomenuty. Ať Bůh vás navždy zatratí. Lačníte po krvi, v uších vám zní jen válečný ryk a shon. Zbroceni krví teď do hrobu padněte." Postarejte se o to. F. J.

"To má být všechno?" řekl Miles zklamaně. "Vždyť jsme se z toho nic nedozvěděli. Co ten Pekelný zvon? V textu z Maksova hrobu se tvrdí, že jedině on nám ukáže cestu k další bráně. O žádném zvonu tu nic není." Zvedl vejce a zatřásl s ním. Nic. Zevnitř se neozvalo ani škrábnutí. Pozorně si prohlédl jeho vnější plášť, ale neobjevil žádný způsob, jak by se dalo otevřít. "Vypadá to, že bychom v tuhle chvíli měli vědět víc, než víme. Pašenko povídal, že jednotlivé části poselství se postupem času poztrácely. Možná nám unikla zrovna ta, která by nás mohla dovést k Pekelnému zvonu." Přiblížil si vejce k očím a pozorně si prohlédl všechny tři portréty. "Alexej s Anastázií přežili. Dostali se sem, do téhle země. Oba jsou určitě dávno mrtví, ale jejich potomci možná žijí. Jsme jim nablízku, ale nemůžeme se k nim dostat, protože máme jenom nějaké zlato a jedno hrozně vzácné vejce." Zavrtěl hlavou. "Jusupov si s tím dal velikou práci. Dokonce do toho zapletl Fabergého nebo aspoň jeho posledního mistra, který mu tohle vyrobil."
"Co budeme dělat?" zeptala se Akilina.
Posadil se zpátky na židli a zamyslel se nad její otázkou. Hrozně rád by jí dal naději, nějakou odpověď, ale nakonec se rozhodl, že jí řekne pravdu.
"To netuším."

34

Moskva, úterý 19. října, 7:00

Hayes přiskočil k telefonu, který řinčel na nočním stolku. Právě se osprchoval a oholil. Připravoval se na další den carské volby. Byl to den zásadního významu, neboť mělo padnout rozhodnutí o třech kandidátech, kteří postoupí do závěrečného kola. Baklanov se mezi ně bezpochyby dostane, protože Tajná rada včera večer potvrdila, že se jí konečně podařilo podplatit všechny členy komise. Dokonce i otrapa, který Baklanova dusil při posledním rozhovoru, jim konečně sdělil své finanční požadavky.
Vzal telefon teprve po čtvrtém zazvonění. Okamžitě poznal Chruščovův hlas.
"Asi před půl hodinou mi volali z ruského konzulátu v San Franciscu. Pan Lord se slečnou akrobatkou se potulují po městě."
Hayese jeho slova šokovala. "Co tam dělají?"
"Objevili se v jedné bance s klíčem od sejfu. Nejspíš ho vytáhli z hrobu Kolji Makse. Kapitálová a obchodní banka patří k několika nadnárodním společnostem, které Sověti léta sledovali. KGB pořád zuřivě pátrala po carském majetku. Byla přesvědčená, že v bankovních trezorech jsou cihly zlata, které tam carská rodina ukryla ještě před Říjnovou revolucí. Na tom vlastně trochu pravdy bylo, protože po sedmnáctém roce se našly na různých účtech celé milióny."
"Chcete mi říct, že vaši lidé ještě dnes sledují banky kvůli sto let starým úložkám? Tak to se nedivím, že je vaše vláda bez peněz. Měli byste to nechat plavat a jít dál."
"Myslíte? A kam by to asi vedlo? Možná nejsme tak hloupí, jak si myslíte. I když v něčem máte pravdu. Po pádu komunismu na podobné projekty, jako je ten náš, nebyly peníze. Já jsem ale obnovil kontakty z minulosti, kdy vznikla naše tajná společnost. Konzulát v San Franciscu celá léta nenápadně udržuje vztahy se dvěma tamními bankami. Carští agenti jejich sejfy využívali ještě před revolucí. Jeden z našich informátorů nám oznámil, že někdo vyzvedl obsah schránky, o které jsme si dlouho mysleli, že patří někomu s kontaktem na carskou rodinu."

"Co jste se dozvěděl?"
"Že Lord se slečnou Petrovovou se tam objevili a předstírali, že jdou vypořádat něčí poslední vůli. Úředníkovi to nejdřív nepřipadalo divné, ale když vytáhli klíč od jednoho z nejstarších sejfů v celé bance, začal mít podezření. Patří ke schránkám, které jsme sledovali. Lord si z banky odnesl tři sametové sáčky s neznámým obsahem."
"Víte, kde teď jsou?"
"Když se pan Lord podepisoval kvůli přístupu do sejfu, uvedl adresu jednoho místního hotelu. Ověřili jsme si, že jsou tam se slečnou Petrovovou ubytovaní. Nejspíš se doma v Americe cítí v bezpečí."
Hayes horečně přemýšlel. Podíval se na hodinky. Bylo úterý, krátce po sedmé ráno, což znamenalo, že v Kalifornii je pondělí osm hodin večer.
Pro Lorda úterý začínalo až za dvanáct hodin.
"Mám nápad," řekl Chruščovovi.
"Tušil jsem to."

Miles s Akilinou sjeli výtahem do lobby hotelu. Obsah bankovního sejfu zamkli do trezoru v pokoji. Městská knihovna otevírala v devět hodin ráno a Miles tam chtěl zajít ze všeho nejdřív, aby mohl dál pátrat a zjistit, která část poselství jim chybí. Případně aby aspoň našel nějakou cestu, jež by je dovedla k jasné odpovědi.
Pátrání, které se mu nejdřív jevilo jenom jako způsob, jak uniknout z Moskvy, mu začínalo připadat zajímavé. Původně měl v úmyslu zjistit, co se skrývá ve Starodugu, a pak skočit do prvního letadla a uniknout z Ruska. Po setkání s Maksovými, nálezech ve Starodugu a sanfranciské bance si však uvědomil, že jde o mnohem víc, než si původně myslel. Byl rozhodnutý dotáhnout věc až do konce, i když netušil, kam ho to zavede. Zajímavé bylo i to, co se vyvíjelo mezi ním a Akilinou.
V Marriottu zarezervoval jenom jeden pokoj. Nespali na jedné posteli, ale včerejší večer byl prodchnutý blízkostí, jakou vůči nikomu už dlouho nepocítil. Dívali se spolu na romantickou komedii a Miles Akilině překládal pasáže, kterým nerozuměla. Díky tomu si film mohla opravdu vychutnat a on si na oplátku vychutnal jejich společný zážitek.
Miles Lord měl v životě jenom jediný opravdu vážný vztah. Bylo to ještě za studií. Chodil s jednou budoucí právničkou, ale jejich romance časem skončila, protože Miles zjistil, že pro jeho milou je mnohem důležitější kariéra než budování vztahu. Hned po promoci ho opustila a přijala pracovní nabídku ve Washingtonu, kde nejspíš dodnes šplhá pořád výš po kariérním žebříčku. Miles se odstěhoval do Georgie a nechal se najmout firmou Pridgen & Woodworth. Měl několik známostí, ale žádná z nich nebyla vážná a ani jedna z jeho bývalých přítelkyň nebyla ani z poloviny tak zajímavá jako Akilina Petrovová. Nikdy nevěřil v osud - to přenechával otcovým věrným ovečkám -, ale mimořádnost toho, co prožívá, nemohl popřít. Úkol, který s Akilinou přijali, ani jejich vzájemná přitažlivost se nedaly vědomě ovlivnit.
"Pane Lorde!"
Rozlehlým vestibulem hotelu se neslo jeho jméno. Miles se zarazil. V San Franciscu ho přece nikdo nezná!
Oba se s Akilinou zastavili a otočili.
Blížil se k nim čiperný zakrslý mužík s černými vlasy a výrazným knírem. Měl na sobě dvouřadý oblek a v ruce mával hůlkou, o niž se co chvíli opřel. Beze spěchu k nim přišel a anglicky se představil: "Jsem Filip Vitěnko z ruského konzulátu."
Miles ztuhl. "Jak jste věděl, že mě tu najdete?" zeptal se Rusa.
"Co kdybychom se posadili? Potřebuji si s vámi o něčem promluvit."
Miles ukázal na několik křesel stojících opodál.
Když se posadili, Vitěnko začal: "Vím o incidentu, ke kterému došlo minulý pátek na Rudém náměstí…"
"Mohl byste mluvit rusky, aby vám moje společnice rozuměla? Neumí anglicky tak bravurně jako vy," přerušil ho Miles.
"Samozřejmě," odpověděl Vitěnko a usmál se na Akilinu.
"Jak už jsem říkal, vím, co se minulý pátek přihodilo na Rudém náměstí. Přišel tam o život jeden policista a jeho nadřízení vydali příkaz k vašemu zadržení. Píše se v něm, že je potřeba předvést vás k výslechu."
Miles se zamračil.
"Také vím o vašich kontaktech s jistým inspektorem Felixem Orlegem. Jsem přesvědčen, že vy s tou záležitostí na Rudém náměstí nemáte nic společného, pane Lorde. Jde tady spíš o inspektora Orlega. Podezírají jeho. Mne Moskva kontaktovala jenom proto, abych se s vámi spojil a požádal vás o spolupráci při vyšetřování."
Miles mu nedůvěřoval. "Ještě jste mi neprozradil, jak jste nás našel," řekl.
"Náš konzulát už několik let sleduje dva bankovní ústavy v tomto městě. Oba existovaly už za carství a Mikulášovi agenti v nich ukládali jeho majetek. Proslýchalo se, že car ještě před revolucí někam schoval velké množství zlata. Když jste se včera v obou institucích objevil a dožadoval se přístupu do bezpečnostních schránek, které podle nás mají něco společného s imperátorem, byli jsme o tom uvědoměni."
"Ale to je nezákonné," namítl Miles. "Tohle není Rusko. V téhle zemi se dodržuje bankovní tajemství."
Diplomata jeho slova nevyvedla z míry. "O zákonech vaší země je mi leccos známo. Možná, že je v nich i nějaká zmínka o falšování dokumentů za účelem získání přístupu k bezpečnostní schránce, která patří někomu jinému," poznamenal.
Miles jeho slova velice dobře pochopil. "Co chcete?"
"Inspektora Orlega už nějakou dobu sledují. Je napojený na jakousi organizaci, která se snaží ovlivnit rozhodnutí Carské komise. Artěmij Bělij, ten mladý právník, kterého zastřelili na Nikolské třídě, zaplatil životem za to, že se na Orlega a tu organizaci vyptával. Vy jste se k tomu bohužel nachomýtl. Bělého vrazi se možná domnívali, že se vám svěřuje, což by vysvětlovalo jejich zájem o vaši osobu. Je mi známo, že vás pronásledovali v Moskvě…"

"A taky ve vlaku z Petrohradu."
"To jsem ovšem nevěděl."
"Jaká organizace se snaží komisi ovlivnit?"
"Domnívali jsme se, že to možná budete vědět vy. Naší vládě je známo jenom to, že se jedná o spolupráci několika jednotlivců a ve hře jsou velké sumy peněz. Orleg s tím má něco společného. Pravděpodobně se snaží na trůn protlačit Stěpana Baklanova."
Diplomatova slova dobře zapadala do událostí uplynulých dní. "Nepodezírá vaše vláda ze spolupráce i nějaké americké obchodníky? Naše firma jich docela dost zastupuje."
"Obáváme se, že je to právě tak, jak říkáte. Vlastně se zdá, že ta organizace dostává peníze právě z Ameriky. Doufali jsme, že byste nám mohl pomoci i s tímhle."
"Mluvili jste už s mým nadřízeným, Taylorem Hayesem?"
Vitěnko zavrtěl hlavou. "Naše vláda se snaží vyptávat co nejméně, aby se neprozradilo, že o věci ví. Brzy se začne zatýkat, ale stejně jsem dostal za úkol se vás pro jistotu zeptat, jestli nemáte víc informací. Kromě toho by s vámi rád mluvil jistý činitel z Moskvy, pokud je to možné."
Miles dostal skutečný strach. Nebyl vůbec nadšený, že v Moskvě někdo ví, kde je.
Jeho obavy se mu nejspíš zračily ve tváři, protože Vitěnko ho ujistil: "Nemáte se vůbec čeho bát, pane Lorde. Budete s ním mluvit po telefonu. Ujišťuji vás, že naše vláda se skutečně zajímá o všechno, co se v posledních dnech přihodilo. Potřebujeme vaši pomoc. Komise o carovi definitivně rozhodne za dva dny. Nutně se potřebujeme dozvědět, jestli v průběhu volby nedošlo ke korupci."
Miles mlčel.
"Nemůžeme začít budovat nové Rusko, pokud se nevypořádáme se svou neslavnou minulostí. Jestli se komisaři nechali podplatit, je možná zkorumpovaný i Stěpan Baklanov. Něco takového nesmíme nechat jen tak."
Miles se rychle podíval na Akilinu. Dlouhým pohledem mu naznačila, že se jí něco nelíbí. Musí využít diplomatovy sdílnosti a dozvědět se co nejvíc. "Proč se vaše vláda zajímá o carské zlato? Po tak dlouhé době mi to připadá směšné."
Vitěnko se opřel do křesla a spustil: "Mikuláš II. ještě před sedmnáctým rokem porůznu ukryl zlato v hodnotě miliónů rublů. Sověti považovali za svoji povinnost vypátrat ho do posledního kousku. San Francisco se stalo centrem veškeré spojenecké podpory pro bělogvardějce. Právě tady bylo uloženo velké množství carského zlata do poboček newyorských a londýnských bank, které financovaly nákup zbraní a střeliva. Po zlatu začali do San Francisca proudit emigranti. Mnozí z nich byli obyčejní uprchlíci, ale někteří sem přijeli s určitým posláním." Diplomat se v křesle napřímil, jako by spolkl pravítko. "Tehdejší ruský konzul se nijak netajil svým protibolševickým zaměřením a aktivně Bílé podporoval. Uložené zlato měnil na peníze a nakupoval za ně zbraně. Měl z toho značný osobní prospěch. Sověti časem došli k přesvědčení, že v místních bankách zůstala velká část zlata, které považovali za své. A pak tu ještě byla ta záležitost s plukovníkem Nikolajem Romanovem."
Výška a tón diplomatova hlasu naznačovaly, že jde o něco důležitého. Vitěnko sáhl do kapsy saka a vytáhl z ní kopii novinového článku z šestnáctého října 1919. Psalo se v něm o příjezdu ruského plukovníka se stejným příjmením, jaké nosila carská rodina. Proslýchalo se, že do Washingtonu přijel požádat americkou vládu o pomoc pro operace bělogvardějců.
"Jeho příjezd tu vyvolal docela velký rozruch. Náš konzulát jeho aktivity sledoval. Vlastně dodnes máme jeho spisy. Nikdo neví, jestli to opravdu byl Romanovec nebo ne. Nejspíš ne - příjmením se asi jenom snažil vzbudit zájem. Podařilo se mu ze sebe setřást tajné a my dodnes nevíme, co tu vlastně dělal ani kam zmizel. Máme dokumenty o tom, že v té době kdosi v různých bankách - jednou z nich byla i Kapitálová a obchodní banka - otevřel několik účtů a pronajal čtyři bezpečnostní schránky. Jedna měla číslo sedm set šestnáct. Tu jste vy včera otevřel."
Miles začínal chápat, o co Rusovi jde. Nevěřil, že o záležitosti nebyl dopředu informován. Do hotelu ho nepřivedla žádná zvláštní souhra náhod.
"Prozradíte mi, co jste ve schránce našel, pane Lorde?"
Miles mu nedůvěřoval natolik, aby mu byl ochotný cokoli sdělit. "Zatím ne," odpověděl.
"A tomu pánovi z Moskvy byste to také neřekl?"
Tím si nebyl jistý, a tak radši mlčel. Vitěnko jeho nedůvěru zřejmě opět vycítil. "Byl jsem k vám upřímný, pane Lorde. Nemáte nejmenší důvod pochybovat o mé upřímnosti. Jistě chápete, že naše vláda se o všechno zajímá."
"A vy jistě chápete, proč jsem opatrný. Už asi týden se snažím uchránit si holý život. A jen tak mimochodem - pořád jste mi ještě neprozradil, jak jste nás našel."
"V bance jste v návštěvním lístku uvedl jméno hotelu."
Chytrá odpověď, pomyslel si Miles.
Vitěnko vytáhl z kapsy navštívenku. "Vaši nedůvěru naprosto chápu, pane Lorde. Tady na mě máte kontakt. Na ruský konzulát trefí každý taxikář v tomhle městě. Zmocněnec z Moskvy zavolá dnes v půl třetí odpoledne našeho času. Pokud s ním budete chtít mluvit, dostavte se, prosím, do mé kanceláře. Pokud ne, už vás nebudeme obtěžovat."
Miles si od diplomata vzal vizitku a upřeně se mu zadíval do tváře. Nevěděl, co má dělat.

Akilina přihlížela, jak Miles přechází po pokoji. Celé dopoledne strávili v městské knihovně a pročítali staré noviny, jestli nenajdou zmínku o plukovníku Nikolaji Romanovovi. Objevili několik článků o jeho návštěvě San Francisca na podzim roku 1919. Nic moc se o ní nedozvěděli, šlo spíš jenom o drby ze společnosti. Akilina viděla, že Miles z toho začíná být frustrovaný. Také si ověřili, že Konvalinkové vejce je stále součástí soukromé sbírky, což jim nijak moc nevyjasnilo, jak je možné, že mají kopii, která je až na fotografie navlas stejná jako originál.
Zašli do kavárny na lehký oběd a vrátili se do hotelu. Miles se o Filipu Vitěnkovi za celou dobu ani slovem nezmínil,

natož aby jí sdělil, jak se rozhodl ohledně návštěvy ruského konzulátu. Akilina diplomata při rozhovoru s Milesem bedlivě pozorovala a v duchu se sama pro sebe marně pokoušela odhadnout míru jeho upřímnosti.
Podívala se na Milese. Byl hezký. Připadal jí jako bezelstný, upřímný člověk, kterého okolnosti uvrhly do výjimečné situace. Už spolu strávili pět nocí a on jí neudělal jediný neslušný návrh. Připadalo jí to nezvyklé, protože jak kolegové z cirkusu, tak její bývalí milenci byli sexem doslova posedlí.
"Akilino."
Podívala se na něho.
"Na co myslíte?" zeptal se jí.
Nechtěla se mu se svými myšlenkami svěřovat, a tak řekla: "Filip Vitěnko mi připadal upřímný."
"Pravda, vypadal tak, ale to vůbec nic neznamená."
Miles se posadil na kraj postele s vejcem od Fabergého v ruce. "Něco nám uniká. Chybí nám kus poselství. Dostali jsme se do slepé uličky."
Akilina věděla, co se jí ve skutečnosti snaží naznačit. "Hodláte jít na konzulát?" zeptala se.
Upřeně se na ni zadíval. "Řekl bych, že nemám zrovna na vybranou. Pokud se někdo snaží zmanipulovat volbu cara, musím se tomu pokusit zabránit."
"Ale vždyť vůbec nic nevíte."
"Zajímá mě, co se dozvím od toho člověka z Moskvy. Možná má nějaké informace, které by mohly pomoct mému šéfovi. Nezapomínejte, že jsem do Ruska původně přijel s úkolem zajistit zvolení Stěpana Baklanova. Musím dělat to, na co mě najali."
"V tom případě tam půjdu s vámi."
"To ne. Možná trochu riskuju, ale vyslovenou hloupost udělat nechci. Vy vezmete všechny věci a přestěhujete se do jiného hotelu. Z Marriottu odejděte přes podzemní garáž. Nechoďte předem ani přes vestibul. Možná to tu sledují. Nikdy nevíte, jestli za vámi někdo nejde, takže do nového hotelu nechoďte přímo, ale trochu kličkujte ulicemi. Jeďte metrem, autobusem nebo taxíkem. Pár hodin jen tak bloumejte po městě. Já v půl třetí půjdu na konzulát. V půl čtvrté mi zavolejte z nějakého automatu. Když to nebudu zvedat nebo vám řeknou, že nemůžu přijít k telefonu nebo jsem už dokonce odešel, schovejte se a snažte se na sebe neupozorňovat."
"Tohle se mi vůbec nelíbí."
Miles vstal a přistoupil ke stolku u stěny, na kterém ležel jeden sametový váček. Schoval do něj vejce a řekl: "Mně taky ne, Akilino, ale nedá se nic dělat. Pokud jsou opravdu naživu skuteční romanovští následníci trůnu, ruská vláda se to musí dozvědět. Nemůžeme se otrocky řídit slovy nějakého Rasputina."
"Ale vždyť vůbec nevíme, kde máme hledat."
"Když se o tom dozví veřejnost, možná se Alexejovi nebo Anastáziini potomci přihlásí sami. Skutečné Romanovce od podvodníků snadno rozeznáme podle testů DNA."
"Ale vždyť to máme udělat sami, bez cizí pomoci."
"Nejsme náhodou orel s havranem? Takže si můžeme vytvářet svá vlastní pravidla."
"S tím nesouhlasím. Myslím, že carovy potomky musíme hledat způsobem, jaký určil Rasputin."
Miles se opřel o stolek. "Rusové se potřebují dozvědět pravdu. Proč jsou pro vás otevřenost a upřímnost tak neznámým pojmem? Myslím, že by to měla vyřešit vaše vláda a naše ministerstvo zahraničí. Všechno tomu člověku z Moskvy řeknu."
Akilina byla z jeho počínání nesvá. Dávala přednost anonymitě, která je v lidnatém městě mohla ochránit před nebezpečím. Ale možná má Miles nakonec pravdu. Třeba by o všem měli uvědomit příslušné činitele, kteří budou schopní zasáhnout dřív, než Carská komise zvolí Stěpana Baklanova nebo někoho jiného novým ruským carem.
"Měl jsem za úkol najít cokoli, co by mohlo ohrozit Baklanovův nárok na trůn, a tohle za takové ohrožení považuju. Můj nadřízený by měl vědět, co jsme zjistili. V sázce je toho opravdu hodně, Akilino."
"Například vaše kariéra?"
Miles chvíli mlčel. "Například," řekl pak.
Chtěla se ho vyptávat dál, ale nakonec si to rozmyslela. Miles byl pevně rozhodnutý a nepůsobil jako člověk, který snadno mění názory. Akilina se prostě bude muset spolehnout, že ví, co dělá.
"Jak mě najdete, až na konzulátu skončíte?" zeptala se.
Vzal z hromádky letáků barevný prospekt se zebrou a tygrem.
"Sejdeme se v zoo. Má otevřeno až do sedmi večer. Před pavilónem kočkovitých šelem. Se svou angličtinou se tam bez problémů dostanete. Když se do šesti neobjevím, jděte na policii a všechno jim povězte. Ať vám zavolají někoho z ministerstva zahraničí. Můj šéf se jmenuje Taylor Hayes. Taky pracuje pro komisi. Teď je zrovna v Moskvě. Ať se s ním lidi z ministerstva spojí. Všechno jim vysvětlete. Pokud se vám osobně neozvu do telefonu, až budete v půl čtvrté volat, nevěřte nikomu ani slovo. Předpokládejte, že došlo k nejhoršímu, a udělejte to, co vám říkám, ano?"
Akilině se jeho plán vůbec nelíbil, a také mu to rovnou řekla.
"Já vás chápu," řekl Miles, "ale Vitěnko mi připadal důvěryhodný. Navíc nejsme v Moskvě, ale v San Franciscu. Nicméně musíme být realisté. Pokud nás nějak oklamali, možná se vidíme naposledy."

35

14:30

Ruský konzulát se nacházel v ulici plné obchodů a kaváren západně od finančnické čtvrti, nedaleko čínské čtvrti a

honosného Nob Hill. Byla to dvoupatrová budova z červenohnědého pískovce s malou věžičkou. Stála na rušné křižovatce. Horní patro lemovaly balkóny s bohatě zdobenými kovovými zábradlími. Střecha měla litinový hřeben.
Miles se před konzulát svezl taxíkem. Z nedalekého oceánu na pevninu přicházela studená mlha. Otřásl se chladem. Zaplatil řidiči a vyrazil po dlážděné cestě ke kusu opracované žuly před budovou, na němž se skvěla bronzová deska s nápisem KONZULÁT RUSKÉ FEDERACE. Vchod hlídali dva mramoroví lvi.
Vešel do foyeru obloženého světlým dubovým dřevem, s mozaikovou podlahou a propracovanou sochařskou výzdobou. Strážný v uniformě ho poslal do patra, kde na něho čekal Filip Vitěnko.
Vitěnko mu potřásl rukou a vybídl ho, aby se posadil do křesla s brokátovým potahem. "Jsem velice rád, že jste se s námi rozhodl spolupracovat, pane Lorde. Naši vládu to potěší," řekl.
"Abych se vám přiznal, přišel jsem za vámi dost nerad, pane Vitěnko," přiznal Miles. "Ale říkal jsem si, že bych to měl udělat."
"Zmínil jsem se o vašich pochybnostech svým nadřízeným v Moskvě, ale ujistili mě, že vás nikdo nebude k ničemu nutit. Plně chápou, jak vám asi je po všem, co jste v Rusku zažil, a je jim to nesmírně líto," řekl Vitěnko a natáhl se pro krabičku cigaret. Místnost pronikavě páchla tabákem. Diplomat Milesovi nabídl cigaretu, ale ten odmítl.
"Kdybych se tak toho svého zlozvyku dokázal zbavit," posteskl si Vitěnko a zasadil cigaretu filtrem do dlouhé stříbrné špičky. Zapálil ji, potáhl a vyfoukl ke stropu hustý dým.
"S kým že to mám mluvit?" zeptal se ho Miles.
"S jedním pracovníkem ministerstva spravedlnosti. Znal Artěmije Bělého a právě připravuje zatykač na Felixe Orlega a několik dalších osob. Celou akci řídí. Další fakta by mu pomohla znemožnit těm zločincům pokračovat v jejich činnosti."
"Varoval někdo Carskou komisi?"
"Předseda o všem ví, ale jistě chápete, že nechce, aby se cokoli dostalo na veřejnost, protože by to mohlo zhatit vyšetřování. Naše země se ocitla ve značně choulostivé politické situaci a komisi čeká velice významné rozhodování."
Miles se trochu uklidnil a přestal se cítit ohrožený. Vitěnko už ho neznepokojoval.
Na diplomatově stole najednou pronikavě zazvonil telefon. Vitěnko zvedl sluchátko a rusky komusi nařídil, aby volajícího přepojil. Potom sluchátko položil a stiskl tlačítko na aparátu. V místnosti se ozval mužský hlas: "Dobrý den, pane Lorde. Jmenuji se Maxim Zubarjev a pracuji na ministerstvu spravedlnosti v Moskvě. Doufám, že se vám vede dobře."
Odkud volající ví, že Miles umí rusky? Asi mu to prozradil Vitěnko. "Zatím ano, pane Zubarjeve. Vy jste ale noční pták."
Muž na druhém konci se zasmál. "Tady v Moskvě je noc, ale to není důležité. Když jste se objevil v San Franciscu, docela se nám ulevilo. Už jsme se báli, že lidé, kteří po vás šli, dosáhli svého."
"Bylo mi řečeno, že šli po Artěmijovi."
"Artěmij pracoval pro mne, nenápadně se vyptával. Cítím se za jeho smrt zodpovědný. Chtěl mi pomoct. Netušil jsem, jak daleko sahají prsty osob, které jsou do této zrady zapletené, a velice mě to mrzí."
Miles se pokusil zjistit co nejvíc. "Došlo v Carské komisi ke korupci?" zeptal se.
"To zatím nevíme, ale domníváme se, že ano. Jenom doufáme, že se v ní pevně neuchytila a my ji dokážeme včas zastavit. Původně jsme právě tomuhle chtěli zabránit požadavkem jednomyslnosti, ale obávám se, že se nám nechtěně podařilo vytvořit skvělé podmínky pro rozbujení případné korupce."
"Pracuju pro Taylora Hayese. Je to americký právník se silnými vazbami na zahraniční obchodníky, kteří v Rusku investují…"
"Pana Hayese znám."
"Mohl byste se s ním spojit a sdělit mu, kde jsem?"
"Samozřejmě. Ale co vlastně děláte v San Franciscu a jak jste se dostal do bezpečnostní schránky v Kapitálové a obchodní bance?"
Miles se opřel do křesla. "Obávám se, že kdybych vám to pověděl, nevěřil byste tomu."
"Zkuste to a uvidíme."
"Hledám Alexeje a Anastázii Romanovovy."
Na opačném konci bylo dlouho ticho. Vitěnko se na Milese překvapeně podíval.
"Mohl byste mi to vysvětlit, pane Lorde?" otázal se hlas.
"Vypadá to, že dvě carovy děti přežily masakr v Jekatěrinburgu a Felix Jusupov je převezl do Ameriky. Naplňoval tak Rasputinovo proroctví z roku 1916. V moskevských archívech jsem našel písemné dokumenty, které to potvrzují."
"Máte pro to nějaké důkazy?"
Miles nestihl odpovědět, protože k nim z ulice dolehlo pronikavé houkání sanitky. Jindy by tomu nepřikládal žádný význam, ale teď ho zarazilo, že se tentýž zvuk ozývá z telefonu.
Okamžitě všechno pochopil.
Vyskočil a vyrazil ke dveřím.
Vitěnko na něho zavolal.
Miles rozrazil dveře a strnul. Na prahu stál Mžoura a spokojeně se usmíval. Za ním byl Felix Orleg. Mžoura Milese udeřil pěstí do obličeje, až se zapotácel a odvrávoral k Vitěnkovu stolu. Z obou nosních dírek mu prýštila krev. Několikrát se mu zatmělo před očima.
Dopadl na parkety. Kdosi něco řekl, ale Miles jeho slova nevnímal.
Zoufale se snažil udržet při vědomí, ale jeho smysly obestřela temnota.

36

Když se probral, zjistil, že je připoutaný ke křeslu, ve kterém seděl při rozhovoru s Vitěnkem. Ruce i nohy měl omotané izolační páskou, kterou mu zalepili i ústa. Bolel ho nos. Svetr i džínsy měl plné krvavých skvrn. Pravé oko měl nateklé a tři mužské postavy před sebou viděl jen rozmazaně.
"Proberte se, pane Lorde."
Soustředil se na muže, který na něho promluvil. Byl to Orleg.
"Určitě mi rozumíte. Budu rád, když mi posunkem naznačíte, jestli mě slyšíte, nebo ne."
Slabě zakroutil hlavou.
"Fajn. Rád vás zase vidím, tady v Americe, v zemi neomezených možností. Báječné místo, co?"
Ke křeslu přistoupil Mžoura a vrazil Milesovi pěst mezi nohy. Zády mu projela příšerná bolest a vehnala mu slzy do očí. Kus pásky, kterým měl přelepená ústa, mu zadusil výkřik v hrdle. Zoufale se pokoušel nadechnout rozbolavělým nosem, až mu hvízdalo v obou dírkách.
"Ty jeden posranej negře," utrousil Mžoura.
Napřáhl se k další ráně, ale Orleg ho chytil za ruku. "Tak dost. Jinak nám k ničemu nebude," řekl a odstrčil Mžouru dozadu ke stolu. Sám k Milesovi přistoupil blíž. "Pane Lorde, tenhle pán vás nemá zrovna v lásce. Ve vlaku jste mu nastříkal do očí aerosol a pak jste ho v lese praštil do hlavy. Nejradši by vás zabil a já bych mu v tom vůbec nebránil, kdyby lidé, pro které pracuju, nepotřebovali jisté informace. Pověřili mě, abych vám řekl, že vás ušetříme, když budete spolupracovat."
Miles mu nevěřil ani slovo. Nejspíš to na něm bylo vidět.
"Vy mi nevěříte? Výborně. Lhal jsem. Vy totiž zemřete, o tom tu nikdo nepochybuje. Ale můžete sám rozhodnout o tom, jakým způsobem to bude." Orleg stál blízko a Miles kromě pachu vlastní krve ucítil ještě levný alkohol. "Máte dvě možnosti - kulku do hlavy, což je rychlé a bezbolestné, anebo tohle," pokračoval Orleg a strčil mu před oči prst s nalepeným kusem izolační pásky. Strhl si ji z ruky a přitiskl ji Milesovi na pochroumaný nos.
Milesovi znovu bolestí vytryskly slzy, ale mnohem horší byl náhlý nedostatek vzduchu. Protože teď měl kromě úst zalepený i nos, rychle spotřeboval veškerý kyslík, který mu zbýval v plicích. Nemohl se nadechnout, ale ani vydechnout. Prudké zvýšení hladiny oxidu uhličitého v krvi způsobovalo, že střídavě ztrácel a vzápětí zase nabýval vědomí. Měl pocit, že mu oči lezou z důlků. V okamžiku, kdy ho opět začínala obestírat temnota, mu Orleg strhl pásku z nosu.
Miles zhluboka zalapal po vzduchu.
S každým nádechem mu do krku stékala krev. Nemohl ji vyplivnout, a tak ji polykal. Blaženě dýchal nosem a vychutnával to, co až dosud bral za samozřejmost.
"Druhá možnost moc příjemná není, co?" poznamenal Orleg.
Kdyby mohl, nejradši by Felixe Orlega zaškrtil holýma rukama. Ani na okamžik by nezaváhal a rozhodně by neměl žádné výčitky svědomí. Jeho myšlenky se mu opět zračily ve tváři.
"To je ale nenávisti! Hrozně rád byste mě zabil, co? Škoda, že k tomu nebudete mít příležitost. Jak už jsem řekl, živý odsud nevyjdete. Otázkou zůstává jen to, jestli zemřete rychle, nebo pomalu. A jestli to samé potká i slečnu Akilinu."
Když Orleg vyslovil Akilinino jméno, Miles se na něho upřeně zadíval.
"Říkal jsem si, že na to zareagujete."
Za Orlegovými zády se objevil Filip Vitěnko. "Nezacházíte trochu daleko? Když jsem Moskvě sděloval informace, o vraždě se mi nikdo nezmínil."
Orleg se k diplomatovi otočil a vyštěkl na něho: "Sedni si a drž hubu!"
"Co si to dovolujete?" vyjel na něho Vitěnko. "Jsem konzul Ruské federace. Žádný moskevský policajt mi nebude nic přikazovat."
"Tak to si budeš muset zvyknout," odsekl Orleg a pokynul Mžourovi. "Odveď toho idiota."
Mžoura Vitěnka zezadu popadl a chystal se ho odtáhnout pryč. Diplomat ho ze sebe setřásl a přešel přes místnost.
"Jdu zavolat do Moskvy. Jsem přesvědčený, že tohle je naprosto zbytečné. Něco mi tu nehraje," řekl.
Vtom se otevřely dveře kanceláře a do místnosti vstoupil postarší muž s protáhlým vrásčitým obličejem a světle hnědýma očima. Na sobě měl černý oblek.
"Do Moskvy rozhodně volat nebudete, konzule Vitěnko. Je vám to jasné?" řekl.
Vitěnko chvilku váhal a vstřebával jeho slova. Hlas poznával. Před chvílí ho slyšel v telefonu. Diplomat se stáhl do rohu kanceláře.
Příchozí se představil: "Jmenuji se Maxim Zubarjev, nedávno jsme spolu mluvili. Jak vidno, naše malá lest nevyšla."
Orleg ustoupil. Hlavní slovo tu podle všeho měl Zubarjev.
"Inspektor nelhal, když vám říkal, že zemřete. Je to nepříjemné, ale jinou možnost nemám. Můžu vám slíbit jedině to, že ušetříme vaši společnici. Nemáme nejmenší důvod ji do něčeho zatahovat, pokud ovšem nezná nějaké důležité informace. Vaše tajemství jsme se samozřejmě nedozvěděli. Inspektor Orleg vám teď z úst strhne pásku," řekl. Pokynul Mžourovi, který bryskně zavřel dveře kanceláře. "Pokud byste chtěl křičet, musím vás upozornit, že je to marné. Tahle místnost je zvukově izolovaná. Rád bych, abychom si spolu promluvili jako dva inteligentní lidé. Pokud budu mít pocit, že nelžete, vaše společnice zůstane naživu."
Zubarjev ustoupil a Orleg Milesovi strhl pásku z úst. Miles zakroutil sanicí, aby si trochu uvolnil ztuhlé svaly.
"Je vám líp, pane Lorde?" zeptal se ho Zubarjev.
Miles mlčel.
Zubarjev si k němu přitáhl židli a posadil se na ni. Díval se mu přímo do obličeje. "A teď mi povězte, co jste nedořekl do telefonu. Jaké máte důkazy, že Alexej a Anastázie Romanovovi přežili bolševický puč?"

"Vy jste si Baklanova koupili, viďte?"
Zubarjev si zhluboka povzdechl. "Není to sice vůbec důležité, ale odpovím vám, protože doufám, že potom i vy odpovíte mně. Ano, a jediné, co by mohlo zhatit jeho nástup na trůn, je zjevení nějakého pokrevního příbuzného Mikuláše II."
"Proč to všechno děláte?"
Zubarjev se zasmál. "Ptáte se proč, pane Lorde? Kvůli stabilitě. Obnovení carství by mohlo značně ovlivnit nejen moje zájmy, ale také zájmy dalších lidí. Proto jste přece přijel do Moskvy, nebo ne?"
"Netušil jsem, že Baklanov je jenom loutka."
"Je to ochotná loutka. A my ji dovedeme chytře vést. Za jeho vlády bude Rusko prosperovat a my s ním."
Zubarjev si zběžně prohlédl nehty pravé ruky a podíval se na Milese. "Víme, že slečna Akilina přiletěla s vámi, ale v hotelu jsme ji nenašli. Moji lidé ji právě hledají. Pokud se k ní dostanu dřív, než mi řeknete, co chci slyšet, nebudu s ní mít slitování. Předhodím jim ji, ať si s ní dělají, co chtějí."
"Tady nejste v Rusku," řekl Miles.
"To máte pravdu. Ale ona tam bude, až svým mužům oznámím, že je jejich. Na letišti na ni čeká letadlo. Přijeli jsme pro ni, protože ji potřebujeme předvést k výslechu, což jsme už zdůraznili vašim celníkům. FBI nám dokonce nabídla pomoc při pátrání po vás dvou. Mezinárodní spolupráce je zkrátka skvělá věc, nemyslíte?"
Věděl, co musí udělat. Mohl jen doufat, že až se neobjeví v zoo, Akilina zmizí z města. Mrzelo ho, že už ji nikdy neuvidí.
"Vůbec nic vám neřeknu," prohlásil.
Zubarjev vstal. "Jak si přejete."
Když odešel z místnosti, Orleg mu na ústa přilepil další kus pásky.
Přistoupil k němu Mžoura a usmál se.
Miles doufal v rychlý konec, ale věděl, že doufá marně.

Když Maxim Zubarjev vešel do místnosti, Hayes zvedl hlavu od reproduktoru. Rozhovoru s Lordem naslouchal ve vedlejší kanceláři, protože u Vitěnka byl nainstalován odposlech.
Včera jim telefonicky potvrdili, kde se Miles vyskytuje. Několik hodin poté Hayes společně s Chruščovem, Mžourou a Orlegem opustil Moskvu. Časový rozdíl jim umožnil urazit přes patnáct tisíc kilometrů a dostat se do San Francisca ještě před obědem. Zubarjev využil svých kontaktů ve vládě a získal víza pro Orlega a Mžouru. Chruščov Lordovi před chvílí vůbec nelhal. Stačil jediný telefonát a pomoc FBI i celníků byla pro případ nutnosti zajištěna. Hayes americkou intervenci odmítal, protože chtěl celou věc udržet v tajnosti. Na ministerstvu zahraničí tedy zařídili hladký převoz Lorda s Akilinou z Kalifornie do Ruska. Věděl, že na sanfranciském letišti se nikdo nebude na nic vyptávat, protože na ministerstvu předložili ruský zatykač za vraždu, který znamenal automatickou pomoc od Američanů. Zásadní bylo všechno ututlat a zarazit Lordovo pátrání. Jediná potíž spočívala v tom, že pořád vůbec nevěděli, co vlastně hledá. Věděli jenom o jakési neuvěřitelné historce, podle níž se ve Spojených státech možná ukrývá skutečný potomek Mikuláše II.
"Ten váš pan Lord se nedá snadno," poznamenal Chruščov, když za sebou zavřel dveře.
"Jak to myslíte?"
Chruščov se posadil. "Zatím nám nic neřekl. Ale když jsem odcházel, Orleg tahal dráty z nějaké lampy. Možná mu ještě před smrtí rozváže jazyk trocha elektřiny."
Z reproduktoru se ozval Mžourův hlas, který říkal Orlegovi, ať vrazí zástrčku do zásuvky ve zdi. Ozval se dlouhý, pronikavý výkřik.
"Nerozmyslíte si to? Nepovíte nám, co chceme vědět?" ozval se Orlegův hlas.
Odpovědí mu bylo ticho.
Pak se ozval další výkřik, delší než ten předešlý.
Chruščov natáhl ruku přes stůl k misce s bonbóny a nahmátl čokoládovou kuličku. Rozbalil ji a strčil si ji do úst.
"Budou pozvolna přidávat elektřinu, dokud mu neselže srdce. Je to dost bolestivá smrt," poznamenal klidně.
Jeho chladný tón Hayesem nehnul. Sám s Lordem neměl žádný soucit. Ten hlupák ho dostal do svízelné situace. Jeho vylomeniny Hayesovi zhatily jeho pečlivé plány a stály ho milióny dolarů.
Reproduktor se zachvěl dalším výkřikem.
Najednou zazvonil telefon na psacím stole. Hayes zvedl sluchátko a poslouchal, jak mu hlas recepčního oznamuje, že na centrále čeká hovor pro Milese Lorda. Recepční hovor považuje za důležitý a chce zjistit, jestli ho pan Lord může přijmout.
"Nemůže," řekl Hayes. "Pan Lord má jednání. Přepojte mi to sem." Přikryl mluvítko rukou a řekl Chruščovovi: "Vypněte ten odposlech."
Když si sluchátko znovu přitiskl k uchu, ozval se v něm ženský hlas: "Jste v pořádku, Milesi?" Volající mluvila rusky.
"Pan Lord se vám v tuto chvíli nemůže věnovat. Požádal mě, abych to s vámi vyřídil za něho," řekl Hayes.
"Kde je Miles? A kdo jste vy?"
"Vy jste určitě slečna Akilina."
"Jak to víte?"
"Potřebuji s vámi nutně mluvit. Je to velice důležité, slečno Akilino."
"Nemám vám co říct."
Hayes naznačil Chruščovovi, aby zapnul odposlech. Ozval se ochraptělý výkřik.
"Slyšíte, slečno Akilino? To je Miles Lord. Právě ho vyslýchá jeden velice odhodlaný moskevský policista. Když nám povíte, kde jste, a počkáte tam na nás, ukončíte jeho trápení."

Ve sluchátku bylo ticho.
Ozval se další výkřik.
"Pouští mu do těla elektřinu. Obávám se, že už moc dlouho nevydrží."
V telefonu to cvaklo.
Hayes se zadíval na sluchátko.
Křik ustal.
"Ta mrcha zavěsila," řekl a podíval se na Chruščova. "Taky jsou dost odhodlaní, co?"
"To tedy ano. Musíme zjistit, co ví. Váš plán, že sem Lorda vylákáme, byl dobrý, ale nevyšel."
"Jsou sehranější, než si myslíme. Lord ji chytře ukryl, ale pokud to nebyla léčka, musí mít dohodnutý nějaký způsob, jak se zase spojit."
Zubarjev si povzdychl. "Obávám se, že teď už ji nenajdeme."
Hayes se usmál. "Ani bych neřekl," prohodil.

37

16:30

Akilina stěží zadržovala slzy. Stála před telefonní budkou a nevnímala davy, které se v obou směrech valily po chodníku. V uších jí pořád zněly Milesovy výkřiky. Co teď bude dělat? Výslovně jí zakázal volat na policii nebo jít na ruský konzulát. Místo toho se má přestěhovat do jiného hotelu, ubytovat se v něm a v šest být v zoologické zahradě. Americké úřady má kontaktovat, teprve když se Miles neobjeví na smluveném místě.
Bodlo ji u srdce. Co to ten člověk v telefonu říkal? Pouští mu do těla elektřinu. Obávám se, že už moc dlouho nevydrží. Řekl to tak, jako by lidi zabíjel běžně. Mluvil dobře rusky, ale měl slabý americký přízvuk, což bylo zvláštní. Jsou snad americké úřady také podplacené? Spolupracují se stejnými Rusy, kteří se ze všech sil snaží zjistit, co Akilina s Milesem hledají?
V ruce pořád svírala sluchátko a upírala oči na zem. Nikoho si nevšímala, dokud se někdo nedotkl jejího ramene. Otočila se a uviděla postarší ženu, která jí cosi rychle říkala. Akilina dokázala rozeznat jenom pár slov, ale usoudila, že jí vyčítá, že blokuje budku. Z očí jí tekly potoky slz. Když si toho žena všimla, nasadila smířlivější tón a zatvářila se přívětivěji.
Akilina se rychle probrala, osušila si oči a zamumlala "Spasíbo." Doufala, že chodkyně pochopí, že jí děkuje.
Poodešla od budky a vmísila se do davu. V jiném hotelu se už ubytovala a zaplatila penězi, které jí Miles nechal. Vejce, zlato a noviny neuložila do hotelového sejfu, ale nosila je s sebou v tašce, ve které měl Miles toaletní potřeby a čisté oblečení. V žádném případě je nehodlala někde nechat.
Poslední dvě hodiny chodila sem a tam po městě, občas zaběhla do kavárny nebo do obchodu a ohlížela se, jestli ji někdo nesleduje. Byla si celkem jistá, že je sama. Ale kde se to ocitla? Určitě západně od Kapitálové a obchodní banky, mimo hlavní finančnickou čtvrť. Okolní ulice byly plné starožitnictví, galerií, zlatnictví, knihkupectví a restaurací. Nechyběly ani obchůdky se suvenýry. Akilina nesledovala žádný určitý cíl. Nejdůležitější pro ni bylo, aby trefila zpátky do hotelu. Pro jistotu si s sebou vzala propagační leták hotelu, který případně ukáže taxíkáři.
Na místo, kde stála, ji přilákala zvonice, jíž si všimla o několik bloků dál. Patřila kostelu, který vypadal jako typické dílo ruského stavitele. Byl zdobený zlacenými kříži a měl výrazné cibulovité kupole. Určitě ho navrhl Rus, ale byly na něm znát i cizí vlivy. Portál a některé ozdoby na fasádě rozhodně ruské nebyly. Rovněž balustrádu nikdy na žádném pravoslavném chrámu neviděla. Na fasádě bylo anglicky a rusky napsáno jméno kostela. CHRÁM NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE, stálo na ceduli. Nejspíš to je místní pravoslavný kostel. Akilině připadalo, že z něj přímo dýchá bezpečí, a tak rychle přešla ulici a vstoupila dovnitř.
Stavba byla tradičně postavená do tvaru kříže, s oltářem otočeným na východ. Akilina zvedla oči ke stropu a spatřila mohutný mosazný lustr, který visel z jeho středu. Kolem stály svícny s tlustými svícemi, jejichž plameny se mihotaly v šeru. Ve vzduchu byl cítit včelí vosk a kadidlo. Ze všech stran na Akilinu shlíželi svatí - ze stěn, vitráží a ikonostasu, který při bohoslužbách odděloval oltář od shromážděných věřících. Působil jako nedobytná hradba pomalovaná nachově zlatými vyobrazeními Krista a Panny Marie. V chrámové lodi nestály žádné lavice. Američtí pravoslavní si zřejmě udrželi tradici své otčiny a uctívali Boha vestoje.
Akilina přistoupila k postrannímu oltáři. Na okamžik zadoufala, že jí Bůh pomůže v jejím těžkém rozhodování. Vzápětí se rozplakala. Nikdy nebyla ubrečená, ale nedokázala unést představu, jak někdo mučí Milese a možná ho pomalu zabíjí. Nejradši by šla na policii, ale cosi ji varovalo, že by to nemuselo dopadnout dobře. Státní moc neznamená záchranu, vtloukala jí do hlavy babička.
Pokřižovala se a začala odříkávat modlitbu, kterou ji naučili v dětství.
"Není vám nic, dítě?" otázal se jí rusky mužský hlas.
Otočila se a spatřila postaršího popa v černém šatu. Neměl na hlavě čapku, jakou obvykle nosili ruští kněží, ale na krku mu visel stříbrný kříž. Akilina si rychle osušila oči a pokusila se sebrat.
"Vy mluvíte rusky?" podivila se.
"Narodil jsem se v Rusku. Slyšel jsem, jak se modlíte. Připadá mi zvláštní, když někoho slyším, jak plynně mluví mojí rodnou řečí. Přijela jste se sem podívat?"
Akilina přikývla.
"Co vás tak rozesmutnilo?" Muž měl příjemný, konejšivý hlas.
"Jsem smutná kvůli jednomu příteli. Je v nebezpečí."
"Můžete mu nějak pomoct?"

"To právě nevím."
"Tak to jste se přišla poradit na správné místo," řekl a ukázal na ikony. "Nejlepším rádcem je náš Pán."
Akilinina babička byla hluboce věřící a snažila se vnučce vštípit víru ve vyšší mocnost. Akilina však až dosud Boha ještě nikdy nepotřebovala. Uvědomila si, že kněz nemůže pochopit, co prožívá, a nechtěla mu nic víc říkat. Místo svěřování se ho tedy zeptala: "Sledujete dění v Rusku, otče?"
"S ohromným zaujetím. Rozhodně jsem pro obnovení carství. Podle mého je to pro Rusko ta nejlepší volba."
"Proč to říkáte?"
"V naší vlasti se desítky let masakrovaly lidské duše. Církev málem zanikla. Možná se teď Rusové začnou vracet k víře a ke sdružování. Sověti se Boha strašně báli."
To byl zajímavý postřeh. Akilina s ním souhlasila. V Sovětském svazu se cokoli, z čeho mohla vzejít opozice, považovalo za hrozbu. Matka církev. Některé básně. Jedna stará žena.
Pop řekl: "Žiju tady už mnoho let. Tahle země není tak hrozná, jak nás vždycky učili. Pravda, Američané každé čtyři roky dělají hrozný humbuk kolem volby prezidenta. Ale na druhou stranu mu pořád připomínají, že je jenom člověk a jako takový se může mýlit. Pochopil jsem, že čím méně ze sebe vláda dělá božstvo, tím větší respekt si zaslouží. Náš nový car by si právě tohle měl vzít k srdci."
Akilina přikývla. Nesnaží se jí sdělit něco víc?
"Záleží vám na tom příteli, který má potíže?" zeptal se pop.
Jeho otázka ji vyburcovala z letargie a ona po pravdě odpověděla: "Je to dobrý člověk."
"Milujete ho?"
"Seznámili jsme se teprve nedávno."
Kněz ukázal na tašku, která ji visela přes rameno, a zeptal se: "Chystáte se někam? Utíkáte před něčím?"
Kdepak, tenhle svatý muž o ničem neví a jejímu příběhu by nerozuměl. Miles jí řekl, že s nikým nemá až do šesti hodin mluvit, a Akilina byla rozhodnutá jeho přání vyhovět. "Nikam neutíkám, otče. To, co mě tíží, zůstává tady."
"Obávám se, že vaši situaci vůbec nechápu. A evangelium praví, že když slepce povede druhý slepec, oba skončí v příkopě."
Akilina se usmála. "Sama tomu přesně nerozumím, ale musím splnit určitou povinnost, která mě v tuhle chvíli hodně trápí."
"A týká se toho muže, kterého možná milujete, a možná taky ne?"
Přikývla.
"Co kdybychom se za něho společně pomodlili?"
Tím nemohli nic zkazit. "To je dobrý nápad, otče. A pak byste mi mohl prozradit, kudy se dostanu do zoo."

38

Miles otevřel oči. Očekával další dávku elektrického proudu anebo další kus izolační pásky přes nos. Nevěděl, co z toho je horší. Najednou si uvědomil, že už není připoutaný ke křeslu. Ležel na tvrdé prkenné podlaze a ruce i nohy měl volné. Z křesla visely kusy přeřezané izolační pásky. Žádný z jeho trýznitelů nebyl v dohledu. Kancelář osvětlovaly jenom tři lampy a bledé sluneční paprsky, které dovnitř pronikaly mezi žaluziemi na vysokých oknech.
Elektřina mu způsobila nesnesitelnou bolest. Orleg mu holé dráty s rozkoší postupně přikládal všude po těle. Začal na čele, pak přešel na hruď a nakonec do rozkroku. Miles se ještě teď chvěl bolestí, kterou mu v citlivém místě způsobil Mžourův úder a pak dráty, kterými mu do těla probíhal proud. Takhle se člověk cítí, když si stříkne ledovou vodu na rozbolavělý zub. Málem z toho omdlel. Snažil se ze všech sil udržet při vědomí, nic neprozradit a zůstat ostražitý. Nesměl jim prozradit nic o Akilině. Nehodlal jim ji vydat napospas kvůli nějakému pofidérnímu potomku Romanovců.
S námahou se pokusil nadzvednout nad podlahu, ale vůbec necítil pravé stehno, takže si nemohl ani kleknout. Když se podíval na hodinky, číslice na ciferníku se mu rozmazaly před očima. Nakonec se mu podařilo vyluštit, že je čtvrt na šest. Za pouhých pětačtyřicet minut se měl s Akilinou sejít.
Doufal, že ji nenašli. Kdyby ano, Miles by už nejspíš nebyl naživu. Když mu v půl čtvrté volala a neměla možnost s ním mluvit, určitě se zařídila podle jeho instrukcí.
Neměl slepě důvěřovat Filipu Vitěnkovi. Neměl si naivně myslet, že tisíce kilometrů, které dělí San Francisco od Moskvy, ho dokáží dostatečně ochránit. Ten, koho zajímá, co dělá, má kontakty, které mu umožňují překračovat hranice států. To znamená, že musí být napojený na někoho ve vládě. Miles se v duchu zařekl, že podobnou chybu už nikdy neudělá. Od nynějška bude věřit pouze Akilině a Taylorovi. Šéf má také konexe. Třeba se mu podaří nějakým způsobem zvrátit současný běh událostí.
Nejdřív se ale musí dostat z konzulátu. Orleg s Mžourou určitě číhají někde poblíž, možná rovnou za dveřmi. Pokusil si vzpomenout, co se dělo, než ztratil vědomí. Pamatoval si však jenom to, jak inspektor postupně zvyšoval dávku elektřiny, až měl Miles pocit, že se mu srdce rozskočí na kusy. Upřeně se díval do Orlegových chladných očí a četl v nich čiré potěšení. Těsně předtím, než pozbyl vědomí, ještě zaregistroval, jak Mžoura inspektora odstrčil se slovy, že teď je řada na něm. Potom ho obestřela milosrdná tma.
Znovu se pokusil zvednout ze země. Zatočila se mu hlava.
Dveře kanceláře se prudce otevřely a dovnitř vstoupili Orleg s Mžourou.
"Jak vidím, jste při vědomí, pane Lorde. To jsem rád," prohodil Orleg rusky.
Popadli ho a prudce ho postavili na nohy. Místnost se okamžitě rozhoupala a Milesovi se udělalo zle od žaludku. Oči se mu obrátily v sloup a znovu málem omdlel. Najednou na obličeji ucítil sprškou studené vody. Nejdřív měl stejný pocit, jako když mu tělem proudila elektřina. Místo pálení se ale dostavila chladivá úleva a přestala se mu točit hlava.

Soustředil se na muže, kteří s ním byli v místnosti.
Mžoura ho zezadu podepíral. Orleg před ním stál s prázdným džbánem v ruce.
"Nechcete ještě trochu napít?" zeptal se ho inspektor sarkasticky.
"Jdi do prdele," vypravil ze sebe Miles.
Orleg ho vší silou udeřil hřbetem ruky přes mokrou tvář. Bolest mu okamžitě zostřila všechny smysly. Ucítil, jak mu z koutku úst vytéká pramínek krve. Nejradši by po tom všivákovi skočil a na místě ho zabil.
"Konzul tu bohužel nehodlá tolerovat vraždění, takže vás musíme kousek popovézt," řekl Orleg. "Slyšel jsem, že nedaleko odsud je nějaká poušť. Skvělé pohřební místo. Celý rok žiju v zimě, takže mi trocha teplého vzduchu jedině prospěje." Inspektor přistoupil blíž. "Vzadu za domem čeká auto. Ve vší tichosti k němu dojdete. Nikdo tu není, takže je úplně zbytečné volat o pomoc. Jestli venku jenom pípnete, podřežu vám krk. Osobně bych vás zabil rovnou tady, ale mám své příkazy. A ty se musí dodržovat, jak sám dobře víte."
V Orlegově ruce se zaleskl dlouhý zahnutý nůž. Na jeho ostří bylo patrné, že ho někdo nedávno nabrousil. Policista ho podal Mžourovi a ten ho naplocho přitiskl Milesovi k hrdlu.
"Nejlepší bude, když půjdete pomalu a rovně," dodal Orleg.
Říkal to celkem zbytečně, protože Miles byl po mučení celý malátný a měl sotva sílu stát. Přesto se snažil sebrat dostatek sil k útěku, pokud se k němu naskytne příležitost.
Mžoura ho vystrčil z kanceláře do prázdné dvorany. Sešli po schodech do přízemí a zamířili do zadního traktu budovy. Cestou minuli několik prázdných, tmavých kanceláří. Za okny se začínalo stmívat.
Orleg šel jako první. Najednou se zastavil u dveří z překližky pokrytých silnou vrstvou plísně. Odsunul závoru a otevřel je. Zvenku k nim dolehlo vrčení motoru a Miles spatřil otevřené zadní dveře černého sedanu. Nad střechou vozu se vznášel hustý oblak výfukového kouře. Inspektor pokynul Mžourovi, aby vězně odvedl k autu.
"Stůjte!" ozvalo se jim najednou za zády.
Z budovy se přihnal Filip Vitěnko a namířil si to přímo k Orlegovi. "Inspektore, už jsem vám řekl, že se na tom muži nesmíte dopustit dalšího násilí," prohlásil.
"A já jsem vám zase řekl, že se do toho nemáte plést, pane diplomate," odsekl Orleg.
"Pan Zubarjev odjel, takže tady teď rozkazuji já. Mluvil jsem s Moskvou a dostal jsem svolení jednat podle vlastního uvážení."
Orleg ho popadl za klopy saka a mrštil jím o zeď.
"Xavere!" zařval Vitěnko.
Miles zaslechl, jak se k nim chodbou někdo řítí. Po Orlegovi skočil jakýsi muž. Náhlý rozruch, který vyvolal, Milesovi umožnil vrazit Mžourovi loket do břicha. Gangster měl sice vypracované tvrdé svaly, ale Milesovi se podařilo zaklesnout mu kloub mezi žebra a zapáčit nahoru.
Mžoura jenom hlasitě zalapal po dechu.
Miles odrazil jeho ruku s nožem. Muž, který na zemi zpracovával Orlega, si jeho pohybu všiml a skočil po Mžourovi.
Miles vyrazil ke dveřím. Vitěnko na okamžik zastoupil Xavera u Orlega, což Milesovi umožnilo dostat se k autu. Když zjistil, že vůz je prázdný, skočil rovnou za volant. Prudce zařadil a sešlápl plyn až k podlaze. Auto nadskočilo a zhouplo se, až se mu zabouchly zadní dveře.
Před Milesem se objevila otevřená tepaná vrata.
Vší rychlostí jimi projel.
Na ulici zatočil vpravo a za strašlivého řevu motoru odjel.

"To stačí," řekl Hayes.
Mžoura, Orleg, Vitěnko a jeho pomocník se přestali rvát.
Maxim Zubarjev, který stál vedle Hayese, je pochválil: "Dobrá práce, pánové."
"A teď za tím hajzlem vyrazte a zjistěte, o co tu vlastně běží," přikázal jim Hayes.

39

Miles zahnul za další roh a zpomalil. Podíval se do zpětného zrcátka, ale žádné auto, které by ho pronásledovalo, v něm neviděl. Velice nerad by upoutal pozornost policie. Hodiny na palubní desce ukazovaly půl šesté. Do dohodnutého setkání s Akilinou scházela půlhodina. Pokusil si vybavit, jak San Francisco vypadá. Zoo se nacházelo jižně od centra na břehu oceánu, nedaleko Sanfranciské univerzity. Kousek odtud se rozkládalo jezero Merced. Kdysi tam byl lovit pstruhy.
Připadalo mu to hrozně dávno. Tehdy byl řadovým právníkem v obrovské firmě, o jehož existenci věděla jenom jeho sekretářka a jeho šéf. Nemohl uvěřit, že celý ten neskutečný kolotoč se dal do pohybu teprve před týdnem. Tehdy byl na docela obyčejném pracovním obědě v jedné moskevské restauraci. Artěmij Bělij trval na tom, že zaplatí a Milese nechá vyrovnat účet druhý den. Miles jeho zdvořilé gesto přijal. Věděl, že mladý Rus za rok vydělá méně než on za tři měsíce. Měl Bělého rád, považoval ho za vzdělaného a příjemného člověka. Teď si však dokázal vybavit jen jeho rozstřílenou mrtvolu ležící na ulici a Orlega, jak říká, že kolem je tolik mrtvých, že nemá smysl je zakrývat.
Hajzl jeden!
Na nejbližší křižovatce odbočil a vyrazil na jih. Vzdaloval se od Zlaté brány a blížil se k moři. Když se podél silnice začaly objevovat poutače na zoo, zaradoval se a jel podle nich. Zakrátko opustil ucpané komerční centrum a blížil se ke klidným lesnatým kopcům čtvrti St. Francis Wood. Stranou od silnice byly schované vily s kovanými branami a fontánami.

Překvapilo ho, že je vůbec schopen řídit, ale smysly měl nabuzené náhlým přílivem adrenalinu. Svaly měl pořád rozbolavělé od elektřiny a po opakovaném dušení se nemohl pořádně nadechnout, ale začínal cítit, jak se mu do žil konečně zase vlévá život.
"Hlavně ať tam Akilina je," zašeptal.
Když zoo našel, zajel na osvětlené parkoviště. Klíčky nechal v zapalování a běžel ke vchodu. Koupil si lístek a vyslechl od pokladního informaci, že zahrada bude za necelou hodinu zavírat.
Zakrvácený zelený svetr, který měl na sobě, byl vepředu celý mokrý od sprchy, kterou mu uštědřil Orleg. V chladném večerním vzduchu ho na prsou studil jako ledový obklad. Obličej ho bolel od políčků. Určitě ho má i opuchlý. Nejspíš je na něho dost hrozný pohled.
Klusal po betonových cestičkách zalitých oranžovým světlem lamp. Zahrada už byla poloprázdná a většina návštěvníků pomalu odcházela. Miles proběhl kolem pavilonu primátů, minul výběh slonů a podle informačních cedulí pokračoval k pavilonu kočkovitých šelem.
Jeho hodinky ukazovaly šest hodin.
Nebe potemnělo. Všude byl klid, který rušily jenom zvířecí zvuky tlumené tlustými stěnami pavilonů. Vzduch byl cítit srstí a potravou. Miles prošel dvojitými skleněnými dveřmi do pavilonu šelem.
Akilina stála u zamřížovaného výběhu, v němž ze strany na stranu přecházel tygr. Miles se zvířetem uvězněným v kleci soucítil. Celé odpoledne byl v podobné situaci.
Když ho Akilina spatřila, tvář se jí rozzářila radostí a úlevou. Rozběhla se k němu a vrhla se mu do náruče. Celá roztřesená ho pevně sevřela.
"Zrovna jsem chtěla odejít," řekla. Pak mu něžně přejela rukou po napuchlé čelisti a zeptala se: "Co se vám stalo?"
"Je tu Orleg a jeden člověk, co po mně šel v Rusku."
"Slyšela jsem vás křičet v telefonu," řekla Akilina. Pověděla mu, jak volala na konzulát a s kým mluvila.
"Ten, co všemu velel, si říkal Zubarjev. Kromě Vitěnka má na konzulátu určitě ještě další známé. Ale Vitěnko mi jako darebák nepřipadá. Kdyby nebylo jeho, tak tu teď nestojím," podotkl Miles a řekl Akilině, co před chvílí zažil. "Celou cestu jsem koukal do zpětného zrcátka, ale nikoho jsem za sebou neviděl." Všiml si tašky, která jí visela přes rameno.
"Co v tom máte?" zeptal se.
"Nechtěla jsem je nechávat v hotelu. Radši jsem je vzala s sebou."
Nemínil se s ní dohadovat o nerozumnosti jejího rozhodnutí. "Musíme odsud. Jakmile budeme v bezpečí, zavolám Taylorovi a seženu nějakou pomoc. Nějak se nám to vymyká z rukou."
"Jsem ráda, že jste v pořádku."
Najednou si uvědomil, že se pořád objímají. Odtáhl se od Akiliny a podíval se na ni.
"Klidně můžeš," řekla tiše.
"Co to říkáte?"
"Můžeš mě políbit."
"Jak víš, že to chci udělat?"
"Prostě to vím."
Zlehka se dotkl rty jejích úst a pak se zase odtáhl. "Tohle je vážně zvláštní," řekl.
Jeden tygr najednou zařval.
"Myslíš, že proti tomu něco mají?" zeptal se jí s úsměvem.
"A ty?" oplatila mu Akilina otázkou.
"Určitě ne. Ale musíme rychle odsud. Přijel jsem konzulovým autem a myslím, že by nebylo nejlepší do něj znovu lézt. Možná ho nahlásili jako kradené a zatáhli do toho místní policii. Pojedeme taxíkem. Pár jsem jich viděl před vchodem, když jsem přijel. Vrátíme se do hotelu, který jsi vybrala, a ráno si pronajmeme auto. Letadlům a autobusům bychom se měli vyhnout."
Vzal si od ní tašku a přehodil si ji přes rameno. Zlato uvnitř bylo dost těžké. Vzal Akilinu za paži a kolem hloučku teenagerů, kteří se snažili ještě naposledy zahlédnout nějakou šelmu, ji vedl z pavilonu.
V oranžové záři lamp venku zahlédl Orlega s Mžourou. Běželi k nim. Byli od nich vzdálení jen několik desítek metrů. Proboha živého! Jak ho vyčenichali?
Popadl Akilinu a vyrazil s ní opačným směrem, od pavilonu šelem k osvětlené budově označené OBJEVTE PRIMÁTY.
Ve venkovních výbězích vřískaly opice. Miles s Akilinou běželi po dlážděném chodníčku k pavilonu a pak prudce zahnuli vlevo. Před očima se jim objevilo osvětlené přírodní aranžmá sestávající ze stromů a malých skalek. Otevřené prostranství od ochranné betonové zdi odděloval hluboký příkop. Na umělém lesním palouku se porůznu povalovalo několik dospělých goril a tři mláďata.
Miles si i za běhu všiml, že stezka se před nimi větví. Kolem celého výběhu se vinula betonová cesta a utvářela slzu, jejíž hrot měli před sebou. Budova po jeho levici byla obehnaná vysokým plotem a napravo se nacházel otevřený výběh s pižmoni. Asi deset lidí upřeně sledovalo gorily, které se uprostřed výběhu pro opy krmily obrovskou hromadou ovoce.
"Nemáme kam utéct," řekl zoufale.
Musí něco vymyslet.
Pak si všiml, že ve venkovní kamenné zdi gorilího výběhu je otevřená železná branka. Chvíli se díval ze zvířat na branku a zpátky. Možná se k ní opi odváží až v noci. Třeba by tudy mohli s Akilinou proběhnout ven a zavřít za sebou dřív, než je gorily zpozorují.
Cokoli bylo lepší než vyhlídka na další setkání s Orlegem a Mžourou, kteří se k nim rychle blížili. Miles už měl možnost zakusit, čeho je ta sadistická dvojice schopná. Rozhodl se, že radši skočí mezi gorily. Otevřená branka ve zdi vedla k

otevřeným dveřím. V osvětleném prostoru za nimi se cosi pohnulo. Možná je tam nějaký ošetřovatel.
Třeba se tudy dostanou ven.
Hodil cestovní tašku do výběhu. Dopadla vedle hromady ovoce a vyrušila gorily z hodování. Zvířata několikrát zařvala a šla se podívat, co to je.
"Pojď," řekl Miles a vyskočil na zeď dělící výběh od návštěvníků. Ostatní kolemstojící se na něho udiveně podívali.
Akilina ho následovala. Příkop za zdí byl zhruba tři metry široký, zeď samotná měřila na šířku necelých třicet centimetrů.
Miles se odrazil a skočil. Doufal přitom, že dopadne na pevnou zem.
Povedlo se mu to. Sotva se dotkl země, všemi svaly v nohou mu projela ostrá bolest. Skulil se na bok a ohlédl se. Viděl, jak Akilina doskočila oběma nohama na zem.
U zdi se zjevili Mžoura s Orlegem.
Miles počítal s tím, že je mezi lidmi nebudou pronásledovat a nebudou na ně střílet. Několik návštěvníků vykřiklo a jeden dokonce začal volat policii.
Mžoura se vyhoupl na zeď. Zrovna se chystal skočit, když se jedna dospělá gorila rozběhla k okraji příkopu, postavila se tam na zadní a příšerně zařvala. Mžoura se stáhl zpátky.
Miles se s námahou postavil a posunkem naznačil Akilině, že se má rozběhnout k brance ve zdi. Po čtyřech se k němu kolébavě loudala další dospělá gorila. Byla obrovská a Miles usoudil, že je to nejspíš samec. Měl hnědošedou srst, která na hrudníku, dlaních a v obličeji ustupovala černé kůži. Na zádech měl stříbrošedou skvrnu. Postavil se na zadní, roztáhl chřípí, vydul širokou hruď a zamával mohutnými předními tlapami. Hlasitě zařval a Miles na místě znehybněl.
Menší gorila se srstí do kaštanova byla podle všeho samice. Pohnula se směrem k Akilině a začala ji ohrožovat. Miles by své společnici rád pomohl, ale sám měl dost co dělat. Doufal, že žádný z dokumentů, které kdy viděl na kanálu Discovery, nelhal. Podle nich se gorily podobají psům, kteří štěkají, ale nekoušou. Řevem a naparováním se prý snaží protivníka zastrašit, případně aspoň odvést jeho pozornost.
Koutkem oka viděl, jak Orleg s Mžourou divadlu přihlížejí a pak se vracejí, odkud přišli. Možná jim připadalo, že budí příliš velkou pozornost.
Miles netoužil po dalším setkání se svými ruskými pronásledovateli, ale ani nechtěl mít žádné oplétačky s místní policií. Byl přesvědčený, že ji někdo určitě zavolal.
Potřeboval se dostat k brance, ale obrovský gorilí samec, který se proti němu tyčil, se začal bít do prsou.
Samice pomalu ustupovala před Akilinou, která toho využila a nenápadně se k Milesovi přiblížila. Samice se najednou vymrštila kupředu a Akilina se rychle vyhoupla na větev jednoho z topolů, které rostly ve výběhu. Ladným pohybem se přenesla na vyšší větev. Překvapená samice začala šplhat za ní. Miles si všiml, že se zvíře tváří přívětivěji, skoro jako by celou věc považovalo za hru. Stromy ve výběhu měly navzájem propletené větve, čímž ošetřovatelé nejspíš chtěli vytvořit prostředí, které by se co nejvíc podobalo přirozeným podmínkám, v nichž gorily žijí ve volné přírodě. Akilině teď poskytly únikovou cestu před její pronásledovatelkou.
Samec se přestal bít do prsou a spustil se zpátky na všechny čtyři.
Milesovi za zády zašeptal ženský hlas: "Nevím sice, kdo jste, ale mám na starost tenhle výběh. Teď se nehýbejte."
"Ujišťuji vás, že to vůbec nemám v úmyslu," odpověděl tiše.
Lidoop ho upřeně pozoroval s hlavou zvláštně stočenou ke straně.
"Jsem za zdí, hned za brankou," pokračoval neznámý hlas. "Chodí sem na noc, ale bude od nich klid, dokud všechno nesežerou. Ten před vámi se jmenuje Artuš. Není moc přátelský. Pokusím se odlákat jeho pozornost a vy se mezitím snažte dostat dovnitř."
"Moje přítelkyně na tom taky není nejlíp," řekl Miles.
"Já vím, ale vezmeme to pěkně popořadě."
Artuš se pomalu vzdálil a věnoval pozornost cestovní tašce. Miles bez ní nemohl výběh opustit. Opatrně se k ní blížil. Op se po něm ohnal a zařval, jako by mu poroučel, ať zůstane stát.
Poslechl ho.
"Neprovokujte ho," zašeptal opět neznámý hlas.
Gorilí samec vycenil špičáky. Miles je v žádném případě netoužil okusit. Sledoval, jak se Akilina se samicí honí v korunách stromů. Akilině žádné bezprostřední nebezpečí nehrozilo. Úspěšně unikala z gorilina dosahu. Vyhoupla se na tlustou větev a pak z ní seskočila přímo na zem. Samice se po ní pokusila opičit, ale váha jejího mohutného těla ji nemilosrdně táhla k zemi, takže se obloukem poroučela dolů a žuchla pod strom jako pytel brambor. Akilina využila příležitosti a rozběhla se k brance.
Teď byla řada na Milesovi.
Artuš popadl tašku a rychle ji zvedl. Pak začal zápasit s jejím zipem a snažil se podívat, co je uvnitř. Miles po ní chňapl. Doufal, že bude dostatečně rychlý, sebere zvířeti aspoň váček s pokladem a uteče mu s ním. Artuš ale také reagoval rychle. Vymrštil přední tlapu, chytil Milese vepředu za svetr a nepouštěl. Miles se mu pokusil vykroutit, ale op sevření nepovolil. Miles se nakonec vzdal a opatrně se ze svetru vysvlékl. Artuš tam stál s taškou v jedné tlapě a vlněným svetrem v druhé.
Miles stál bez hnutí na místě.
Op kus oděvu odhodil stranou a začal se znovu dobývat do tašky.
"Jděte odtud," napomenul ho ženský hlas.
"Bez tašky ani omylem."
Op rval švy na tašce a několikrát se do ní zahryzl. Pevná zelená látka nepovolovala a gorilí samec brašnou rozčileně mrštil o kamennou zeď. Když se od ní odrazila a dopadla na zem, Artuš k ní přiběhl a úder zopakoval.
Miles zamrkal, jako by ho rána zabolela.

Vejce od Fabergého takové zacházení nevydrží! Když se Artuš rozpřáhl potřetí, Miles se bez dalšího rozmýšlení vrhl kupředu, aby tašku zachytil, než dopadne na zem. Artuš nelenil a také po ní skočil, ale Miles byl rychlejší. V tu chvíli se k nim přihnala samice a postavila se mezi ně. Pokusila se tašku Milesovi vytrhnout, ale Artuš ji chytil za chlupy na krku a pořádně s ní zatřásl. Samice zachroptěla a nechala se odtáhnout stranou. Miles toho využil a vyrazil k otevřené brance.
Artuš ho dohnal jen pár kroků od vstupu do bezpečí.
Stáli od sebe necelé dva metry a Miles cítil jeho příšerný zápach. Samec z něho nespouštěl oči a hrdelně chrčel. Vyhrnul horní ret a obnažil dlouhé řezáky. Pomalu k Milesovi natáhl tlapu a pohladil tašku.
Miles stál bez hnutí na místě.
Op ho ukazovákem šťouchl do hrudi. Nechtěl mu ublížit, spíš jenom zkoušel, co má pod košilí. V tu chvíli hodně připomínal člověka a Miles se ho na okamžik přestal bát. Zpříma se gorilímu samci podíval do planoucích očí. Vycítil, že mu už nic nehrozí.
Artuš spustil tlapu a ustoupil.
Samice se po trestu také uklidnila.
Obrovský samec couval. Miles se proplížil za zeď a branka v ní se za ním zavřela.
"Takové chování jsem u Artuše ještě nezažila," řekla ošetřovatelka a branku zamkla. "Je dost agresivní."
Miles se skrz mříže díval na samce, který z něho nespouštěl oči. V prstech svíral jeho svetr. Nakonec ztratil zájem a odkráčel k hromadě potravy.
"A teď byste mi mohl vysvětlit, co jste tam pohledával," řekla ošetřovatelka.
"Je tu nějaký východ?"
"Ne tak rychle. Nejdřív tu se mnou počkáte na policii."
To dost dobře nemohli. Miles nedokázal odhadnout, jak dlouhé mají jejich pronásledovatelé prsty. Přes stěnu z tvrzeného skla zahlédl chodbu a zavřené únikové dveře. Popadl Akilinu a táhl ji k nim.
Ošetřovatelka je zarazila. "Povídala jsem, že tu se mnou počkáte na policii."
"Podívejte, máme za sebou dost náročný den. Nějací lidé se nás snaží zabít a já jsem před chvílí koukal do tváře skoro dvoumetrákové gorile. Nemám náladu na dohadování, pokud mi rozumíte."
Ošetřovatelka po chvilce váhání ustoupila.
"Tak se mi to líbí. A teď mi dejte klíč od těch dveří."
Žena sáhla do kapsy a hodila mu klíč na kroužku. Miles s Akilinou ji nechali v místnosti, zavřeli za sebou dveře a zamkli.
Rychle vyhledali dveře, které vedly ke dvěma velkým altánům plným nářadí. Za nimi se rozkládalo prázdné parkoviště pro zaměstnance. Miles věděl, že k hlavnímu vchodu se vrátit nemohou, a tak vyrazil k silnici, která ubíhala paralelně s mořským břehem. Chtěl se okamžitě dostat co nejdál od zoo. Když se na silnici objevil taxík, ohromně se mu ulevilo. Mávl na něj a za deset minut je řidič vysadil u parku vedle Zlaté brány.
Vešli do něj.
Před nimi se rozkládalo opuštěné, potemnělé fotbalové hřiště. Napravo byl malý rybníček. Rozlehlý park se zdál nekonečný. Stromy vrhaly beztvaré stíny na okolní louky. Miles s Akilinou se zastavili u lavičky a posadili se na ni.
Miles byl celý vynervovaný. Říkal si, kolik je ještě schopen unést. Akilina ho objala a pak položila hlavu na jeho rameno.
"Jak ses honila s tou gorilou, to bylo úžasné," řekl Miles. "Umíš skvěle šplhat po stromech."
"Myslím, že by mi neublížila," řekla Akilina.
"Já vím. Artuš mě taky mohl napadnout, ale neudělal to. Dokonce v tom zabránil té samici."
Na mysli mu vytanulo, jak jeho taška dopadala na tvrdou stěnu. Zvedl ji z vlhké trávy. Nad hlavami jim zářilo oranžové světlo pouliční lampy. Byli úplně sami. Bylo chladno a Miles zalitoval, že na sobě nemá svetr.
Rozepnul zip tašky.
"Když s ní Artuš začal mlátit o stěnu, myslel jsem jenom na to vejce uvnitř," řekl.
Vytáhl sametový váček a vejce z něj vyndal. Tři nožky mělo zlomené. Velké množství diamantů na jeho plášti se uvolnilo z úchytů. Akilina pod vejce rychle nastavila dlaně a cenné kamínky do nich zachytila. Vejce uprostřed prasklo a rozevřelo se.
"Zničil ho," řekl Miles. "Mělo obrovskou cenu. Nehledě na to, že to může znamenat konec našeho pátrání."
Chvíli si prasklé vejce prohlížel. Začínalo se mu dělat mdlo od žaludku. Upustil sametový váček a jedním prstem jemně zkoumal vnitřek vejce. Nahmatal bílá vlákna, která připomínala balicí materiál. Trochu ho promnul mezi prsty a zjistil, že je to bavlna. Byla dovnitř tak napěchovaná, že se skoro nedala vydolovat ven. Pátral dál v naději, že časem přijde na mechanismus, který uvádí do chodu tři medailonky v útrobách vejce. Místo toho nahmatal něco úplně jiného.
Strčil prst trochu hlouběji.
Bylo to tvrdé.
A hladké.
Posposedl si blíž ke světlu a dloubal dál. V bavlně se zalesklo zlato. Bylo na něm cosi vyryto.
Nějaké písmo.
Uchopil vejce oběma rukama a rozlomil ho.

ČÁST TŘETÍ

40

Hayes sledoval, jak Orleg s Mžourou vycházejí z hlavní brány zoo a spěchají k autu. Deset minut na ně s Chruščovem trpělivě čekal na parkovišti. Vyhledávací zařízení, které Lordovi umístil do svetru, zafungovalo skvěle. Přitom to byl jenom nenápadný maličký knoflíček. Na konzulátu podobných hraček zůstalo obrovské množství jako upomínka na studenou válku. Sovětská rozvědka tehdy měla o oblast kolem San Francisca eminentní zájem, protože byla zaměřená na počítače a obranné systémy.
Nechali Lorda uniknout, aby s jeho pomocí našli Akilinu. Hayes se domníval, že u sebe má předměty z Maksova hrobu a bankovního sejfu. Protože mohli oběť nenápadně sledovat na dálku, nemuseli se k Lordovi vůbec přibližovat, když projížděl shonem v podvečerních ulicích. Místo schůzky mu připadalo zvláštní, ale usoudil, že Lord si záměrně vybral veřejné prostranství. Po pozornosti veřejnosti Hayes vůbec netoužil.
"Tváří se dost divně. Nějak se mi to nelíbí," poznamenal Chruščov.
Hayes mu v duchu dal za pravdu, ale mlčel. Zatím ho pořád uklidňovalo, že displej před nimi ukazuje Lordovu polohu. Znamenalo to, že štěnici má pořád na sobě. Stiskl tlačítko na dveřích a zadní okno lincolnu, ve kterém seděli, sjelo dolů. Orleg s Mžourou se venku zastavili.
"Skočil ke gorilám," oznámil jim Orleg. "Pokusili jsme se dostat za ním, ale jedno z těch pitomých zvířat nás tam nepustilo. Říkal jsem si, že o publicitu zrovna nestojíte, takže jsme to radši vzdali. Zase ho najdeme."
"To jste udělali dobře," pochválil je Hayes. "Signál je pořád dost silný." Potom se otočil k Zubarjevovi: "Jdeme?"
Otevřel dveře vozu a oba vystoupili do tmy. Orleg popadl přenosný displej a všichni odstoupili od auta. Z dálky se k nim blížily policejní sirény.
"Někdo zavolal policajty. Musíme to rychle skončit," řekl. "Tady nejsme v Moskvě. Místní policie se ráda vyptává."
U hlavní brány do zoo nikdo nestál, a tak všichni rychle vběhli dovnitř. Kolem gorilího výběhu se shlukl dav lidí. Zařízení v Orlegově ruce signalizovalo, že Lord je nablízku. "Schovejte to pod bundu," zasyčel na něho Hayes. Nehodlal čelit zvědavým otázkám.
Když došli k výběhu lidoopů, Hayes se zeptal, co se tam děje. Jakási žena mu pověděla, že ke gorilám skočili dva lidé - černoch s běloškou - a zvířata na ně zaútočila. Nakonec se jim podařilo utéct otevřenou brankou ve zdi a zmizet. Hayes se vrátil k Orlegovi a zjistil, že signál je pořád dost silný. Když se ale pořádně podíval do osvětleného výběhu, okamžitě uviděl, co třímá obrovitá gorila se stříbrnou skvrnou na zádech.
Tmavě zelený svetr.
Byl to tentýž svetr, na který umístili miniaturní vysílačku. Hayes nad tím jen zakroutil hlavou. Vzápětí si vzpomněl, co Rasputin předpověděl Alexandře. Nevinná zvířata je budou chránit a ukazovat jim cestu.
"Ten opičák má jeho svetr," řekl Zubarjevovi, který se k výběhu přiblížil natolik, že to sám viděl.
Výraz Rusovy tváře jasně vyjadřoval, že si na předpověd svatého muže také vzpomněl. "To zvíře ho opravdu ochránilo. Zajímalo by mě, jestli mu taky ukázalo cestu," poznamenal.
"To je pravda," přitakal Hayes.

Miles zlaté vejce rozlomil na dvě půlky. Diamanty se z něj sypaly jako zrnka z granátového jablka. Do vlhké trávy dopadl malý předmět. Akilina se pro něj sehnula.
Když se narovnala, na dlani jí ležel zlatý zvonek.
Ve světle lampy se jasně leskl. Nejspíš ho vůbec poprvé někdo vyprostil z bavlněného sevření. Akilina přistoupila blíž ke světlu a Miles se podíval na písmo vyryté v plášti zvonku.
"Je to azbukou," řekla Akilina a přidržela si zvonek těsně u očí.
"Přečteš to?"
"Pod princezniným stromem v Genesis roste trnitý keř. Trn je anglicky Thorn. Řiďte se slovy, která vás vedla až sem. Cíle dosáhnete, až vás osloví a zvon bude celý."
Milese už hádanky začínaly unavovat. "Co to má znamenat?"
Vzal si od Akiliny zvonek a pozorně si ho prohlédl. Byl poměrně malý a chybělo mu srdce. Podle váhy se dalo soudit, že je vyrobený z čistého zlata. Kromě slov na vnějším plášti na něm nebylo vyryto nic. Nejspíš to byla poslední část Jusupovovy hádanky.
Vrátil se k lavičce a posadil se na ni.
Akilina následovala jeho příkladu.
Miles se podíval na zničené vejce od Fabergého. Takže Mikulášovi potomci přežili celé dvacáté století a vkročili do jednadvacátého. Zatímco v Rusku vládli komunističtí pohlaváři, kdesi pod princezniným stromem žili dědici romanovského trůnu. Rozhodl se je najít. Musí to udělat. Stěpan Baklanov není právoplatným následníkem trůnu. Možná, že když se objeví skutečný Romanovec, Rusy to významně povzbudí. Miles je však teď tak unavený, že se sotva dokáže pohnout. Původně měl v plánu ještě večer odjet z města, ale teď změnil názor. "Vrátíme se do nového hotelu a trochu se prospíme. Ráno třeba bude moudřejší večera," řekl.
"Nemohli bychom se cestou zastavit pro něco k jídlu? Od rána jsem neměla v ústech," řekla Akilina.
Podíval se na ni a pak ji zlehka pohladil po tváři. "Dneska ses vyznamenala," řekl rusky.
"Bála jsem se, že tě už nikdy neuvidím."
"To já taky."
Pohladila ho po ruce. "Hrozná představa."
Pro něho také.
Něžně ji políbil na ústa a objal ji. Chvíli seděli ve tmě a vychutnávali si klid. Miles nakonec zbytky vajíčka a zvonek vrátil do sametového váčku. Tašku si přehodil přes rameno a oba vyšli na širokou ulici vedoucí vně parku.

Po deseti minutách se objevil taxík. Miles na něj mávl a pověděl řidiči jméno hotelu, který Akilina vybrala. Tiskli se k sobě na zadním sedadle, zatímco je taxík unášel zpátky do města. Miles nepřestával myslet na to, co bylo vyryto na pekelném zvonu.
Pod princezniným stromem v Genesis roste trnitý keř. Trn je anglicky Thorn. Řiďte se slovy, která vás vedla až sem. Cíle dosáhnete, až vás osloví a zvon bude celý.
Další záhadná instrukce, která by stačila, kdyby člověk věděl, co má hledat, ale takhle přicházela vniveč. Miles netušil, po čem mají pátrat. Slova do zvonku nechal někdo vyrýt po vyvraždění carské rodiny v roce 1918 a před smrtí Carla Fabergého. Možná, že tehdy byl jejich význam jasnější, zatímco dnes se nedal ani vyspekulovat. Díval se ušmudlanými okny taxíku ven, na kavárny a restaurace v ulicích San Francisca. Vzpomněl si, že Akilina se chtěla najíst, a uvědomil si, že má také hlad. Nechtělo se mu nikde dlouho zdržovat a vystavovat se cizím očím.
Něco ho napadlo.
Pověděl řidiči, co chce. Taxíkář přikývl a za několik minut zastavil před budovou, jejíž název mu Miles sdělil.
Miles Akilinu zavedl do internetové kavárny CYBERHOUSE, kde se dalo povečeřet. V tu chvíli potřebovali nejen jídlo, ale i informace.
Kavárna byla obsazená jen z poloviny. Stěny interiéru tvořily lesklé desky z nerezové oceli. Boxy od sebe oddělovaly panely z kouřového skla s vyrytými výjevy ze života města. Jednomu rohu vévodila velká televizní obrazovka, kolem níž se utvořil malý hlouček diváků. Specialitou podniku bylo velké pivo s obrovským lahůdkovým sendvičem.
Miles se ze všeho nejdřív vrhl na toalety, kde si omyl obličej studenou vodou, aby podlitiny nevypadaly tak hrozně. Potom s Akilinou obsadili box s počítačem a objednali si jídlo. Servírka jim vysvětlila, jak se dostanou do hlavní nabídky, a řekla jim heslo. Miles během čekání na jídlo zadal do vyhledávače PRINCEZNIN STROM. Objevily se asi tři tisíce stránek. Na mnoha z nich se k prodeji nabízela řada šperků známá pod stejným názvem. Na jiných se psalo o deštných pralesích, lesnictví, zahradnictví a léčivých bylinách. Byla mezi nimi jedna, která okamžitě upoutala Milesovu pozornost. Stálo na ní:

Paulownia tomentosa, paulovnie plstnatá,
též princeznin strom, čínský císařský strom.
Má vonné fialové květy, kvete srpen až září.

Když klikl na odkaz, na obrazovce se objevil text, který vysvětloval, že strom pochází z Dálného Východu a do Ameriky se dostal ve třicátých letech devatenáctého století. Po východě Spojených států se rozšířil originálním způsobem - Číňané při exportu porcelánu používali jeho semena jako balicí materiál do beden. Mnohé špatně těsnily, semena z nich při přepravě vypadala a ujala se na americké půdě. Dřevo paulovnie je lehké a odolává vodě. Japonci z něj vyrábějí misky na rýži, kuchyňské náčiní a rakve. Strom rychle vyzrává a už po pěti až sedmi letech se obaluje hrozny úchvatných květů fialkové barvy a nevtíravé vůně. Psalo se tam i o tom, že se paulovnie kvůli rychlému růstu a nízkým nákladům využívá jako surovina v dřevozpracujícím a papírenském průmyslu. Hojně se vyskytuje v horách na západě Severní Karolíny, kde se ji zemědělci už několik let pokoušejí pěstovat ve velkém. Milesovu pozornost ale nejvíc upoutalo vysvětlení jména stromu. Psalo se tam, že ho dostal po velkokněžně Anně Pavlovně Romanovové, dceři cara Pavla I., který v Rusku vládl v letech 1796 až 1801. Pavel I. byl Mikulášův prapradědeček.
Pověděl Akilině, co se dočetl.
"To je ohromné," poznamenala.
Miles proklikal další odkazy a prohlédl si několik dalších stránek. Na žádné neobjevil použitelné informace. K jejich boxu přišla servírka s objednaným jídlem a dvěma láhvemi pepsikoly. Dali se do jídla a Miles na okamžik zapomněl na jejich neradostnou situaci. Zrovna dojídal poslední pečenou bramboru, když ho něco napadlo. Vrátil se k počítači a zadal do vyhledávače SEVERNÍ KAROLÍNA. Na monitoru se objevila podrobná mapa státu. Zaměřil se na hornatou oblast na západě státu a klikl na zvětšení.
"Co to děláš?" zeptala se ho Akilina.
"Jenom tak něco zkouším," odpověděl, aniž by spustil oči z monitoru.
Uprostřed obrazovky se nacházelo město Asheville, jež křížem protínaly dvě tmavě červené linky značící dálnice číslo 40 a 26. Severně od města byly Boone, Green Mountain a Bald Creek. Jižním směrem se nacházelo Hendersonville a hranice s Jižní Karolínou a Georgií. Západně bylo Maggie Valley, Tennessee a východně Charlotte. Pozorně se zadíval na silnici vedoucí národním parkem Smoky Mountains z Asheville do Virginie. Okolní města se jmenovala Sioux, Bay Book, Chimney Rock, Cedar Mountain. A pak severně od Asheville poblíž Grandfather Mountain objevil to, co hledal. Genesis. Vedla do něj silnice číslo 81.
Pod princezniným stromem v Genesis roste trnitý keř. Trn je anglicky Thorn.
Miles se otočil k Akilině a usmál se.

41

Středa 20. října

Miles s Akilinou vstali brzy a odhlásili se z hotelu. Miles poprvé po mnoha letech spal v jedné posteli se ženou. Na sex neměli ani pomyšlení, protože na to byli oba příliš vyčerpaní a vyděšení, ale objímali se. Miles jenom klimbal a často se budil, protože očekával, že do pokoje každou chvíli vtrhnou Mžoura s Orlegem.
Probudili se krátce po rozbřesku a vydali se do půjčovny aut ve finančnické čtvrti. Potom jeli sto padesát kilometrů

severovýchodně do Sacramenta. Doufali, že tamní letiště nikdo nesleduje. Když auto vrátili v místní pobočce půjčovny, nasedli na přímý let American Airlines do Dallasu. Miles si cestou přečetl noviny, na jejichž titulní straně se skvěl podrobný článek o tom, že Carská komise už má volbu skoro uzavřenou. Navzdory úskalím zvládla všechny pohovory s uchazeči o trůn a vybrala z nich tři finalisty. Je mezi nimi i Stěpan Baklanov. Konečná volba měla původně proběhnout druhý den, ale odložili ji na pátek kvůli náhlému úmrtí v rodině jednoho komisaře. Protože výsledné rozhodnutí komise musí být jednomyslné, bylo nutné odložit ho o jeden den. Analytikové už předpovídali Baklanovovo zvolení a prohlašovali, že je to nejlepší krok do budoucna, jaký mohlo Rusko učinit. Jeden historik se dokonce nechal slyšet, že je to nejbližší pokrevní příbuzný Mikuláše II. Nejromanovštější ze všech Romanovců, kteří se nám zatím představili.
Miles se zadíval na telefon připevněný na opěrce sedadla před ním. Neměl by se spojit s někým z ministerstva zahraničí nebo s Taylorem a povědět jim, co zjistil? Informace, kterých se s Akilinou dopátrali, skoro určitě změní výsledky hlasování. Anebo přinejmenším pozdrží definitivní volbu, která se nemůže uskutečnit, dokud se jeho informace neprověří. Jenže podle proroctví musí s Akilinou úkol splnit sami. Ještě před třemi dny by to všechno považoval za opilecké žvásty zchytralého mužika, kterému se podařilo vetřít do přízně ruské carské rodiny. Ale co ten lidoop? Divoké zvíře. Rozbilo vejce a navíc zabránilo Mžourovi ve skoku přes příkop.
Nevinná zvířata je budou chránit a ukazovat jim cestu. K cíli nakonec povede právě jejich nevinnost.
Jak mohl Rasputin vědět, že se to opravdu stane? Nebo to byla náhoda? Pokud ano, pak je možné úplně všechno. Žije snad skutečný následník ruského trůnu v tichosti v Americe? Podle atlasu, který zakoupil na letišti, mělo město Genesis v Severní Karolíně šest tisíc tři sta padesát šest obyvatel a bylo správním sídlem okresu Dillsboro. Maličké město v miniaturním okrese kdesi v Appalačském pohoří. Pokud tam ta osoba opravdu žije, už to samo o sobě může významně ovlivnit historii. Co tomu asi řeknou Rusové, až se dozvědí, že dva Romanovci masakr v Jekatěrinburgu přežili a schovávali se v Americe, které je komunisté celá desetiletí učili nedůvěřovat? Jaký ten skutečný následník asi je? Je to dítě, nebo spíš vnouče Alexeje nebo Anastázie, vychované podle amerických zvyklostí. Jaké pocity chová vůči otčině, do níž by se teď mělo vrátit a začít jí vládnout? Vždyť tam panuje naprostý chaos!
Nemohl tomu uvěřit. Sám se stal významnou součástí celého procesu. Je havranem, který pomáhá orlici Akilině. Mají jasné poslání. Musí pátrání dotáhnout do konce a najít trnitý keř nebo nějakého Thorna. Kromě nich se o něj ale zajímají i lidé, kteří se snaží ovlivnit rozhodování Carské komise. Zneužili peněz i moci, aby ovládli proces, který měl být nestranný. Není to všechno jenom léčka, kterou mu nastražili ti, kdo přiměli Filipa Vitěnka, aby ho vlákal na ruský konzulát? Tomu nevěřil… Maxim Zubarjev se projevil jako krutý člověk, takže Miles o pravdivosti jeho slov nepochyboval. Opravdu si Stěpana Baklanova koupili. Byl ochotnou loutkou. A Zubarjevova skupina ho chytře vedla. Co to ještě Zubarjev říkal? Jediné, co by mohlo zhatit jeho nástup na trůn, je zjevení pokrevního příbuzného Mikuláše II. Ale kdo to je, ta skupina? Povedlo se jí opravdu získat rozhodující vliv v komisi? Pokud ano, není to jedno? Vždyť on sám do Moskvy přijel proto, aby prosadil Stěpana Baklanova. Jeho klienti si přáli, aby Baklanov vyhrál. Taylor to chtěl také. Všichni z toho měli mít užitek.
Anebo ne?
Frakce z politického i zločineckého prostředí, které Rusko přivedly do zkázy, zřejmě ovládají i jeho budoucího monarchu. Není to car z osmnáctého století, který má k dispozici jenom kanóny a pušky. Bude mít neomezený přístup k atomovým zbraním. Některé jsou tak malé, že se vejdou do obyčejného kufru. Taková moc by se neměla soustředit v rukou jediného člověka. Jenže Rusové jiný typ vlády než samoděržaví vlastně neznají. Car je pro ně posvátný a představuje spojení se skvělou minulostí, která jim byla celé století odepírána. Chtějí se do té nádherné doby vrátit a jejich přání se jim záhy vyplní. Polepší si? Anebo se jenom zbaví starých problémů, aby se začali trápit novými? Miles si vzpomněl na další část Rasputinova proroctví.
Než dojde k úplnému znovuzrození, musí vyhasnout dvanáct životů.
V duchu sečetl mrtvé. Za první den byli i s Artěmijem Bělým čtyři. Následovali strážce na Rudém náměstí a Pašenkův spolupracovník. Další byli Josif a Vasilij Maksové. Celkem osm. Zatím se všechno, co svatý muž předpověděl, splnilo. Do naplnění proroctví zbývají ještě čtyři.

Hayes sledoval, jak se Chruščov vrtí na židli. Bývalý komunista a dlouholetý ministr s vlivnými známostmi byl nervózní. Hayes si připomněl, že Rusové emoce neskrývají. Když se cítí šťastní, chovají se nevázaně, až z nich jde strach. Jsou-li smutní, zoufají si z celého srdce. Vždycky se přiklánějí k jednomu či druhému extrému, zřídkakdy se pohybují někde mezi. Hayes za necelých dvacet let působení v ruském prostředí seznal, že důvěra a věrnost pro ně mají zásadní význam. Potíž byla v tom, že dva Rusové si začali důvěřovat mnohdy až po dlouhých letech a vůči cizincům zůstávali rezervovaní.
Chruščov se v té chvíli choval jako typický Rus. Ještě před čtyřiadvaceti hodinami byl sebejistý, protože věděl, že jim Miles hrzy padne do rukou. Teď však mlčel a choval se odtažitě. Od večerní návštěvy zoo toho moc nenamluvil. Stejně jako ostatní si dobře uvědomoval, že neexistuje způsob, jak kořist vystopovat. Bude muset nějak vysvětlit ostatním členům Tajné rady, proč souhlasil, aby Lorda nechali uniknout.
Seděli sami dva ve Vitěnkově kanceláři ve druhém patře konzulátu. Pro jistotu se tam zamkli, aby je nikdo nerušil. Právě se telefonicky spojili s Tajnou radou, jejíž členové se shromáždili v pracovně moskevského domu. Žádný z nich nebyl nastalou komplikací nadšen, ale nikdo Chruščovův postup otevřeně nekritizoval.
"To se nedá nic dělat," ozval se z hlasitého odposlechu Leninův hlas. "Kdo mohl tušit, že se do toho připlete gorila?"
"Rasputin," podotkl Hayes.
"Á, pan Lincoln konečně začíná chápat naše obavy," prohlásil Brežněv.
"Začínám si myslet, že Lord doopravdy hledá Alexejova nebo Anastáziina potomka. Skutečného právoplatného dědice

romanovského trůnu."
"Takže naše nejčernější obavy se splnily," řekl Stalin.
"Máte aspoň nějakou představu, kam by mohl mít namířeno?" otázal se Lenin.
Hayes několik posledních hodin právě o tom přemýšlel. "Nechal jsem sledovat jeho byt v Atlantě soukromou detektivní kanceláří. Pokud se tam vrátí, chytíme ho a tentokrát ho uniknout nenecháme."
"To je všechno moc hezké, ale co když se vydá přímo na místo, kde na něho čeká ten domnělý následník?" zeptal se Brežněv.
To byla druhá možnost, nad kterou Hayes přemítal. Měl známosti u policie, přímo v FBI, mezi celníky, na protidrogové centrále. Díky svým kontaktům by mohl Lorda nenápadně vystopovat, obzvlášť pokud platí kartami. Získali by přístup k zaručeným informacím. Jenomže Hayes by na sebe zákonitě upozornil lidi, které je lepší držet si dál od těla. Své milióny měl bezpečně ukryté ve Švýcarsku a hodlal si jich v budoucnu užít. Kromě toho plánoval, že k nim přidá ještě několik dalších miliónů a odejde z firmy s šestimístným odstupným, které mu zaručuje smlouva. Ostatní partneři po něm určitě budou chtít, aby firmu nadále aspoň zaštiťoval svým jménem a ona tím pádem nepřišla o klienty, o něž dlouhá léta pečoval. Hayes s tím samozřejmě bude souhlasit, ovšem v případě, že mu za to budou vyplácet rozumnou roční rentu, která dokáže pokrýt skromné životní náklady člověka, jenž se uchýlí do horské chaty kdesi ve vzdálené Evropě. Čeká ho skvělá budoucnost. V žádném případě si své plány nenechá někým překazit. A tak Brežněvovi zalhal.
"Mám určité konexe, kterých můžu využít. I tady existují podobní lidé jako u vás v Rusku," řekl. Žádné zabijáky nikdy nepotřeboval a ani nevěděl, kde by si je mohl obstarat, ale tím své ruské přátele nehodlal zatěžovat. "Myslím, že v tom nebude jediný problém."
Chruščov se mu podíval do očí. V telefonním reproduktoru bylo ticho. Jeho moskevští posluchači zřejmě čekali něco víc.
"Lord se mi určitě ozve," prohlásil tedy.
"Proč myslíte?" otázal se Chruščov.
"Nemá důvod mi nedůvěřovat. Zaměstnávám ho a mám známé v ruské vládě. Určitě mi zavolá, hlavně pokud opravdu někoho najde. Jsem první, komu to bude chtít povědět. Dobře ví, že jsou v sázce zájmy našich klientů a co by takové odhalení mohlo jim i jemu přinést. Spojí se se mnou."
"Zatím to neudělal," poznamenal Lenin.
"Ale už se ocitl pod palbou a utíká. Zatím nemá v ruce vůbec nic. Pořád hledá, tak ho v tom nechme pokračovat. On se ozve, věřte mi."
"Musíme to ještě dva dny vydržet," řekl Stalin. "Rozhodnutí komise bude po Baklanovově zvolení naštěstí dost těžké zvrátit, zvlášť když celou věc správným způsobem podáme veřejnosti. Pokud se něco dostane ven, prostě z toho uděláme novinářskou kachnu. Nikdo tomu nebude vážně věřit."
"To není tak jisté," oponoval mu Hayes. "Testy DNA by mohly prokázat jasné příbuzenství s Mikulášem a Alexandrou, protože genetický kód Romanovců už je v databázích. Taky si myslím, že situaci dokážeme zvládnout, ale místo živých následníků potřebujeme mrtvoly a ty se nesmí nikdy najít. Musíme je úplně spálit, aby je nikdo nepoznal."
"Jste schopen to zařídit?" zajímal se Chruščov.
Hayes zatím netušil, jak to provede, ale rozhodně věděl, co všechno je ve hře jak pro něho, tak pro členy Tajné rady. A tak řekl přesně to, co chtěli slyšet: "Samozřejmě."

42

Genesis, Severní Karolína, 16:15

Miles se díval z auta a obdivoval hustě rostoucí vysoké stromy, které po obou stranách lemovaly prudce stoupající silnici. Měly tmavě šedé, skvrnité kmeny a dlouhé, jasně zelené listy. Národní park několikrát navštívil o víkendu a rozeznával platany, buky a duby. Ale ty stromy s bohatým listovím vždycky považoval za zvláštní druh topolu. Teď už věděl, jak se jmenují.
"Tamhle jsou ty princezniny stromy," řekl a ukázal na ně. "Včera večer jsem se dočetl, že v tuhle roční dobu se starší exempláře rozmnožují. Jeden strom má až dvacet miliónů semen. Už chápu, proč jsou úplně všude."
"Už jsi tu někdy byl?" zeptala se Akilina.
"Byl jsem v Asheville, kolem kterého jsme před chvílí projeli. A pak v Boone, to je trochu dál na sever. V zimě se tu hodně lyžuje a v létě jsou tu nádherné túry."
"Trochu mi to připomíná místo na Sibiři, kde bydlela babička. Byly tam úplně stejné kopce a lesy. A vzduch tam byl taky chladný a čerstvý. Měla jsem to tam moc ráda."
Do okolní krajiny se vkradl podzim. Hory zářily červenou, sytě žlutou a oranžovou barvou. Z hlubokých údolí stoupala hustá mlha. Jenom borovice a paulovnie zůstávaly svěže zelené.
Miles s Akilinou v Dallasu přesedli do letadla mířícího do Nashville, odkud je asi před hodinou přepravilo poloprázdné osobní letadlo do Asheville. Milesovi v Nashville došla hotovost, a tak musel zaplatit kartou. Pevně doufal, že toho nebude muset litovat. Dobře věděl, že bezhotovostní transakce se dají snadno zjistit. Totéž platilo pro koupi letenek. Musel doufat, že Zubarjevovo holedbání spoluprací s FBI a celníky byly jenom plané řeči. Nedokázal přesně říct, proč si to myslí, ale byl přesvědčený, že Rusové by s americkou vládou nespolupracovali. Možná s ní měli letmé tajné styky, ale určitě by nezahájili společnou pátrací akci kvůli jednomu americkému právníkovi a ruské akrobatce. To by museli příslušným místům řádně vysvětlit. Kromě toho by riskovali, že Miles Američanům všechno řekne, ještě než se Rusům podaří ovládnout situaci. Kdepak. Rusové pracují samostatně - aspoň zatím.

Cesta z Asheville na sever byla příjemná. Projeli po Blue Ridge Parkway a dali se na silnici číslo 81, která vedla mezi zvlněnými kopci a nízkými pahorky. Genesis bylo městečko jako vystřižené z obrázkové knížky. Domky v něm byly postavené z cihel, dřeva či kamene. Ulice zdobily výkladní skříně obchůdků se suvenýry, starožitnictví a malebných galerií. Hlavní ulici lemovaly košaté platany, v jejichž stínu se skrývaly lavičky lákající k posezení. Na rozích hlavní křižovatky byla cukrárna, dvě banky a lékárna. Obyčejnější obchody, bytové domy a chaty byly vystrčené spíš na okraj města. Když do něj Miles s Akilinou vjeli, slunce už zapadalo a barvilo jasně modrou oblohu dorůžova. Stromy a vrcholky okolních kopců přecházely do tmavě fialových odstínů. Večer do tohoto kraje vcházel dost brzy.
"Tak jsme tady. Teď už nám jen zbývá zjistit, kde najdeme ten trnitý keř nebo toho Thorna," prohlásil Miles.
Chystal se zaparkovat před obchodem se smíšeným zbožím. Potom chtěl zajít do telefonní budky a podívat se do seznamu. Najednou jeho pozornost upoutal tepaný železný vývěsní štít připevněný zboku na dvoupatrovém domě z červených cihel. Nízká budova se nacházela jen pár kroků od náměstí lemovaného stromy, kde stál okresní soud. Na vývěsním štítu stálo: MICHAEL THORN, ADVOKÁT. Miles na něj ukázal, aby si ho všimla i Akilina.
"Přesně jako ve Starodugu," poznamenala.
Milese už to také napadlo.
Zaparkoval opodál domu a oba rychle vyrazili do advokátní kanceláře. Sekretářka je informovala, že pan Thorn je v soudním archívu a zkoumá tam nějaké dokumenty. Miles jí řekl, že s ním potřebuje okamžitě mluvit a sekretářka jim prozradila, kde ho najdou.
Okresní soud pro Dillsboro byla klasicistní budova z cihel a kamene s krytým sloupořadím a klenutou kupolí - typická ukázka jižanské architektury. Vedle dveří visela bronzová deska s informací, že stavba pochází z roku 1898. Miles do soudních budov nechodil. Jeho praxe ho většinou zaváděla do zasedacích místností podniků a finančních institucí v amerických velkoměstech nebo hlavních městech východní Evropy. U soudu nikdy kvůli ničemu nebyl. To měly za úkol stovky řadových právních poradců, které si na to Pridgen & Woodworth najímali. Miles sepisoval smlouvy a pracoval v zákulisí až do minulého týdne, kdy ho osud náhle vymrštil přímo do světla ramp.
Michaela Thorna našli v archívu, kde se hrbil nad stránkami tlustého spisu. Byl to muž středního věku s počínající pleší. Byl malý a podsaditý, ale nikoli obézní. Měl výrazný, úzký kořen nosu a výrazné lícní kosti. Na svůj věk působil dost mladistvě.
"Vy jste Michael Thorn?" zeptal se ho Miles.
Muž vzhlédl a usmál se. "Ano, to jsem."
Miles mu představil sebe i Akilinu. V místnosti bez oken osvětlené zářivkami byli úplně sami.
"Zrovna jsme přijeli z Atlanty," řekl Miles a ukázal Thornovi svoji licenci, která mu pomohla v sanfranciské bance.
"Jsme tady kvůli poslední vůli příbuzné slečny Petrovové."
"Nepřipadáte mi jako obyčejný právník," poznamenal Thorn a ukázal na Milesův pohmožděný obličej.
Miles si musel rychle něco vymyslet. "O víkendu amatérsky boxuju. Posledně jsem víc nakoupil než rozdal."
Thorn se znovu usmál. "Čím mohu sloužit, pane Lorde?"
"Jak dlouho tady máte praxi?"
"Celý život," odpověděl Thorn hrdě.
"Vaše město je krásné. Jsem tady poprvé. Vy jste se tu asi narodil, že?"
Thorn se zatvářil trochu podezíravě. "Proč se tolik vyptáváte, pane Lorde? Měl jsem za to, že jste sem přijel vypořádat závěť. Kdo je ten zesnulý? Určitě ho znám."
Miles sáhl do kapsy a vytáhl z ní Pekelný zvon. Podal ho Thornovi a bedlivě sledoval, jak bude reagovat.
Právník si zvonek zběžně prohlédl zvenku i zevnitř. "Velice zajímavý. Je celý ze zlata?"
"Pravděpodobně ano. Přečtete, co je na něm napsáno?"
Thorn sáhl po brýlích, které ležely na stole, a pečlivě zkoumal vnější plášť zvonku. "To jsou ale maličká písmenka," poznamenal.
Miles mlčel, ale podíval se na Akilinu, která právníka pozorně sledovala.
"Bohužel, ale je to v nějaké cizí řeči. Nevím, v jaké. Nedokážu to přečíst. Obávám se, že komunikovat dovedu jenom v angličtině. Někteří lidé by vám ochotně řekli, že i to mi dělá problémy."
"Kdo vytrvá až do konce, bude spasen," řekla Akilina rusky.
Thorn na ni chvíli hleděl. Miles nevěděl, jestli je překvapený, nebo jí prostě nerozumí. Podíval se právníkovi do očí.
"Co to říkala?" otázal se Thorn.
"Kdo vytrvá až do konce, bude spasen."
"To je z Matoušova evangelia," řekl Thorn. "Ale co to má společného se mnou?"
"Neříkají vám ta slova něco?" zeptal se ho Miles.
Thorn mu zvonek vrátil a zeptal se: "Co ode mne chcete, pane Lorde?"
"Já vím, že vám to asi bude připadat zvláštní, ale potřebuju vám položit ještě několik otázek. Budete tak laskav?"
Thorn si sundal brýle. "Pokračujte," vyzval ho.
"Žijí tady v Genesis ještě nějací Thornové?"
"Mám dvě sestry, ale ani jedna tu nebydlí. Žije tu ještě několik rodin se stejným příjmením, jedna je dokonce dost rozvětvená, ale příbuzní nejsme."
"Našel bych je snadno?"
"Stačí se podívat do telefonního seznamu. Figuruje snad ve vašem vypořádání nějaký Thorn?"
"Jak se to vezme."
Připadalo mu hloupé na právníka zírat, ale snažil se v jeho tváři rozeznat nějakou podobnost s Mikulášem II. Uvědomil si, že je to úplný nesmysl. Romanovce viděl jenom na zrnitých černobílých fotografiích, podle nichž mohl sotva poznat,

jestli se jim Thorn jakkoli podobá. Byl nevysoký stejně jako Mikuláš, ale jakákoli jiná podobnost se zavražděným carem by byla čirou fikcí. Co očekával? Že si následník trůnu přečte nápis na zvonku a jako mávnutím kouzelného proutku se promění v přesnou kopii Imperátora vší Rusi? Tohle není pohádka, ale realita, ve které může jít o život. A pokud následník ví to, co Miles, rozhodně bude držet jazyk za zuby a nenápadně se zase skryje.
Strčil si zvonek zpátky do kapsy. "Omlouvám se, že jsme vás obtěžovali, pane Thorne. Naše chování vám určitě přijde poněkud zvláštní a já se vám vůbec nedivím."
Thorn nasadil příjemnější výraz a dokonce se usmál. "Vůbec se neomlouvejte, pane Lorde. Jak vidím, máte poslání, ve kterém jde o citlivé informace vašich klientů, takže nemluvíte jasně. To naprosto chápu a nijak mi to nevadí. Jestli je to všechno, tak bych si s dovolením rád prošel tenhle vlastnický nárok, než mě odsud vyženou."
Potřásli si rukama.
"Moc mě těšilo," řekl Miles.
"Pokud budete potřebovat nějakou pomoc při hledání těch ostatních Thornů, mám kancelář kousek odsud. Zítra tam budu celý den."
Miles se usmál. "Díky, to by se mohlo hodit. Mohl byste nám doporučit nějaký hotel?"
"To asi nebude úplně jednoduché, protože je hlavní sezóna a všechno bude obsazené. Ale dneska je středa, takže na jednu nebo dvě noci nějaký pokoj seženete. Nejhorší jsou víkendy. Počkejte, zkusím se poptat."
Thorn vytáhl z kapsy saka mobilní telefon a vyhledal v něm jakési číslo. Chvilku s někým hovořil a pak zavěsil. "Znám se s majitelem jednoho penzionu. Zrovna dneska ráno si stěžoval, že má málo hostů. Jmenuje se to tam Azalka. Nakreslím vám plánek, je to kousek odsud," řekl.
Azalka byl hezký starobylý domek obehnaný bílým dřevěným plotem. Stál na okraji města. V zahradě převládaly buky a na přední verandě stála řada zelených houpacích křesel. Interiér penzionu působil staromódně - stropy podpíraly letité popraskané trámy, v pokojích byly krby a na postelích ležely přikrývky sešité z malých kousků látky.
Když Miles požádal o dvoulůžkový pokoj, postarší recepční se na něho zvláštně podívala. Vzpomněl si na reakci muže ve Starodugu, který odmítal vydat klíč cizinci. Pak si uvědomil, že dáma za pultem se diví z jiného důvodu. Nechápala, že bílá žena hodlá spát v jedné posteli s černým mužem. Bylo neuvěřitelné, že pro někoho barva pleti může ještě v jednadvacátém století hrát roli, ale Miles nebyl tak naivní, aby se domníval, že v Americe neexistují rasové předsudky.
"Proč tě dole zdržovali?" zeptala se Akilina, když dorazili do pokoje.
Místnost v druhém poschodí byla prostorná a světlá. Ve váze byly čerstvé květiny a na starodávné posteli ležela teplá chlupatá deka. V koupelně stála litinová vana s nohami ve tvaru dravčích spárů a na okně visela háčkovaná záclona.
"Někteří místní si dodnes myslí, že rasy se nemají míchat."
Hodil jejich cestovní tašky na postel. Když se na ně podíval, měl dojem, že je od Semjona Pašenka dostali hrozně dávno. Zlato z nich vyndal a zamkl je ve skříňce na letišti v Sacramentu. Tři kusy carského zlata tam teď čekaly na jeho návrat.
"Lidi můžeš nutit k toleranci pomocí zákonů, ale mnohem důležitější je změnit jejich přístup. Nevykládej si to špatně."
Akilina pokrčila rameny. "Každá země má svoje předsudky. My zase nedůvěřujeme cizincům."
"A to si budete muset zvyknout na cara, který se narodil a vyrostl v Americe. S takovou možností určitě nikdo nepočítal," řekl Miles a posadil se na kraj postele.
"Ten právník podle mého nic nehrál. Vůbec nevěděl, o čem mluvíme."
Miles souhlasně přikývl. "Pozoroval jsem ho, když si prohlížel zvonek a ty jsi řekla ta slova."
"Neříkal, že tu žijí další Thornové?"
Miles vstal a přistoupil k telefonu. Vzal seznam, který ležel pod ním, a otevřel ho na písmenu T. Našel šest lidí s příjmením Thorn a dva s Thorne. "Zítra je jednoho po druhém objedeme, pokud to bude nutné. Možná bychom měli toho právníka vzít za slovo a požádat ho o pomoc. Místní člověk se vždycky vyzná líp." Pak se podíval na Akilinu a dodal: "A než s tím začneme, dáme si večeři a odpočineme si."
Na večeři zašli do tiché restaurace nedaleko penzionu, jejíž majitelé měli zahradu plnou dýní. Miles Akilině objednal místní specialitu - smažené kuře s bramborovou kaší, pečeným kukuřičným klasem a ledový čaj. Trochu ho překvapilo, že ji nezná, ale pak si vzpomněl, že sám poznal boršč, bliny a sibiřské masové kuličky, teprve když poprvé přijel do Ruska.
Počasí se vydařilo. Na večerní obloze se nevyskytoval ani mráček a bylo vidět Mléčnou dráhu.
Genesis žilo ve dne - kromě několika restaurací bylo po setmění všude zavřeno. Miles s Akilinou se krátce prošli a pak se vrátili do penzionu. V hale seděl na pohovce vedle schodiště Michael Thorn.
Byl oblečený do pohodlného hnědého svetru a modrých kalhot. Když Miles zavřel dveře, vstal a tiše se zeptal: "Máte ještě u sebe ten zvonek?"
Miles sáhl do kapsy a podal mu ho. Sledoval, jak právník dovnitř umístil zlaté srdce, několikrát zahoupal zápěstím a pokusil se ho rozeznít. Místo zazvonění se ozvalo jenom nevýrazné ťuknutí.
"Zlato je moc měkké," řekl Thorn. "Předpokládám, že tohle k prokázání mé totožnosti nestačí."
Miles mlčel.
Thorn se k němu otočil a řekl: "Pod princezniným stromem v Genesis roste trnitý keř. Trn je anglicky Thorn. Řiďte se slovy, která vás vedla až sem. Cíle dosáhnete, až vás osloví a zvon bude celý." Odmlčel se. "Vy jste havran s orlem. A já jsem ten, koho hledáte," dodal.
Svá slova pronesl šeptem, ale v bezchybné ruštině.

43

Miles na právníka nevěřícně zíral.
"Co kdybychom šli do vašeho pokoje?" navrhl Thorn. Mlčky kráčeli po schodech. Když vešli do pokoje a zamkli dveře, Thorn řekl rusky: "Už jsem ani nedoufal, že ten zvonek vůbec někdy uvidím nebo že někdy uslyším ta slova. Srdce jsem u sebe měl desítky let a věděl jsem, co mám dělat, pokud dostanu možnost ho použít. Otec mi povídal, že se to jednou stane. Sám na tu příležitost čekal šedesát let a nikdy se jí nedočkal. Těsně před smrtí mi prorokoval, že mně se to poštěstí. Nevěřil jsem mu."
Miles pořád nevycházel z údivu. Ukázal na zvonek a zeptal se: "Proč se mu říká Pekelný zvon?"
Thorn přistoupil k oknu a vyhlédl ven. "To je z Radiščeva."
Miles to jméno znal. "Citaci z jeho díla jsem našel na zlatém plátu uloženém v sanfranciské bance."
"Jusupov ho měl hrozně rád. Miloval ruskou poezii. V jedné Radiščevově básni se říká: Boží andělé rozhoupou Pekelný zvon, natřikrát vítězství nebes ohlásí. Poprvé za Otce, podruhé za Syna, za Svatou Pannu potřetí. Připadá mi to docela výstižné."
Miles chvíli mlčel a pak se zeptal: "Sledujete dění v Rusku? Pokud ano, proč jste se nepřihlásil?"
Thorn se k němu otočil. "Hodně jsme se o tom s otcem přeli. Byl vášnivý zastánce impéria. S Felixem Jusupovem se znal osobně a často spolu probírali co dál. Já jsem si vždycky myslel, že monarchie je dávno přežitá, že v moderní společnosti pro tenhle zastaralý typ zřízení není místo. On věřil ve vzkříšení romanovského rodu, což se teď děje. Celý život mi vštěpoval, že nesmím prozradit svoji totožnost, dokud se neobjeví havran s orlem a neřeknou mi příslušná slova. Všechno ostatní jsem měl považovat za léčku."
"Rusové si přejí váš návrat," řekla Akilina.
"Pro Stěpana Baklanova to bude velké zklamání," poznamenal Thorn.
Miles měl dojem, že v jeho hlase zaslechl nádech ironie. Pověděl Thornovi o svém spojení s Carskou komisí a o všem, co zažil v uplynulém týdnu.
"Právě proto nás Jusupov skrýval. Lenin chtěl Romanovce úplně vymazat ze světa. Odmítal jakoukoli možnost obnovení carství. Teprve když mu později došlo, že Stalin bude horší vládce než všichni caři světa, začal litovat, že nechal Mikulášovu rodinu popravit."
"Pane Thorne," začal Miles.
"Říkejte mi Michaeli."
"Nebylo by vhodnější Vaše carské Veličenstvo?"
Thorn se zamračil. "Na tenhle titul si budu dost těžko zvykat."
"Váš život je v ohrožení. Předpokládám správně, že máte rodinu?"
"Manželku a dva syny. Oba chodí na vysokou. Musím to s nimi teprve probrat - ani jeden o svém původu neví. To byla jedna z Jusupovových podmínek - že musíme za každou cenu zůstat v anonymitě."
"Musíte jim to říct, a svým sestrám taky."
"Mám to v úmyslu, ale jsem zvědavý, jak moje žena zareaguje na zprávu, že bude carevnou. Zrovna tak se s tím bude muset nějak poprat můj starší syn. Teď je z něj carevič a jeho bratr je velkokníže."
Miles měl na jazyku spoustu otázek, ale ze všeho nejvíc ho zajímala jedna věc. "Povězte nám, jak se Alexej s Anastázií dostali do Severní Karolíny," požádal Thorna.
Právník mu vyhověl. Miles se zaposlouchal do vzrušujícího příběhu nejmladších carových dětí.

Všechno začalo šestnáctého prosince 1916, kdy Felix Jusupov podal Grigoriji Rasputinovi koláče s kyanidem a nechal ho, aby je zapil vínem. Když jed na svatého muže nezapůsobil, Jusupov ho střelil do zad. Rasputin přežil. Nakonec ho Jusupovovi druhové vyhnali na zasněžené nádvoří a začali do něho střílet. Mrtvé tělo pak hodili do řeky Něvy. Se svou prací byli velice spokojeni.
Jusupov se po vraždě bez rozpaků hřál na výsluní své slávy. Viděl před sebou slibnou politickou budoucnost, která by dokonce mohla vést ke změně ruského vládnoucího rodu z Romanovců na Jusupovce. Celý národ si povídal o revoluci. Zdálo se, že pád Mikuláše II. je jen otázkou času. Jusupov v té době byl nejbohatším mužem v Rusku. Měl obrovský majetek a značný politický vliv. Jenže jistý pan Lenin krutě nenáviděl veškerou šlechtu a hodlal ji úplně vymýtit, osoby zvučných jmen nevyjímaje.
Rasputinova vražda měla závažný dopad na imperátorovu rodinu. Mikuláš i Alexandra se uzavřeli do sebe a Alexandra začala mít na manžela ještě větší vliv než dosud. Car se stal hlavou početného klanu, jehož členům vůbec nezáleželo na veřejném mínění. Prostým Rusům se odcizili a nestarali se o ně. Rozváděli se a uzavírali nevhodné sňatky, což na poddané nepůsobilo pozitivně.
Všichni carovi příbuzní nenáviděli Rasputina. Žádný z nich po něm netesknil a někteří to dokonce carovi neohroženě pověděli do očí. Vražda vládnoucí rod rozdělila. Mezi velkoknížaty i velkokněžnami se dokonce začalo otevřeně hovořit o nutnosti změn. Bolševici neshod v carské rodině využili a ustavili Prozatímní vládu, která nahradila Mikuláše II. a přisvojila si moc v zemi. Po těchto změnách přišel značný počet Romanovců o život.
Jusupov nepřestával veřejně prohlašovat, že vraždou Rasputina prokázal zemi významnou službu. Car ho za jeho čin vyhnal do středního Ruska, takže když v únoru a říjnu sedmnáctého roku došlo k revolucím, byl příhodně mimo dosah bolševiků. Zpočátku změny vítal, a dokonce Sovětům nabídl své služby, ale když mu zabavili veškerý rodový majetek a pohrozili mu vězením, uvědomil si, že udělal velkou chybu. Rasputinova smrt běh událostí nezvrátila. Přišla příliš pozdě. Jusupov v pochybené snaze zachránit carství zasadil ruské monarchii smrtelnou ránu.
Krátce po Říjnové revoluci a Leninovu nástupu k moci Jusupov pochopil, že je třeba jednat. Byl jedním z mála šlechticů, kterým zbyly nějaké finanční prostředky. Podařilo se mu shromáždit skupinu bývalých carových strážců, kteří měli osvobodit uvězněnou carskou rodinu a opět nastolit monarchii. Doufal, že Mikuláš jeho pozdní prozření

přijme a Rasputinovu vraždu mu odpustí. Jusupov ve svém snažení viděl možnost, jak napravit svou chybu. Nelitoval toho, že zbavil svět Rasputina, ale dával si za vinu carovo uvěznění.
Když bolševici carskou rodinu počátkem roku 1918 odvezli z Carského Sela na Sibiř, Jusupov se rozhodl jednat. Třikrát se rodinu pokusil zachránit, ale ani jednou se mu to nepodařilo. Bolševici své carské zajatce bedlivě střežili. Carovi zastánci oslovili Mikulášova bratrance, anglického krále Jiřího V., s prosbou o azyl pro Romanovce. Král nejdřív souhlasil, ale pak ustoupil tlaku svých ministrů a povolení k přistěhování odmítl vydat.
Teprve tehdy si Jusupov uvědomil, jaký osud rodině připravil.
Vzpomněl si na Rasputinovo proroctví, že pokud ho zavraždí šlechtic z carského rodu, Mikuláš II. i jeho rodina do dvou let zemřou. Jusupov byl významný šlechtic a za ženu měl carovu neteř. Svatý muž měl přece jen pravdu.
Jenže Jusupov se rozhodl, že se osudu postaví.
Vyslal Kolju Makse a jeho druhy do Jekatěrinburgu s rozkazem, aby za každou cenu zajistili záchranu carské rodiny. Byl nadšený, když se Maksovi podařilo dostat do blízkého kontaktu s dozorci. Jako zázrakem se zúčastnil i samotné popravy a podařilo se mu zachránit Alexeje s Anastázií. Potají oba odnesl od nákladáku do lesa. Alexej na sobě neměl jediné škrábnutí, což se téměř rovnalo zázraku. Anastázie měla pochroumanou lebku od úderu, který jí sám zasadil, když vraždění začalo. Jinak neměla žádné vážné zranění, protože ji před kulkami bolševiků ochránil korzet s diamanty a šperky. V jedné noze jí uvízlo několik kulek, ale ty se podařilo vyjmout a rány se nakonec zahojily. Anastázie pak do konce života kulhala, ale jiný následek bolševického běsnění si s sebou nenesla.
Maks obě děti odvezl do srubu západně od Jekatěrinburgu, kde čekali tři muži, které s ním Jusupov vyslal. Dostali jasný rozkaz - převézt rodinu na východ. Jenže s Maksem žádná rodina nepřijela. Zbyli z ní jenom dva k smrti vyděšení adolescenti.
Ve dnech bezprostředně po masakru Alexej neřekl jediné slovo. Jenom tiše seděl v rohu chalupy. Něco snědl a vypil, ale jinak se úplně stáhl do sebe. Později říkal, že se málem pomátl při pohledu na to, jak bolševici střílejí do jeho rodičů a bodají do těl jeho sester. Musel se dívat, jak se jeho milovaná máti dusí vlastní krví. Jediné, co ho udrželo při životě, byla slova, která mu kdysi řekl Rasputin.
Jste budoucnost Ruska a musíte žít.
Okamžitě Makse poznal. Pamatoval si, že sloužil u carského dvora. Podsaditý strážce patřil k lidem, kteří měli za úkol careviče přenášet z místa na místo, když mu nemoc nedovolila postavit se na nohy. Vzpomněl si, že Maks se k němu vždycky choval mile. Když mu nařídil, aby zůstal ležet a vůbec se nehýbal, bez odporu ho poslechl.
Trvalo skoro dva měsíce, než strážci obě děti převezli do Vladivostoku. Revoluce se rozhořela i tam, ale skoro nikdo netušil, jak vlastně romanovské děti vypadají, takže bezprostřední nebezpečí jim nehrozilo. Careviče naštěstí netrápily těžké hemofilické záchvaty. Jediný, který dostal, byl poměrně slabý.
Jusupov už měl na východním břehu Ruska své muže, kteří čekali na jeho rozkazy. Původně chtěl carskou rodinu skrýt ve Vladivostoku a vyčkat, jak se události vyvinou, ale vítězství se v občanské válce klonilo spíš na stranu Rudých a bylo jasné, že komunisté se brzy chopí veškeré moci v zemi. Jusupov dobře věděl, co má dělat.
Z Vladivostoku vyjížděly lodě plné Rusů, kteří se snažili emigrovat do Ameriky. Mířili ponejvíce do San Francisca na západním břehu. Jusupov najal jednoho Rusa a jeho manželku, aby spolu s oběma carskými dětmi nastoupili na loď a jako rodina vyrazili v prosinci osmnáctého roku do San Francisca.
Jusupov z Ruska uprchl i s manželkou a čtyřletou dcerou v dubnu následujícího roku. Dalších osmačtyřicet let strávil na cestách po Evropě a Americe. Napsal knihu a průběžně hájil svou pověst tím, že soudně napadal autory filmů a knih, o nichž se domníval, že ho ukazují ve špatném světle. Navenek se prezentoval jako hrdý a vzdorný rebel, který Rasputinovu vraždu považuje za správnou. Odmítal jakoukoli zodpovědnost za události, které po ní následovaly, i za další osud Ruska. V soukromí se choval jinak. Zuřil nad Leninovými a později i Stalinovými zločiny. Chtěl dvůr zbavit Rasputina a osvobodit Mikuláše z područí jeho německé manželky, ale také chtěl, aby Rusko zůstalo carstvím. Místo toho se Něva přesně podle Rasputinova proroctví zbarvila šlechtickou krví. Romanovci jeden po druhém umírali.
S Ruskem byl konec.
Světlo světa spatřil Svaz sovětských socialistických republik.

"A jak to bylo dál, když Jusupov převezl Alexeje s Anastázií do Ameriky?" zajímal se Miles.
Thorn seděl na pohovce mezi okny a Akilina na posteli. S neskrývaným úžasem naslouchala informacím, kterými jí Thorn pomáhal vyplnit mezery v tom, co už věděla. Miles byl ohromený stejně jako ona.
"Jusupov tu měl dva lidi. Poslal je napřed, aby pro carské děti našli bezpečný úkryt. Jeden z nich už měl zmapovaný východ Států a procestoval oblast Appalačského pohoří. Znal paulovnie a spojení jejich názvu s carskou rodinou mu připadalo symbolické. A tak obě děti přivezli nejdřív do Asheville a pak severněji do Genesis. Alexej s Anastázií žili s manželi, kteří s nimi přijeli z Ruska. Příjmení Thorn si zvolili, protože tu bylo dost obvyklé. Stali se z nich Paul a Anna Thornovi, jediní potomci Karla a Ilky Thornových, přistěhovalců z Litvy. Tehdy sem přijížděly milióny imigrantů, takže čtveřici nikdo nevěnoval zvýšenou pozornost. V Boone je velká komunita lidí z pobaltských zemí. A tehdejší Američané neměli o nějaké ruské carské rodině vůbec ponětí."
"Měli se tu dobře?" zeptala se Akilina.
"Samozřejmě. Jusupov hodně investoval do amerických cenných papírů a celé přestěhování financoval z dividend. Jinak se všemožně snažil maskovat to, že mají hodně peněz. Thornovi žili skromně a s Jusupovem komunikovali výhradně skrz prostředníky. Můj otec s ním mluvil až po několika desetiletích."
"Jak dlouho obě děti žily?"
"Anastázie zemřela ve dvaadvacátém na zápal plic. Smutné je na tom to, že se měla za pár týdnů vdávat. Jusupov jí po dlouhé námaze našel vhodného partnera, který splňoval většinu zákonných požadavků. Jediným problémem byl jeho

šlechtický původ. Alexej se oženil o rok dřív. Bylo mu osmnáct a všichni se báli, aby ho nemoc nezabila dřív, než stihne počít potomky. Tehdy se hemofilie léčila těžko. Dohodli mu sňatek s dcerou jednoho Jusupovova druha. Dívce, kterou si vzal - mojí babičce -, bylo teprve šestnáct, ale odpovídala zákonným požadavkům na carevnu. Pomohli jí emigrovat z Ruska a s Alexejem ji oddal pravoslavný kněz v nedalekém srubu. Ten zůstal v mém majetku."
"Jak dlouho ještě žil?" zeptal se Miles.
"Jenom tři roky, ale stihl počít mého otce. Ten jeho nemoc nezdědil. Hemofilie se dědí po matce, ne po otci. Jusupov pak tvrdil, že i v tomhle případě zapracoval osud. Kdyby Anastázie bratra přežila a měla syna, rod by se svého prokletí možná nezbavil. Ale předčasně zemřela a mojí babičce se narodil syn."
Miles najednou posmutněl. Podobně se cítil, když se dozvěděl, že mu zemřel otec. Byla to zvláštní směsice lítosti, úlevy a touhy. Rychle ji zahnal a zeptal se: "Kde jsou pohřbení?"
"Na jednom krásném místě obklopeném paulovniemi. Zítra vám ho ukážu," slíbil jim právník.
"Proč jste nám předtím lhal?"
Thorn chvíli mlčel. "Protože se hrozně bojím. Každé úterý chodím do klubu rotariánů a v sobotu chytám ryby. Lidé mi platí, abych jim pomohl s adopcemi, rozvody, prodejem a koupí nemovitostí. Já to ochotně dělám, protože tomu rozumím. Ale řídit celou zemi? To nevím."
Miles s ním soucítil. Vůbec mu jeho úkol nezáviděl. "Ale můžete urychlit obrození svého národa. Lidé v Rusku na cara vzpomínají s láskou."
"A to mi právě dělá starosti. Můj pradědeček byl složitá osobnost. Hodně jsem o něm četl a myslím, že historici mu dost křivdí. Ještě víc křivdí mojí prababičce. Obávám se toho, aby mi jejich chyby nepřitížily. Je Rusko připravené na nového samovládce?"
"Vždyť nic jiného než samovládu nepoznalo," podotkla Akilina.
Thorn bloumal pohledem kdesi v dálce. "Asi máte pravdu," řekl.
Mluvil vážně a s rozmyslem. Jako by vážil každé slovo, každou slabiku, aby nepochybil.
"Přemýšlel jsem o mužích, co vás pronásledují," řekl právník. "A taky o své ženě. Nesmí se jí nic stát, je nevinná."
"Byl váš sňatek taky dohodnutý?"
Thorn přikývl. "Vybrali mi ji otec s Jusupovem. Pochází ze zbožné pravoslavné rodiny, které v žilách koluje trocha šlechtické krve. Dost na to, aby za daných podmínek nemohl nikdo nic namítat. Její rodina se sem v padesátých letech přistěhovala z Německa. Po Říjnové revoluci utekli z Ruska. Mám ji moc rád, dobře si rozumíme."
Milese zajímalo ještě něco. "Prozradil vám Jusupov, co se stalo s těly? Od Josifa Makse víme jen to, co se dělo do doby, než se jeho otec po vraždě vrátil do lesa, kde ukryl Alexeje s Anastázií. Ale Kolja toho dne odjel…"
"To není pravda."
"To nám řekl jeho syn."
"Odjel, ale ne hned. Nejdřív se vrátil do Ipaťjevova domu. Děti odvezl až za tři dny."
"Účastnil se konečné likvidace těl?"
Thorn přikývl.
"Četl jsem nejrůznější spekulace a nepravdivé informace od očitých svědků. Řekl vám Jusupov, jak to tehdy doopravdy bylo?"
Thorn přikývl. "Jistě. Pověděl mi úplně všechno."

44

Kolja Maks se kolem poledního vrátil do Jekatěrinburgu. Alexeje s Anastázií odvezl do bezpečí domu na kraji města a pak se nepozorovaně vrátil do centra. Nikdo si nevšiml, že se na několik hodin ztratil. Dozvěděl se, že Jurovský se také vrátil do Jekatěrinburgu a poslušně nahlásil uralskému sovětu, že poprava byla úspěšně vykonána. Členové sovětu s radostí okamžitě poslali do Moskvy podrobnou zprávu o tom, jak vše proběhlo.
Muži, které Jurovský v noci odehnal od opuštěného dolu, v čele s Petrem Jermakovem všude vykládali, kde jsou car s rodinou pohřbeni. Proslýchalo se, že se několik mužů chystá vyrazit k šachtě a prohledat těla ověšená šperky. Vzhledem k počtu zainteresovaných osob se ani nedalo očekávat, že se podaří cokoli udržet v tajnosti.
Maks se s Jurovským sešel odpoledne. Spolu s dalšími třemi muži dostal za úkol vrátit se do města a být veliteli k ruce.
"Vyrážejí zpátky do lesů," řekl jim Jurovský. "Jermakov chce stůj co stůj vyhrát."
Z dálky k nim doléhalo hřmění děl.
"Za pár dní tu budou Bílí. Možná za pár hodin. Musíme ty mrtvoly vytáhnout z šachty." Jurovský přimhouřil černé oči. "Zvlášť když víme, že nám to nějak početně nesedí."
Maks a jeho kolegové věděli, co má na mysli. Jurovský měl místo jedenácti pouze devět těl.
Velitel poslal dva muže pro petrolej a kyselinu sírovou. Maksovi poručil, aby vlezl do auta, a společně odjeli z města.
Udělalo se chladno a pošmourno. Slunce, které ještě dopoledne jasně svítilo, se schovalo za husté, ocelově šedé mraky.
"Slyšel jsem, že západně od města jsou hluboký doly zaplavený vodou," řekl Jurovský. "Zatížíme je kamením a hodíme je tam. Ale nejdřív je popálíme kyselinou, aby je nebylo poznat. I když je někdo najde, nebude vědět, co jsou zač. Tady kolem je někdo zavalenej na každým kroku."
Maks nebyl nadšený představou, že bude muset z hloubi starého dolu tahat devět zakrvácených těl. Připomněl si, že Jurovský do šachty naházel ruční granáty. Při představě, co ho čeká, se celý otřásl.
Asi pětadvacet kilometrů od Jekatěrinburgu se jim porouchalo auto. Jurovský nejdřív sprostě klel a pak vyrazil dál po svých. Maks ho následoval. Asi po osmi kilometrech narazili na tři hluboké šachty plné vody. Do města se vrátili v

osm hodin večer. Většinu cesty ušli pěšky a ke konci se svezli na povozu, který zrekvírovali rolníkovi, jehož potkali cestou. Teprve krátce po půlnoci, čtyřiadvacet hodin po popravě, se konečně dostali k dolu, kde pohřbili těla.
Trvalo několik hodin, než se jim podařilo osvítit hlubokou šachtu a všechno připravit. Tři muži, které Jurovský kromě Makse vybral, se celou dobu polohlasně modlili, aby nemuseli do šachty zrovna oni. Když skončili s přípravami, velitel řekl: "Koljo, vlez tam pro ně."
Maks chtěl protestovat, ale uvědomil si, že by před přítomnými muži vypadal jako slaboch. Důvěřovali mu. Ze všeho nejdůležitější bylo, že mu věří Jurovský. To se mu v nejbližších dnech bude hodit. Beze slova si kolem pasu uvázal lano a nechal se dvěma muži spustit do šachty. Černé bahno bylo mazlavé. Studený vzduch páchl dehtem, plísní a lišejníkem. Kromě toho tam byl cítit další odér, štiplavý a nechutně nasládlý. Kolja ho dobře znal. Byl to zápach tlejícího lidského masa.
Posvítil si na cestu. Metr a půl pod sebou spatřil kalužvody. V příšeří se objevila paže, noha a čísi temeno. Maks zavolal na své druhy, aby ho přestali spouštět. Opatrně se sesunul těsně nad hladinu.
"Teď dolů, ale pomalu!" vykřikl.
Pravou nohou se dotkl vody a pak ji do ní zanořil. Byla ledová. Za chvíli stál v šachtě a třásl se zimou. Voda mu naštěstí sahala jen po pás. Zavolal nahoru, že už je na dně.
Zeshora k němu dopadl další kus lana. Maks dobře věděl, k čemu ho má použít. Natáhl po něm ruku a chytil ho. Granáty, které do šachty naházel Jurovský, zřejmě neměly valný účinek. Sáhl po nejbližším údu, který trčel z vody, a přitáhl tělo k sobě. Byl to Mikuláš. Zadíval se na carův obličej, který byl znetvořený skoro k nepoznání. Pamatoval si, jak vypadal zaživa. Byl štíhlý, měl hranatý obličej, hustý plnovous a výrazné oči.
Omotal lano kolem mrtvoly a dal nahoru znamení, že mohou táhnout. Bahno ale nechtělo vydat to, co už jednou pozřelo. Z nehybného těla crčela voda, bezvládné končetiny povolily a Mikuláš spadl zpátky.
Maksovi vystříkla do obličeje ledová voda.
Lano znovu sjelo dolů. Maks se dobrodil k tělu a omotal ho pevněji než předtím. Provaz se zařezával do ztuhlého masa. Cara se jim podařilo vytáhnout až napočtvrté.
Maksovi se zvedal žaludek, ale zopakoval svůj úkon ještě osmkrát. Trvalo to celé hodiny, protože všechno ztěžovala zima, tma a rozklad. Musel se jít třikrát ohřát k ohni, protože byl z vody na kost prokřehlý. Když ho konečně naposledy vytáhli z šachty, vysoko na obloze zářilo slunce a v mokré trávě leželo devět zohavených těl.
Jeden z jeho druhů mu podal vlněnou přikrývku. Páchla hovězinou, ale byla příjemně suchá a hřála.
"Co kdybychom je pohřbili tady?" navrhl jeden z mužů.
Jurovský zamítavě zavrtěl hlavou. "Do tohohle bahna ne, snadno by je našli. Musíme je převízt jinam. Tyhle zrůdy musej navždycky zmizet ze světa. Už mě nebaví koukat na ty jejich podělaný ksichty. Přitáhněte sem vozy. Odvezeme je jinam."
Poslechli ho a dostrkali na místo tři rozvrzané káry. Jejich kola na hrbolaté bahnité cestě nadskakovala do všech stran. Maks stál vedle Jurovského zachumlaný do deky a čekal, až k nim ostatní přijdou.
Jurovský stál bez hnutí na místě a hleděl na odulá těla na zemi. "Kde můžou být ti zbylí dva?"
"Tam dole určitě ne," řekl Maks.
Podsaditý žid po něm okamžitě střelil očima. "Doufám, že z toho nebudou potíže," prohodil.
Makse napadlo, jestli muž s býčí šíjí v černém koženém kabátě náhodou neví víc, než je zdrávo, ale pak tu myšlenku zavrhl. Dvě chybějící těla by Jurovského mohla stát život. Určitě se s nimi nebude nikomu chlubit.
"Proč by měly?" otázal se. "Jsou mrtví, na ničem jiném přece nezáleží. Tělo je jenom důkaz."
Velitel přistoupil k jedné z žen. "Obávám se, že o Romanovcích ještě uslyšíme," řekl.
Maks mlčel. Jurovský žádnou odpověď stejně nečekal.
Těla hodili po třech na káry a zakryli je prostěradly. Ta pořádně připevnili k podvozkům. Potom si na několik hodin odpočinuli a pojedli černý chléb s masem a česnekem. K novému pohřebišti se vydali až odpoledne. Cesta byla rozblácená a rozježděná povozy. Předešlého dne nechali všude rozhlásit, že okolní lesy se už hemží bělogvardějci a Rudí do nich začnou vysílat pátrací oddíly. Pokud se někdo z okolních vsí odváží vstoupit do zakázaného prostoru, bude na místě zastřelen. Zákaz vycházení vyhlásili, aby se mohli v klidu soustředit na práci.
Po necelých třech kilometrech se jednomu vozu zlomila náprava. Jurovský, který za nimi jel v autě, mužům nařídil, aby zastavili.
Druhé dva vozy nevypadaly o nic lépe.
"Zůstaňte tady a hlídejte," nařídil jim Jurovský. "Já zajedu do města a zkusím sehnat naklaďák."
Vrátil se až za tmy. Přeložili těla na korbu naklaďáku a jeli dál. Vozu nesvítil jeden přední reflektor a druhý svým skomíravým světlem nedokázal pořádně proniknout černočernou nocí. Kola zapadala do každé díry v rozblácené cestě. Zpomalovalo je navíc i to, že museli vůz každou chvíli podkládat dřevem, aby se po kluzkém terénu vůbec pohnul vpřed. Čtyřikrát se do bahna úplně zahrabal a museli ho s nadlidskou námahou vyprošťovat.
Znovu zastavili a další hodinu odpočívali.
Den se přehoupl přes půlnoc.
Kolem páté hodiny ranní se kola znovu zabořila do bláta. Mužům se už nepodařilo vyprostit vůz z mazlavého sevření. Byli už tak vyčerpaní, že jim na to nestačily síly.
"Tahle herka se už ani nehne," prohlásil jeden z party.
Jurovský se podíval k nebi. Blížil se rozbřesk. "Se smradlavejma mrtvolama těch podělanejch papalášů jsem už zabil dva dny. Mám jich tak akorát. Zahrabeme je tady," řekl.
"Na cestě?" zeptal se jeden z mužů.
"Přesně tak. Lepší místo si nedovedu představit. Je to tu samý bláto. Nikdo si nevšimne, že jsme tu kopali."

Někdo donesl lopaty a společnými silami vyhloubili mělkou jámu. Hodili do ní těla a polili jim obličeje kyselinou sírovou, aby zabránili případné identifikaci. Do jámy naházeli ještě větve, všechno zasypali vápnem a zakryli prkny. Nakonec se jim podařilo vyprostit náklaďák z bahna a několikrát s ním přes hrob přejet. Když byli hotovi, po výkopu na cestě nezůstala jediná viditelná stopa.
"Jsme dvacet kilometrů severozápadně od Jekatěrinburgu," řekl Jurovský. "Je to něco přes dvě stě metrů od místa, kde železniční koleje křížej silnici, ve směru k Isetský továrně. Zapamatujte si to. Tady odpočívá náš slavnej car. Nafurt."
? ? ?

Thornovi se ve tváři zračilo pohnutí.
"Nechali je tam v tom bahně. Zůstali tam až do roku 1979. Když tehdy na místě začali kopat badatelé a narazili na prkna, jeden z nich se nechal slyšet, že doufá, že pod nimi nic nenajde. Jeho přání se nesplnilo. Objevili devět koster. Moji rodinu," řekl Thorn a zadíval se na koberec. Ulicí pod okny projelo auto. Právník nakonec řekl: "Viděl jsem fotografie jejich kostí, jak leží na laboratorních stolech. Je mi stydno, když si představím, že je vystavovali jako nějaké kuriozity."
"Vždyť se ani nedokázali dohodnout, kam je nakonec pohřbí," podotkla Akilina.
Její slova Milesovi připomněla spor, který se táhl celé roky mezi Petrohradem a Jekatěrinburgem. Představitelé Jekatěrinburgu tvrdili, že by rodinu měli pohřbít na místě, kde zemřela. Petrohrad oponoval, že je nutné ji uložit tam, kde jsou pohřbeni všichni ostatní carové - v katedrále svatého Petra a Pavla. Ani jednomu městu ale nešlo o projevení úcty nebo dodržení protokolu. Obě v carské rodině viděla jenom možný zisk. Zatímco se jejich starostové skoro osm let dohadovali, pozůstatky imperátorovy rodiny ležely na kovových policích v laboratoři kdesi na Sibiři, přesně jak řekl Thorn. Spor nakonec vyhrál Petrohrad, když zvláštní vládní komise rozhodla, že všech devět koster má být pohřbeno vedle ostatních členů romanovského rodu. Celá záležitost byla skutečně trapná.
Thorn se zachmuřil. "Stalin rozprodal neskutečné množství dědečkových věcí, aby získal nějaké peníze. Před lety jsme se s otcem zašli podívat do Muzea výtvarného umění ve Virginii na ikonu svatého Panteleimona, kterou Alexejovi kdysi věnoval jeden mnišský řád, aby se uzdravil. Visela v jeho komnatě v Alexandrovském paláci. Nedávno jsem někde četl, že se na aukci v New Yorku prodaly jeho lyže." Zavrtěl hlavou. "Ti zatracení Sověti nenáviděli všechno carské, ale z pozůstalosti mých předků s klidným svědomím financovali svoji hrůzovládu."
"Svěřil Jusupov Maksovi první část tajemství právě proto, co udělal?" zeptal se ho Miles.
"Nemohl si vybrat líp, protože Kolja si tajemství vzal s sebou do hrobu. Druzí dva Maksové se taky osvědčili. Budiž jim země lehká."
"Tohle si nesmíme nechat pro sebe," řekl Miles.
Thorn si zhluboka povzdechl. "Vy si vážně myslíte, že Rusové přijmou cara, který se narodil v Americe?"
"Na tom, kde jste se narodil, přece vůbec nezáleží," vmísila se do hovoru Akilina. "Důležité je, že jste Romanovec. Skrznaskrz."
"Rusko je velice složitá země," řekl Thorn.
"Ale vy jste jediný vládce, kterého Rusové chtějí," objasnila mu.
Thorn se slabě usmál. "Doufejme, že nejste jediná, kdo je o tom přesvědčený."
"Však uvidíte. Lidi vás určitě přijmou, a ostatní země taky," ujistila ho.
Miles přistoupil k telefonu na nočním stolku. "Zavolám svému šéfovi. Musí se to dozvědět, aby mohl zastavit volbu."
V pokoji se rozhostilo ticho. Miles vytočil číslo pobočky Pridgen & Woodworth v Atlantě. Bylo skoro sedm večer, ale firma fungovala čtyřiadvacet hodin denně. Sekretářky, úředníci a právníci pracovali i přes noc, aby mohli vyřídit záležitosti zahraničních poboček a klientů rozesetých po celém světě.
V ústředně ho přepojili k Hayesově sekretářce, kterou Miles dobře znal, protože spolu často pracovali přes noc.
"Potřebuju nutně mluvit s Taylorem, Melindo. Až bude volat z Ruska…"
"Zrovna ho mám na drátě, Milesi. Když zjistil, že voláš, řekl mi, ať tě vezmu přednostně, že počká."
"Tak to přepoj na telekonferenci."
"Už se na tom pracuje."
Za okamžik se v telefonu ozval Hayesův hlas: "Milesi, kde jsi?"
Trvalo několik minut, než mu všechno vysvětlil. Hayes tiše naslouchal a pak řekl: "Takže ty mi tvrdíš, že sedíš v jedné místnosti se skutečným následníkem ruského trůnu?"
"Přesně tak."
"Je to jisté?"
"Pro mě určitě. Ale definitivně to potvrdí až test DNA."
"Teď mě dobře poslouchej, Milesi. Zůstaň v tom městě a vůbec se odtud nevzdaluj. Řekni mi jméno hotelu, ve kterém jste."
Miles ho poslechl.
"Neodcházej ani z toho penziónu. Nejpozději zítra odpoledne dorazím. Poletím nejbližším spojem z Moskvy do New Yorku. Musíme být velice opatrní. Až dorazím, požádám o pomoc ministerstvo zahraničí a jiné instituce, pokud to bude třeba. Po cestě se spojím s lidmi, kteří nám můžou pomoct. Odteď si ten případ beru na starost, ano?"
"Jistě, chápu."
"To doufám. Pěkně jsi mě naštval, že voláš až teď."
"Nebylo to bezpečné. Dokonce ani teď si nejsem jistý, jestli nás někdo neodposlouchává."
"Tahle linka je čistá, na to dám krk."
"Promiň, že jsem tě z toho vynechal, Taylore, ale jinak to nešlo. Všechno ti vysvětlím, až dorazíš."
"Už se nemůžu dočkat. Teď se trochu vyspi a na shledanou zítra."

45

Čtvrtek 21. října, 9:40

Miles jel podle Michaelových instrukcí. Právník seděl na zadním sedadle Jeepu Cherokee, který Miles včera pronajal na letišti v Asheville. Akilina se usadila vepředu vedle něho.
V noci se moc nevyspali, protože pořád museli myslet na svůj objev. Miles nepochyboval, že muž s řídnoucími vlasy a laskavýma šedýma očima vzadu v autě je právoplatný dědic romanovského trůnu. Jinak by nevěděl, jak má na jejich příjezd zareagovat. Kromě toho měl zlaté srdce zvonku, který přivezli. Prokázal se jim přesně tak, jak očekával Jusupov. Zbývá už jenom nechat udělat testy DNA, které definitivně potvrdí jeho romanovské geny. Carská komise o ně určitě zažádá.
"Tady zahni a jed nahoru, Milesi," řekl Michael.
Začali si tykat včera večer poté, co všechno dvě hodiny rozebírali a pak zavolali Taylorovi. U snídaně jim Michael navrhl, aby se s ním zajeli podívat na hroby jeho předků. Miles měl sice od Taylora nařízeno nevzdalovat se z města a zůstat pokud možno poblíž penzionu, ale krátký výlet nemohl být na závadu. Vydali se na půvabnou planinu porostlou stromy s měděně červenými a zlatavými listy několik kilometrů jižně od Genesis. Bylo jasno a slunečno. Milese napadlo, že to je dobré znamení z nebes, že všechno dobře dopadne.
Má na něj dát?
V tomto nenápadném cípku Ameriky pod Appalačskými horami, proslulém namodralými vrcholky zahalenými v mlze a zdravým selským rozumem, žil car, Imperátor vší Rusi. Venkovský právník s diplomem ze Severokarolínské univerzity. Veškeré vzdělání si zaplatil ze studentských půjček a brigád, ze kterých musel ještě živit manželku a dvě děti.
Michael jim o sobě prozradil úplně všechno. Podle něho na to měli veškeré právo. Po promoci se vrátil do Genesis a čtyřiadvacet let tam působil jako právník. Otevřel si kancelář a na dům upevnil vývěsní štít, přesně jak si to přál Jusupov. Měl tak upoutat pozornost toho, kdo ho tam přijde hledat. Ruský vyděděnec nemohl tušit, že jednoho dne budou existovat počítače, satelity a internet. Nevěděl, že v budoucnosti bude možné někoho najít prostým stisknutím tlačítka. Neměl ponětí, že svět se jednou smrskne tak, že žádný úkryt nebude bezpečný. Kolja Maks, Michaelův otec i Michael sám jeho instrukce přesně dodrželi a všem se jim to vyplatilo.
"Tamhle zaparkuj," řekl Michael.
Miles auto postavil předním nárazníkem ke kmeni rozložitého dubu. V koruně stromu se prohánělvětřík, čechral jeho listy a občas v divokém víru roztočil ty, které už spadaly na zem.
Hřbitůvek v lesíku byl pečlivě udržovaný a diametrálně se lišil od kusu zmrzlé země, který našli ve Starodugu. Tráva kolem hrobů byla posekaná a mnohé zdobily čerstvé květiny a věnce. Na náhrobcích nebyla ani stopa po mechu nebo plísni, ačkoli mnohé už hodně ohlodal zub času. Středem hřbitova vedla štěrková cesta, z níž se rozbíhaly užší cestičky ke krajním hrobům.
"Udržuje to tu místní spolek historiků. O hroby se starají opravdu skvěle. Pohřbívalo se tu už za občanské války," vysvětlil jim Michael.
Zavedl je k vnějšímu okraji paloučku. Lemovala ho řada paulovnií obsypaných světle fialovými květy.
Miles se zadíval na náhrobky s vytesanými kříži. Stálo na nich:

ANNA THORNOVÁ
18. 6. 1901 - 7. 10. 1922

PAUL THORN
12. 8. 1904 ? 26. 5. 1925

"To je zajímavé, že jsou tu napsaná správná data narození," řekl. "Nebylo to trochu neopatrné?"
"Vůbec ne. Vždyť je nikdo neznal."
Pod oběma jmény byl vytesaný stejný epitaf:

KDO VYTRVÁ AŽ DO KONCE, BUDE SPASEN.
Miles ukázal na nápisy a řekl: "Že by Jusupovův poslední vzkaz?"
"Vždycky mi připadalo, že se k nim hodí. Z toho, co jsem o nich slyšel, soudím, že se nevzdávali snadno. Možná, že kdyby zůstali carevičem a velkokněžnou, zkazilo by jim to charakter. Ale tady byli jenom Paul a Anna, takže se to nestalo."
"Jaká byla Anastázie?" zeptala se Akilina.
Michael se usmál. "Úžasně tu vyspěla. Jako dítě bývala arogantní a baculatá. Tady zhubla a prý zkrásněla. Podobala se matce, když byla v jejím věku. Kulhala a tělo měla samou jizvu, ale obličej měla nedotčený. Otec mi o ní pověděl přesně to, co o ní říkal Jusupov."
Michael se posadil na nedalekou kamennou lavičku. V dálce chraptivě krákaly vrány.
"Vkládali do ní veškerou naději, i když se obávali, aby po ní případný syn nezdědil hemofilii. Nikdo nevěřil, že Alexej bude žít dost dlouho na to, aby se stihl oženit a zplodit děti. To, že cestu z Jekatěrinburgu zvládl bez vážnějšího záchvatu nemoci, se rovnalo zázraku. Tady ho hemofilie trápila dost. Místní doktor mu dokázal trochu ulevit a Alexej mu začal důvěřovat stejně jako kdysi Rasputinovi. Nakonec zemřel na obyčejnou chřipku, ne na svoji vrozenou

chorobu. I v tomhle měl Rasputin pravdu. Předpověděl, že Alexej nezemře na hemofilii." Michael se zadíval na hory v dálce. "Když zemřel, mému otci byl rok. Babička se dožila skoro sedmdesátky. Byla to skvělá žena."
"Věděla o Alexejově nemoci?" zajímal se Miles.
Michael přikývl. "Byla to ruská šlechtična. Její rodina ze země utekla, když se moci chopil Lenin. Věděla úplně všechno. Příznaky dědečkovy choroby se navíc nedaly utajit. Žili spolu jenom tři roky, ale o svém muži mluvila, jako by s ním strávila celý život. Velice ho milovala."
Akilina přistoupila k náhrobkům a klekla si do trávy. Pokřižovala a pomodlila se. Miles se na ni díval. Vzpomněl si, jak mu vyprávěla o svém zážitku v sanfranciském kostele. Drobná Ruska byla mnohem víc nábožensky založená, než si byla ochotná přiznat. Celý výjev ho zvláštně dojal. Na okamžik zavládlo ticho, v němž bylo slyšet jenom šustění veverčích nožek v korunách paulovnií.
"Chodím sem dost často," vyrušil je z rozjímání Michael a ukázal na tři náhrobky, které k nim byly otočené nepopsanou stranou. "Tamhle leží moji rodiče a babička."
"Proč ji nepohřbili sem, vedle manžela?" zeptala se Akilina.
"Nepřála si to. Povídala, že bratr se sestrou mají ležet vedle sebe. Jsou vyvolení Bohem, pochází z vládnoucího rodu, a měli by odpočívat stranou od ostatních. Trvala na tom."

Celou zpáteční cestu do Genesis mlčeli. Když dorazili do města, Miles se vydal rovnou do Michaelovy kanceláře. Uvnitř byly na kredenci vystaveny fotografie právníkovy ženy a obou synů. Michaelova manželka byla přitažlivá. Měla tmavé vlasy a vřelý úsměv. Jeho synové byli hezcí. Měli snědou pleť, výrazné rysy a široké lícní kosti. Každý z nich byl ze čtvrtiny Romanov. Oba byli potomci Mikuláše II. Jak asi zareagují Michaelovy sestry, až se dozví, že od nynějška se na ně bude pohlížet jako na šlechtičny?
Miles na dřevěný stůl položil cestovní tašku. Včera večer samým vzrušením úplně zapomněl Michaelovi ukázat vejce od Fabergého. Teď rozbitý poklad opatrně vyndal a nahmatal v něm miniaturní portréty Alexeje s Anastázií. Michael si je pozorně prohlédl.
"Vůbec nevím, jak vypadali po převozu do Ameriky. Tyhle podobenky jsem nikdy neviděl, ale babička mi o nich vyprávěla. Vyfotili je ve srubu kousek odsud. Pak už je nikdo nefotografoval."
Miles očima zabloudil zpátky k rodinným snímkům na kredenci. "Co tomu říká tvoje žena?" zeptal se.
"Zatím nic neví. Promluvím s ní, až dorazí tvůj šéf a dohodneme se, jak dál. Odjela na celý den do Asheville za sestrou. Aspoň budu mít čas si to rozmyslet."
"Z jaké rodiny pochází?"
"Myslíš, jestli odpovídá požadavkům na carevnu?"
"Nemůžeme se tvářit, jako by o nic nešlo. Následnický zákon pořád platí a komise se ho pokud možno snaží dodržet."
"Margaret je křtěná pravoslavná a je částečně Ruska. Otec se před pětadvaceti lety osobně snažil najít co nejvhodnější partnerku, což v Americe nebylo zrovna jednoduché."
"To zní dost neosobně," podotkla Akilina.
"Tak jsem to rozhodně nemyslel. Ale otec si uvědomoval, že máme velkou zodpovědnost, a tak se ze všech sil snažil navázat na minulost."
"Je Margaret Američanka?" zeptal se Miles.
"Ano, pochází z Virginie. Což znamená, že Rusko si bude muset zvyknout hned na dva Američany na trůně."
Milese zajímalo ještě něco: "Muž, který nás sem poslal, nám prozradil, že v místních bankách je možná ukryta část carského pokladu. Věděl jsi to?"
Michael odložil fotografie svých předků vedle hromádky střepů, které zbyly z Fabergého vejce. "Dostal jsem klíč od sejfu s instrukcí, kam mám jít, až přijde pravý čas. Myslím, že zrovna nastal. Informace o carském majetku budou nejspíš v sejfu. Bylo mi řečeno, že tam nesmím, dokud nedorazí havran s orlem. Ze všeho nejdřív bychom se měli vypravit do New Yorku."
"Jsi si jistý, že ta schránka pořád existuje?"
"Každý rok platím za pronájem."
"Platil jsi i za tu v San Franciscu?"
Michael přikývl. "Platby se provádějí na základě trvalých příkazů k účtům, které se před desítkami let otevřely na smyšlená jména. Můžu vám říct, že jsme měli problém, když se změnil zákon a majitel každého účtu musel ve smlouvě uvést číslo svého sociálního pojištění. Ale povedlo se mi to vyřešit jmény a čísly několika klientů, kteří už jsou po smrti. Bál jsem se, že na mě přijdou, ale nikdy mi nepřipadalo, že by mi hrozilo nějaké nebezpečí. Tedy až do včerejška."
"Opravdu ti hrozí, Michaeli, ale Taylor nás ochrání. Nic se ti nestane. Kromě něj nikdo neví, kde jsme. Tím si můžeš být jistý."

Hayes vystoupil z auta a poděkoval zaměstnanci Pridgen & Woodworth, který ho vyzvedl na letišti v Atlantě. Před odletem ze San Francisca zavolal do kanceláře a požádal sekretářku, aby mu někoho poslala naproti. Předpokládal, že to nebude složité, protože v jeho divizi pracovalo kolem čtyřiceti právníků a jednou tolik úředníků.
Z Kalifornie s ním přiletěli Mžoura s Orlegem. Cestou z letiště oba mlčeli.
Hayes bydlel v obrovské vile s rozlehlým zalesněným pozemkem v severní části Atlanty. Žil v ní sám, manželku neměl. Rozvedl se s ní před deseti lety a byl rád, že z jejich svazku nevzešly žádné děti. Podruhé už se ženit nehodlal. Neměl vůbec žádnou chuť sdílet cokoli ze svého majetku s někým dalším, a už vůbec ne s nenasytnou ženskou, která by po něm požadovala pořádnou část jeho příjmů jenom za to, že se s ním laskavě uvolila nějakou dobu žít.
Po cestě zavolal hospodyni, aby přichystala jídlo. Chtěl se umýt, najíst a rovnou vyrazit. Za několik hodin potřebuje

být v horách v Severní Karolíně, kde na něho čeká důležitá práce. Její výsledek ovlivní jeho budoucnost. Spoléhají na něho významní muži, které nechce v žádném případě zklamat. Chruščov chtěl jet s ním, ale Hayes to zamítl. Dva neotesaní Rusové s chováním řeznických psů mu bohatě stačili.
Otevřel kovanou železnou bránu do zahrady a vedl oba muže k domu. Vítr hnal vlhké listy po terakotových dlaždicích. Uvnitř domu se Hayes přesvědčil, že hospodyně do puntíku vyplnila jeho požadavky a připravila časný oběd sestávající z kusů studeného masa, sýra a chleba.
Zatímco se jeho ruští kolegové cpali v kuchyni, Hayes zašel do loveckého salónku a odemkl jednu z několika vitrín se zbraněmi, které byly připevněné na stěnách obložených dřevem. Vyndal z ní dvě pušky a tři pistole. Obě pušky byly opatřené tlumiči. Obvykle je používal v zimě při lovu v závějích, kdy bylo zapotřebí předejít stržení laviny. Zlomil je a podíval se do hlavní. Prohlédl dalekohledy a termální kamery. Byly v pořádku. Potom zkontroloval všechny tři sportovní pistole. V každé bylo deset nábojů. Před několika lety si je koupil v Rakousku, když tam byl na lovu. Mžoura ani Orleg se určitě nikdy nevypracovali tak vysoko, aby se takových zbraní mohli vůbec dotknout.
Došel do malé komory v protější stěně pro náboje a vrátil se do kuchyně. Rusové ještě jedli. Hayes si všiml otevřených plechovek s pivem. "Za hodinu vyrážíme, takže moc nepijte. Tady jsou na to zákony," řekl.
"Jak daleko to je?" zeptal se Orleg s plnými ústy.
"Asi čtyři hodiny jízdy. Budeme tam někdy odpoledne. Aby bylo jasno - tady nejsme v Moskvě, takže se budete řídit tím, co řeknu já, jasné?"
Oba muži mlčeli.
"Anebo mám radši zavolat do Moskvy, aby vám po telefonu dala přesnější instrukce?"
Orleg spolkl sousto. "Rozumíme, právníku. Necháme se tam odvézt a uděláme to, co nám řeknete."

46

Genesis, Severní Karolína, 16:25

Milesovi se moc líbila čtvrť, ve které Michael bydlel. Domy v ní byly starší a měly zahrady porostlé hustou trávou. Většinu z nich obklopovaly stromy. Čtvrť měla venkovský ráz. Většina staveb byla přízemní, měla sedlové střechy a vysoké komíny.
Zajeli tam, aby Michael mohl nakrmit a napojit své psy. Právník měl mezi stromy za domem roztroušené kotce s příslušníky plemene, které Miles okamžitě poznal. Psi byli mnohem vyšší než fenky a zástupci obou pohlaví byli různě vybarvení, od plavé po tmavě hnědou a černou. Měli dlouhé, úzké a mírně klenuté hlavy, nahrbená ramena a úzké hrudníky. Byli zhruba metr vysocí a vážili okolo šedesáti kilogramů. Jejich svalnatá těla pokrývala dlouhá hedvábná srst. Byli to barzojové, proslavení aristokratičtí honiči.
Miles se nad Michaelovým výběrem plemene usmál. Tyto ruské chrty chovala šlechta a využívala je při honitbě ke štvaní zvěře v otevřené krajině. Carové je chovali od druhé poloviny sedmnáctého století.
Současný následník nebyl žádnou výjimkou.
"Tihle psi se mi vždycky hrozně líbili," řekl Michael a obcházel kotce s hadicí v ruce. Každému zvířeti z ní nalil plnou misku vody. "Před lety jsem o nich začal číst a časem jsem si jednoho pořídil. Jenže oni jsou jako belgické pralinky - jak si dáš jednu, musíš mít další. Nakonec jsem si založil vlastní chov."
"Jsou nádherní," řekla Akilina, která stála poblíž jednoho kotce. Psi na ni hleděli výraznýma hnědýma očima. "Babička si jednoho osvojila. Našla ho v lese. Byl úžasný."
Michael otevřel kotec a do misek uvnitř nasypal několik lopatek granulí. Psi se ani nepohnuli, natož aby štěkli. Klidně sledovali pánovy pohyby, ale k jídlu se nepřiblížili. Právník jim pak prstem ukázal na misky.
Psi se k nim vrhli.
"Máš je dobře vycvičené," poznamenal Miles.
"Taková zvířata výcvik potřebují. Musí poslouchat a tohle plemeno se dobře ovládá."
Scéna se opakovala i u ostatních kotců. Všichni psi pána poslouchali. Miles si u jednoho kotce klekl a zeptal se: "Prodáváš je?"
"Příští jaro bude pryč letošní vrh a budou další štěňata. Nejlepší psy z každého vrhu nechávám nakrýt. Permanentně ale chovám jenom tamty dva," odpověděl Michael.
Miles se podíval do kotce, na který ukazoval. Stál nejblíž zadní verandě a obývali ho fenka se psem. Oba měli plavou hedvábnou srst. Ve výběhu, který byl větší než ostatní, měli dřevěnou ohrádku.
"Jsou nejlepší z vrhu před šesti lety," prohlásil Michael pyšně. "Jmenují se Alexej a Anastázie."
Miles se pousmál. "Zajímavá jména."
"Jezdím s nimi na výstavy. Jsou to mí kamarádi."
Michael přistoupil ke kotci, otevřel ho a pokynul psům. Oba se k němu přihrnuli a láskyplně ho vítali.
Miles právníka pozoroval. Působil vyrovnaně a své panovnické povinnosti zřejmě hodlal brát vážně. Zásadně se lišil od Stěpana Baklanova, který se podle Taylorových slov choval arogantně a pravděpodobně se zajímal víc o titul než o samotné vládnutí. Michael Thorn byl úplně jiný.
Vrátili se do domu a Miles si prohlédl Michaelovu knihovnu. Police byly plné pojednání o ruské historii. Byly tam i biografie některých Romanovců. Mnohé pocházely z devatenáctého století. Miles většinu titulů četl.
"Máš opravdu slušnou sbírku," řekl.
"Divil by ses, co všechno se dá najít v antikvariátech a v knihovnách, když prodávají vyřazený fond."
"Copak tvůj zájem nikdy nikomu nepřišel zvláštní?"

Michael zavrtěl hlavou. "Jsem dlouholetý člen místní společnosti historiků a všichni o mně vědí, že jsem fanda do ruské historie."
Miles na jedné polici spatřil povědomou knihu - Jusupovova Rasputina s podtitulem Jeho zhoubný vliv a násilná smrt. Jusupov ji vydal v roce 1927 a podal v ní zničující odsudek Rasputina jako člověka. Byl to jeho několikátý pokus ospravedlnit svůj čin. Vedle stály dvoje paměti, které Jusupov vydal v padesátých letech. Jedna kniha se jmenovala Zašlá sláva a druhá V exilu. Podle pozdějších životopisců se jednalo o marné pokusy vydělat nějaké peníze. Miles ukázal na polici a řekl: "Jusupov psal o Rasputinovi i carské rodině dost nelichotivě. Pokud si dobře pamatuju, napadal hlavně Alexandru."
"To byla jenom snaha oklamat nepřítele. Jusupov věděl, že Stalin se živě zajímá o to, co dělá, a nechtěl v něm vyvolat podezření. A tak až do smrti předstíral, že se na carskou rodinu zlobí."
Miles si všiml několika knih o Anně Andersonové, která se celý život vydávala za Anastázii. Ukázal na ně a poznamenal: "Nad těmihle ses musel asi dost bavit, ne?"
Michael se usmál. "Ve skutečnosti se jmenovala Franziska Schanzkowská. Narodila se v bývalém Prusku. Střídala sanatoria, dokud se Jusupovovi nedoneslo, že je hodně podobná Anastázii. Naučil ji všechno, co bylo třeba. Byla to pilná žákyně. Myslím, že si nakonec doopravdy začala myslet, že je Anastázie."
"Něco jsem o ní četl. Všichni se o ní vyjadřovali moc hezky. Přišla mi jako výjimečná dáma," řekl Miles.
"Byla výborná dvojnice. Proti té jsem nikdy nic neměl," poznamenal Michael.
Z ulice se k nim doneslo tlumené bouchnutí dveří u auta. Michael přistoupil k oknu a podíval se skrz přivřené okenice ven. "Přijel nějaký policajt. Toho znám," řekl anglicky.
Miles ztuhl. Michael nejspíš pochopil proč. Přistoupil k dvoukřídlým dveřím vedoucím do vstupní haly. "Zůstaňte tu. Podívám se, co chce," řekl.
"Co se děje?" otázala se Akilina rusky.
"Máme problém."
"Kdy má přijet ten tvůj šéf?" zeptal se ho Michael ode dveří.
Miles se podíval na hodinky. "Každou chvíli by tu měl být. Musíme se vrátit do penzionu."
Michael za sebou dveře zavřel, ale Miles přešel přes místnost a pootevřel je, zrovna když se ozval zvonek.
"Brývečer, pane Thorne," ozval se policista. "Posílá mě za vámi šerif, abych si s vámi promluvil. Byl jsem už u vás v kanceláři, ale sekretářka mi řekla, že jste doma."
"Co se děje, Roscoe?"
"Nepřijel k vám dneska nebo včera nějaký Miles Lord s jednou Ruskou?"
"Kdo to má být, ten Miles Lord?"
"Co kdybyste mi nejdřív odpověděl?"
"Ne. Už dlouho jsem neměl žádnou návštěvu. A už vůbec ne z Ruska."
"To je opravdu zvláštní, protože vaše sekretářka povídala, že včera večer a dneska celý den s vámi takoví lidi byli."
"Proč se mě ptáte, když předem znáte odpověď, Roscoe?"
"Jenom plním rozkazy, to víte. Můžete mi vysvětlit, proč jste mi lhal?"
"Proč vám o ty dva tolik jde?"
"Z Moskvy nám přišel mezinárodní zatykač za vraždu tamního policajta. Jsou podezřelí, že ho zastřelili na Rudém náměstí."
"Jak to víte?"
"Řekli mi to ti dva, co sedí v mém autě. Ten zatykač přivezli s sebou."
Miles vyrazil ode dveří k oknu pracovny. Když vykoukl ven, uviděl, jak se z policejního auta soukají Mžoura a Felix Orleg.
"A do prdele," zašeptal.
Akilina k němu okamžitě přiskočila. Uviděla totéž, co on.
Rusové vykročili k domu. Oba sáhli pod kabáty a v rukou se jim zaleskly pistole. Prásklo několik výstřelů. Miles se rozběhl zpátky ke dveřím a prudce je otevřel zrovna ve chvíli, kdy se přes práh zhroutil bezvládný policista. První salva tedy byla určená jemu.
Miles vtáhl Michaela dovnitř a odstrčil ho ode dveří. Ty pak rychle zabouchl a otočil klíčem v zámku ve chvíli, kdy se do dřeva zaryly další kulky.
"K zemi!" zařval.
Všichni se vrhli na podlahu a po dlaždicích se odkutáleli do chodby. Miles se ohlédl po policistovi. Měl v těle tři velké rány, z nichž se řinuly potoky krve. Nemělo smysl ho oživovat. "Rychle, ty dveře moc dlouho nevydrží," řekl.
Rozběhl se chodbou k zadním dveřím, jimiž prosvítalo slunce. Michael s Akilinou ho následovali. Slyšeli, jak někdo cloumá předními dveřmi. Pak se ozvaly další výstřely. Miles vběhl do kuchyně a trhnutím otevřel dveře do zahrady. Přitom ukázal Michaelovi s Akilinou, že mají vyběhnout na zadní verandu. Znovu se ozvala střelba a zvuk tříštěného dřeva.
Michael se rozběhl k nejbližšímu kotci, v němž přebývali Alexej s Anastázii. Tiše přikázal Akilině, aby otevřela ostatní výběhy. Potom ukázal na zadní dveře do kuchyně a zavelel psům: "Vpřed! Útok!"
Akilina stihla otevřít jenom několikerá vrátka. Obyvatelé kotců zareagovali na pánovy rozkazy a vyrazili k zadním dveřím domu. Když se v nich objevil Orleg, jeden z barzojů po něm skočil. Obrovitý Rus zařval.
Za prvním psem s obnaženými tesáky vtrhli do domu ostatní.
Ozvalo se několik rychlých výstřelů za sebou.
"Obávám se, že nemůžeme čekat, jak to dopadne," poznamenal Miles.

Rozběhli se k brance vedoucí na příjezdovou cestu, kde nechali pronajaté auto. Když k němu dorazili, rychle naskákali dovnitř.
Miles vytáhl klíčky.
Z domu se znovu ozvala střelba.
"Mí ubozí psi," zašeptal Michael.
Miles vrazil klíčky do zapalování a prudce zařadil zpátečku. Jako blesk vycouval na ulici, rychle auto otočil a přistál s ním vedle policejního vozu zaparkovaného u obrubníku. Koutkem oka spatřil jednoho psa, jak kluše po příjezdové cestě.
"Počkej!" vykřikl Michael.
Miles na okamžik zastavil. Michael zevnitř otevřel zadní dveře a zadýchaný chrt skočil dovnitř.
"Jeď!"
Miles sešlápl plyn a auto prudce vyrazilo kupředu.

47

"To jste toho policajta museli zabít?" zeptal se Hayes. Snažil se mluvit klidně. "Copak jste se oba dva úplně zbláznili?"
Čekal na ně u šerifa. Předtím pracně přesvědčil úřady, že Orleg má právo pronásledovat podezřelého na území Států, a doložil to falešným zatykačem nafaxovaným z Moskvy. Dokument ve skutečnosti nechal v San Franciscu vyrobit Chruščov. Měl podobný tón jako předchozí žádost o pomoc FBI a celní správy. Když Hayes vysvětlil úřadům, že jeho firma často zastupuje ruskou vládu při jednání v Americe, nikdo se na nic neptal.
Stáli venku v chladném večeru, stranou ode dveří, jimiž na policejní stanici a ven proudili členové místního sboru. Po střelbě, která utichla před hodinou, se kolem začali rojit jako včely kolem úlu. Hayes se snažil zůstat klidný a neupoutávat zbytečně pozornost, ale byl to téměř nadlidský výkon.
"Kde máte pistole?" zašeptal.
"Pod bundami," odpověděl Orleg.
"Co jste jim napovídali?"
"Že ten policajt šel do domu a najednou se odtud ozvaly výstřely. Vběhli jsme dovnitř a našli jsme ho tam ležet na zemi. Běželi jsme za Lordem a tou ženskou, ale napadli nás psi. Naposled jsme je viděli, jak odjíždějí a Lord drží Thornovi u hlavy pistoli."
"Spolkli to?"
Mžoura se usmál. "I s navijákem."
Jak dlouho jim to asi vydrží? "Pověděli jste jim o těch psech?"
Orleg přikývl. "Myslíte to, že jsme je postříleli? Nic jiného nám nezbylo."
"Který z vás zastřelil toho policajta, vy chytráci?"
"Já," odpověděl hrdě Orleg.
"A psy?"
Mžoura přiznal, že to byl on, protože Orleg se zvířatům snažil bránit, když se po něm vrhla. "Byli agresivní."
Hayes pochopil, že musí Orlegovi dát jinou pistoli, než někdo obě zbraně zabaví jako předměty doličné. Protože se Orleg přiznal ke střelbě, nemohl zbraň jenom někde zahodit. V žádném případě si ten krám nesměl nechat u sebe, protože kulky v mrtvole by k němu okamžitě přivedly policii. Nahmatal svou pistoli schovanou pod bundou.
"Dejte to sem," řekl Orlegovi.
Vyměnili si zbraně a Hayes řekl: "Doufejme, že si nikdo nevšimne, že má plný zásobník. Pokud ano, řeknete jim, že vám došlo střelivo, takže jste vytáhl druhou pistoli a tu první jste v té vřavě ztratil."
Ze stanice vyšel šerif a zamířil k nim. Hayes se díval, jak se k nim malý muž blíží. "Vyhlásili jsme pátrání po jejich autě. Je to Jeep Cherokee. Dost nám pomohl popis, který jste nám dali," řekl.
Orleg s Mžourou potěšeně přikývli. Šerif se podíval na Hayese. "Proč jste nám neoznámili, že je Lord nebezpečný?" zeptal se.
"Řekli jsme vám přece, že je hledán pro vraždu."
"Můj podřízený měl ženu a čtyři děti. Kdybych tušil, že ten právník je schopen chladnokrevně zastřelit člověka, poslal bych tam celou jednotku."
"Chápu, že vás to citelně zasáhlo…"
"Byl to první policajt, kterého kdy v tomhle okresu zabili."
Hayes dělal, že neslyší. "Oznámili jste to úřadům?"
"To si pište."
Hayes si uvědomil, že jestli bude kout železo, dokud je žhavé, možná ho místní policie navždy zbaví jeho problému.
"Asi byste měl vědět, šerife, že inspektoru Orlegovi je jedno, jestli odsud pan Lord odjede živý nebo mrtvý," řekl.
V tu chvíli k nim přiběhl další člen sboru.
"Přišla paní Thornová, šerife," řekl.
Hayes a oba Rusové ho následovali dovnitř. V jedné kanceláři seděla uplakaná starší žena, kterou konejšila její mladší, stejně nešťastná společnice. Hayes z jejich rozhovoru se šerifem rychle pochopil, že první žena je Thornova manželka a druhá jeho sekretářka. Paní Thornová strávila skoro celý den v Asheville, a když se vrátila, našla před domem policejní auta a na podlaze v kuchyni několik bezvládných těl manželových milovaných barzojů. Soudní lékař zrovna z domu odvážel nějakého mrtvého. Řádění přežili jenom čtyři psi, jejichž kotce zůstaly zavřené. Jedno zvíře úplně zmizelo. Mrtví chrti dělali policistům vrásky na čele. Proč je někdo vypustil z kotců? ptali se dokola.

"Určitě aby zastavili inspektora Orlega," objasnil jim Hayes. "Lord je chytrý, ví, jak na to. Nakonec, úspěšně uniká policii přes půlku světa."
Policisty jeho vysvětlení uspokojilo a nikdo se dál na nic nevyptával. Šerif se věnoval paní Thornové. Ubezpečil ji, že udělá všechno, co bude v jeho moci, aby našel jejího manžela.
"Musím zavolat synům," řekla.
Z toho Hayes nebyl moc nadšený. Pokud je ta žena opravdu Carevnou vší Rusi, pak jsou její synové carevič a velkokníže a mohli by ještě víc zkomplikovat beztak svízelnou situaci. To rozhodně není žádoucí. Lord své tajemství nesmí prozradit nikomu dalšímu! Přistoupil k ženě a představil se. "Paní Thornová, myslím, že bude lepší, když počkáme, jestli se celá záležitost do několika hodin nevyřeší. Neburcujte své děti zbytečně."
"Co tady děláte?" otázala se ho zpříma.
"Pomáhám ruské vládě najít jednoho uprchlíka."
"Jak se dostal ruský uprchlík do mého domu?"
"To opravdu nevím. Vystopovali jsme ho úplnou náhodou."
"Vlastně jste mi ještě nevysvětlil, jak jste přišli na to, že je Lord tady," skočil mu do řeči šerif.
Mluvil podezíravě, ale než mu mohl Hayes odpovědět, do místnosti vtrhla policistka.
"Máme to auto, šerife. Zrovna projelo kolem Larryho po šestačtyřicítce, asi padesát kilometrů severně od města."

Miles minul stánek s jablky u silnice a uviděl policejní auto. Hnědobílý sedan stál v odstavném pruhu a jeho řidič hovořil s mužem v montérkách, který vystoupil z nákladního auta. Když se Miles podíval do zpětného zrcátka, zjistil, že policista rychle naskočil do auta a vyrazil na dálnici.
"Máme společnost," poznamenal.
Akilina s Michaelem se ohlédli a pes v nákladním prostoru se zavrtěl. Michael mu zavelel, ať se schová pod sedadlo.
Miles šlápl na plyn, ale auto mělo jenom šest válců a hůř zdolávalo svažitý terén. I tak se po úzké silnici lemované po obou stranách stromy řítili rychleji, než bylo zdrávo. Rychle doháněli auto před sebou. Miles strhl volant vlevo a předjel druhý vůz zrovna v okamžiku, kdy se ze zatáčky v protisměru vynořilo další vozidlo. Doufal, že zatáčka zbrzdí policistu, který je pronásleduje, ale když se podíval do zpětného zrcátka, spatřil v něm modrý majáček, který vystřelil do protisměru a pak se stejně rychle vrátil na svou stranu.
"Ten policajt má silnější auto. Za chvíli nás má, a navíc si může vysílačkou přivolat posily," řekl Miles.
"A proč vlastně utíkáme?" zeptala se Akilina.
Měla pravdu. Nemuseli před policistou ujíždět. Orleg s Mžourou zůstali ve vzdáleném Genesis.
Měl by zastavit a všechno policistovi vysvětlit. Jejich cesta skončila a nebylo nutné dál nic tajit. Třeba jim šerif a jeho lidé pomohou.
Zpomalil, zajel za plnou čáru a zastavil v odstavném pruhu. Policejní auto za okamžik zastavilo za nimi. Miles otevřel dveře džípu. Policista už stál na silnici, kryl se předními dveřmi a v ruce držel pistoli.
"Okamžitě k zemi!" vykřikl.
Kolem projelo několik aut.
"Řekl jsem k zemi!"
"Počkejte, potřebuju s vámi mluvit," začal Miles.
"Jestli si okamžitě nelehneš, začnu střílet," pohrozil mu policista.
Akilina také vystoupila.
"K zemi, dámo!" zařval na ni strážce zákona.
"Nekřičte na nás. Potřebujeme pomoc," ozval se Miles.
"Kde je Thorn?"
Zadní dveře džípu se otevřely a právník vylezl ven.
"Pojďte sem, pane Thorne," vykřikl policista a nepřestával pistolí mířit před sebe.
"O co jde?" zeptal se šeptem Michael.
"Nevím," odpověděl Miles. "Znáš ho?"
"Nepřipadá mi povědomý."
"Prosím, pojďte sem, pane Thorne," zopakoval policista.
Miles udělal krok a z pistole vyšla rána. Michael ho zaštítil vlastním tělem.
"K zemi, pane Thorne. Lehněte si na zem. Ten hajzl zabil policajta. K zemi."
Slyšel dobře? On že zabil policajta?
Michael se nehýbal. Policista se snažil namířit na Milese a zuřivě kýval zbraní sem a tam.
"K zemi," zopakoval.
"Alexeji, ven," zavelel tiše Michael svému psovi.
Barzoj zbystřil pozornost a vyskočil z auta. Policista se přestal chránit dveřmi a blížil se k nim s napřaženou zbraní.
"Tak," řekl Michael. "Skoč."
Pes se vzepjal na zadních, udělal dlouhý skok a vší silou vrazil do policisty. Dopadli na štěrkovou krajnici a policista vykřikl. Miles se k nim vrhl a odkopl pistoli z jeho dosahu.
Pes vrčel.
V dálce se ozvaly sirény.
"Řekl bych, že bychom měli zmizet," pravil Michael. "Tohle je divné. Povídal, že jsi zabil policajta."
Miles nepotřeboval dvakrát pobízet. "Máš pravdu. Jedeme."
Michael přikázal psovi, aby se vrátil do auta. Všichni tři ho následovali. Policista se za jejich zády pomalu sbíral ze

země.
"Nic se mu nestalo," ujistil Michael Milese. "Nepokousal ho. Nepřikázal jsem mu to."
Miles prudce zařadil.

Hayes, Orleg a Mžoura čekali na policejní stanici. Hayes by nejradši vyjel se šerifem a jeho muži na sever. Před dvaceti minutami dostali hlášení, že po silnici číslo čtyřicet šest jede šedý džíp a míří severně za hranice okresu a dál do Tennessee. Pronásleduje ho policejní auto. Z posledního hlášení se dozvěděli, že džíp zpomaluje. Pronásledující policista žádal o posily, ale ujistil je, že nějakou dobu situaci dokáže zvládat.
Hayes doufal, že se jeho ruským společníkům podařilo rozbouřit vášně policistů natolik, že některý z nich začne bez rozmyslu střílet. Dal jim jasně najevo, že Rusové se spokojí i s vychladlým tělem. Třeba se někomu poštěstí celé to šílenství ukončit jedním dobře mířeným výstřelem. Pokud se zbaví Lorda a případně i Petrovové, stejně ještě budou muset vyřešit Michaela Thorna. Policie se ho bude snažit zachránit a Lord mu také určitě neublíží. Pokud je skutečně potomkem Mikuláše II., pak testy DNA vyvrátí i ty poslední pochybnosti.
A to bude problém.
Stál v dispečinku a zíral na nejrůznější komunikační zařízení. Obsluhovala je jediná policistka. V reproduktoru nad jejich hlavami to zapraskalo.
"Centrálo, tady Dillsboro jedna. Jsme na místě," ozvalo se z něj.
Hlas patřil šerifovi. Hayes se nemohl dočkat, co řekne. Přistoupil blíž k Orlegovi, který postával v koutě vedle dveří. Mžoura venku kouřil. Hayes inspektorovi rusky pošeptal: "Budu muset zavolat do Moskvy. Naši přátelé vývojem situace moc nadšení nebudou."
Orlegem to ani nehnulo. "Měli jsme své vlastní rozkazy."
"Co tím myslíte?"
"Bylo mi řečeno, že Petrovová, Lord a kdokoli, kdo je pro něho důležitý, se nesmí do Ruska vrátit živý."
Patří do té skupiny i on? "Vy byste mě nejradši zabil, viďte, Orlegu?"
"S radostí."
"Tak proč jste to ještě neudělal?"
Inspektor mlčel.
"Protože oni mě pořád potřebují."
Ticho.
"Jenomže mně strach nenaženete," řekl Hayes a přiblížil ústa těsně k Orlegovu obličeji. "Jedno si ale dobře pamatujte. Všechno vím, to jim vzkazuju. Thorn má dva syny, to znamená dva skutečné Romanovce se správnou genetickou výbavou. Bude potřeba se s nimi nějak vypořádat. Ten, kdo sem poslal Lorda s Petrovovou, vyšle další. Zdůrazněte našim přátelům, že pokud mě zabijete, svět se pravdu dozví rychleji, než ten problém stihnete vyřešit. Takže je mi líto, ale musím vám zkazit radost, Orlegu."
"Jen abyste se nepřecenil, právníku."
"A vy nepodceňujte moji výdrž."
Ustoupil od Orlega dřív, než Rus stihl zareagovat. V témž okamžiku to znovu zapraskalo v reproduktoru a ozvalo se z něj: "Centrálo. Tady Dillsboro jedna. Podezřelý se zajatcem ujel. Policista v šoku, ale jinak v pořádku. Napadl ho pes podezřelého. Naši ho pronásledují v autech. Podezřelý má náskok, nejspíš pokračuje dál na sever po čtyřicet šestce. Uvědomte všechny stanice v tom směru."
Dispečerka potvrdila příjem hlášení a Hayes vydechl úlevou. Ještě před pár minutami doufal, že Lorda najdou, ale teď si uvědomil, že by to jenom zbytečně zkomplikovalo situaci. Potřebuje si ho najít sám. Jeho podřízený navíc místním policistům nedůvěřuje. Ti pitomci si myslí, že má rukojmího a snaží se s ním ujet. Jenom Hayes ví, že nejen Lord, ale i Thorn a Petrovová jsou na útěku.
Určitě co nejdřív sjedou ze silnice.
Lord se nejspíš domnívá, že Orleg s Mžourou spolupracují se šerifem, takže se s místní policií už znovu nespojí. Bude hledat nějaký úkryt, kam se všichni tři uchýlí, aby mohli celou situaci v klidu promyslet.
Kde se mohou schovat?
Lord se v okolí určitě nevyzná, ale Thorn ano. Možná existuje způsob, jak se něco dozvědět.
Hayes vyšel z dispečinku a zamířil k paní Thornové a sekretářce jejího muže. Paní Thornovou zrovna zpovídala jedna policistka, a tak Hayes řekl sekretářce: "Dovolíte?"
Žena k němu zvedla oči.
"Zaslechl jsem, jak jste šerifovi říkala, že Lord a Petrovová byli dneska v kanceláři pana Thorna."
"To je pravda. Přišli včera a dneska znovu. Vlastně s panem Thornem strávili celý den."
"Nevíte náhodou, co spolu probírali?"
Zavrtěla hlavou. "Zavřeli se v kanceláři."
"Je to vážně hrůza. Inspektor Orleg je z toho dost rozčilený. Nejdřív mu v Moskvě zabili podřízeného a teď se něco podobného stalo i tady."
"Lord tvrdil, že je právník. Nepřipadal mi jako vrah."
"Vraha nikdy nepoznáte na první pohled. Do Moskvy přijel pracovně. Vůbec nikdo netuší, proč toho policistu zastřelil. Nejspíš má v něčem prsty. A tady se historie opakuje." Povzdechl si, prohrábl si rukou vlasy a pak se podrbal na nose. "Žijete v nádherném prostředí. Zvlášť teď je tu krásně. Škoda, že tu idylu narušila takováhle nepříjemnost."
Přistoupil ke konvici s kávou a trochu si nalil do ušmudlaného hrnku. Nabídl i sekretářce. Odmítavě mávla rukou.
"Občas si sem z Atlanty přijedu zalovit. Pronajímám si srub v lesích. Vždycky jsem nějaký chtěl mít, ale nemohl jsem si

takový luxus dovolit. Nemá pan Thorn taky srub? Připadá mi, že v tomhle kraji má každý nějakou chaloupku v horách."
Vrátil se k ní.
"Má krásný srub," řekla sekretářka. "V jeho rodině se dědí z generace na generaci."
"Někde poblíž?" zeptal se nezúčastněně.
"Severně odsud, asi hodinu jízdy. Má dost velký pozemek a dokonce i vlastní horu. Vždycky jsem si z něj kvůli ní utahovala - ptala jsem se, co s tím kopcem bude dělat."
"A co vám na to řekl?"
"Že bude sedět před chatou a koukat na stromy, co na tom kopci rostou."
Oči se jí zalily slzami. K nadřízenému zřejmě měla blízký vztah. Hayes se napil kávy. "Má ta hora nějaké jméno?"
"Ano, Windsong Ridge. Vždycky se mi líbilo."
Pomalu vstal. "Nebudu vás dál trápit. Jste dost rozrušená."
Žena mu poděkovala a Hayes vyšel ven. Stáli tam Orleg s Mžourou a potahovali z cigaret.
"Jedeme," řekl jim Hayes.
"A kam?" zeptal se Orleg.
"Někam, kde konečně vyřešíme náš problém."

48

Uprchlíci nechali přemoženého policistu ležet u silnice. Miles z ní urychleně sjel na úzkou silnici vedoucí na východ. Po nějaké době vůz stočil a podle Michaelových instrukcí pokračoval směrem ke kusu země, který jeho rodina vlastnila skoro sto let. Necelé dva kilometry dlouhá, nezpevněná lesní cesta se ovíjela kolem úpatí kopců a přebíhala dva kamenité potoky. Pak se před nimi objevil patrový srub z borových kmenů s verandou. Stála na ní tři houpací křesla a na jednom konci visela houpací síť. Sedlová střecha byla pobitá novými šindeli z cedrového dřeva. Na jedné straně ze stavby trčel kamenný komín.
Michael jim vysvětlil, že právě tam žili Alexej s Anastázií, když na sklonku roku 1919 dorazili do Severní Karolíny. Jusupov nechal chatu postavit na rozsáhlém zalesněném pozemku s horou, kterou místní koncem devatenáctého století pojmenovali Windsong Ridge. Dědici ruského trůnu tu měli žít v ústraní, skryti přede všemi, kdo by mohli pojmout podezření, že jsou nějak spřízněni s carskou rodinou. Kus země pod Appalačským pohořím byl k tomu účelu jako stvořený a zároveň svým klimatem a scenérií dětem připomínal domov.
Když teď Miles seděl uvnitř chaty, měl pocit, jako by tam byli s ním. Slunce zapadlo a ochladilo se. Michael zvenku přinesl několik polen a zatopil. Vnitřek chaty byl velice prostorný a vybavený naleštěným dřevěným nábytkem, sešívanými koberečky, dekami a přikrývkami. Vonělo to tam borovým a ořechovým dřevem. Ve spižírně byla dostatečná zásoba konzerv, takže povečeřeli chilli con carne a zapili ho kolou z ledničky.
Úkryt ve srubu navrhl Michael. Počítal s tím, že pokud si policie bude myslet, že ho někde drží jako rukojmí, nebude ho hledat na jeho vlastním pozemku. Všechny silnice vedoucí do Tennessee jsou určitě ostře sledované a policisté z Genesis jistě rozeslali kolegům z nejbližšího okolí popis hledaného džípu. Sjet z dálnice bylo naprosto nezbytné.
"V nejbližším okolí nebydlí živá duše," řekl Michael. "Ve dvacátých letech to byl ideální úkryt."
Výzdoba chaty vůbec nepřipomínala její výjimečnou minulost, ale bylo zjevné, že v ní přebývá milovník přírody. Na zdech visely zarámované obrázky ptáků v letu a jelenů na pastvě. Miles nikde neviděl jedinou loveckou trofej.
"Lovím jenom s foťákem," vysvětlil mu Michael.
Miles ukázal na zarámovanou olejomalbu medvěda černého, která vévodila jedné stěně.
"Ten malovala babička," řekl Michael. "Ty ostatní taky. Hrozně ráda malovala. Žila tu až do své smrti. Alexej zemřel v tamté ložnici. Ve stejné posteli se narodil můj otec."
Hřáli se u krbu a velkou místnost nechali osvětlenou jenom dvěma lampami. Akilina seděla na dřevěné podlaze, zachumlaná do vlněné deky. Miles s Michaelem se usadili do dvou kožených křesel. Barzoj se schoulil v koutě mimo dosah horka, které sálalo z otevřeného ohně.
"Mám blízkého přítele na severokarolínské prokuratuře," řekl Michael. "Zítra mu zavoláme, třeba nám pomůže. Důvěřuju mu." Na okamžik se odmlčel. "Moje žena o mě má určitě hrozný strach. Škoda, že jí nemůžu zavolat."
"To bych ti neradil," řekl Miles.
"Stejně by to nešlo, protože sem nemám zavedený telefon. Když sem vyrazíme na delší dobu, beru si s sebou mobil. Elektřinu sem zavedli teprve před několika lety. Naúčtovali si takovou sumu, že jsem si řekl, že telefon musí počkat."
"Jezdíš sem s manželkou často?" otázala se Akilina.
"Ano. Cítím se tu spjatý se svojí minulostí. Margaret neví, co mě sem tak táhne. Myslí si, že sem jezdím kvůli klidu. Říká tomu Michaelova poustevna. Kdyby tak věděla!"
"Brzy se to dozví," řekl Miles.
Chrt najednou zpozorněl a temně, hrdelně zavrčel.
Miles se na něj pozorně zadíval.
Kdosi zaklepal a Miles vyskočil z křesla. Nikdo ani nedutal.
Klepání se ozvalo znovu.
"To jsem já, Milesi, Taylor. Otevři mi!"
Miles přeběhl místnost a vyhlédl z okna. Ve tmě viděl jenom temnou siluetu muže za dveřmi. Přistoupil k nim.
"Opravdu jsi to ty, Taylore?" zeptal se.
"A kdo asi? Kouzelná víla? Otevři ty dveře, hergot."
"Jsi sám?"

"Koho dalšího bys tu čekal?"
Miles zvedl závoru a odemkl. Za dveřmi stál Taylor Hayes v khaki kalhotách a tlusté bundě.
"To jsem rád, že tě vidím," řekl Miles.
"Já jsem ještě radši," ujistil ho Hayes a vstoupil dovnitř. Potřásli si rukama.
"Jak jsi mě našel?" zeptal se Miles, když zavřel dveře a znovu je zamkl.
"Když jsem se vrátil do Moskvy, dozvěděl jsem se o té střelbě. Prý jsou tu dva Rusové a…"
"Jsou to dva z těch, co mě tehdy honili."
"To mi došlo."
Miles si všiml Akilinina tázavého pohledu. "Na moji společnici mluvíš trochu rychle, Taylore. Mluv rusky, prosím tě."
Hayes se otočil k Akilině. "Kdopak jste?" zeptal se jí její rodnou řečí.
Akilina se představila.
"Tak vy jste ta nebožačka, kterou můj podřízený vláčí po celém světě! Velice mě těší."
"Bylo to dost dobrodružné," přiznala Akilina.
Hayes se podíval na Michaela Thorna. "A kvůli vám se to asi všechno semlelo."
"Už je to tak."
"A teď bychom se měli dát do práce, Taylore. Místní policajti mají za to, že jsem zabil jejich kolegu."
"Jsou si tím dost jistí, řekl bych."
"Mluvil jsi s šerifem?"
"Nejdřív jsem si chtěl promluvit s tebou."
Hovořili spolu tři čtvrtě hodiny. Miles Hayesovi dopodrobna vylíčil, co zažili. Dokonce mu ukázal rozbité vejce a vzkazy na zlatých plátech, které vzal s sebou. Prozradil mu, kde jsou schované zlaté cihly, kdo je Semjon Pašenko, i to, že existuje Svatý spolek, který má za úkol chránit tajemství svěřené Felixem Jusupovem.
"Takže vy jste skutečný potomek Romanovců?" zeptal se Hayes Michaela.
"Ještě jste nám nevysvětlil, jak jste nás našel," opáčil právník.
Miles v jeho hlase zaslechl náznak podezření. Hayese jeho strohost nevyvedla z míry.
"Vaše sekretářka mi pověděla o tomhle srubu. Byla s vaší ženou na stanici. Věděl jsem, že vás Miles neunesl, takže mi došlo, že hledáte nějaký úkryt. Kdo by tady slídil? Žádný únosce přece neukryje oběť v jejím vlastním domě. Tak jsem si řekl, že to zkusím, a zajel jsem sem."
"Co je s mojí ženou?"
"Je dost rozrušená."
"Proč jste šerifovi všechno neřekl?" otázal se Michael.
"Jsme v hodně choulostivé situaci. Ve hře jsou mezinárodní vztahy. Přesněji řečeno jde o budoucnost Ruska. Pokud opravdu jste Mikulášův potomek, pak máte na trůn právo jenom vy. Nicméně je třeba zdůraznit, že pokud se objevíte v Rusku, celá země z toho bude vzhůru nohama. Nechci se vás dotknout, ale takové věci přece nebudu říkat šerifovi z okresu někde v Severní Karolíně."
"Nijak jste se mě nedotkl, ale co tedy máme dělat?" zeptal se Michael. V hlase mu pořád znělo podezření.
Hayes vstal a přistoupil k předním oknům. "Dobrá otázka," řekl a podíval se přes záclony ven.
Barzoj znovu zbystřil.
Hayes otevřel dveře.
Do domu vstoupili Felix Orleg s Mžourou. Oba v rukou drželi pušky. Pes se postavil na všechny čtyři a zavrčel.
Akilina zalapala po dechu.
"Máte krásného psa, pane Thorne. Vždycky jsem měl barzoje v oblibě a hrozně nerad bych jednomu z těchto pánů přikázal, aby toho vašeho zastřelil. Budete tedy tak laskav a odvelíte ho ven?" řekl Hayes.
"Mně jste se hned od začátku nelíbil," odpověděl Michael.
"To jsem poznal," opáčil Hayes a ukázal na psa, který nepřestával vrčet. "Mám ho zastřelit?"
"Ven, Alexeji," přikázal Michael chrtovi a ukázal na dveře. Barzoj vyběhl do tmy.
Hayes za ním zavřel dveře. "Alexej, hm. Zajímavé jméno."
Miles nemohl uvěřit svým očím. "Ty v tom celou dobu jedeš s nimi?"
Hayes pokynul svým společníkům. Orleg přešel ke dveřím do kuchyně a Mžoura se postavil ke dveřím do ložnice.
"Mým partnerům v Moskvě se přestalo líbit tvoje chování, Milesi. Poslal jsem tě do archívu, abys zjistil, jestli něco nestojí Baklanovovi v cestě, a ty se vytasíš s následníkem trůnu. Co jsi čekal?"
"Ty jeden hajzle, a já ti věřil!" vykřikl Miles a vrhl se po něm. Orleg ho zastavil hlavní své pušky.
"Důvěra je velice relativní pojem, Milesi, obzvlášť v Rusku. Jedno se ti ale musí nechat. Svoji kůži nehodláš dát lacino. A taky máš dost štěstí," prohlásil Hayes, sáhl pod bundu a vytáhl pistoli. "Sedni si."
"Jdi do prdele, Taylore."
Hayes vystřelil. Kulka Milesovi škrtla o pravé rameno a on se svezl do křesla. Akilina vykřikla a vrhla se k němu.
"Povídal jsem, aby sis sedl," řekl Hayes. "Hrozně nerad něco říkám dvakrát."
"Jsi v pořádku?" zeptala se Akilina Milese.
Byla celá ustaraná, ale Milesovi se nic nestalo. Kulka ho jenom škrábla, ale vážně ho nezranila. Rána však krvácela a příšerně bolela. "Ano," odpověděl.
"Posadte se, Akilino," vyzval ji Hayes.
"Poslechni ho," nabádal ji Miles.
Akilina udělala, co po ní chtěl.
Hayes přistoupil blíž ke krbu. "Kdybych tě chtěl zabít, Milesi, udělal bych to. Máš štěstí, že umím dobře střílet."

Miles si na ránu přitiskl ruku a pokusil se látkou košile zastavit krvácení. Očima zalétl k Michaelu Thornovi. Právník se nehýbal. Když Hayes vystřelil, nijak nezareagoval a mlčel.
"Vy jste stoprocentní Rus," řekl Hayes Michaelovi. "Stačí se vám podívat do očí. Kolikrát jsem to viděl v Moskvě! Všichni jste úplně stejně bezcitní."
"Já nejsem Stěpan Baklanov," řekl Michael skoro šeptem.
Hayes se zasmál. "To nejste. Vy byste těm pitomcům možná i dokázal vládnout. Na to musíte mít nervy jako provazy. To byla vlastnost všech dobrých carů. Takže jistě chápete, proč vás odsud nemůžu pustit živého."
"Otec mě na takové, jako jste vy, připravoval. Pořád mi říkal, že se mám mít na pozoru. A já si o něm myslel, že je paranoidní."
"Kdo by si pomyslel, že sovětské impérium moc dlouho nevydrží? A kdo by čekal, že Rusové budou chtít zase mít cara?"
"Felix Jusupov," odpověděl Michael.
"Pravda. Ale to jsou samé zbytečné řeči. Orlegu," pokynul Hayes inspektorovi a ukázal na dveře. "Vezměte našeho drahého následníka a tady tu ženskou ven a udělejte to, co umíte nejlíp."
Orleg se usmál, přistoupil k Akilině a popadl ji za ruku. Miles se pokusil vstát, ale Hayes mu ke krku přitiskl pistoli. "Sednout," přikázal mu.
Mžoura Michaela jediným pohybem zvedl z křesla a přitiskl mu pušku k hlavě. Akilina se začala bránit. Orleg ji pravou paží sevřel pod krkem a prudce ji zvedl ze země. Chvíli se s ním rvala, ale pak se jí oči obrátily v sloup a napůl ztratila vědomí.
"Nech toho!" vykřikl Miles. Hayes mu vrazil pistoli hlouběji do krku. "Řekni mu, ať toho nechá, Taylore."
"Tak jí nejdřív řekni, ať je poslušná," opáčil Hayes.
Jak jí má říct, aby se bez odporu dala vyvést ven a nechala se zabít? "Neper se s ním, Akilino," řekl nakonec. Poslechla ho.
"Tady ne, Orlegu," prohlásil Hayes.
Rus povolil sevření a Akilině se podlomila kolena. Dopadla na zem a zoufale lapala po dechu. Miles by se k ní nejradši okamžitě rozběhl, ale nešlo to. Orleg ji popadl za vlasy a postavil ji na nohy. Bolest, kterou jí způsobil, ji probrala zpátky k životu.
"Vstaň!" přikázal jí rusky.
Akilina se s námahou postavila a Orleg ji postrčil ke dveřím. Michael už tam stál. Vyšel jako první. Mžoura ho následoval.
Dveře se za nimi zavřely.
"Koukám, že se ti ta holka líbí," poznamenal Hayes anglicky a nepřestával tisknout pistoli Milesovi ke krku. "Tobě to může být jedno," zavrčel Miles.
"Taky že je."
Hayes sklonil hlaveň zbraně a poodstoupil. Miles se složil do křesla. Rameno ho znovu rozbolelo, ještě víc než předtím, ale zuřivost ho udržovala ve střehu. "To jsi byl ty, kdo nechal ve Starodugu zabít oba Makse?" zeptal se.
"Nedal jsi nám jinou možnost. V bezvýchodné situaci člověk udělá leccos."
"Takže Baklanov je opravdu jenom nastrčená figurka?"
"Rusko je jako panna, Milesi. Nabízí to nejsladší potěšení, jaké ještě nikdo neokusil. Ale když tam chceš přežít, musíš dodržovat jejich pravidla hry a ta jsou tvrdší než jinde. Přizpůsobil jsem se jim. Vražda je pro Rusy přijatelná cesta k vytčenému cíli. Vlastně mi připadá, že je dost oblíbená."
"Co se to s tebou stalo, Taylore?"
Hayes se posadil, ale pistoli měl stále připravenou. "Přestaň žvanit pitomosti. Udělal jsem, co bylo třeba. Pokud vím, tak nikomu ve firmě nevadilo, že nám na účet tečou pěkné peníze. Když má člověk velké cíle, musí kvůli nim někdy trochu riskovat. Připadalo mi, že získání moci nad ruským carem takový cíl je. Všechno by dokonale klaplo, kdyby se najednou nezjevil skutečný dědic trůnu. Kdo mohl tušit, že někdo takový existuje?"
Miles by po něm nejradši skočil. Hayes jeho nenávist nejspíš vycítil, protože řekl: "Radši to ani nezkoušej, Milesi. Zastřelím tě, ještě než se z toho křesla zvedneš."
"Stojí ti to za to?"
"To si piš. Je to lepší než právničina."
Miles se ho pokusil zdržet. "Ty si vážně myslíš, že tímhle to vyřešíš? Thorn má rodinu, takže existují další následníci. Všichni o tom vědí."
Hayes se usmál. "Dobrý pokus. Thornova žena a děti nevědí vůbec nic, takže řešit potřebuju jenom vás tři." Hayes mávl pistolí a pokračoval: "Můžeš si za to všechno úplně sám. Kdyby ses v tom nešťoural a dělal jenom to, co jsem ti řekl, nic by se nestalo. Jenomže ty sis musel vyrazit na výlet do Petrohradu a pak do Kalifornie a strkat nos do věcí, do kterých ti vůbec nic není."
"Zastřelíš mě, Taylore?" zeptal se ho Miles. Tohle opravdu chtěl vědět. Hlas se mu kupodivu vůbec netřásl strachem. Sám sebe překvapil.
"Já ne, ale ti dva venku ano. Musel jsem jim slíbit, že ti nezkřivím ani vlásek na hlavě. Nemají tě rádi. A já rozhodně nemůžu zklamat najaté pomocníky."
"Vůbec tě nepoznávám."
"A co má být? Jsi můj partner, ne můj bratr. Nejsme ani kamarádi. Ale jestli to chceš vědět, tak já mám klienty, kteří na mě spoléhají, a nehodlám je zklamat. A navíc si chci zajistit pohodlné stáří."
Miles se podíval ke dveřím.

"Bojíš se o svoji ruskou krásku?"
Miles mlčel. Neměl na to co říct.
"Orleg si to s ní určitě hezky užívá."

49

Akilina následovala muže, o kterém Miles mluvil jako o Mžourovi, do lesa. Jejich kroky tlumilo spadané listí. Ve větvích stromů se mihotalo světlo měsíce, které v lese vytvářelo stříbřitý opar. Akilině bylo chladno, protože svetr a džínsy ji nedokázaly dostatečně zahřát. Jako první kráčel Michael s puškou v zádech. Za Akilinou šel Orleg s pistolí v ruce.
Za deset minut se dostali na mýtinu, kde byly do země zapíchnuté dvě lopaty. Všechno bylo zřejmě dopředu promyšlené.
"Začni kopat," přikázal Orleg Michaelovi. "Dopadneš stejně jako tví předkové - budeš ležet ve studené zemi v lese. A za sto let třeba někdo taky najde tvoje kosti."
"A když vás neposlechnu?" otázal se nevzrušeně Michael.
"Tak tě zastřelím a pak si pošpásuju tady s tou krasavicí."
Michael se podíval na Akilinu. Dýchal klidně a v očích mu nebyl vidět žádný strach.
"Povím ti to asi takhle," začal Orleg. "Zbývá ti pár drahocenných minut života, tak si je pořádně vychutnej. Tvůj praděd nedostal ani to. Máš štěstí, že nejsem bolševik."
Michael stál nehnutě na místě. Nezdálo se, že by chtěl lopatu vzít do rukou. Orleg odhodil pušku, popadl Akilinu za svetr a drsně ji k sobě přitáhl. Když se rozkřičela, přikryl jí ústa rukou.
"Tak dost!" zařval Michael.
Orleg se zarazil, ale pravou ruku vztáhl k Akilininu hrdlu a stiskl. Neuškrtil ji, ale jeho sevření bylo dostatečně silné, aby si Michael uvědomil, že ji má ve své moci. Michael popadl lopatu a začal kopat.
Orleg levou rukou sevřel Akilinino ňadro. "Hm, pěkně pevné," řekl. Příšerně mu páchlo z úst.
Akilina vymrštila ruku a zaťala mu prsty do levého oka. Orleg ucukl, o kousek ustoupil a vší silou jí uštědřil políček. Potom ji srazil do mokré trávy.
Vzal pušku, nabil ji a pravou nohou Akilině šlápl na krk, takže měla hlavu pevně přitisknutou k zemi. Hlaveň pušky jí vecpal do úst.
Akilina zalétla pohledem k Michaelovi.
V ústech cítila pachuť rzi a hlíny. Orleg jí hlaveň zatlačil hlouběji do úst, takže se začala dávit. Byla strachy bez sebe.
"Tak co, líbí se ti to?"
Vtom se z hlubin lesa vyřítila černá silueta a prudce do Orlega vrazila. Inspektor se zapotácel a puška mu vypadla z ruky. Akilina si ji vyndala z úst. Došlo jí, co se děje.
Barzoj se vrátil.
Rychle se otočila. Puška dopadla na zem.
"Trhej! Zabij!" vykřikl Michael.
Pes pohodil hlavou a zaryl tesáky Orlegovi do masa.
Inspektor zoufale vykřikl.
Michael využil toho, že pes Mžouru na okamžik vyvedl z míry, rozmáchl se lopatou a vrazil mu ji do těla. Mžoura zaúpěl a Michael útok zopakoval. Zabořil mu hrot lopaty do břicha. Přidal ještě ránu do hlavy a Mžoura se svalil na zem. Chvíli se zmítal a pak ztuhl.
Orleg se opodál s křikem rval s Alexejem, který na něho nepřestával zuřivě útočit.
Akilina popadla pušku.
Michael k ní přiběhl. "Stačí!" vykřikl.
Pes se stáhl a posadil se na zadní. Prudce oddechoval a od mordy mu šla pára. Orleg se převalil a chytil se za krk. Pokusil se vstát, ale Akilina ho v tu chvíli jedinou střelou zasáhla do obličeje.
Inspektor zůstal ležet.
"Ulevilo se ti?" zeptal se jí Michael.
Odplivla si, aby se zbavila kovové pachuti v ústech. "Že se vůbec ptáš."
Michael přistoupil k Mžourovi a zkontroloval mu tep. "Tenhle je taky mrtvý," řekl.
Akilina se podívala na chrta. Zachránil jí život. Hlavou jí prolétla slova, která jí řekli Miles se Semjonem Pašenkem. Před sto lety je vyřkl samozvaný boží posel, Rasputin. Nevinná zvířata je budou chránit a ukazovat jim cestu.
Michael psa pohladil po hedvábné srsti. "Šikovný pejsek, Alexeji. Moc šikovný."
Barzoj pánovu chválu radostně přijal a několikrát se ho zlehka dotkl tlapkou. Mordu měl potřísněnou krví.
"Musíme pomoct Milesovi," řekla Akilina.

Z dálky se k nim donesl výstřel. Miles využil toho, že se Hayes podíval po zvuku, zdravou rukou popadl lampu a hodil ji po něm. Zároveň se svezl z křesla na zem. Hayes se vzpamatoval a vystřelil po něm.
Místnost teď osvětlovala jediná lampa a tlumená záře dohasínajícího ohně v krbu. Miles se rychle doplazil k druhé lampě a hodil ji po Hayesovi. Musel se přitom opřít o pohovku naproti krbu. Námahou ho rozbolelo pravé rameno. Do pohovky se zaryly dvě kulky. Rychle se doplazil ke dveřím do kuchyně a překulil se dovnitř ve chvíli, kdy se do zárubně zaryla další kulka. Rána v rameni se mu otevřela a začala znovu krvácet. Jednou rukou se pokoušel krvácení zastavit a doufal, že náhlý přechod ze světla do tmy Hayesovi ztíží orientaci v místnosti. Dobře ale věděl, že Hayesův zrak se změně rychle přizpůsobí. V kuchyni s námahou vstal, jenže vzápětí na okamžik bolestí ztratil rovnováhu.

Místnost se rozhoupala. Pokusil se uklidnit rozbouřené emoce. Než vyběhl ven, popadl kostkovanou utěrku na lince a přitiskl si ji na ránu v rameni. Zakrvácenou levicí za sebou zabouchl dveře. Cestou ven převrhl popelnici.
Vběhl do lesa.

Hayes si nebyl jistý, jestli Lorda vůbec zasáhl. Pokusil se v duchu spočítat, kolikrát na něho vystřelil. Čtyřikrát, nebo možná pětkrát. Zbývalo mu tedy ještě pět či šest kulek. Jeho oči rychle přivykaly tmě. Řeřavé uhlíky v krbu skýtaly minimum světla. Zaslechl, jak někde bouchly dveře, a usoudil, že mu Lord utekl. Namířil pistoli před sebe a postupoval kupředu. Opatrně vešel do kuchyně a uklouzl po nějaké tekutině. Sehnul se a hmatal po podlaze. Podle zápachu poznal krev. Narovnal se a pokračoval k zadním dveřím srubu. V cestě mu ležela převrácená popelnice. Hayes ji odkopl stranou a vykročil do chladné noci.
"Fajn, Milesi!" vykřikl. "A teď si zahrajeme na hon na mývala. Jenom doufám, že nebudeš mít takové štěstí jako tvůj děda!"
Vyklepl z pistole zásobník a nahradil ho novým. Na dokončení započatého díla měl deset kulek.
Akilina s Michaelem cestou ke srubu zaslechli výstřely. Akilina nesla Orlegovu pušku. Michael jí těsně před chatou naznačil, že se má zastavit.
"Musíme být opatrní."
Právníkův klid Akilině imponoval. Dodával jí útěchu.
Michael vešel na verandu a přistoupil k zavřeným dveřím. Odzadu se ozvalo: "Fajn, Milesi! A teď si zahrajeme na hon na mývala. Jenom doufám, že nebudeš mít takové štěstí jako tvůj děda!"
Akilina si tiše stoupla vedle Michaela. Po boku měla jeho psa.
Michael vzal za kliku a otevřel dveře chaty dokořán. Uvnitř byla tma, do níž probleskovalo oranžové světlo řeřavých uhlíků v krbu. Michael vstoupil a zamířil přímo k jedné skříňce. Otevřel její zásuvku a vrátil se k Akilině s pistolí v ruce.
"Jdeme," řekl.
Akilina ho následovala do kuchyně. Zadní dveře byly otevřené dokořán. Alexej začal očichávat podlahu. Když se Akilina sehnula, spatřila na podlaze tmavé skvrny. Směřovaly do kuchyně z velké obývací místnosti.
Pes je důkladně zkoumal.
Michael se také předklonil. "Někoho tu postřelili," zašeptal. "Stopa, Alexeji, stopa."
Pes nosem vtáhl pach z další skvrny a pak zvedl hlavu, jako by pánovi chtěl sdělit, že je připravený.
"Hledej," zavelel Michael.
Chrt vyrazil ze dveří.

50

Miles Hayese slyšel a vzpomněl si na rozhovor, který spolu vedli před devíti dny ve Volkovu.
Najednou mu to připadalo hrozně dávno.
Dědeček mu vyprávěl, jak si kdysi jižanští venkované vybíjeli vztek na černoších. Jednomu kamarádovi dokonce unesli prastrýce přímo z jeho domu a pověsili ho, protože ho někdo podezíral z krádeže. Udělali to bez zatčení, obvinění a bez řádného soudu. Miles nikdy nechápal, jak může někdo někoho tak hrozně nenávidět. Jeho otec ve svých kázáních vždycky kladl důraz na to, aby se černí s bílými vzájemně respektovali. Někteří lidé ho za to vinili z populismu. Jiní z podlézavosti. Grover Miles to nazýval přátelským napomenutím od Nejvyššího šéfa. Miles teď stejně jako jeho děda pobíhal po jižanském lese a v patách měl bílého muže, který byl odhodlán nenechat ho dožít rána.
Utěrka, kterou si přitiskl na rameno, mu trochu pomohla, ale větve stromů a keřů mu ránu rozdíraly nanovo. Netušil, kam vlastně běží. Vzpomínal si, že mu Michael pověděl, že nejbližší sousedé bydlí desítky kilometrů odsud. Po okolí se potloukají Hayes, Mžoura a Orleg, takže moc velkou šanci na přežití nemá. V hlavě mu pořád zněl výstřel, který se ozval těsně předtím, než po Hayesovi hodil lampu. Nejradši by se vrátil a pokusil se najít Akilinu s Michaelem, ale záhy si uvědomil, že by to bylo marné. S největší pravděpodobností jsou už oba mrtví. Mnohem lepší bude, když se ztratí ve tmě a pokusí se přežít, aby mohl všechno sdělit světu. Dlužil to Semjonu Pašenkovi, jeho Svatému spolku a především všem, kdo za tajemství položili život. Například Josifu a Vasiliji Maksovým.
Zastavil se a prudce oddechoval. Dech se mu u úst srážel na páru, která se rozplývala ve studeném vzduchu. Měl úplně sucho v krku a nemohl se zorientovat. Obličej i hrudník měl celé zpocené. Chtěl si svléknout svetr, ale kvůli zraněnému ramenu to nešlo. Začínala se mu motat hlava. Ztratil dost krve a kromě toho mu nedělala dobře ani nadmořská výška, ve které se nacházel.
Zaslechl za sebou dusání.
Odhrnul nízkou větev a vklouzl do hustého podrostu. Terén byl kamenitější a svažitý. Miles začal šplhat po krátkém svahu. Od nohou mu odletovaly drobné kamínky a jejich zvuk se nesl tmou.
Stoupal, dokud se před ním les nerozestoupil.
Stál na okraji skaliska, pod nímž zela černá rokle. Na jejím dně hučel prudký potok. Miles zdaleka nebyl v pasti. Mohl se dát vpravo, vlevo, nebo se vrátit do lesa. Rozhodl se zůstat na místě. Pokud ho najdou, zkusí je překvapit a využít to ve svůj prospěch. Nemůže dál běhat po lese, kterým křižují tři ozbrojení muži. Navíc se nechtěl nechat zastřelit jako nějaké zvíře. Hodlal se jim postavit a bojovat. Vylezl na skálu a odtud na římsu přímo nad propastí. Nad hlavou se mu táhla nekonečná obloha. Usadil se na příhodném místě, odkud bylo vidět každého, kdo vyjde z lesa.
Hmatal kolem sebe ve tmě, dokud nenašel tři kameny velikosti baseballového míčku. Protáhl si svaly v pravé paži a zjistil, že bude schopen házet, ale jen na krátkou vzdálenost. Kameny jeden po druhém potěžkal a připravil se na příchod pronásledovatelů.

Hayes byl zběhlý ve stopování, takže zjistit, kudy Lord běžel, mu nečinilo nejmenší obtíže. Jeho terč se bezhlavě prodíral houštím a nechával za sebou polámané větvičky. V místech, kde byla půda hodně měkká, dokonce byly vidět otisky jeho bot. V jasném měsíčním světle se stopa dala snadno rozeznat. Navíc ji lemovaly krvavé skvrny.
Najednou ji ztratil.
Zastavil se.
Zatěkal očima na obě strany. Nic. Žádné polámané větvičky, které by ho mohly vést dál, neviděl. Prohlédl okolní stromy, ale nenašel na nich jedinou stopu krve. Zvláštní. Odjistil pistoli pro případ, že by se tam na něho Lord chtěl vrhnout. Byl si jistý, že ten blázen se s ním určitě bude chtít servat.
Možná přímo tady.
Opatrně se plížil vpřed. Lovecký instinkt mu nenapovídal, že by ho někdo sledoval. Už se chtěl dát jiným směrem, když si povšiml tmavé šmouhy na kapradině před sebou. Pozvolna postupoval vpřed s napřaženou zbraní. Země tu byla tvrdší, kamenitá, a les ustoupil žulovým skalkám, které na okolí vrhaly desítky podivně pokroucených stínů. Hayesovi se to vůbec nelíbilo, ale pokračoval dál.
Očima pátral po něčem, čeho by se mohl zachytit - třeba krvavých skvrn na skalnaté půdě -, ale ve tmě těžko rozeznával skvrny od stínů. Zpomalil a opatrně našlapoval, aby mu pod nohama nechrastilo kamení.
Došel na okraj jakési skály. Dole v hloubce šuměla voda a po obou stranách se černal les. Nad hlavou se mu otevírala obrovská, sametová obloha posetá hvězdami. Na obdivování přírodních krás však nebyla vhodná chvíle. Otočil se a chystal se vrátit do lesa, když vtom najednou cosi zasvištělo vzduchem.

Akilina následovala Michaela ven ze srubu. Pohled na krvavý otisk dlaně vedle kuchyňských dveří jí připomněl Milese. Pes zase zmizel, ale stačilo, aby Michael tiše zapískal, a vrátil se k nim.
"Neodběhne daleko. Jakmile najde stopu, vrátí se," zašeptal Michael.
Pes se mu posadil k nohám. Michael ho pohladil po hlavě a zavelel: "Hledej, Alexeji. Vpřed."
Zvíře se ztratilo mezi stromy.
Pán ho následoval.
Akilina se bála o Milese. Hayes ho s největší pravděpodobností zastřelil. Hlas, který předtím zaslechla, patřil jemu. Miles si nejspíš myslel, že ona i Michael jsou mrtví, protože je drželi v šachu dva profesionální zabijáci. S chrtem ale měli výhodu. Byl fantastický a svému pánovi projevoval obdivuhodnou oddanost. Michael Thorn také nebyl jen tak někdo. V žilách mu kolovala panovnická krev a možná proto byl tak impozantní. Babička Akilině vyprávěla o carských dobách a vždycky říkala, že lidé panovníka zbožňovali za jeho sílu a odhodlání. Považovali ho za zástupce Boha na zemi a v nouzi se k němu uchylovali o pomoc a ochranu.
Car pro ně byl symbolem Ruska.
Možná, že Michael chápe, jak velkou zodpovědnost má panovník. Možná se cítí dostatečně spojený s minulostí, takže se vůbec nebojí budoucnosti.
Akilina ale strach má. Nejen o sebe, ale i o Milese.
Michael se zastavil a tiše zapískal. Za okamžik se z lesa vynořil zadýchaný Alexej. Michael si klekl a zadíval se psovi do očí.
"Tys našel stopu, vid?"
Akilina skoro očekávala, že mu zvíře odpoví, ale pes se jenom posadil a dýchal přes jazyk.
"Hledej. Vpřed."
Chrt se rozběhl.
Michael s Akilinou se vydali za ním.
V dálce zaburácel výstřel.

Miles hodil kamenem ve chvíli, kdy se Hayes otočil. Zaškubalo mu v rameni a celým tělem mu projela příšerná bolest. Rána po kulce se zase otevřela.
Kámen Hayese udeřil do hrudi. Vzápětí se ozval výstřel. Miles vyskočil, rozběhl se a ze všech sil do svého nadřízeného vrazil. Když oba dopadli na zem, Miles ucítil příšernou bolest v pravém rameni.
Nevěnoval bolesti pozornost a udeřil Hayese pěstí do obličeje. Šéf ho však odmrštil nohama, až odletěl stranou a dopadl na záda. Zaryly se mu do nich ostré kameny, které mu způsobily další bolest.
Hayes na něm v mžiku ležel.

Akilina se rozběhla a Michael ji následoval. Oba se řítili směrem, odkud zaslechli výstřel. Půda pod jejich nohama ztvrdla a Akilina si všimla malých skalek vystupujících ze země. Před sebou slyšela nezaměnitelné zvuky zápasu.
Doběhli na okraj lesa.
Na prostranství před nimi se prali Hayes s Milesem. Akilina zůstala stát vedle Michaela. Alexej také zastavil a sledoval zápas, který se odehrával před jejich očima.
"Skonči to," řekla Akilina Michaelovi.
Právník vůbec nepozvedl pistoli.
? ? ?

Hayes vyskočil na nohy a zaútočil. Miles měl kupodivu ještě dostatek sil, aby se dokázal rozmáchnout levou paží a udeřit šéfa pěstí do čelisti. Hayese rána překvapila. Miles potřeboval najít zbraň, kterou u něho viděl. Vypadla mu z

ruky, když ho udeřil kámen, který po něm hodil.
Vymrštil pravé koleno a skopl Hayese ze sebe. Převalil se, našel ztracenou rovnováhu a klekl si. Kamení už měl plné zuby. Bolelo ho od něj celé tělo. Rameno mu krvácelo, ale teď to nehodlal vzdát. Musí toho zmetka okamžitě zastavit.
Očima hledal zbraň, ale nedokázal ji ve tmě rozeznat od země. Měl dojem, že mezi skalkami na okraji lesa zahlédl dvě postavy, ale nebyl si jistý. Nejspíš to jsou Orleg s Mžourou, kteří rvačce pobaveně přihlížejí, protože vědí, že ji mohou jediným výstřelem kdykoli ukončit.
Chytil Hayese v pase. Dopadli na nedaleký žulový výčnělek. Miles ucítil, jak v jeho protivníkovi cosi křuplo, nejspíš žebro. Hayes vykřikl bolestí, ale podařilo se mu zabořit Milesovi do krku oba palce a stisknout, takže se nemohl nadechnout. Miles zalapal po dechu a na okamžik povolil sevření. Hayes toho využil a vrazil mu koleno pod bránici s takovou silou, že Miles odletěl na okraj skály.
Hayes se vrhl kupředu a Miles se přichystal k dalšímu výpadu. Nadskočil a prudce vykopl. Hayes však nějakým způsobem vycítil, co chce udělat a zarazil se.
Milesova noha zasáhla jenom vzduch.

Akilina viděla, že Miles minul, překulil se do kleku a otočil se čelem k Hayesovi.
Michael si klekl před svého psa. Akilina následovala jeho příkladu. Chrt hrdelně vrčel a nespouštěl oči ze scény před nimi. Několikrát rozevřel čelisti a vycenil ostré tesáky.
"Rozhoduje se," řekl Michael. "Vidí mnohem líp než my."
"Máš u sebe pistoli, tak ji použij."
Michael se na ni podíval. "Proroctví se musí naplnit celé."
"Nemluv nesmysly. Skonči to."
Barzoj udělal krok vpřed.
"Vezmi si na to pistoli nebo pušku, to je jedno," řekla Akilina.
Právník jí jemně položil ruku na paži. "Musíš věřit," řekl.
Jeho hlas i chování na ni měly zvláštní účinek.
Mlčela.
Michael se obrátil k psovi.
"Klid, Alexeji, klid."

Miles s námahou vstal a odklopýtal od okraje skaliska. Hayes na něho na chvíli přestal útočit a snažil se popadnout dech.
Miles z něho nespouštěl oči.
"No tak, Milesi, skončeme to," řekl Hayes. "Jsme tu sami dva. Bez pomoci se odsud nedostaneš."
Obcházeli se v kroužcích jako rozzuřené šelmy. Miles se pohnul směrem ke stromům vpravo a Hayes k okraji skály nalevo.
V tu chvíli Miles spatřil pistoli. Ležela na kamení necelé dva metry od něho. Hayes si jí také všiml, protože po ní skočil a popadl ji dřív, než Miles dokázal sebrat sílu, aby udělal totéž.
V jediném okamžiku pistoli odjistil a namířil ji přímo na Milese.

Alexej nečekal na pánův povel a vymrštil se vpřed. Instinkt mu napověděl, že teď je nejvhodnější okamžik udeřit, a také, na koho má zaútočit. Možná dokázal odlišit Milesův pach od Hayesova, protože v kuchyni srubu očichával jeho krev. Možná mu něco našeptal Rasputinův duch, kdo ví? Hayes si zvířete nevšiml, dokud do něho nevrazilo a on se nezapotácel vzad.

Miles toho využil a vymrštil se vpřed. Srazil přitom Hayese i psa z útesu. Do noci se ozval výkřik, který slábl, jak obě těla padala do temnoty dole. Za okamžik zaslechl vzdálené žuchnutí a vykviknutí, při němž mu usedalo srdce. Na dno propasti nebylo vidět.
Vlastně to ani nebylo potřeba.
Za jeho zády se ozvaly kroky.
Prudce se otočil. Očekával, že uvidí Mžouru s Orlegem, ale místo nich k němu kráčela Akilina s Michaelem.
Akilina ho pevně objala.
"Opatrně," napomenul ji, protože ho rozbolelo rameno.
Povolila sevření.
Michael stál na okraji skály a hleděl do propasti. "Alexeje je škoda," řekl Miles.
"Měl jsem ho hrozně rád." Michael se k němu otočil a dodal: "Ale aspoň už je po všem. Už je to vyřešené."
Miles se mu zadíval do ošlehané tváře. Ve svitu měsíce v jeho upřeném pohledu spatřil budoucnost Ruska.

51

Moskva, neděle 10. dubna, 11:00

Vnitřek katedrály Nanebevzetí Panny Marie zářil stovkami svící a lustrů. Obrovský interiér byl jasně osvětlený kvůli televizním kamerám, které obřad živě přenášely do celého světa. Miles s Akilinou stáli na místě poblíž oltáře, které bylo vyhrazeno pro čestné hosty. Nad jejich hlavami visely čtyři řady ikon zdobených drahokamy, které se ve světle třpytily

na znamení, že všechno je v nejlepším pořádku.
Vepředu stály dva korunovační trůny. Jeden z nich patříval druhému romanovskému caru Alexejovi. Byl ozdobený téměř devíti tisíci diamantů a velkým množstvím rubínů a perel. Byl starý tři sta padesát let a stovku z nich strávil v muzejních sbírkách. Včera ho sem převezli z kremelské Zbrojnice a teď na něm zpříma seděl Michael Thorn.
Na Slonovinovém trůnu vedle něho seděla jeho žena Margaret. Do Ruska si ho v roce 1472 přivezla byzantská nevěsta Ivana III. Sofie. Právě Ivan pronesl památný citát, že Dva Římy padly, ale teď se zrodil třetí a čtvrtý nepovstane. Přesto má dnes slavně vzniknout právě čtvrtý Řím. Spojení světské a církevní moci v jediné osobě - v carovi.
Ode dneška budou Rusku opět vládnout Romanovci. Miles si vzpomněl na Taylora Hayese. Od jeho smrti uplynulo už šest měsíců, ale plný dosah spiknutí, jež pomáhal připravit, dosud nebyl znám. Proslýchalo se, že se ho účastnil i sám Adrian, patriarcha ruské pravoslavné církve. Ten však tvrdošíjně odmítal, že by s ním měl cokoli společného, a žádný usvědčující důkaz se zatím nenašel. Jediný spolupachatel, jemuž jasně dokázali vinu, byl Maxim Zubarjev, který Milese týral v San Franciscu. Než ho ale úřady stihly vyslechnout, objevily jeho mrtvolu zahrabanou v mělkém hrobě nedaleko Moskvy. V hlavě měl dvě kulky. Vláda se obávala, že se jedná o rozsáhlé spiknutí, do kterého je zapletena dokonce mafie, ale zatím se nenašli žádní svědci, kteří by to mohli potvrdit.
Neznámí spiklenci představovali skutečnou hrozbu pro nově se rodící monarchii a Miles si o Michaela Thorna dělal starosti. Právník ze Severní Karolíny však prokázal obdivuhodnou odvahu. Dokázal si Rusy získat sympatickou upřímností. Jeho americký původ kupodivu považovali za pozitivum, protože světoví lídři nadšeně vítali, že Rusko jako atomovou velmoc povede někdo otevřený mezinárodní spolupráci. Michael přesto zdůrazňoval, že je Romanovec, v jehož žilách koluje ruská krev. Hodlal opět nastolit vládu svého rodu nad zemí, již spravoval tři sta let.
Michael hned zpočátku oznámil, že hodlá jmenovat kabinet, který mu pomůže vládnout. Povolal Semjona Pašenka jako poradce a požádal ho, aby sestavil novou vládu. V rozhodování se hodlal opírat i o volenou státní Dumu, která bude mít dostatečně silný mandát, aby zamezila případnému nástupu absolutistického monarchy. V zemi se budou dodržovat zákony a Rusko se musí přizpůsobit požadavkům nového století. Izolace už v jeho zahraniční politice nebude mít místo.
Tento obyčejný člověk teď seděl na Diamantovém trůně po boku své manželky. Na obou bylo vidět, že si plně uvědomují, jakou odpovědnost se chystají vzít na svá bedra.
Katedrála byla plná vysokých hodnostářů z celého světa. Dostavily se hlavy všech států včetně britské královny a amerického prezidenta.
Žhavě se diskutovalo o tom, zda nový car bude mít přídomek Druhý nebo Třetí. Mikulášův bratr Michail údajně vládl jediný den, než dobrovolně abdikoval. Carská komise však všechny hlasy umlčela rozhodnutím, že Mikuláš se trůnu mohl vzdát pouze svým jménem, nikoli jménem svého syna Alexeje. Proto se po jeho abdikaci následníkem stal jeho syn, nikoli jeho bratr. To mimo jiné znamenalo, že právo na trůn mají výhradně Mikulášovi potomci v přímé linii. Michael Thorn se tedy jako jeho nejbližší mužský potomek bude nazývat Michail II.
Michaelův kamarád ze severokarolinské prokuratury den po Hayesově smrti do Genesis pozval zástupce ministerstva zahraničí. Neprodleně informovali amerického velvyslance v Rusku a ten ihned předstoupil před Carskou komisi, aby jí vylíčil, k čemu došlo v zámoří. Komise odložila závěrečné hlasování, aby se mohla setkat se skutečným následníkem, který do Ruska zavítal o tři dny později za velkého rozruchu a neutuchajícího zájmu světových médií.
Testy DNA spolehlivě prokázaly, že Michael Thorn je potomkem Mikuláše II. a jeho ženy Alexandry. Jeho geny se shodovaly s Mikulášovými, včetně mutace, kterou vědci objevili při identifikaci Mikulášových kostí v roce 1994. Možnost, že by došlo k chybě, byla zcela minimální.
Rasputin měl zase pravdu. Na správnost jejich počínání dohlédne sám Bůh, který jim také bude vůdcem.
Nemýlil se, ani když předpověděl smrt dvanácti osob, po níž teprve dojde ke vzkříšení romanovského rodu. V moskevských ulicích nejprve zemřeli čtyři lidé. K nim pak přibyl strážce z Rudého náměstí a Pašenkův spolupracovník ze Svatého spolku. Následovali Josif a Vasilij Maksové, policista v Genesis, Felix Orleg, Mžoura a Taylor Hayes. Dvanáct mrtvol mezi Ruskem a Spojenými státy.
Seznam padlých by však správně měl obsahovat třináct jmen.
Tím posledním byl Alexej, šestiletý chrt barzoj, který patřil budoucímu carovi.
Pohřbili ho na hřbitově jenom několik kroků od jeho lidského jmenovce. Michael byl přesvědčen, že si pes plně zaslouží navždy odpočívat po boku jeho romanovských předků.
Miles se soustředil na oltář a Michaela Thorna, který vstal ze svého trůnu. Všichni přítomní také stáli. Michael měl na sobě hedvábné roucho, které mu před dvěma hodinami oblékli během první části korunovačního obřadu. Uhladil si na něm záhyby a poklekl, zatímco všichni ostatní zůstali stát.
Přistoupil k němu patriarcha Adrian.
Michael se v nastalém tichu modlil.
Adrian mu pomazal čelo posvátným olejem a přijal carův slib. V budově, kterou vystavěli, chránili a nakonec ztratili Romanovci, teď nový pokračovatel jejich rodu přijímal moc nad jejich zemí. Přebíral vladařské povinnosti, o které jeho předky připravila násilná smrt a cizí ambice.
Patriarcha mu pomalu posadil na hlavu zlatou korunu. Čerstvý car dokončil modlitbu, vstal a přistoupil ke své ženě, která na sobě také měla překrásné hedvábné roucho. Vstala ze svého trůnu a poklekla před manželem. Michael jí na hlavu položil tutéž korunu, kterou dostal od patriarchy, a pak si ji posadil zpátky na hlavu. Potom Margaret dovedl zpátky k jejímu trůnu, usadil ji na něj a sám se posadil na svůj trůn vedle.
K carovi přistupovali významní představitelé ruského veřejného života, aby mu přísahali věrnost. Byli mezi nimi generálové, ministři, Michaelovi synové a mnozí přeživší členové romanovského rodu včetně Stěpana Baklanova.
Falešný následník trůnu se vyhnul skandálu tím, že odmítal jakoukoli spojitost se spiklenci a vyzýval veřejnost, ať se pokusí dokázat opak. Tvrdil, že o žádném spiknutí nic neví, a prohlašoval, že by byl dobrým vládcem, kdyby ho zvolili.

Milesovi to připadalo jako chytrý tah. Obvinit Baklanova z velezrady mohli jedině ostatní spiklenci a ti určitě budou radši držet jazyk za zuby. Rusové si jeho domnělé upřímnosti cenili a nadále ho měli v oblibě. Miles nepochyboval o tom, že Baklanov byl do všeho zapleten. Prozradil mu to Maxim Zubarjev, když mu řekl, že je ochotnou loutkou. Zeptal se Michaela, jestli nemá Baklanova obvinit, ale ten to zamítl s tím, že v rodině už bylo dost rozepří a bude lepší, když se to nebude rozmazávat. Miles s ním nakonec souhlasil, ale o správnosti jeho rozhodnutí nepřestával pochybovat.
Podíval se na Akilinu. Celý obřad sledovala se zamlženýma očima. Zlehka jí sevřel ruku. Ve stříbromodrých šatech se zlatým lemováním vypadala skvěle. Oděv jí pořídil Michael a Akilinu jeho pozornost velice potěšila.
Jejich oči se střetly. Akilina stisk opětovala. V očích se jí zračila láska a obdiv. Miles cítil, že ji nejspíš miluje. Ani jeden z nich přesně nevěděl, co bude následovat. Miles v Rusku prozatím zůstal, protože Michael si je oba přál mít nablízku. Budoucí car ho dokonce požádal, aby mu dělal poradce. Ačkoli Miles byl Američan, jeho kvality prověřila sama historie. Byl havran, který pomohl romanovské krvi v návratu na trůn. Proto nikomu jeho účast na navýsost ruských událostech nevadila.
Miles si ale nebyl jistý, jestli chce v Rusku opravdu zůstat. U Pridgen & Woodworth mu nabídli post vedoucího divize mezinárodních vztahů, který předtím zastával Taylor Hayes. Znamenalo to, že kvůli němu přeskočili jiné, kteří na povýšení měli větší nárok, ale on si ho zasloužil. Jeho jméno se stalo mezinárodním pojmem. O nabídce uvažoval, ale váhal kvůli Akilině. Nechtělo se mu ji opustit a ona mu řekla, že chce rozhodně zůstat v Rusku a pracovat pro Michaela.
Obřad skončil a čerstvě korunovaný imperátorský pár vyšel z katedrály. Na sobě měli hedvábná roucha s dvouhlavými romanovskými orly, stejně jako Mikuláš s Alexandrou v roce 1896.
Miles s Akilinou je následovali do chladného poledne. Zlaté báně okolních kostelů se blyštěly v jasném slunečním svitu. Venku na carský pár čekala auta, ale Michael je s díky odmítl. Svlékl si roucho a vedl svou ženu přes dlážděné nádvoří k severovýchodní stěně Kremlu. Miles s Akilinou je doprovázeli. Miles si všiml, že do Michaelovy tváře se vlil úplně nový život. Vdechoval čerstvý vzduch a cítil, jak celý ožívá nejen on, ale i ruský národ. Kreml se konečně znovu stal carskou pevností - lidovou pevností, jak ji překřtil Michael.
U paty severovýchodní stěny stálo dřevěné schodiště vedoucí nahoru na hradby. Car s carevnou po něm pozvolna stoupali vzhůru, následováni Milesem a Akilinou. Za stěnou se rozkládalo Rudé náměstí. V místě, kde dřív stávalo Leninovo mauzoleum a tribuny, bylo prázdné dlážděné prostranství. Michael nechal mauzoleum zbourat. Na náměstí zůstaly vysoké stříbrné jedle, ale hroby sovětských pohlavárů zmizely. Sverdlov, Brežněv, Kalinin a ostatní byli vykopáni a pohřbeni jinde. Jediný, kdo směl zůstat, byl Jurij Gagarin. První člověk ve vesmíru si výsadní místo zasloužil. Vedle něho časem spočinou další významní lidé. Dobří, slušní lidé, jejichž životní dílo si zasluhuje pocty.
Michael s manželkou došli na podestu těsně pod zubatým cimbuřím. Když na ni vstoupili, objevili se nad hradbami.
Michael si uhladil oblek a otočil se. "Otec mi o téhle chvíli říkal. Povídal mi, jak se budu cítit. Doufám, že to zvládnu."
"Určitě ano," ujistil ho Miles.
Akilina si stoupla na špičky a objala Michaela. Sevřel ji v náruči.
"Děkuju ti. I když za dávných časů by tě okamžitě zabili. Cara se na veřejnosti nesměl vůbec nikdo dotknout," řekl s úsměvem.
Pak se otočil k manželce a zeptal se jí: "Můžeme?"
Margaret přikývla, ale Miles jí viděl na očích, že má strach. Těžko jí to mohl zazlívat. Právě se mělo napravit příkoří staré desítky let. Rusko se chystalo vyrovnat s vlastní minulostí. Miles se rozhodl, že udělá totéž, a až se vrátí domů, zajde na hřbitov k otcovu hrobu. Je načase, aby Grovera Lorda nechal v klidu odejít. Akilina měla pravdu, když říkala, že otcův odkaz je přece jen silnější, než si je ochoten připustit. Grover Lord z něj udělal to, čím dnes je. Neučil ho příkladem, ale vlastními chybami. Milesova matka toho člověka pořád miluje. Možná by ho i jeho syn měl přestat nenávidět.
Michael s manželkou zdolali zbývající tři schody a ocitli se na dřevěné tribuně.
Miles s Akilinou zůstali stát na podestě pod nimi.
Za Kremelskou zdí stály davy lidí, kam až oko dohlédlo. V novinách se psalo něco o dvou miliónech. Během předchozích dnů se sjeli do Moskvy ze všech koutů Ruska. Za Mikuláše II. by se korunovace slavila okázalými slavnostmi a velkolepými plesy. Michael si nic takového nepřál. Jeho země byla bez peněz a nemohla si takovou rozmařilost dovolit, a tak jenom nechal postavit skromnou tribunu a dal rozhlásit, že se na ní přesně v poledne objeví.
Milesovi carovu dochvilnost připomněly hodiny na věži, které začaly odbíjet dvanáctou.
Z reproduktorů nainstalovaných kolem celého náměstí se ozval hlas, který pronesl slova, jež musela rozechvět celý národ. Miles se také nedokázal ubránit dojetí. Naslouchal prostému prohlášení, které po celá staletí sloužilo jako válečný pokřik všech Rusů, kteří hledali vůdce. Rudým náměstím se nesla tři dokola opakovaná slova. Miles se neubránil a začal je také tiše skandovat. Oči se mu přitom zamžily.
Ať žije car!